

Kuusamon veteraanikirja sisältää luettelot itsenäisyyden aikana käytyihin sotiin osallistuneista sankarivainajista, taistelijoista ja lotista. Lisäksi teoksessa on Maanpuolustuskorkeakoulun historian laitoksen johtajan, evl Ari Raunion artikkeli Kuusamon ja kuusamolaisten osuudesta sotiin ja opettaja Liisa Alavuotungin artikkeli lottaperinteestä. Näitä täydentävät lyhyemmät kirjoitukset partisaanien tuhoista, Kuusamon luovutetuista aluksista sekä asevelitalojen rakentamisesta. Kirja julkaistaan Kuusamon kunnan Kansallisen veteraanipäivän juhlassa huhtikuun 27. pnä 1999.

ISBN 951-96780-4-2

VAPAUTEMME KUUSAMO – Kuusamon veteraanikirja

VAPAUTEMME KUUSAMO

Kuusamon veteraanikirja

1918–1945 käytyjen sotiemme taisteluista

VAPAUTEMME KUUSAMO

Kuusamon veteraanikirja

Pohjois-Pohjanmaan Sotaveteraanipiiri r.y:lle
26.10.1999

Kuusamon Sotaveteraanit r.y.

Erja Jussu Luukas Jokicanta

POHJOIS-POHJANMAAN
SOTAVETERAANIPIIRI R.Y.
Isokatu 37 as 20
90100 OULU
Puh. 981-3112066

VAPAUTEMME KUUSAMO

**Kuusamon veteraanikirja
1918–1945 käytyjen sotiemme
taisteluista**

Etukannen kuva: Mauno Juvosen veistämä sankarivainajien muistopatsas (1957)
Pyhän Ristin kirkon hautausmaalla. Kuva: Eero Lindvall.

Takakannen kuva: Maanviljelijä Janne Virranniemen emäntä (Ala-Kitka)
paistamassa leipiä tuhoutuneen rakennuksen uunissa. Kuva on vuodelta 1945.
Lähde: Museovirasto, Aukusti Tuhkan kokoelma.

Esilehdet: Suomalaisjoukot marssivat Joukamojärven tietä hyökkäystä varten
kesällä 1941. SA-kuva.

KUUSAMON KUNTA

Kuusamo 1999

ISBN 951-96780-4-2

Gummerus Kirjapaino Oy
Jyväskylä 1999

Sisällys

Kuusamon veteraanikirjan syntyvaiheet.....	9
Ari Raunio: Itsenäisen Suomen sodat ja Kuusamo	11
1. Vapaussota	12
1.1. Kuusamon suojeluskunta perustettiin ylläpitämään järjestystä.....	13
1.1.1. Suojeluskunta ryhtyy vartioimaan itärajaa.....	13
1.1.2. Suojeluskunnan rajavartiojärjestelyt maaliskuussa 1918.....	14
1.2. Vienan valtaussuunnitelmat toivat hallituksen joukot Kuusamoon.	15
1.2.1. Kuusamon pataljoonan ensimmäinen komppania muodostui kuusamolaisista.....	16
1.3. Huhtikuun taistelut Vienassa	16
1.3.1. Kuusamolaiset mukana Soukelon taisteluissa.....	17
1.3.2. Joukkojen into rajanylityksiin laantui	17
1.4. Sotilaallinen toiminta rajan takana jatkui Vapaussodan päättymisenkin jälkeen	18
1.5. Kuolajärven ja Kuusamon retkikunnista Sallan rykmentti.....	19
1.5.1. Lapin ensimmäinen rajavartiopataljoona	19
1.6. Yleisesikunta käski elokuussa 1918 lähettää asevelvollisjoukkoja rajan taakse	20
1.6.1. Asevelvollisjoukot pois rajan takaa vasta syyskuussa 1918	20
2. Talvisota.....	21
2.1. Ylimääräiset harjoitukset tekivät Kuusamosta varuskunnan.....	21
2.1.1. Kuusamon harjoituskeskuksen joukot Kuusamossa	22
2.1.2. Lomat olivat tiukassa	23
2.1.3. Elokuvia, jumalanpalveluksia ja maaherrojen vierailu	23
2.2. Harjoituskeskuksessa perustettiin mm. Erillispataljoona 16.....	24
2.3. Kuusamon evakuointi.....	25
2.4. Erillispataljoona 16 talvisodassa	25
2.4.1. Pataljoona torjuu vihollishyökkäykset Alassalmelle	26
2.4.2. Pataljoona hyökkää Palovaaraan.....	26
2.4.3. Alueelle lisää joukkoja – Ryhmä Susi perustetaan	27
2.4.4. Juntusranta jää valtaamatta	28
2.5. Erilliskomppania Seppälä talvisodassa.....	28
2.6. Ankara rauha	29

3. Väli rauhan eli Moskovan rauhan 1940–1941 aika	29	4.12. Neuvostoliiton suurhyökkäys keskeytti linnotustyöt VT-asemassa	62
3.1. V Armeijakunta aluevastuuseen Pohjois-Suomessa.....	30	4.12.1. Divisioonan vahventaminen 12.6. ja puolustusryhmitys 13.6.....	63
3.2. Kuusamon joukkojen siirtyminen rauhan ajan kokoonpanoon	31	4.13. VT-asema murtuu 14.6. Jalkaväkirykmentti 53:n loholla	65
3.3. Kuusamon varuskunta	32	4.14. Kannaksen joukot vetäytyvät VKT-linjalle	66
3.3.1. Kurkijärvelle rakennetaan kasarmialue.....	32	4.15. Jalkaväkirykmentti 53 Riikolanvuoren taisteluissa	67
3.4. Linnoittaminen Kuusamossa	33	4.16. Uuden asemasotavaiheen alettua 3. Divisioonaa siirrettiin reserviksi ..	69
3.4.1. Kuusamossa oli useita linnoitustyömaita	34	4.17. Aselevon alkaessa Jalkaväkirykmentti 53 oli taas rintamassa	69
4. Jatkosota	34	4.18. Kuusamolaisjoukot Laatokan Karjalan torjuntataisteluissa	70
4.1. Liikekannallepano ja Pohjois-Suomen irrottaminen saksalaisarmeijalle.....	35	4.18.1. Rajajääkäripataljoonan kuusamolaiskomppania Vuonteelen taistelussa	70
4.2. Jatkosodan ”kuusamolaisjoukot”	36	5. Lapin sota 1944–45	71
4.2.1. ”Kuusamolaisjoukkojen” perustaminen.....	37	5.1. Jalkaväkirykmentti 53 oli mukana Tornion maihinnousussa	72
4.3. Suomalainen III AK hyökkäsi saksalaisarmeijan eteläisellä sivustalla	38	5.2. Rajajääkäriprikaatin osallistuminen Lapin sotaan.....	74
4.3.1. Suomalaisten hyökkäys Neuvostoliittoon alkoi Pohjois-Suomessa	38	6. Kuusamo jatkosodassa ja Lapin sodassa	75
4.4. Ryhmä J:n hyökkäys Kuusamosta Sohjanaan	40	6.1. Hyrynsalmen–Kuusamon kenttärata.....	75
4.4.1. Rajajääkärikomppanian osastot hyökkäsivät Ryhmä J:n pohjoisella sivustalla	41	6.2. Partisaanien tuhoja Kuusamossa	76
4.5. Sohjananjoelta päästiin kovien taistelujen jälkeen Kiestinkiin	42	6.3. Kuusamon evakuointia seurasi neuvostomiehistys.....	77
4.5.1. Tuoppajärven ylimenohyökkäys	43	Lähdeluettelo	84
4.6. Joukkojen uudelleenjärjestelyt Kiestingissä.....	44	Helena Palosaari: Partisaanien tuhot	86
4.7. Divisioonaa J:n hyökkäys pysähtyi Kiestingin itäpuolelle	44	1. Sotilaskotisisarten viimeinen tarkastusmatka päättyi Murtovaaralle	86
4.7.1. Jalkaväkirykmentti 53 jää mottiin rautatien suunnassa.....	45	2. Suorajärven Nälkäahon murhenäytelmä.....	88
4.7.2. Kuusamolaisjoukot Lohilahden–Pinkosalmen suunnassa....	47	3. Niskalehdon talonväen kauhunhetket Kuoliolla.....	89
4.8. Marraskuun hyökkäys kohti Louhea	47	4. Kenttipolkua pitkin Uusitaloon	90
4.8.1. Kuusamolaisjoukot Osasto Malmin mukana	48	Asevelitalojen rakentamisesta	92
4.8.2. Kiestingin suunnan joukot siirtyvät puolustukseen.....	50	Seppo Ervasti: Kuusamon luovutetut alueet.....	95
4.9. Asemasodan torjuntataistelut ajoittuvat vuodelle 1942.....	50	1. Luovutetut kylät ja niiden asukkaat.....	95
4.9.1. Suojajoukkosuunnitelma sekoitti lkp:ssä perustetut joukot ..	52	2. Väestön evakuoiminen	99
4.9.2. Kuusamolaisjoukot Kiestingin torjuntataisteluissa 1942 keväällä	53	Vapaussodan sotureita.....	102
4.10. Divisioonaa J lakkautettiin kesällä 1942 ja sen joukkoja siirrettiin Uhtualle	58	Kuusamon sankarivainajat.....	107
4.10.1. Rajajääkärit partisaanitorjunnassa.....	61	Kuusamon kotiin palanneet taistelijat.....	141
4.11. Leningradin saarron murtuminen johtaa 3. Divisioonan siirtoon Kannakselle	61		
4.11.1. Kannaksella 3. Divisioonaa joutui VT-asemaan linnoitustöihin.....	62		

Liisa Alavuotunki: Kuusamon lotat 1939–40 ja 1941–44.....	280
1. Suojeluskunta.....	280
2. Lotta Svärd -yhdistys.....	280
2.1. Organisaatio.....	281
2.2. Jaostot.....	284
2.3. Oulun piirin Lotta Svärd -yhdistys.....	285
3. Kuusamon lotat.....	285
3.1. Kantiinotoimintaa.....	285
3.2. Liikuntaa ja muuta harrastustoimintaa.....	285
3.3. Huolto- ja avustustyö.....	286
3.4. Pikkulotat.....	286
4. Talvisota.....	286
5. Väli rauhan aika.....	288
6. Jatkosota.....	289
6.1. Rajatoimisto.....	289
6.2. Muita muonituksia.....	289
6.3. Sodanaikaista toimintaa.....	291
6.4. Jatkosodan loppuvaiheet.....	293
7. Kuusamon paikallisyhdistyksen lakkauttaminen.....	294
Katri Lauttasaari: Lotan tarina.....	295
Kuusamon lotat.....	299

Kuusamon veteraanikirjan syntyvaiheet

Kuusamon veteraanikirjan toimitustyö käynnistyi, kun maaherra Eino Siuruaisen johdolla toimiva Oulun läänin rintamaveteraaniain neuvottelukunta pyysi touku-kuussa 1995 Kuusamon kuntaa aloittamaan veteraaniperinteen keräämisen ja tallentamisen sekä julkaisemaan materiaalin kirjana. Kuusamon kunnanhallitus nimesi 11.9.1995 asiaa varten työryhmän, jonka puheenjohtajaksi valittiin opettaja Veikko Kaakinen ja jäseniksi Kuusamon Sotaveteraaniyhdistys ry:stä Lauri Tammi, Rintamamiesveteraanit ry:stä Väinö Kajava, Kuusamon Sotainvalidit ry:stä Alpo Päivärinta sekä lehtori, kotiseutuneuvos Seppo Ervasti, rouva Anna Marttinen lottaperinteen tuntijana sekä kulttuuritoimenjohtaja Eero Lindvall, joka on toiminut työryhmän sihteerinä. Lauri Tammen pyydettyä 30.9.1997 eroa työryhmän jäsenyydestä, tuli Kuusamon sotaveteraanit ry:n edustajaksi Teppo Marttinen.

Työryhmä valmisteli asiaa varten toteuttamissuunnitelman, jonka mukaisesti vuoden 1998 loppuun mennessä kerätään tiedot itsenäisyyden ajan sotiin osallistuneiden Kuusamosta kotoisin olleiden taistelijoiden henkilöllisyydestä sekä osallistumisesta eri rintamasuuntien taisteluihin. Suunnitelmaan kuului lisäksi vapaaehtoisten tiedonantajien haastattelut kyselylomakkein sekä asiantuntijatutkimien tilaaminen Kuusamosta sotatoimialueena sekä kuusamolaisien osuudesta sotahistoriassa. Koska myös naisia toimi rintamatehtävissä, päätettiin myös näiden osuus ottaa huomioon.

Asiassa edettiin siten, että mahdolliset taistelijat kartoitettiin Oulun maakunta-arkistossa vuosien 1939–1942 henkikirjojen avulla. Tietoja verrattiin sitten Sota-arkistossa (Helsinki) sotilaiden henkilöasiakirjoihin, ennen kaikkea kantakortteihin. Menetelmä osoittautuikin oikeaksi ja myös tehokkaaksi huomioonottaen aineiston laajuuden. Puuttuvia tietoja on lisätty Kuusamon kotiseutuarkistoon kootusta aineistosta, Kuusamon pääkirjaston tallentamista mikrofilmatuista lehdistötiedoista sekä Kuusamon seurakunnan kirkonkirjoista.

Työryhmä tilasi jo hankkeen alkuvaiheessa perustietoa sisältävän tutkimuksen Maanpuolustuskorkeakoulun Historian laitoksen johtajalta, everstiluutnantti Ari Rauniolta. Artikkelit julkaistaan nyt käsillä olevassa teoksessa. Myöhemmin päätettiin tilata lottaperinnettä käsittelevä artikkeli opettaja Liisa Alavuotungilta (Oulu), joka on käyttänyt lähteinään mm. Sota-arkiston, Kuusamon seurakunnan ja Väestörekisterikeskuksen tallentamia asiakirjoja. Toimitustyön loppuvaiheessa ovat tulleet myös lehtori Seppo Ervastian (Kuusamo) kirjoitus Kuusamon luovutetuista alueista ja lehtori Helena Palosaaren (Kuusamo) katsaus äskettäin ajankohtaistuneesta partisaani-aiheesta.

Julkaisemme teoksessa myös henkilöluettelot vapaussodan sekä talvi-, jatko- ja Lapin sodan taistelijoista, erikseen kaatuneista ja kotiin palanneista. Vapaussodan asiakirjat ovat varsin puutteellisia, tietomme perustuvat lähinnä Vapaussoturien Huoltosäätiön henkilökortteihin. Lisätietoja Kuusamon vapaussodasta on saatavissa mm. seuraavista teoksista: Nevakivi, Jukka: Muurmannin legioona. Suomalaiset ja liittoutuneiden interventio Pohjois-Venäjäälle 1918–1919. Tammi, Helsinki 1970 ja Jouko Vahtola: Suomi suureksi – Viena vapaaksi. Valkoisen Suomen pyrkimykset

Itä-Karjalan valtaamiseksi vuonna 1918. Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys, Rovaniemi 1988. – Kirjassamme jää sotalaitoksemme hyvin järjestämä ja myös pohjoiseen ulottunut kulttuuri- ja viihdetoiminta jokseenkin vähällä huomiolla. Asiasta saa lisätietoja Maarit Niiniluodon kirjasta On elon retki näin eli miten viihteestä tuli sodan voittaja, Kirjayhtymä Oy, Helsinki 1994.

Kun Kuusamon veteraanikirja nyt ilmestyy, haluamme kiittää meitä avustaneita laitoksia ja niiden henkilökuntia: Sota-arkistoa, Oulun maakunta-arkistoa, Kuusamon seurakuntaa ja Kuusamon kirjastoa. Kuvista kiitämme Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskuksen kuvaosastoa, Museoviraston kuva-arkistoa ja Pohjois-Pohjanmaan museota. Lausumme myös kiitoksemme tiedoista ja kuvista niille kymmenille yksityisille henkilöille, jotka ovat vapaaehtoisesti edistäneet työtämme, erityisesti Yrjö Ensiolle (Oulu), Liisa Jaakkolalle, Mikko Hämeelle, Kari Kantolalle, Paavo Kauppilalle (Raahe), Maija Kumpulalle, Eila Lehtolalle, Eino Palosaarelle, Jaakko Perälälle, Sulo Pulkkiselle, Martti Salmirinteelle ja Veikko Väätäiselle sekä monille muille.

Kuusamossa, Kansallisena veteraanipäivänä 27.4.1999

Veikko Kaakinen
Puheenjohtaja

Eero Lindvall
Sihteeri

Ari Raunio

Itsenäisen Suomen sodat ja Kuusamo

Tammikuussa 1918 alkaneessa vapaussodassa Kuusamo oli syvällä hallituksen joukkojen selustassa kaukana kansalaissodan pääsotänäyttämöistä. Kuusamolaiset osallistuivat muiden joukkojen mukana rajan vartiointiin ja hallituksen joukkojen päämajan käskemiin hyökkäyksiin rajan taakse. Sodan kuusamolaiset sankarivainajat kaatuivat rajan takana Soukelon taisteluissa.

Toukokuussa päättyneen vapaussodan jälkeenkin varusmiespalveluksessa olevat kuusamolaiset asevelvolliset joutuivat toimimaan rajan takana. Näissä syyskuuhun 1918 kestäneissä kahakoissa kaatui myös isänmaan palveluksessa olleita kuusamolaisia. Heitä ei haudattu sankarihautoihin.

Vapaussodan jälkeenkin Kuusamo pysyi yhden rajavartiokomppanian keskuspaikkana. Talvisodan (1939–1940) kynnyksellä Kuusamossa olleiden sotilaiden määrä moninkertaistui ylimääräisten harjoitusten alettua. Kuusamo pysyikin tämän jälkeen varuskuntapaikkakuntana jatkosodan (1941–1944) päättymiseen asti. Suomalaisten armeijan huoltolaitosten tilalle tulivat jo syksystä 1941 alkaen yhä enenevässä määrin saksalaiset huoltojoukot. Saksalaisten poistuttua hävittämästään kirkonkylästä Lapin sodan (1944–1945) alettua heidän jälkeensä Kuusamoon tulivat vielä neuvostojoukot, jotka poistuivat Kuusamosta 1944 marraskuussa.

Kuusamolaiset miehet palvelivat talvisodassa Erillispataljoona 16:ssa ja muutamassa pienemmässä yksikössä. Joukkojen alkuperäisenä tehtävänä oli Suomen puolustaminen kotiseudullaan. Kuusamo jäi Pohjois-Suomenkin taisteluiden sivusuunnaksi. Erillispataljoona 16 osallistui Suomussalmelle hyökänneen neuvostodivisioonan pohjoisempien osien lyömiseen Alassalmen–Juntusrannan suunnalla. Kuusamolaiset pienemmät yksiköt kävivät rajakahakoita valtakunnanrajan tuntumassa. Kuusamolaisten joukkojen tappiot jäivät pieniksi verrattuna monen muun rajaseudun kunnan joukkojen tappioihin.

Jatkosodan alkaessa kesällä 1941 kuusamolaiset nuoremmat miehet oli sijoitettu Jalkaväkirykmentti 53:n ensimmäiseen pataljoonaan ja 35. Rajajääkärikomppaniaan. Vanhempien ikäluokkien kuusamolaiset olivat Linnoituspataljoona 15:n ja Linnoituspatteristo 6:n riveissä. Kuusamolaisjoukot kuuluivat Kiestingin suuntaan hyökänneeseen Ryhmä J:hin. Marraskuuhun 1941 kestänyt hyökkäysvaihe oli rankka ja sen aikana syntyneet tappiot olivat talvisodan tappioita suuremmat. Tappiot syntyivät ennen kaikkea Tuoppajärven ylityksen jälkeisissä taisteluissa Kiestingin länsipuolella ja ns. Kiestingin motin sekä Lohilahden suunnan taisteluissa.

Asemasodan aikana kuusamolaisjoukot siirrettiin Uhtuan suunnalle ja 35. Rajajääkärikomppania lakkautettiin ja siinä palvelleet miehet muodostivat perustetun Rajajääkäripataljoona 8:n toisen komppanian. Asemasodan aikan lakkautettuihin joukkoihin kuuluivat myös Linnoituspataljoona 15 ja Linnoituspatteristo 6. Viimemainitusta miehet siirrettiin perustetun Kevyt Patteristo 17:n riveihin. Nämä joukot joutuivat

vat kesän 1944 torjuntataisteluissa Laatokan Karjalaan, jossa rajajääkäripataljoonan kuusamolaiskomppania kärsi sodan ankarimmat tappiot Vuonteleen taistelussa.

Jalkaväkirykmentti 53:n ensimmäinen pataljoona siirtyi maaliskuussa 1944 rykmenttinsä mukana Karjalan kannakselle. Neuvostojoukkojen suurhyökkäyksen alkaessa Jalkaväkirykmentti 53 ryhmitettiin pääaseman takana olleeseen Vammelsuu-Taipale -asemaan Sahakylän-Kuuterselän lohkolle. Suomalaisten toinen puolustusasema Karjalan kannaksella murtui Jalkaväkirykmentti 53:n puolustuslohkolla. Rykmentin ensimmäinen pataljoona menetti asemansa Sahakylässä ja toinen pataljoona Kuuterselässä.

Neuvostojoukkojen suurhyökkäys Karjalan kannaksella torjuttiin kolmannella puolustusasematasalla Viipurin-Kuparsaaren-Taipaleen linjalla. Jalkaväkirykmentti 53 oli nyt sivussa neuvostohyökkäyksen painopisteestä, mutta joutui kuitenkin puolustusasemissaan ankariin taisteluihin, joissa suurimmat tappiot kärsittiin taisteltaessa Riikolanvuoren omistuksesta.

Itsenäisen Suomen sodista, kuusamolaisjoukoista ja Kuusamosta annetaan tässä yleiskuva. Lähteinä on käytetty arkistolähteiden lisäksi talvi- ja jatkosodan yleisteoksia, joukko-osastojen ja taistelusuuntien historiikkeja. Vapaussodan osalta on tukeuduttu lähinnä Jouko Vahtolan kirjaan Suomi suureksi – Viena vapaaksi (Rovaniemi 1988).

Maanpuolustuskorkeakoulun sotahistorian laitoksen edeltäjän, Sotatieteen laitoksen suurteokset; neljä osaa käsittävä Talvisodan historia ja kuusiosainen Jatkosodan historia, sisältävät kuvaukset sotatoimista Suomen rintamalla kertoen myös kuusamolaisjoukkojen osuudesta niissä.

Paavo Susitaipaleen kirja Ryhmä Susi talvisodassa (Porvoo 1973) käsittelee kuusamolaisjoukkojen ja erityisesti Erillispataljoona 16:n toimintaa. Susitaival toimi sodan aikana osan aikaa kyseisen pataljoonan komentajana.

Pertti Tammisen kirja Vienan tykit (Oulu 1987) on Linnoituspatteristo 6:n ja siitä muodostetun Kevyt Patteristo 17:n historiikki jatkosodasta. Kuusamolaisen 35. Rajajääkärikomppanian jatkosodan sotatie kokonaisuudessaan sisältyy Veikko Karhusen kirjaan Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa (Porvoo 1972). Karhusen toimi kesästä 1942 kyseisen pataljoonan komentajana.

Karhusen kirjassa käsitellään suhteellisen laajasti myös Jalkaväkirykmentti 53:n kuusamolaispataljoonan eli ensimmäisen pataljoonan toimintaa vuonna 1941. Pataljoonan taisteluita Kiestingin suunnalla kuvataan myös Osmo Hyvösen kirjassa Kiestingin motti (Kuusamo 2. painos 1994). Pataljoonan taistelut Vammelsuu-Taipale -asemassa kesällä 1944 sisältyvät Niilo Lappalaisen kirjaan Kuuterselkäkin murtui (Juva 1993).

1. Vapaussota

Suomen itsenäistymiseen liittyneellä sodalla on monta nimeä. Vapaussodasta käytetään myös esimerkiksi seuraavia nimityksiä: kansalaissota, kapina, itsenäisyysota, luokkasota ja veljessota sekä sisällissota. Jääkäreille ja muillekin hallituksen joukoissa taistelleille kyseessä oli vapaussota. Taistelulla varmistettiin länsimaiseen, kristinuskoon pohjautuvaan kulttuuriin perustuvan kansakunnan tuleva kehitys itsenäisenä valtiona.

Vapaussodan hallituksen joukkojen eli valkoisten sotilaalliset toimenpiteet alkoivat vuonna 1918 tammikuun 27. päivän jälkeisenä yönä Pohjanmaan venäläisiä joukkoja vastaan. Päivää myöhemmin alkoi sosiaalidemokraattisen puoluetoimikunnan, järjestyskaartien esikunnan sekä punakaartin esikunnan yhteiskokouksessaan 26.1. päättämä vallankumous Helsingissä leviten järjestelmällisesti Etelä-Suomen alueelle. Suojeluskunnista muodostettujen hallituksen joukkojen hallintaan jäivät laajat alueet pohjoisessa. Rintamalinja muodostui Suomen poikki Pohjanlahdelta Porin pohjoispuolelta Karjalan kannaksen kautta Laatokalle.

Punaiset tekivät sekä helmi- että maaliskuussa ratkaisuun pyrkivät suurhyökkäykset läntisellä rintamallaan. Hyökkäysten painopiste oli Tampereen pohjoispuolella Vilppulan suunnalla. Hyökkäysten ensimmäinen tavoite eteneminen Haapamäen risteysasemalle jäi kuitenkin saavuttamatta.

Maaliskuussa 1918 valkoiset siirtyivät hyökkäykseen Satakunnan-Hämeen rintamalla. Huhtikuun alkupäivinä valkoiset valtasivat Tampereen ja siirsivät toimintansa painopisteen Karjalaan, jossa sotatoimet päättyivät huhtikuun lopulla Viipurin valtaukseseen.

Suomeen huhtikuun alussa saapunut Saksan Itämeren divisioona valtasi Helsingin ja saartoi yhdessä Suomen hallituksen joukkojen kanssa Etelä-Suomesta itään pyrkineet punaiset Lahden itäpuolisella alueella. Punaisten vastarinta Etelä-Suomessa oli murrettu huhtikuun kuluessa. Viimeisimmät sotatoimet liittyivät punakapinallisten nujertamiseen Kymenlaaksossa. Sota päättyi valkoisten eli hallitusten joukkojen voittoon, jota juhlistettiin toukokuun 16. päivän paraatilla Helsingissä.

1.1. Kuusamon suojeluskunta perustettiin ylläpitämään järjestystä

Pohjois-Pohjanmaa jäi vapaussodan alkaessa hallituksen hallintaan jääneelle alueelle. Selustaan jääneistä punaisten hallinnassa olleista alueista Pohjois-Pohjanmaan kannalta merkittävimmän Oulun kohtalo ratkesi hallituksen joukkojen eduksi helmikuun alkupäivinä.

Kansallissodaksi kehittyneen Vapaussodan vaikutukset Kuusamossa olivat vähäiset. Alueella ei käyty taisteluita punakapinallisten ja hallituksen joukkojen välillä. Kuusamon suojeluskunta perustettiin helmikuun 10. päivänä vuonna 1918 Kuusamon kansanopistolla pidetyssä kansalaiskokouksessa. Ensimmäisenä suojeluskunnan päällikkönä toimi metsänhoitaja Edvard af Hällström.¹

Kuusamon suojeluskunnan tehtäväksi perustamisen yhteydessä nähtiin lähinnä järjestyksen ylläpito, yksittäisten punaisten pidättäminen kuulusteluja varten ja miesten värväminen hallituksen joukkoihin päärintamalle.

1.1.1. Suojeluskunta ryhtyy vartioimaan itärajaa

Helmikuun lopulla (23.2.) pidetyssä suojeluskunnan kokouksessa käsiteltiin myös sitä mahdollisuutta, että ”vallattomat työläisjoukot voisi ehkä tulla rajaseudulle Suomen puolelle tarkoituksenaan saada aikaan rauhattomuutta paikkakunnan asukkail-

Suojeluskuntalaisia talonsa edustalla 1920-luvulla. Jenni Nummijärven kokoelma. Kuusamon kotiseutuarkisto.

le”. Kokouksen päätösten perusteella suojeluskunnalle tilattiin Oulun suojeluskuntapiirin päälliköltä 50 kivääriä patruunoineen. Lisäksi Venäjälle menevien teiden varjelle asetettiin vartioid valvomaan liikennettä rajalla. Erityisesti piti estää aseiden tuonti Kuusamoon. Tiedot punakaartien organisoinnista Muurmannin radan varrella johtivat valvonnan tiukentamiseen rajalla. Rajan ylitykseen molempiin suuntaan vaadittiin jatkossa suojeluskunnan myöntämä lupa.²

Oulun Suojeluskuntapiirin päällikkö antoi maaliskuun ensimmäisenä päivänä määräyksen Kuusamon suojeluskunnan vahvistamisesta. Suojeluskunnan oli otettava lisää miehiä palvelukseen ja haettava heitä varten lisää aseita Oulusta. Suojeluskunnan oli suojeluskuntapiirin päällikön määräysten mukaan ulotettava tiedustelu mahdollisimman pitkälle Venäjän puolelle. Tiedot punaisten mahdollisesta liikkehtimisestä kohti Suomen rajaa oli toimitettava Ouluun. Tämä tapahtuisi viemällä tiedot Pudasjärvelle, josta ne voitaisiin välittää puhelimitse Ouluun. Vihollisen rajanylitysten torjumiseen voitaisiin pyytää apua Taivalkosken ja Pudasjärven suojeluskunnilta.³

Puolitoista viikkoa myöhemmin (11.3.) Oulun piiripäällikkö antoi Kuusamon suojeluskunnalle käskyn lähettää 40 miestä Tornioon rajan vartiomistehtäviin Ruotsin vastaiselle rajalle.⁴ Käsky oli siinä mielessä omituinen, että samanaikaisesti oltiin Pohjois-Pohjanmaalla kokomassa vapaaehtoisia lähetettäväksi itärajalta mm. Kuusamoon.

1.1.2. Suojeluskunnan rajavartiojärjestelyt maaliskuussa 1918

Oulussa toiminut ”Vienan Karjalan asioiden toimikunta” lähetti maaliskuussa yliopilas Esko Riekin Kuusamoon. Hänen tehtävänä oli järjestää rajan takainen tiedustelu, rajan vartiointi ja karjalaisiin kohdistuva valistustyö. Oulun Suojeluskuntapiirin päällikön käskyn mukaan oli Kuusamon suojeluskunnan tuettava Riekkiä kaikin ta-

voin. Piiripäällikön käskyyn sisältyi myös määräys, ettei rajan taakse Venäjän alueelle saanut tehdä aseellisia retkiä toistaiseksi.⁵

Rajan vartiointi Kuusamon alueella järjestettiin Esko Riekin johdolla siten, että vartioitava alue jaettiin neljäksi rajavartiopiiriksi. Ne olivat Paanajärven, Tavajärven, Lämsän ja Poussun piirit. Kunkin piirin vartiohenkilöstö koostui paikallisesta väestöstä. Henkilöstöä vartiostoissa oli 35–49 miestä ja vartiostot oli jaettu kussakin vartiopiirissä ”päävahtiin” ja 2–3 ”sivuvahtiin”. Vahtiin kuului 7–9 miestä, jotka oli majoitettu paikallisiin taloihin. Partiot kulkivat pitkin rajaa vartiostojen välillä. Kaikista vartiostoista oli jatkuva viestiyhteys kirkonkylään.⁶

Paanajärven vartiostoa (35) johti poliisi Oskar Heikkinen. Vartioston ”päävahti” oli Leinosen talossa järven alapäässä. Tavajärven vartiostoa (40 miestä) johti opettaja Heimo Parviainen ja vartioston ”päävahti” sijaitsi Siikalalan talossa Siikajärvellä. Lämsän vartiostoa (40 miestä) johti opettaja Juho Koski ja vartioston ”päävahti” oli Multijärven talossa samannimisen järven rannalla. Poussun vartiostoa (49 miestä) johti opettaja Hannes Bäcklund ja vartioston päävahti oli Vanhasen talossa Kurvisenvaaralla.

Vartiostot lähettivät tiedustelijoita pääasiassa rajan takaisiin karjalaisiin kyliin, Oulankaan, Vartiolammelle ja Soukeloon. Tämän lisäksi lähetettiin tiedustelijoita myös Muurmannin radalle. Esimerkiksi kuusamolaiset Herman Aittakumpu ja Pekka Mannila lähtivät 18.3. tiedusteluretkelle Knäsöhön. Samanaikaisesti lähti Ville Siikala Kantalanteen, josta oli juuri palannut Herman Manninen.⁷ Maaliskuun lopulla rajan vartiointista vastaavan Kuusamon suojeluskunnan miesvahvuus oli noussut 250 mieheen.⁸

Suojeluskuntalaisia oli huhtikuussa 1918 aseissa 270 miestä. Suojeluskuntalaiset olivat 8.4. tehdyn tilaston mukaan jakaantuneet seuraavasti: kirkonkylässä 70, Lämsänkylässä 40, Poussussa 50, Alakitkalla 7, Posiolla 6 ja Suolijärvellä 6 miestä. Reilussa kuukaudessa palveluksessa olevien suojeluskuntalaisten määrä oli laskenut jo 156 mieheen. Kasvavan elintarvikepulan takia suojeluskunnan aktiivinen toiminta päätettiin 3.6. pidetyssä kokouksessa lakkauttaa. Rajan vartiointi jäi näin kokonaan asevelvollisista muodostettujen joukkojen vastuulle.⁹

1.2. Vienan valtaussuunnitelmat toivat hallituksen joukot Kuusamoon

Hallituksen joukkojen päämajassa suunniteltiin Vienan-Karjalan ja Aunuksen vapauttamista. Vienaa koskeviin suunnitelmiin liittyen päätettiin lähettää sotilasretkikunnat Kuolajärvelle ja Kuusamoon. Jääkäriluutnantti K. M. Wallenius nimettiin Kuolajärvelle ja Kuusamoon keskitettävien joukkojen johtajaksi. Hän toimi myös Kuusamon retkikunnan eli pataljoonan komentajana. Retkikunnat suunniteltiin muodostettaviksi vapaaehtoisista, joita pyrittiin saamaan Oulusta, Pudasjärveltä, Taivalkoskelta ja Kuusamosta.¹⁰

Vapaaehtoisten kokoaminen oli vaikeata. Ylipäällikkö ratsuväenkenraali Mannerheim käski Ouluun kootusta suojeluskuntareservistä lähetettäväksi 200 miestä Kuusamoon. Näistä miehistä oli 119 pudasjärveläisiä, 45 ranualaisia ja 35 pyhäjärveläisiä. Joukko siirtyi kolmessa päivässä jääkäriluutnantti Konrad Laaksosen johdolla Oulusta Kuusamoon ollen 26.3. perillä. Muutamaa päivää aikaisemmin oli Kuusa-

moon saapunut Taivalkoskella muodostettu noin 100 miestä käsittävä asevelvollinen komppania. Lisäksi Kuusamon asevelvollisista oli muodostettu noin 120 miestä käsittävä komppania. Kuusamon komennuskunta tai pataljoona, jota nimitystä siitä myös käytettiin, oli vahvuudeltaan vajaat 500 miestä.¹¹

1.2.1. Kuusamon pataljoonan ensimmäinen komppania muodostui kuusamolaisista

Jääkäriluutnantti Väinö Nummelin koulutti muutaman päivän 120 kuusamolaista asevelvollista. Joukkoa kutsuttiin myös Kuusamon hiihtojääkäreiksi. Nummelin siirsi hiihtojääkärit 23.3 kirkonkylältä Paanajärvelle sikäläisen vartioston vahvennuksiksi. Näistä hiihtojääkäreistä muodostettu joukko toimi sittemmin Kuusamon kootujen joukkojen eli Kuusamon pataljoonan ensimmäisenä komppaniana. Neljä komppaniaa käsittävän pataljoonan toinen komppania koostui lähinnä pyhäjärveläisistä, kolmas ranualaisista ja neljäs pudasjärveläisistä miehistä. Joitakin kuusamolaisia miehiä oli myös pataljoonan toisessa ja kolmannessa komppaniassa.¹²

Pataljoona koostui lisäksi esikunnasta ja kolmesta erillisosastosta. Osastot olivat hiihto-osasto, konekivääriosasto sekä tiedustelu- ja vakoiluosasto. Pataljoonan esikunnassa oli adjutanttina ylioppilas Esko Rieki, rahastonhoitajana opettaja Samuli Paulaharju, vääpelinä metsänhoitaja Toivo Kena ja neuvottelevana virkamiehenä uhtualaissyntyinen kuusamolainen kauppias Iivo Kaukonieni. Myöhemmin määrättiin pataljoonan lääkäriksi Kuusamon aluelääkäri, tohtori Bertel Hedvall. Pataljoonan sairaanhoitohenkilökuntaan kuuluivat Taivalkosken sairaanhoitaja Kerttu Pakarinen ja kuusamolaisneidit Veera Ahava, Tyyne Raistakka ja Kersti Valtavaara.¹³

Kuusamon pataljoonan ensimmäisen komppanian miehistä sai osa 31.3. Paanajärven itäpäässä Astermajärvellä tulikasteensa. Noin 80 miestä käsittänyt punaisten osasto törmäsi komppanian kenttävartiioon. Lyhyen tulitaistelun jälkeen molemmat osapuolet vetäytyivät taistelupaikalta. Yksi komppanian miehistä jäi Soukeloon vetäytyneiden punaisten vangiksi.¹⁴

1.3. Huhtikuun taistelut Vienassa

Päämajan suunnitelmien mukaan oli Kuolajärven ja Kuusamon sotilasosastojen edetävä omia reittejään Ruvankylään Vienassa. Kuusamon pataljoonan reittinä oli Paanajärvi–Ruvan tie–Ruvankylä. Molempien retkikuntien tarvitsema muona ja rehu koottiin Kuusamoon.¹⁵

Vihollisuudet Vienan punaisia vastaan alkoivat partiokahakoilla sekä Kurtin että Paanajärven suunnilla. Punaisten ensimmäinen varsinainen hyökkäys suuntautui Kurtin Nivalaan aivan rajan pintaan. Vääpeli L. Jokelan johtamaan Kuolajärven retkikuntaan kuuluneet joukot löivät noin 300 miehen vahuisen punaisten osaston pakosalle. Tämän jälkeen Vienan punaisten toiminta painottui Kuusamon suunnalle. Punaisten ensimmäinen hyökkäysyritys tällä suunnalla kohdistui Astermajärvelle Paanajärven itäpuolella. Hyökkäys torjuttiin Kuusamon pataljoonan kenttävartiion tulenavauksella.¹⁶ Näiden Vienan punaisten hyökkäysten torjunnan jälkeen halli-

tuksen joukot ottivat aloitteen ja taistelutoimet siirtyivät valtakakunnan rajan itäpuolelle.

Huhtikuussa suoritettujen hyökkäysten suunnitteli jääkäriyliluutnantti K. M. Wallenius.¹⁷ Hänen suunnitelmansa mukaan hyökkäysjoukko jaettiin Pohjoiseen, Keskimäiseen ja Eteläiseen ryhmään. Kaksi ensinmainittua muodostettiin Kuolajärven retkikunnasta ja viimeainittuna muodosti Kuusamon retkikunta. Pohjoisen ryhmän oli sidottava Tolvannon länsipuolella ja Kanasessa olleet vihollisen joukot hyökkäämällä Kurtin–Kanasen tien suunnassa. Keskimäinen ryhmä käsitti Kuolajärven retkikunnan pääosat. Joukkojen oli hyökättävä Tuntsasta Ruvaan ja varmistettava vasen sivustansa Kivisalmessa. Eteläisen ryhmän eli Kuusamon pataljoonan oli hyökättävä kahta eri tietä Soukeloon.

Huhtikuun alkupäivinä alkaneessa hyökkäyksessä jääkäriyliluutnantti Starkin johtama Pohjoinen ryhmä kohtasi huhtikuun 4. päivänä vihollisen Kuivitsalammella. Syntyneessä ankarassa taistelussa mm. joukon johtaja haavoittui pahoin. Pohjoinen ryhmä perääntyi Kurtille.

Keskimmäinen, jääkäriyliluutnantti Villamon johtama ryhmä miehitti Tuntsan ja Kivisalmen tienristeyksen. Ryhmään kuuluneet joukot joutuivat Kivisalmella taisteluun punaisten kanssa. Kuivitsalammen tappioista kuultuaan Keskimmäinen ryhmä luopui hyökkäyksensä jatkamisesta ja marssi Vuorikylän kautta Kurtille.

1.3.1. Kuusamolaiset mukana Soukelon taisteluissa

Eteläisen ryhmän komentaja Wallenius päätti aloittaa hyökkäyksensä Paanajärveltä ensimmäisenä tavoitteenaan Soukelon valtaaminen. Hyökkäysjoukkoon kuuluivat pataljoonan ensimmäinen ja toinen komppania sekä puolet kolmannesta komppaniasta. Huhtikuun toisena päivänä liikkeelle lähtenyt joukko saapui Soukelojärven lounaispäähen 3.4. aamulla kello 3.30. Wallenius yritti heti hyökätä kylään, mutta eteneminen pysähtyi vihollisen voimakkaaseen tulitukseen kylästä ja sen edustalla olleesta saaresta. Joukkojen hyökkäysryhmitys hajosi ja Wallenius päätti viedä joukot takaisin Paanajärvelle. Syynä epäonnistumiseen Wallenius piti joukkojen pelkuruutta ja huonoa koulutustasoa. Nolosti päättyneen hyökkäysyrityksen tappiot Walleniuksen joukoissa olivat neljä haavoittunutta.¹⁸

Wallenius yritti 8.4. vallata uudelleen Soukelon. Kuusamolaiskomppania hyökkäsi pääjoukon mukana. Tällä kertaa Walleniuksen joukot pääsivät jo 40 metrin päähän kylän taloista kun hyökkäys pysähtyi voimakkaaseen vihollistuleen. Soukelo jäi valtaamatta ja hyökkäysjoukon tappiot olivat huomattavan suuret, seitsemän kaatunutta ja 18 haavoittunutta.¹⁹ Pääosa kaatuneista oli kuusamolaisia. Vapaussodan 11 kuusamolaisesta sankarivainajasta viiden kaatumispaikkana on Soukelo.

Soukelon toisen taistelun jälkeen Wallenius ryhmitti joukkonsa puolustukseen linjalle Oulanka–Vartiolampi–Paanajärvi–Sovaniemi–Tuutijärvi–Vuorikylä–Kurtti.

1.3.2. Joukkojen into rajanylityksiin laantui

Walleniuksen joukkojen hyökkäys Soukeloon oli säikäyttänyt ilmeisesti itä-karjalaiset punaiset. He olivat poistuneet kylästä jo samana päivänä. Suomalaiset saivat tie-

don tästä vasta Paavo Ahava nuoremman 13.4. aloittaman tiedustelumatkan tuloksena. Kuusamon pataljoonasta lähti 15. ja 16.4. yhteensä kolme komppania Soukeloon. Joukot lähtivät kolmannen kerran rajan yli vasta erillisten puhuttelujen jälkeen. Kaksi kuusamolaista, Antti Turkkila ja Antti Haataja, eivät suostuneet ylittämään rajaa puhuttelunkaan jälkeen. Heidät vangittiin. Soukelosta joukot eivät enää olleet halukkaita jatkamaan etenemistä syvemmälle Itä-Karjalaan, joten joukot palasivat takaisin Paanajärvelle.²⁰

Osa kieltäytyneistä joutui sota-oikeuteen, joka tuomitsi mm. kuusamolaiset Antti Turkkilan ja Albert Ritolan kahdeksi vuodeksi kuritushuoneeseen. Kuusamolaisista tuomittiin lisäksi Antti Haataja vuodeksi ja Kalle Paloniemi kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen. Syytetyt passitettiin Oulun lääninvankilaan kärsimään tuomioitaan. Antti Haataja vapautettiin jo kesäkuussa 1918 ja kuukautta myöhemmin maaherra vapautti loput vangit. Maaherra katsoi, ettei tuomiot antanut sota-oikeus ollut laillisella tavalla kokoonpantu.²¹

1.4. Sotilaallinen toiminta rajan takana jatkui Vapaussodan päättymisenkin jälkeen

Soukelon taistelujen jälkeen Wallenius kävi päämajassa neuvottelemassa toiminnan jatkosta. Tässä vaiheessa ylipäällikkö Mannerheim suhtautui kielteisesti ajatukseen sotatoimien laajentamisesta Itä-Karjalaan. Walleniuksen ensimmäisenä tehtävänä neuvotteluista palattuaan olikin joukkojen vetäminen Venäjän puolelta Paanajärvelle.

Huhtikuun lopulla (23.4.) Wallenius sai päämajasta toimintaohjeen, jonka mukaan sotatoimet oli toistaiseksi rajoitettava puolustukselliseen sodankäyntiin.²² Päämajan käskyä ei kaikilta osin noudatettu. Walleniuksen joukot palasivat rajantakaisiin karjalaiskyliin Oulankaan ja Laitasalmelle.²³ Vapaussodan jo päättyttyä Mannerheim uusi 27.5. käskynsä rajan vartioimisesta ja toiminnan rajoittamisesta puolustukselliseen toimintaan rajalla.²⁴ Tästä huolimatta suomalaisjoukkoja pidettiin Oulangassa elokuun alkuun saakka.

Joukkueen verran miehiä kävi joukkueenjohtaja Arvi Huhtelan johdolla Walleniuksen käskystä toukokuun puolivälin tienoilla Kiestingissä. Matka tehtiin Sohjanan ja Kokkosalmen kautta. Väestö suhtautui suomalaisiin ystävällisesti. Kiestingissä heille esitettiin kuitenkin toivomus, että ”valkokaarti” ei enää kävisi kirkonkylässä, koska se vaikeuttaisi viljan saamista Muurmannin radalta.²⁵

Suomalaiset pyrkivät kartoittamaan Vienan Karjalan luonnonvaroja. Näissä merkeissä saapui 12.7. Kuusamoon metsänhoitaja, maisteri Ilmo Lassila. Hänen suojakseen kartoitus- ja tiedusteluretkelle Pohjois-Viinaan asetettiin vääpeli Taneli Toivolan johtama kuusimiehininen partio. Kaikki partion miehet olivat kuusamolaisia. Matkan aikana veneellä edennyt partio joutui Soukelo- ja Ruvanjärven välisellä Ruvaniskalla väijytykseen. Tulitaistelussa Toivola ja kaksi partion miestä kaatuivat Lassilan ja kolmen miehen jäädessä vangiksi. Partion Soukeloon tavaroita vartiomaan jätetty mies jäi myös vangiksi.²⁶

1.5. Kuolajärven ja Kuusamon retkikunnista Sallan rykmentti

Toukokuun toisena päivänä jääkäriyliluutnantti Wallenius antoi päiväkäskyn Sallan rykmentin muodostamisesta. Hän oli rykmentin komentaja. Rykmentti jakaantui kahteen pataljoonaan. Kuusamon pataljoonan päällikkönä oli jääkäriyliluutnantti Suvirinne ja Kuolajärven pataljoonan jääkäriyliluutnantti Willamo.²⁷

Kuusamon pataljoonan 1. Komppania oli Paanajärven alapäässä päällikkönään Nummelin. Paanajärven yläpäässä oli 2. Komppania päällikkönä vääpeli Suni. Vuorikylässä oli Wirkkulan päällikkyydessä 3. Komppania ja jääkäriyliluutnantti Laaksosen päällikkyydessä Konekiväärikomppania. Pataljoonan reserviyksikkönä oli 4. Komppania kirkonkylässä. Komppanian päällikkö Salmela nimitettiin myös Kuusamon komendantiksi.²⁸ Salmela osoittautui tehtävänsä sopimattomaksi ja toukokuussa nimitettiin uudeksi komppanian päälliköksi ja samalla Kuusamon komendantiksi vänrikki Torsten Hedman.²⁹

Vapaussodan päättyttyä toukokuussa 1918 Päämaja käski kapteeni Walleniuksen johtamien joukkojen vastata rajavartiointia Kajaanin ja Oulun kihlakuntien rajasta Lapin ja Kemin kihlakuntien rajalle. Kesäkuun lopulla Walleniuksen johtoon siirrettiin rajan vartiointi itärajalla Norjan raja-aste.³⁰

Walleniuksen käskyn mukaan voisi neljäsosa pataljoonan vahvuudesta olla kerrallaan lomalla. Joukoilla alkoi vartiointin ja tiedusteluretkien aika.³¹ Maatalouden kevätyöt johtivatkin touko-kesäkuussa loma-anomuksien tulvaan. Rykmentin rivivahvuus oli monien lomalaisten takia pieni ja pieneni entisestään, kun kesäkuun lopulla tuli käsky vapauttaa kaikki asevelvolliset, jotka eivät olleet vielä täyttäneet 21 vuotta tai olivat täyttäneet jo 25 vuotta. Sallan rykmentille luvattiin täydennystä korvaamaan kotiutettavat. Täydennyksen viipyminen johti siihen, ettei rykmentistä kotiutettu kaikkia ala- ja yli-ikäisiä.³²

1.5.1. Lapin ensimmäinen rajavartiopataljoona

Sallan rykmentti muutettiin heinäkuun jälkipuoliskolla (19.7.) Lapin ensimmäiseksi rajavartiopataljoonaksi. Joukkoyksikkö jaettiin kolmeen osaan. Ryhmä A:n vastuulla oli raja Norjan rajalta Korvatunturille. Ryhmä B vastasi Korvatunturin ja Vuorikylän välisellä alueella rajan vartiointista ja ryhmä C vastasi rajasta Siemingin ja Suomusalmen pohjoisrajan välisellä alueella. Pataljoonan komentajaksi määrättiin kapteeniksi ylennetty Wallenius. Elokuun alussa oli Lapin ensimmäisen rajavartiopataljoonan vahvuus noin 700 miestä.³³

Kuusamossa olleet joukot huollettiin Oulusta ja Kuolajärven joukot Rovaniemeltä. Oulun-Kuusamon etappilinjan komendantin tehtäviä hoiti aluksi johtaja Yrjö Kempainen ja toukokuun puolivälin jälkeen Esko Rieki.³⁴

Itärajan vartiointi alistettiin heinäkuun alussa 1918 sisäasiain toimituskunnan eli sisäasiainministeriön johtoon. Syyskuun alussa 1918 rajavartiopataljoonasta vastasi Lapin Ryhmä, jonka esikunta oli Rovaniemellä. Ryhmään kuului neljä pataljoonaa. Kuusamon alueen rajavartiointista vastasi II Pataljoona, jonka esikunta oli Kuusamossa.³⁵

1.6. Yleisesikunta käski elokuussa 1918 lähettää asevelvollisjoukkoja rajan taakse

Yleisesikunnan ohjeessa elokuulta 1918 arvioitiin myös Kuusamoon kohdistuvia uhkia. Niin kaun kun Uhtua oli vapaaehtoisista muodostetun ns. Malmin retkikunnan hallussa ei II Pataljoonan kaistalle muodostuisi uhkaa etelästä tai kaakosta. Uhanalaisimmat suunnat olivat Oulangan ja Ruvan suunta. Tämä pystyttäisiin parhaiten eliminomaan pitämällä Oulanka. Sieltä voitiin myös parhaiten partioimalla valvoa Kiestingin–Kananaisen suuntaa. Yleisesikunnan mielestä suomalaisjoukkojen pysyminen Oulangassa oli tärkeät ja Kananaisenkin miehittämistä tulisi harkita. Mutta miehistön haluttomuuden ja puutteen vuoksi Oulangasta oli jo luovuttu elokuun alussa.³⁶ Yleisesikunta antoi kuitenkin käskyn miehittää Oulanka uudelleen.

Jääkäriväpeli Emil Sunin johtoon koottiin 120 miestä ja neljä konekivääriä. Osasto joutui Vartiolammilla taisteluun. Vihollinen vetäytyi Oulangalle ja sieltä edelleen Ruvulle. Suomalaiset saapuivat 17.8. uudelleen Oulankaan. Saksalainen Suomen yleisesikunnan päällikkö eversti von Redern vieraili syyskuun puolivälissä Kuusamossa ja vaati ehdottomasti Oulangan pitämistä.³⁷

1.6.1. Asevelvollisjoukot pois rajan takaa vasta syyskuussa 1918

Syyskuussa tilanne alkoi muuttua. Malmin retkikunnasta Kuisman retkikunnaksi muuttuneet joukot joutuivat 11.9. vetäytymään Uhtualta Vuokkiniemeen. Syyskuun lopulla (26.9.) sotaministeri W. Thesleff antoi käskyn rajan yli työnnettyjen pysyvien vartiostojen vetämisestä omalle puolelle rajaa. Lapin Ryhmän ensimmäisen pataljoonan vastuualueeksi määrättiin Suomussalmen ja Kuhmoniemen raja-alue ja toisen pataljoonan vastuualueeksi tuli Kuusamon–Kuolajärven alue. Ensimmäisen pataljoonan esikunta oli Kajaanissa ja toisen Rovaniemellä. Toisen pataljoonan komentajaksi määrättiin kapteeni Wallenius.³⁸

Syyskuun lopulla Vuokkiniemellä olleet Kuisman retkikunnan joukot joutuivat saarroksiin ja joutuivat murtautumaan saartorenkain lävitse palaten Suomen puolelle lokakuun toisena päivänä. Seuraavana päivänä Wallenius käski joukkonsa pois Oulangalta ja Vartiolammelta.³⁹

Tilanteen muuttumisen jälkeen itärajalle siirrettiin uusia joukkoja. Oulussa olleesta Kajaanin Sissipataljoonasta lähetettiin lokakuun alussa mm. komppania Kuusamoon. Se otti vastaan rajan vartiointin Lapin Ryhmän rajavartioidelta ja ryhmittyi linjalle Tuutijärvi–Sovajärvi ja Paanajärvi–Muojärvi–Kurvinen. Lapin Ryhmän rajavartioidet lähetettiin Ouluun, jossa osa kotiutettiin ja osa jäi vielä suorittamaan varusmiespalvelustaan.⁴⁰ Vapaussodassa alunperin Kuusamon hiihtojääkärit nimisen komppanian sotatie oli päättynyt vasta yli neljä kuukautta Vapaussodan päättymisen jälkeen.

Syyskuussa 1918 järjestettiin Lapin rajavartiosto uudelleen. Rajavartioston neljä pataljoonaa supistui kahteen. Lapin II Pataljoonan vastuualueena oli Kuusamon–Kuolajärven alue ja pataljoonan esikunta sijoitettiin Rovaniemelle.⁴¹

2. Talvisota

Toinen maailmansota Euroopassa syttyi 1. päivänä syyskuuta vuonna 1939 Saksan aloitettua hyökkäyksensä Puolaan. Iso-Britannia ja Ranska julistivat 3.9. sodan Saksalle. Sodanjulistus ei kuitenkaan johtanut välittömiin laajamittaisiin sotatoimiin Saksan ja Ranskan rajalla. Neuvostoliitto aloitti Puolan itäosien miehityksen 17.9. Tämä perustui Saksan ja Neuvostoliiton elokuussa 1939 solmiman ns. Molotov–Ribbentrop -sopimuksen salaiseen Iisäpöytäkirjaan. Pöytäkirjassa oli sovittu Saksan ja Neuvostoliiton välisestä etupiirijaosta Puolan lisäksi Baltiassa ja Suomen suunnalla.

Baltian maat Viro, Latvia ja Liettua taipuivat Neuvostoliiton vaatimuksiin yhteistyösopimuksista lokakuun 11. päivään mennessä. Sopimusten mukaisesti Neuvostoliitto sai perustaa näihin maihin haluamansa sotilastukikohdat.

Neuvostoliitto aloitti lokakuussa 1939 neuvottelut Suomen kanssa Moskovassa. Neuvostoliitto esitti Suomelle aluevaihtoja ja vaati oikeutta vuokrata Hankoniemen laivastotukikohdakseen. Neuvottelut kestivät lähes kaksi kuukautta päättyen kuitenkin tuloksettomina. Suomessa sodan uhka koettiin todellisena ja sodan ajan puolustusvoimat muodostettiin jo Moskovon neuvottelujen alkaessa. Liikekannallepano toteutettiin ylimääräisten harjoitusten nimellä. Toisaalta monet päättäjät eivät uskoneet neuvottelujen kariutumista huolimatta sodan alkavan.

Neuvostoliiton hyökkäys alkoi 30. päivänä marraskuuta 1939 koko Suomen itärajan leveydeltä ja pommihyökkäyksillä kaupunkeihin, mm. Helsinkiin. Koko maailma seurasi voimasuhteitaan epätasaisten osapuolten sodankäyntiä Pohjolan talvessa. Yksin taistelleen Suomen armeija ei ollut lyöty kun sataviisi päivää kestänyt talvisota päättyi Suomen kannalta katkeraan rauhaan vuonna 1940 maaliskuun 13. päivänä.

2.1. Ylimääräiset harjoitukset tekivät Kuusamosta varuskunnan

Ylimääräisten harjoitusten alkaessa olivat voimassa vuonna 1934 laaditut puolustus-suunnitelmat. Niiden mukaan Pohjois-Suomen puolustuksesta Suojärveltä Jäämerelle vastaisi Pohjois-Suomen ryhmä. Rajavartiostojen esikunnasta muodostettavan ryhmän esikunnan sijoituspaikkana oli Kajaani. Ryhmän tehtävänä oli maan pohjoisimman alueen suojaaminen. Iisalmen tasalla oli rajantakainen Repola vallattava. Muualla oli rajaseutu suojattava aktiivisesti toimien. Sissitoiminta oli ulotettava aina Muurmannin radalle saakka.⁴²

Kuusamossa perustettavan Erillispataljoona 16:n tehtävänä oli lyödä Kuusamon suuntaan mahdollisesti etenevät neuvostojoukot ja valmistautua etenemään Pistojärven kautta Uhtualle.⁴³

Ylimääräisten harjoitusten alkaessa Kuusamoon perustettiin Kuusamon harjoituskeskus (KoHK), jonka rungon muodosti Kuusamossa komentopaikkaansa pitänyt Lapin rajavartioston 3. Komppania. Näiden lisäksi harjoituskeskukseen saapui saamansa käskyn mukaan kuusamolaiset ja posiolaiset asevelvolliset. Jonkun verran jouduttiin Kuusamon harjoituskeskukseen komentamaan erikoisaselajien miehiä muualtakin. Esimerkiksi marraskuun alkupuolella siirrettiin Rovaniemen harjoitus-

keskuksesta Kuusamon harjoituskeskukseen 11 aliupseeria ja 20 miestä. Yhdessä rakomppanian miesten kanssa harjoituskeskuksen vahvuus nousi 1 713 mieheen. Näistä oli 52 upseeria, 224 aliupseeria ja 1 437 miehistöön kuuluvaa.⁴⁴

Kuusamon harjoituskeskuksen päällikkönä toimi aluksi everstilutnantti O. J. Wilamo, joka siirtyi 18.11. Rovaniemelle Lapin Rajavartioston komentajaksi. Hänen seuraajakseen saapui majuri Ilmari Pallari.⁴⁵ Adjutantti oli luutnantti B. K. Breitholtz. Komentajan apulaisena oli kapteeni A. Pennanen. Huoltopäällikkönä oli luutnantti K. Järvinen ja sotilaspastorina A. Poukkula. Eläinlääkärinä oli aluksi Huotari ja sittemmin Vestenius. Aluelääkärinä oli A. Ervasti apulaisenaan alilääkäri A. Varjonen. Apteekkari E. E. Aho vastasi puolestaan harjoituskeskuksen esikunnassa oman alansa asioista.

Kuusamon harjoituskeskuksen varuskunta-alueeksi määritettiin Kuusamon kirkonkylä rajoinaan Paanajärven maantien risteys–Kuusela, tie–Kitronin purolinja pappilan eteläpuolella–Munakkapuron silta Oulun maantiellä–Leskelän talot–Paanajärven tien risteys. Reserviläiset saivat liikkua varuskunta-alueen ulkopuolella vain erillisellä luvalla. Yksikön päälliköt saattoivat myöntää noin 10 %:lle henkilöstöstään kerrallaan iltaloman varuskunta-alueella. Ilta-loma päättyi klo 24.00.⁴⁶

Sotapoliisit ja harjoituskeskuksen järjestyspartio valvoivat mm. sen, että joukkojen majoituspaikoilla noudatettiin pimentämisestä annettuja määräyksiä. Adjutantti muistutti yksiköiden päälliköitä asiasta marraskuun 7. päivänä. Miehistölle oli ”huomautettava, ettei sähkötaskulamppujen käyttö ole sallittu muuta, kuin aivan pakottavissa tapauksissa, ja tällöinkin niin, että sähkötaskulamppua käytetään ’pimennettynä’”.⁴⁷

Kuusamoon saapui lokakuun lopulla Rovaniemen harjoituskeskuksesta työosasto paikallisen tiemestarin alaisuuteen. Osasto majoitettiin seuraavasti: Törmäsen taloon 40 miestä, Raunion taloon 20 miestä ja Talouskaupan pirttiin loput.⁴⁸

Ylimääräisten harjoitusten aikana ilmeni reserviläisille konkreettisesti materiaalisen valmiuden puutteet. Kaikille miehille ei ollut jakaa armeijan vaatetusmateriaalia ja puutelistojen mukaan näytti jopa kokardeista olevan puutetta. Ylimääräisten harjoitusten alkamisen jälkeen Kuusamon harjoituskeskus teki varustilauksen, jonka mukaan tarvittiin mm. saappaita tai hiihtojalkineita yhteensä 1818 paria, asetakkeja 1000, housuja 250 paria, päällystakkeja 800, lumipukuja 475, selkäreppuja 800 ja kokardeja 450 kappaletta.⁴⁹ Kovin paljon tilanne ei parantunut ennen sodan alkua. Joulukuun 9. päivänä huoltopäällikkö luutnantti T. Tuomola ilmoitti puutteiksi mm. 500 turkislakkia ja 350 päällystakkia.⁵⁰

2.1.1. Kuusamon harjoituskeskuksen joukot Kuusamossa

Lokakuun 12. päivänä Kuusamon harjoituskeskuksen joukot olivat ryhmittyneet Kuusamoon seuraavasti:⁵¹ Esikunta, kasarmi, 1. Komppania, sotilaskoti, 2. Komppania, suojeluskuntatalo, 3. Komppania, kansakoulu, 4. Komppania, kansanopisto, Konekiväärikomppania, kansakoulu, Kranaatinheitinosasto, kansakoulu, 1. Pioneerijoukkue, Värikinnemi, 2. Pioneerijoukkue, Värikinnemi, 3. Eläinlääkintäjoukkue, seurakuntatalo, 4. Huoltojoukkue, seurakuntatalo, 5. Huoltojoukkue, seurakuntatalo, Kolonna, kansakoulu. Huollon eri osia toimi seurakuntatalolla, pappilassa ja Lämsän talolla. Harjoituskeskuksen sotasairaala toimi pappilassa.⁵²

Yksiköille määrättiin myös omat harjoitusalueet. Kasarmialueen ympäristössä harjoitteli ensimmäinen komppania. Toisen komppanian harjoitusalueeksi oli määrätty Puutteenkylä ja Sossonniemen tien suunta. Lämsänkylän tien suunnassa harjoitteli kolmas komppania ja Oulun tien suunnassa Konekiväärikomppania. Rovaniemen suunnassa harjoittelivat puolestaan kranaatinheitinosasto ja Kolonna. Nilakangas oli viestiosaston ja Esikuntakomppanian harjoitusalueena. Pioneerijoukot harjoittelivat majoitusalueensa tuntumassa Värikinniemessä.⁵³

Suojeluskunnan ampumaradalla suoritettiin myös kouluammuntoja. Mutta ei kuitenkaan kovin laajasti ainakaan patruunakulutuksen perusteella arvioituna. Harjoituskeskus oli 29.11. mennessä käyttänyt kiväärin patruunoita 3650 kappaletta, konepistoolin patruunoita 600 kappaletta ja pistoolin patruunoita 400 kappaletta. Kiväärin patruunaa käytettiin kiväärin lisäksi kone- ja pikakiväärissä.⁵⁴

Kuusamon harjoituskeskuksen alaisena toimi myös ilmavalvonnasta vastannut ilmapuolustuksen aluekeskus (IPAK). Sen käyttöön vuokrattiin 1.12.1939 neljä huonetta käsittävä emäntä Ulla Korhosen talo Kuusamon kirkonkylästä. Asunnon kunnosta vuokrauspyötkirja toteaa mm. että huoneiston huoneet olivat hyvässä kunnossa, kahdessa huoneessa oli seinissä uudet maalatut Enso-tapetit ja kahdessa muussa huoneessa oli paperitapetit. Huoneiden lattioissa olivat uudet korkkimatot.⁵⁵

2.1.2. Lomat olivat tiukassa

Päämajan komento-osaston käskyn mukaan saatettiin ylimääräisten harjoitusten aikana myöntää lomaa lähinnä vain toipumislomaa ja oman perheen keskuudessa sattuneen kuolemantapauksen tai ankan sairastumisen johdosta. Käskyssä annettiin tosin mahdollisuus harkintaan nimeämällä kolmanneksi lomaperusteeksi jokin muu pakottava syy.

Viimemainittu määrittämisen osalta annettiin harkintamahdollisuus toteamalla, että tästä syystä myönnettävä loma oli riippuvainen kulloinkin esitettävistä syistä ja todistuksista. Loma voitiin Päämajan ohjeen mukaan myöntää esimerkiksi tärkeän taloudellisen asian hoitamista varten. Kuusamon harjoituskeskuksessa ei kovin helpolla lomaa taloudellisten syiden perusteella saanut ja marraskuun 29. päivänä esikunta perui käskyllään kaikki taloudellisista syistä jo myönnettyt lomat ja ilmoitti, ettei tästä syystä lomaa enää toistaiseksi saanut myöntää.⁵⁶

Kortesalmen vartioon sijoitetusta reserviläisjoukkueesta 15 anoi siirtoa kirkonkylään. Miehet ajattelivat näin voivan paremmin hoitaa iltaisin yksityisasiotaan. Siirron sijaan miehiä kuulusteltiin syylliseksi epäiltyinä luvattoman joukkoanomuksen tekemiseen.⁵⁷

2.1.3. Elokuvia, jumalanpalveluksia ja maaherrojen vierailu

Sunnuntaisin yritettiin järjestää viihdytysohjelmaa. Ainakin 5.11.1939 oli Suojeluskuntatalolla neljä elokuvanäytäntöä. Esitettävä elokuva oli Jääkäri morsian.⁵⁸ Elokuvanäytäntöjä järjestettiin marraskuun lopulla myös yksiköissä. Puolustusministeriön sanomatoimiston elokuvakiertue tuli Kuusamoon 22.11. Yhteensä kuusi elokuvanäytäntöä järjestettiin 22.–25.11. eri yksiköissä. Osa näytännöistä oli komppa-

nioissa, jotka olivat telttamajoituksessa. Näytännöissä kävi yhteensä 1128 miestä ja esitettävät elokuvat olivat Juurakon Hulda, Poikamiesten holhokki ja Suomi-Filmin äänikatsaus. Reserviläisistä monet olivat lestadiolaisia ja kieltäytyivät elokuvista. Harjoituskeskuksen pappi pastori Antti E. Poukkula järjesti lestadiolaisille seuroja. Marraskuun 27. päivän perustettiin harjoituskeskuksen oma kuoro. Vähän aikaisemmin (22.11.) oli upseereille perustettu oma kerho.⁵⁹

Jumalanpalveluksia sekä kirkossa että maastossa järjestettiin 10.10–21.11. välisenä aikana 9 kertaa. Toisena jumalanpalveluksen pitäjänä toimi yhden komppanian päällikkönä ollut pastori A. Koskivirta. Poukkula piti samalla aikavälillä lestadiolaisille seurat 13 kertaa. Poukkula hoiti alkuvaiheessa myös postin ja auttoi reserviläisiä avustusanomusten teossa.⁶⁰

Oulun ja Lapin läänin maaherrat kävivät harjoituskeskuksessa lokakuun 22. päivänä. Joukot saivat käskyn järjestäytyä katselmukseen maaherroja varten osa kansakoululle kello 12.45 ja osa suojeluskuntatalolle kello 13.15. Molemmissa paikoissa katselmuksen ohjelma oli käsketty samaksi.

Joukot ilmoitettiin Oulun läänin maaherralle, jonka jälkeen maaherrat tarkastivat joukot. Tämän jälkeen joukot lauloivat ensimmäisen säkeistön laulusta Kuullos pyhä vala. Maaherran puheen jälkeen joukot lauloivat vielä virren Jumala ompe linnamme. Katselmuksen jälkeen maaherrat vierailivat joukkojen majapaikassa.⁶¹

2.2. Harjoituskeskuksessa perustettiin mm. Erillispataljoona 16

Harjoituskeskuksessa perustettiin liikekannallepanosuunnitelmien mukainen Erillispataljoon 16 (Er.P 16), jonka komentajana oli majuri Pallari. Harjoituskeskuksessa perustettiin lisäksi liikekannallepanosuunnitelman ulkopuolisina joukkoina mm. tiedusteluosasto Pessi (TO Pessi), Erilliskomppania Seppälä (Er.K Seppälä) ja kaksi viestijoukkuetta. Rajavartiokomppanian henkilöstö sijoitettiin pääosin sekä luutnantti K. Pessin johtamaan tiedusteluosastoon että luutnantti V. Seppälän päällikkyudessa olleeseen erilliskomppaniaan.⁶²

Harjoituskeskuksen neljännessä komppaniasta (4.K) muodostettu Erilliskomppania Seppälä vastasi rajan vartioinnista. Sen komentopaikka ja huolto olivat Kuusamossa ja rajavartiot Kurvisessa, Ölkysssä, Pistojoella, Paanajärvellä, Sovakylässä sekä Tuutikylässä.⁶³

Erillispataljoonan määrävahvuus oli noin tuhat miestä (1 045). Pataljoonaan kuului esikunta, esikuntakomppania, kolme kiväärikomppaniaa, konekiväärikomppania, kraanaatinheitinosasto ja kolonna, eli huoltoyksikkö. Esikuntakomppania vastasi lähinnä pataljoonan viestiyhteyksistä. Kiväärikomppanioissa oli noin 150 miestä kussakin jaettuna neljään kiväärijoukkueeseen. Kiväärijoukkueeseen kuului joukkueenjohtajan ja hänen lähettinsä lisäksi kolme kivääriryhmää. Lisäksi komppaniaan kuului komentoryhmä ja toimitusjoukkue. Ensinmainitussa oli mm. taistelulähetit. Toimitusjoukkue vastasi komppanian huollosta.

Konekiväärikomppaniassa oli komentoryhmän ja toimitusjoukkueen lisäksi kolme konekiväärijoukkuetta, kussakin nejä raskasta konekivääriä. Kraanaatinheitinosastolla oli kaksi kevyttä (81 mm) kraanaatinheitintä. Kolonna käsitti ampumatarvikeva-

rastojoukkueen, kaksi elintarvikevarastojoukkuetta ja toimitusjoukkueen.

Erillispataljoona 16 komppaniat saivat käskyt siirtyä yksiköittäin 31.10. alkaen ulkomajoitukseen harjoitusalueelle Kuusamon–Lämsänkylän–Poussun tienhaaran maastoon.⁶⁴ Ensimmäisenä sai käskyn 1. Komppania, jonka oli siirryttävä 17.10. alkaen harjoitusalueelle ulkomajoitukseen.⁶⁵

Erillispataljoona 16 ryhmitettiin Kuusamon kirkonkylän kaakkoispuolelle. Komppaniat olivat Tuohelassa, Lämsänkylän tienhaarassa 6 km Kuusamon kirkolta ja Tyräjärven tien suunnassa Soivioissa. Pataljoona valmisteli puolustusasemat Tuohelan tasalle Lämsänkylän tien varteen. Mahdollista viivytystä varten valmisteltiin puolustusasemia myös Lämsänkylän tienhaaran alueelle, Kortesalmelle, Kaihlalammelle ja Vanttajaan. Pataljoona valmistautui myös hyökkäykselliseen toimintaan pitämällä maasto- ja taisteluharjoituksia Lämsänkylän tien suunnassa. Harjoitukset ulottuivat Sänkelän tasalle.⁶⁶

2.3. Kuusamon evakuointi

Joulukuun 2. päivänä määrättiin Kuusamo muiden Suomen itärajan kuntien kanssa sotatoimialueeksi. Tällaiseksi alueeksi määrättiin myös Kuusamon länsipuolelta Tai Valkoski ja Posio. Sotatoimialueella sotilasjohtolla oli tietty määräysvalta paikallisiin hallinto- ja itsehallintoviranomaisiin.⁶⁷ Puolustusvoimain ylipäällikkö antoi 7. päivänä joulukuuta määräyksen, jonka mukaan matkustaminen sotatoimialueelle tuli luvanvaraiseksi.⁶⁸

Yleisesikunnan virallinen käsky Kuusamon ja muiden Pohjois-Suomen rajaseudun kuntien evakuoinnista annettiin vasta joulukuun 8. päivänä. Varsinaisesti evakuointi alkoi heti 30.11. talvisodan alettua neuvostohyökkäyksellä. Kuusamolaiset siirrettiin evakkopaikkakunnille pääosin linja- ja kuorma-autoilla. Jotkut kuusamolaisista siirtyivät evakkopaikkakunnille karjaa ajaen jalan. Periaatteessa mukaansa saattoi ottaa vain sen, minkä pystyi itse kantamaan. Lähes 9 000 kuusamolaista lähti evakkoon. Kuusamolaiset sijoitettiin valtaosin Ii- ja Kiiminkijokivarsien pitäjiin Pudasjärvelle, Ylikiiminkiin, Kiiminkiin, Yli-Iihin, Iihin ja Haukiputaalle. Takaisin kotiseudulleen evakot alkoivat palata huhti-toukokuussa vuonna 1940.⁶⁹

2.4. Erillispataljoona 16 talvisodassa

Yleisesikunnan arvioissa pidettiin Kuusamoa vähintään yhtä uhanalaisena suuntana kuin Sallan tai Suomussalmen suuntia. Kuusamon suunnassa ei hyökännyt neuvostojoukkoja. Sitävastoin neuvostojoukkojen hyökkäys alkoi oletettua suuremmin joulukuun 30.11.1939 Kuusamon pohjois- ja eteläpuolella sekä Sallan että Suomussalmen suunnassa. Viimemainitussa suunnassa hyökkäävän divisioonan painopiste oli suomalaisten yllätykseksi Juntusrannan eikä Suomussalmelle johtavan Raatteen tien suunnassa.⁷⁰

Lonkkan alueelta rajan yli Juntusrantaan hyökkäsi neuvostoliittolaisen 163. Divisioonan kaksi rykmenttiä. Hyökkäysjoukon kärki saavutti 3.12. Palovaarassa Suo-

mussalmen ja Kuusamon välisen tien. Neuvostojoukot jatkoivat täältä etenemistään sekä pohjoiseen Kuusamon että etelään Suomussalmen suuntiin.

Pohjois-Suomen ryhmän komentaja kenraalimajuri Tuompo antoi 3.12. Erillispataljoona 16:n komentajalle majuri Pallarille Kuusamoon käskyn lähettää yksi komppania autoilla etelään. Pataljoonan komentajan oli lisäksi varauduttava irrotta-
maan lisää joukkojaan samaan suuntaan. Kirkolla reservinä ollut luutnantti Keräsen 3. Kiväärikomppania sai tehtävän lähteä selvittämään tilannetta Linnasalmen alueella.

Komppania siirtyi ensin autoilla Perankaan ja edelleen tiellä hiihtäen Haapovaaraan, josta komppania aloitti erämaataipaleensa kohti Laitasalmea. Haapovaaraan komppania palasi 5.12. illalla ja päätyi seuraavana päivän aamuna täysin uupuneena Kaikkoseen.

2.4.1. Pataljoona torjuu vihollishyökkäykset Alassalmelle

Tilanne Suomussalmen suunnalla oli kehittynyt entistä uhkaavammaksi. Neuvostojoukot lähestyivät kirkonkylää sekä pohjoisesta että kaakosta Raatteen tien suunnasta. Pohjois-Suomen ryhmä antoi 5.12. majuri Pallarille käskyn siirtää koko Erillispataljoona 16 Alassalmelle. Pataljoonan pääosista lähti ensimmäisenä liikkeelle toinen kiväärikomppania (2. Kiväärikomppania), jonka päällikkönä oli luutnantti Eronen. Pataljoonan tehtävänä oli edetä niin pitkälle kun mahdollista kohti Suomussalmea autokuljetuksin ja vihollisen kohdattuaan jatkaa hyökkäystä jalan.⁷¹

Erosen komppania saapui 6.12. aamuyöllä kello 4 Alassalmelle, jossa ryhmittyi puolustukseen. Neuvostojoukot hyökkäsivät ensimmäisen kerran kello kymmenen aikaan. Komppania pystyi pitämään asemansa ja vaihdettiin illalla alueelle saapuneeseen Keräsen kolmanteen komppaniaan (3. Komppania).

Pataljoona yritti tuloksetta jatkaa hyökkäystään Alassalmelta etelään kohti Suomussalmea. Majuri Lauri Pallari haavoittui 8.12. käydyissä taisteluissa. Pataljoona oli kokonaisuudessaan Alassalmella kun sinne 10.12. saapui Kuusamosta 1. Komppania, jonka päällikkönä oli luutnantti Martti Avela. Muutamaa päivää myöhemmin saapui myös pataljoonan uusi komentaja everstiluutnantti Paavo Susitaival.

Pataljoonan tiedusteluosastot, tiedusteluosasto Pessi (TO Pessi) ja tiedusteluosasto 7 (TO 7) olivat jo tähän mennessä toimineet neljä vuorokautta vihollisen sivustoilla. Neuvostojoukot aloittivat uuden hyökkäysyrityksensä Alassalmella joulukuun 14. päivänä. Hyökkäys torjuttiin yli vuorokauden kestäneissä taisteluissa.⁷²

2.4.2. Pataljoona hyökkää Palovaaraan

Pataljoona sai jo ennen em. torjuntataistelun päättymistä tehtäväksi pitää Alassalmen ja edetä Ylinäljängältä Linnasalmen suuntaan neuvostojoukkojen ”perääntymistien” katkaisemiseksi. Alassalmen pitämistehtävän sai luutnantti Avela käytössään oma 1. Komppania, Konekiväärikomppania, Esikuntakomppania ja Kolonna. Pataljoonan komentajan mukana Ylinäljängälle siirrettiin autokuljetuksin yksi komppania (2. Komppania) ja toinen tiedusteluosastoista (TO 7). Näiden tehtävän oli edetä Teravaaran kautta Palovaaraan tienhaaraan ja katkaista täällä neuvostoliittolaisen 163.

Divisioonan yhteydet Suomussalmelle. Alassalmelta lähti 17.12. maastoitse Saarijärvelle pataljoonan 3. Komppania tehtävänä katkaista siellä 163. Divisioonan maantieteyhteys Juntusrantaan. Saarijärvellä käynyt komppania palasi takaisin Alassalmelle tehtävänsä suorittamatta.⁷³

Erillispataljoonan hyökkäys Palovaaran tienhaaran alkoi vasta 19.12. aamupäivällä. Suomalaiset pääsivät tienhaaran alueelle taistelutta. Pian risteuksen valtauksen jälkeen 2. Komppania tuhosi Juntusrannan suunnasta tulleen pienehkön neuvostokolonnan. Neuvostojoukkojen vastatoimenpiteet käynnistyivät ja suomalaiset vetäytyivät 20.12. aamulla risteysalueelta.

Luutnantti Erosen 2. Kiväärikomppania hyökkäsi 22.12. lähes tuloksetta Suomussalmen–Kuusamon tielle Käpylässä. Seuraavan päivänä komppania miehitti uudelleen Palovaaran tienhaara-alueen. Kaksi päivää myöhemmin alueelle saapuivat myös Alassalmelta irroitettut pataljoonan pääosat.

2.4.3. Alueelle lisää joukkoja – Ryhmä Susi perustetaan

Alassalmen yksiköiden irrottaminen liittyi alueen joukkojen vahventamiseen. Pohjois-Suomen ryhmä oli päättänyt Suomussalmen takaisinvaltausoperaatioihin liittyen vahventaa Alassalmen–Palovaaran alueen joukkoja yhdellä jalkaväkirykmentillä. Everstiluutnantti Susitaival nimettiin muodostettavan Ryhmä Suden komentajaksi. Ryhmään kuuluivat Erillispataljoona 16 vahvennuksineen ja Jalkaväkirykmentti 65. Erillispataljoonan uudeksi komentajaksi määrättiin kapteeni T. Salske. Pohjois-Suomen ryhmä antoi jouluaattona Ryhmä Sudelle tehtävän. Ryhmän tuli varmistaa vasen sivustansa hyökkäämällä osilla voimistaan Juntusrannan suuntaan, lyödä Piispajärven eteläpuolella olevat joukot, vallata osilla voimistaan Kiannanniemi ja edetä Suomussalmen suuntaan sekä katkaista 163. Divisioonan perääntymistie.⁷⁴

Ryhmän taistelusuunnitelma ei vastannut kaikilta osiltaan annettua tehtävää. Toiminta vasemman sivusta suojaamiseksi jäi vajavaiseksi. Jalkaväkirykmentti 65 sai tehtäväkseen hyökätä Alassalmelta tien suunnassa etelään kohti Suomussalmea. Erillispataljoona 16 tehtävänä oli pitää Palovaaran tienhaara-alue katkaistuna ja valmistautua hyökkäämään joko pohjoiseen Hyövyngaaran suuntaan tai itään Kiannanniemen suuntaan. Alkuvaiheessa pataljoonan pääosat toimivat Palovaaran tienhaara-alueella ja TO Pessi sekä TO 7 partioivat katkaisukohdan sivustoilla ulottaen partioinnin ja siihen liittyvän vihollisen häirinnän Kiannanniemelle asti.

Erillispataljoona 16 pystyi nyt pitämään tienhaara-alueen hallussaan ja aloitti 27.12. hyökkäyksensä Hyövyngaaran valtaamiseksi. Vaaran valtasi seuraavana päivänä pohjoisen suunnasta hyökänneet Jalkaväkirykmentti 65:n joukot. Tämän jälkeen Ryhmä Susi aloitti hyökkäyksensä itään Juntusrannan suuntaan. Erillispataljoona 16 suunnattiin Hyövyngaarasta Jäniskannan kautta kohti Linnasalmea. Pataljoona ryhmittyi 29.12. illalla Mustajoen suun alueelle puolustukseen valmiina torjumaan vihollisen etenemisyrytykset Kiannanniemen suunnalta. Seuraavana päivän pataljoona miehitti taistelutta Linnasalmen länsirannan.

Samana päivän Ryhmä Susi sai käskyn jatkaa vihollisen takaa-ajoa Juntusrannan suuntaan. Mutta samanaikaisesti Jalkaväkirykmentti 65:n (pl. ensimmäi-

nen pataljoona) alistus ryhmälle päättyi. Ryhmälle alistettiin Polkupyöräpataljoona 6 (PPP 6). Tiedusteluosasto Pessi ja Tiedusteluosasto 7 etenivät ensimmäisenä miehittäen neuvostojoukkojen tyhjentämän Tormuan Juntusrannasta pohjoiseen. Erillispataljoona 16 eteni Saarijärveltä Juntusrannan suuntaan everstiluutnantti P. Susitaipaleen päättäessä 2. päivänä tammikuuta 1940 keskeyttää hyökkäyksen toistaiseksi. Pataljoona luovutti asemansa Kellojoella perässään tulleele Jalkaväkirykmentti 65:n ensimmäiselle pataljoonalle ja siirtyi ryhmän reserviksi lepoon Saarijärvelle.

2.4.4. Juntusranta jää valtaamatta

Tammikuun 9. päivänä Ryhmä Susi sai käskyn aloittaa hyökkäyksensä kaksi päivää myöhemmin Juntusrannan valtaamiseksi ja hyökkäyksen jatkamiseksi edelleen rajan yli Lonkkaan. Everstiluutnantti Susitaival päätti toteuttaa hyökkäyksen kaksipuolisella saarroksella Tormuan suunnasta. Erillispataljoona 16 tehtävänä oli hyökätä maastoitse neuvostojoukkojen selustaan Juntusrannan itäpuolelle Lonkan tielle. Pataljoona lähti 11.1. liikkeelle suunnitellulla tavalla. Pataljoonan päästessä Lonkan tien tuntumaan alkoi neuvostojoukkojen hyökkäys Tormuulle. Hyökkäys romutti Ryhmä Suden hyökkäyssuunnitelman. Tormuulle hyökänneet neuvostojoukot saatiin lyötyä puoleen päivään mennessä. Hyökkäystä ei yrityksestä huolimatta enää saatu kunnolla liikkeelle ja se keskeytettiin tuloksettomana ja seuraavana aamuna joukot olivat jälleen puolustusasemissaan.⁷⁵

Tammikuun puolivälissä Pohjois-Suomen Ryhmä luopui lopullisesti aikeistaan Juntusrannan takaisinvaltaukselta. Ryhmä Susi sai uuden toimintaohjeen, jonka mukaan sen oli pidettävä asemansa ja estettävä vihollisen pääsy Akonjärven ja Saarijärven suuntiin. Kuukauden lopulla Ryhmä Sutta heikennettiin pataljoonalla kun Jalkaväkirykmentti 65:n ensimmäinen pataljoona siirrettiin rykmenttinsä yhteyteen Kuhmoon. Erillispataljoona 16 tehtäväksi tuli vastata puolustuksesta Saarijärven suunnalla ja Polkupyöräpataljoona 6:n Akonjärven suunnalla.

Helmikuun lopulla ruotsalaisen vapaaehtoisretkikunnan Svenska Frivilligkårenin ottaessa rintamavastuun Lapin Ryhmän alueella irrotettiin Kuusamon suunta Lapin Ryhmän vastuualueesta ja alistettiin Ryhmä Sudelle. Juntusrannan suunnan joukoista muodostettiin tässä yhteydessä everstiluutnantti A. Somersalon johtoon osasto S. Everstiluutnantti Susitaival siirsi komentopaikkansa Taivalkoskelle.

2.5. Erilliskomppania Seppälä talvisodassa

Talvisodan alettua neuvostojoukot hyökkäsivät ilmeisesti harhauttamismielessä 1.–2.12. Pistojoen, Kenttijärven, Siikajärven sekä Mäntyniemen vartioita vastaan. Erilliskomppania Seppälän miehet vetäytyivät ja neuvostojoukot saattoivat vallata vartioiden. Neuvostojoukot eivät jatkaneet etenemistään vaan päinvastoin poistuivat niistä takaisin itään. Suomalaiset miehittivätkin vartioiden seuraavana päivänä uudelleen.

Tiedusteluosasto Pessi lähetettiin 1.12. tiedusteluretkelle kohti Uhtuaa. Osaston

tehtävä jäi toteutumatta sen joutuessa taisteluihin neuvostopartioiden kanssa Kiimasvaarassa. Osasto palasi 6.12. takaisin ja lähetettiin Erillispataljoona 16 mukana Suomussalmen suunnalle Piispajärvelle.

Luutnantti V. Seppälän johtoon vastaamaan Kuusamon suunnan puolustuksesta jäivät erilliskomppanian lisäksi Tiedusteluosasto 8 ja 7, erillinen pioneerijoukkue sekä eräitä huollon yksiköitä. Kuusamon suunta tuli kuulumaan Lapin Ryhmän alaisuuteen aina siihen saakka, kunnes ruotsalaiset ottivat vastuulleen Lapin puolustuksen. Kuusamon suunta alistettiin tällöin Pohjois-Suomen Ryhmälle ja edelleen Ryhmä Sudelle.

Partiokahakat rajalla jatkuivat vilkkaina lähinnä Kiimasvaaran suunnalla. Vihollisen aktiivinen partioiminta ja Sallan rintaman tapahtumat johtivat joulukuun puolivälissä Kuusamon joukkojen uudelleen järjestelyyn. Tuutijärven vartio tyhjenettiin ja Sovakylän vartiota vahvennettiin. Erilliskomppania Seppälä siirrettiin Sänkelään ja Tiedusteluosasto 8 Kortessalmelle. Viimemainittu siirtyi myöhemmin Erilliskomppania Seppälän yhteyteen Sänkelään.

Kuusamon suunnan merkittävimmät taistelut käytiin vuonna 1939 joulukuuna 27. päivänä ja vuonna 1940 tammikuun 18. ja 24. sekä helmikuun 1. ja 23. päivinä. Lisäksi neuvostosissit iskivät yllättäen maaliskuun 8. päivänä Erilliskomppania Seppälän ja Tiedusteluosasto 8:n ryhmitysalueen Sänkelässä. Suomalaisjoukkojen ryhmitysalue siirrettiin tämän jälkeen Tuohelan alueelle.

2.6. Ankara rauha

Moskovassa 13. päivänä maaliskuuta aamuyöllä allekirjoitetut rauhanehdot olivat Suomelle kovat. Pohjois-Suomessa jouduttiin Neuvostoliitolle luovuttamaan Petsamossa Kalastajasaarento ja laajahko alue Sallan ja Kuusamon pitäjistä, Sallassa mm. itse kirkonkylä. Kuusamossa noin 400 tilaa jäi uuden rajan itäpuolelle. Lähes 2 100 ihmistä ei enää voinut palata kotikonnuilleen. Luovutettavalla alueella sijaittivat Paanajärven, Tavajärven, Enojärven, Pukarin ja Kenttijärven kylät.⁷⁶

3. Väli rauhan eli Moskovan rauhan 1940–1941 aika

Talvisodan päättyttyä Suomen armeija vetäytyi rauhansopimuksen mukaisesti uusien rajojen taakse. Vasta huhtikuun puolivälin jälkeen saapuivat joukoille ensimmäiset käskyt kotiuttamisista. Tosin käskyssä puhuttiin sotapalveluksesta lomauttamisesta toistaiseksi. Käskyn mukaan oli valmistauduttava lomauttamaan noin 10 % vahvuudesta. Lomauttaminen ei kuitenkaan koskisi vuonna 1939 ja 1940 varusmiespalvelustaan suorittamaan astuneita asevelvollisia.⁷⁷ Nostoväen vuosien 1894–97 ikäluokat käskettiin 6.4.1940 päivätyllä käskyllä kotiuttaa viipymättä.⁷⁸

Puolustusvoimat ryhmitettiin talvisodan jälkeen koko itärajan pituudelle unohtamatta Neuvostoliiton laivastotukikohtaa Hankoniemellä. Maa-, meri- ja ilmapuolustuksen eli kaikkien puolustushaarojen kokoonpanot uudistettiin. Syyskuussa 1940

Moskovan rauhan raja Penninkijärven kohdalta. SA-kuva vuodelta 1942.

vahvistettiin puolustusvoimien ylimmän johdon järjestelyt ja siirrettiin liikekannallepanon toteuttavan aluejärjestelmän tehtävät kokonaisuudessaan suojeluskuntajärjestölle. Uusitun puolustussuunnitelman mukaan liikekannallepantavan sodan ajan armeija käsitti nyt 16 divisioonaa. Puolustuksen tueksi alettiin rakentaa linnoitteita uudelle puolustuslinjaksi määritetyille linjalle itärajalla ja Hankoniemellä.

Huhtikuussa 1940 muuttui Suomen strateginen asema ratkaisevasti. Saksa miehitti Tanskan ja Norjan. Heinäkuussa 1940 Saksa solmi Ruotsin kanssa sopimuksen, joka mahdollisti saksalaisten sotilaiden lomakuljetukset Narvikiin Ruotsin kautta. Elokuussa Saksa kääntyi Suomen puoleen saadakseen luvan kuljettaa lomalaisiaan Pohjanlahden satamien kautta Kirkkoniemelle. Suomen valtiojohto suostui kulkuljetuksiin, joiden vastineena saksalaiset lupasivat myydä aseita. Ensimmäinen saksalaisalus saapui 21.9.1940 Vaasaan. Suomen siirtyminen Saksan rinnalle oli alkanut.

3.1. V Armeijakunta aluevastuuseen Pohjois-Suomessa

Kannaksen Armeijan esikunta muutettiin maaliskuun 19. päivänä Maavoimien Esikunnaksi. Sen alaisuuteen tuli viisi armeijakuntaa ja yksi erillinen divisioona. Pohjois-Suomessa olivat erillinen 11. Divisioona ja V Armeijakunta. Jälkimmäiseen kuului armeijakuntajoukkojen lisäksi 15. ja 9. Divisioona. Ensimmäisen divisioonan rykmentit ryhmitettiin seuraavasti: Jalkaväkirykmentti 40 Kuusamoon, Jalkaväkirykmentti 44 Taivalkoskelle ja Jalkaväkirykmentti 66 Suomussalmelle.⁷⁹ Kuusamoon sijoitettiin myös Erillispataljoona 16.

Seuraavat uudelleenjärjestelyt Pohjois-Suomen osalta tehtiin toukokuussa 1940. V armeijakunnan esikunnan sijaintipaikaksi määrättiin Oulu. Armeijakunnan aluee-

seen sisällytettiin nyt myös Lappi ja sinne ryhmitetty 11. Divisioona alistettiin armeijakunnalle. Samassa yhteydessä armeijakunnan eteläraja siirrettiin pohjoisemmaksi ja armeijakunnan eteläisin 9. Divisioona alistettiin eteläpuoliselle IV Armeijakunnalle.⁸⁰

Siirtymistä rauhanajan kokoonpanoon valmisteltiin koko kevättalven ja kevään. Puolustusvoimien vahvuus pieneni merkittävästi sodan ajan vahvuudesta kun reserviläisiä kotiutettiin ja päästettiin ns. ylimääräiselle lomalle. Elokuun alussa 1940 siirryttiin rauhanajan kokoonpanoon, jonka mukaisesti sodan ajan divisioonista jäi jäljelle vain asevelvollisjoukoista muodostetut rungot. Rauhanajan prikaatien pataljoonat olivat sodan divisioonien yhden jalkaväkirykmentin pataljoonien runkoja ja patteristot kenttätykistörykmenttien patteristojen runkoja. V Armeijakunnan kaksi divisioonaa muuttuivat prikaateiksi. Ryhmityksessä eteläosassa olleesta 15. Divisioonasta tuli 11. Prikaati ja pohjoisosassa olleesta 11. Divisioonasta 12. Prikaati.

Eteläisempi eli 11. Prikaati sijoittui seuraaville paikkakunnille: Hyrynsalmelle Prikaatin esikunta, Suomussalmelle I Pataljoona ja I Patteristo, Kuusamoon II Pataljoona, II Patteristo ja Tykkikomppania ja Taivalkoskelle III Pataljoona.

3.2. Kuusamon joukkojen siirtyminen rauhan ajan kokoonpanoon

Erillispataljoona 16 vastasi aluksi rajan vartiointia. Pataljoonan esikunta sijoittui rajavartioston kasarmille Kuusamon kirkonkylässä.⁸¹ Huhtikuun lopulla annettiin käsky Jalkaväkirykmentti 40:n kolmannen pataljoonan (III Pataljoonan) hajottamisesta ja sen henkilöstön käytöstä rykmentin muiden pataljoonien täydentämiseen. Samalla käskyllä nimettiin Erillispataljoona 16 Jalkaväkirykmentti 40:n III Pataljoonaksi.⁸²

Kapteeni T. Salske luovutti pian tämän jälkeen pataljoonan komentajan tehtävät kapteeni B. K. Breitholtzille. Viimemainitun komentajuus jäi tässä vaiheessa lyhyeksi jo toukokuussa pataljoonan komentajaksi tuli kapteeni M. Avela. Hänen jälkeensä määrättiin heinäkuussa pataljoonan komentajaksi luutnantti E. E. Eronen.⁸³

Toukokuussa alkoivat reserviläisten kotiuttamiset laajemmassa mittakaavassa. Pataljoona luovutti 13.6 alkaen rajan vartiointitehtävät Kuusamon rajavartiokomppanialle. Komppanialla oli henkilöstöä 1940 kesäkuussa yhteensä 80, joista yksi oli aktiiviupseeri, kaksi reservinupseeria ja 14 kanta-aliupseereita.⁸⁴

Jalkaväkirykmentti 40:n III Pataljoonan vielä rivissä ollut miehistö siirrettiin rykmentin I ja II pataljoonaan. Pääosa upseereista ja aliupseereista jäi pataljoonaan muodostettuihin kahteen koulutuskomppaniaan, joiden tehtävänä oli ottaa vastaan ja kouluttaa kesäkuun 15. päivänä palvelukseen astuvat alokkaat. Pataljoonan harjoitusleiri käskettiin perustaa Saapunkijärven etelärannalle.⁸⁵ Heinäkuussa oli pataljoonan kokonaisvahvuus upseerit, upseerikokelaat ja aliupseerit mukaanluettuina yhteensä 550 miestä.⁸⁶

Elokuussa 15. Divisioona, johon Kuusamossa ollut Jalkaväkirykmentti 40 kuului, siirtyi prikaatikokoonpanoon. Kuusamoon muodostettiin 11. Prikaatin II Pataljoona. Pataljoonan komentajaksi määrättiin Jalkaväkirykmentti 40:n komentaja everstiluutnantti A. Pirilä. Hänen jälkeensä pataljoonan komentajaksi tuli 1940 joulukuussa everstiluutnantti O. Selinheimo, joka pysyikin tässä tehtävässä jatkosodan alkamiseen saakka.

Kuusamoon jäi myös Kenttätykistörykmentti 15 kolmas patteristo (III Patteristo), josta tuli muodostettavan prikaatin II Patteristo. Petäjälammella olleen patteriston komentajana oli majuri J. Saikku.⁸⁷

3.3. Kuusamon varuskunta

Valtioneuvosto antoi 17.5.1940 päätöksen sotatoimialueesta annettujen määräysten lakkauttamisesta. Samassa määräyksessä julistettiin kuitenkin osa kunnista ”sellaiseksi alueeksi, jolla sotilasviranomaisilla on valta antaa siviiliviranomaisille maan puolustusta varten välttämättömiä määräyksiä.” Oulun läänissä tällaisia kuntia olivat Suomussalmi ja Kuusamo. Näillä alueilla oli mm. valokuvaus kielletty.⁸⁸

Kuusamosto alkoi jo heti talvisodan päätyttyä muotoutua varuskuntapaikkakunta. Sodan päätyttyä Kuusamoon saapuneen Erillispataljoona 16:n pataljoonan komentaja kapteeni T. Salske antoi ensimmäisen varuskuntakäskyn 29.3.1940. Käskyssä määrättiin Erilliskomppania K:n päällikkö luutnantti V. Seppälä toimimaan oman tehtävänsä ohella myös varuskunnan komendanttina.⁸⁹

Varuskunnan rajat määritettiin seuraavasti: Etelässä: Munakkapuron maantiesilta–Torankijärven Pohjoisranta–Kitroninpuron suu (Kuusamojärvässä). Lännessä: Munakkapuron silta–Nilojärven kaakkoispää–Nilojärven pohjoispää. Pohjoisessa: Nilojärven–pohjoispää–Paanajärven maantien risteys–Lauttalammen kaakkoispää. Idässä: Lauttalammen kaakkoispää–Kortesuon länsireuna–Kuuselan aukean itäreuna–Kitroninpuron suu.

Joukkojen oli käskyn mukaan perustettava Kuusamoon yhteensä kahdeksan varuskunnan vartiopaikkaa. Lisäksi komppanioiden oli tarpeen mukaan asetettava vartiota omiin majapaikkoihinsa. Varuskunnan vartiopaikat kertovat myös joukkojen sijoituksesta Kuusamossa. Vartiopaikat ja niistä vastanneet joukot olivat seuraavat: Kansakoulun porttivartio, 2. Komppania. Vesterisen talon porttivartio, Ilmatorjuntajaos. Haatajan talon porttivartio, Tie- ja Siltarakennuskomppania. Kasarmin porttivartio, 1. Komppania. Kansanopiston porttivartio, Tiedusteluosasto. Suojeluskuntatalon porttivartio, Kenttämakasiinikomppania. Kuuselan talon porttivartio, Pioneerijoukkue. KM:n porttivartio, Huoltoporras 2.

Sotapoliisikomppanian oli lisäksi asetettava joka ilta klo 18.00 ja 24.00 väliseksi ajaksi järjestyspartio, jossa oli yksi aliupseeri ja kaksi sotapoliisia. Järjestyspartion oli liikuttava jatkuvasti pääteillä Ouluntietä Lämsänkylän tienhaaraan saakka, Rovaniemen tien suunnassa Paanajärven tienhaaran tasalle ja Sossonniemen tien suunnassa Kuuselan aukeitten itäreunan tasalle, josta oli palattava aurattua talvitietä ns. neljän tien risteukseen.

3.3.1. Kurkijärvelle rakennetaan kasarmialue

Toimintansa uudelleen kesäkuussa aloittanut Kuusamon rajavartiokomppania sai käyttöönsä vanhan kasarmialueensa. Rajavartiokomppania kuului nyt Kainuun rajavartiostoon, joka oli nimetty Rajavartiosto 5:ksi.⁹⁰

Kuusamoon sijoitettavat maavoimien joukot tarvitsivat oman kasarmialueensa.

Suunnittelu aloitettiin 1940 toukokuussa. Suunnittelun lähtökohtana oli majoitustilojen rakentaminen noin 1 700 miehelle.

Valtion maa-alueita Kuusamossa olivat Sotilaspiirin varasto-alue Nilonkankaalla ja Rajavartioston ampuma-alue Säynäjälammilla. Elokuussa 1940 päätettiin Kuusamon kasarmialue rakentaa Kurkijärven–Säynäjälammen kankaille. Tehdasvalmistesten parakkien pystyttäminen alkoi 11. Prikaatin II Pataljoonan toimenpitein syksyllä. Joulukuun alkuun mennessä oli parakkeja valmiina 52 kappaletta.

Maavoimien joukot Kuusamossa siirtyivät marras- joulukuun vaihteessa Kurkijärvelle lähes kokonaisuudessaan. Kuusamon kirkonkylälle jäi vielä yksi kiväärikomppania, pioneerijoukkue ja tykkijoukkue. Ikkunusjärven ja Nissinjärven väliselle kannakselle jäi kiväärijoukkue. Lisäksi 11. Prikaatin II Patteriston yksi patteri jäi koko talveksi Petäjälammelle.⁹¹

3.4. Linnoittaminen Kuusamossa

Linnoittaminen Kuusamon alueella voidaan jakaa kolmeen ajanjaksoon; Talvisodan aikainen linnoittaminen, jota tapahtui lähinnä rajalta Kuusamoon johtavilla teillä, Väli rauhan eli Moskovan rauhan 1940–1941 aikainen linnoittaminen, jossa painopiste oli Kuusamon kirkonkylän itäpuolisilla alueilla, Jatkosodan aikainen linnoittaminen. Neljänneksi vaiheeksi voitaisiin nimetä Lapin sotaan liittynyt linnoitteiden tuhoaminen.

Maavoimien Esikunta antoi viikko talvisodan päättymisestä puolustuskäskyn, jossa määritettiin pääaseman yleinen linjaus. Pääaseman, myöhemmin Salpa-linjaksi nimetyn puolustusaseman linnoittaminen aloitettiin 1940 kesällä. Linnoittamisen painopiste oli Suomenlahden ja Saimaan välisellä alueella. Sinne aloitettiin kahden puolustuslinjan rakentaminen. Kahden linjan tai edes yhden yhtenäisen linjan rakentaminen ei ollut Pohjois-Suomessa mahdollista. Pohjois-Suomessa asema kulki linjalla Suomussalmi–Kuusamo–Märkäjärvi–Savukoski–Petsamo.

V Armeijakunta määrittä käskyssään puolustuskeskukset rakennettavaksi Suomussalmelle, Kuusamoon, Märkäjärvelle, Savukoskelle ja Laukkujoelle. Puolustuskeskuksia käytettäisiin myös tukena vastaiskuille välimaaston kautta etenemään pyrkivän vihollisen lyömiseksi.

Kuusamon puolustuskeskuksen puolustuslinjaksi määritettiin Oijusluoma–Salmivaara–Vanttajärvi–Kuusamojärvi–Saapunkijärvi–Nissinjärvi–Oivanginjärvi. Puolustus suunnitelmissa korostettiin sen tärkeyttä, että Kuusamo pystyttäisiin pitämään mahdollisessa sodassa.

Maavoimien Esikunta esitti Tie- ja vesirakennushallitukselle 1940 heinäkuussa, että pääpuolustuslinjan itäpuolella teiden ylläpito rajoitettaisiin minimiin. Kuusamon alueella tämä tarkoitti sitä, että V Armeijakunnan esikunta vastusti jyrkästi alueen tieverkon kehittämistä ja esitti hävitettäväksi rajan pinnasta länteen johtavat seuraavat tiet: Lämsänkylän tie Joukamojärvelle asti, Hirvasahon tie Kiitämäjärvelle saakka ja Jyrkänkoscelta Tavajärvelle ja Paanajärvelle johtavat tiet.

Puolustus suunnitelmiin liittyen valmistauduttiin lisäksi hävittämään tarpeen vaatiessa Kuusamosta Kemijärvelle, Rovaniemelle ja Ouluun johtavat tiet.

3.4.1 Kuusamossa oli useita linnoitustyömaita

Välirauhan aikana linnoitteita Kuusamon alueella rakensivat sekä maavoimien joukot että erilliset linnoitusyksiköt. Jalkaväkirykmentti 40 aloitti huhtikuussa kenttälinnoittamisen linjalla Oijusluoma–Salmivaara–Kuusamojärvi–Saapunkijärvi–Nissinjärvi.⁹²

Vuoden 1941 huhtikuun alkuun mennessä 11. Prikaatin II Pataljoona oli rakentanut mm. seuraavia linnoitteita: 4 kenttäkorsua, 100 konekivääriasemaa, 100 metriä viisirivistä piikkilankaestettä, 100 metriä taisteluhautaa, 136 kappaletta espanjalaisia ratsuja ja 2300 metriä yhteyshautaa lumeen osittain havuilla katettuina. Lisäksi pataljoona oli rakentanut murresteita rajalta johtavien teiden suunnissa ja raitioa Kuusamojärveen 1170 metriä. Raition lisäksi Kuusamojärveen oli tehty yli kaksi kilometriä pitkä noin metrin korkuinen ja kaksi metriä leveä lumivalli.

Kuusamossa oli myös käynnissä puolenkymmentä linnoitustyömaata, joissa töitä teki palkattu siviilityövoima. Näistä suurin oli Vanttajan alueen työmaa, jossa työskenteli rakennusmestari Favorinin johtama Työryhmä 561. Työmaan vahvuus oli 775 miestä. Vuoden 1941 huhtikuuhun mennessä työryhmä oli rakentanut mm. neljä sisustusta vaille olevaa linnoituslaitetta, yhden osuman kestävänsä korsun ja 1150 metriä kaksirivistä panssariestettä. Lisäksi työmaalla oli rakenteilla yhdeksän linnoituslaitetta. Työt työryhmän toisella työmaalla Poussussa alkoivat 1941 kevättalvella.

Tuovilassa oli kaksi linnoitustyömaata. Urakoitsija Oy Rakennustoimen työmaalla oli 567 miestä. Urakoitsija oli aloittanut työt 1940 joulukuussa ja rakensi korsuja sekä Tuovilaan että Pukariin. Vuoden 1941 huhtikuun alkuun mennessä urakoitsija oli saanut valettua yhdeksän korsua ja neljätoista korsua oli louhittu ja raudoitettu. Lisäksi toinen kahdesta rakenteilla olleista betonisesta kenttäkorsusta oli valettu.

Työryhmä 563:n vahvuus oli 241 miestä. Rakennusmestari Niinisalon johtamalla työmaalla vuoden 1941 huhtikuun alkuun mennessä rakennettu Pukarin tielle panssariestettä 560 metriä osa kaksirivisenä ja osa yksirivisenä. Paanajärven tien poikki oli rakennettu neljärivistä panssariestettä 388 metriä ja Nissinvaarassa kaksirivistä panssariestettä 425 metriä. Lisäksi työryhmä oli tehnyt kaksi rinneleikkausta, toisen Tuovilaan 120 metrin pituisena ja toisen Nissinvaaraan 200 metrin pituisena.

Sossossa oli rakennusmestari Virtasen johtaman Työryhmä 562:n työmaa. Työryhmään kuului 126 miestä. Vuoden 1941 huhtikuun alkuun mennessä työryhmä oli rakentanut 10 parakkia. Tämän lisäksi oli rakennettu Sosson tien molemmin puolin 70 metriä neljärivistä panssarivaunuestettä ja niiden jatkeelle vielä kaksirivistä panssariestettä 60 metriä.

4. Jatkosota

Saksan hyökkäykseen Neuvostoliittoon eli operaatio Barbarossaan liittyen myös Suomi hyökkäsi kesällä 1941 Neuvostoliittoon. Sotaa pidettiin kuitenkin Suomessa talvisodan suoranaisten seurauksena eli jatkosotana, jolla korjattaisiin Moskovan rauhassa 1940 koettu vääryys.

Talvisodan jälkeen Suomi haki tukea Neuvostoliiton painostusta vastaan ja sai sitä elokuusta 1940 alkaen Saksasta. Saksalais-suomalaisissa sotilasneuvotteluissa 1941 toukokuussa Saksassa ja kesäkuun alussa Helsingissä sovittiin maiden välisestä sotilaallisesta yhteistyöstä operaatio Barbarossaan liittyen.

Suomi sai muodollisen syyn hyökkäykselleen Neuvostoliittoon sen aloitettua 25.6.1941 ilmahyökkäykset Suomeen. Vuoden 1941 aikana suomalaiset valtasivat takaisin talvisodassa menettämänsä alueet ja pääosan Itä-Karjalaa. Joulukuussa 1941 alkanut asemasotavaihe kesti kesään 1944, jolloin Neuvostoliitto käynnisti suurhyökkäyksensä sekä Karjalan kannaksella että Aunuksessa. Molemmat hyökkäykset saatiin pysäytettyä sekä Karjalan kannaksella että Laatokan pohjoispuolella vanhan valtakunnan rajan itäpuolella. Heinäkuussa 1944 alkoi Karjalan kannaksella ja elokuussa Laatokan Karjalassa asemasotavaihe, joka kesti sodan loppuun asti.

Syyskuun alkupäivinä 1944 solmittiin aselepo, joka vahvistettiin syyskuun 19. päivänä allekirjoitetulla välirauhansopimuksella. Rauhansopimus solmittiin vuonna 1947 Pariisissa. Suomen oli jo aselepoa solmittaessa hyväksyttävä Moskovan rauhan 1940 raja, vuokrattava Hankoniemen sijaan Porkkalan alue Neuvostoliitolle laivastotukikohdaksi, luovuttava lisäksi Petsamosta ja karkotettava asevoimin Lapista saksalaiset – entiset aseveljet.

4.1. Liikekannallepano ja Pohjois-Suomen irrottaminen saksalaisarmeijalle

Saksalais-suomalaisissa sotilasneuvotteluissa sovittiin mm. Pohjois-Suomen luovuttamisesta saksalaisen armeijan vastuualueeksi, suomalaisten liikekannallepanon aikataulusta ja Päämajan alaisten suomalaisjoukkojen Etelä-Suomesta aloittaman hyökkäyksen liittymisestä saksalaisten hyökkäykseen Leningradiin.

Saksan Norjan-armeijan *AOK Norwegenin* joukkojen keskitykset Lappiin alkoivat 1941 kesäkuun alkupuolella. Pohjois-Suomi luovutettiin 15.6. alkaen saksalaisarmeijan vastuualueeksi Oulun–Oulujärven–Miinoan tasalle saakka. Pohjois-Suomen puolustamisesta vastannut kolmas armeijakunta (III Armeijakunta, rauhanaikainen V Armeijakunta) alistettiin samalla päivämäärällä saksalaisarmeijalle. Saksalaiset perustivat Rovaniemelle rintamaesikunnakseen Suomen komentopaikan *Befehlstelle Finnlandin*.

Puolustusministeriö antoi 10.6. käskyn suojajoukkojen kutsumisesta ylimääräisiin harjoituksiin. Puolustusvoimissa astui tämän lisäksi voimaan lomakielto ja lomalla ollut kantahenkilökunta kutsuttiin palvelukseen. Maavoimissa suojajoukkoihin kuuluivat mm. rauhan ajan joukot, rajakomppaniat ja linnoitusjoukot.⁹³

Ylimääräisinä harjoituksina eli YH:na toteutettu liikekannallepano oli kaksivaiheinen. Saksalaisille alistettavien Pohjois-Suomen joukkojen, Merivoimien sodanuhkamiehitykseen varattujen reserviläisten ja eräiden Ahvenanmaalle ja Hangon suunnalle tarkoitettujen joukkojen liikekannallepanokäsky annettiin 15.6.1941 ja kaksi päivää myöhemmin puolustusministeriö antoi käskyn muiden joukkojen ylimääräisistä harjoituksista. Etelä-Suomessa ensimmäinen varsinainen YH- eli liikekannallepanopäivä oli 18.6.1941.

4.2. Jatkosodan ”kuusamolaisjoukot”

Kesän 1941 liikekannallepanossa kutsuttiin palvelukseen vuosina 1896–1918 syntyneet reserviläiset. Ikäluokat 1919–1921 olivat sodan syttyessä varusmiespalveluksessa. Vuonna 1896 syntyneet kotiutettiin jo heinäkuussa 1941. Jalkaväestä kotiutettiin syksyn 1941 ja talven 1942 aikana vuosina 1897–1908 syntyneet miehet. Muista aselajeista kotiutettiin samanaikaisesti ikäluokat 1897–1903.

Sodanaikaiset kotiuttamiset liittyivät ns. uudelleenjärjestelyihin, joiden seurauksena liikekannallepanossa perustettujen joukkojen alkuperäinen kokoonpano muuttui. Osa miehistä joutui näin erilleen kotiseutunsa joukosta, joka täydentyi samalla vieraan paikkakunnan miehillä.

Sodan aikana astuivat palvelukseen ikäluokat 1922–1926. Koulutuskeskuksissa annetun alokaskoulutuksen jälkeen miehet lähetettiin vuoden 1926 ikäluokkaa lukuunottamatta rintamajoukkoihin. Koulutuskeskuksista ei täydennyksiä välttämättä lähetetty paikkakunnittain oman kotiseudun miehistä muodostettuihin joukkoihin.

Jatkosodan alkaessa kuusamolaiset reserviläiset sijoitettiin lähinnä Jalkaväkirykmentti 53:n ensimmäiseen pataljoonaan (I Pataljoona), 35. Rajajääkärikomppaniaan, Linnoituspataljoona 15:an ja Linnoituspatteristo 6:on. Nämä kaikki joukot 35. Rajajääkärikomppaniasta irrotettua Rajajääkärikomppania Säärelää lukuunottamatta kuuluivat koko hyökkäysvaiheen Kiestingin suunnalla toimineeseen Ryhmä J:hin ja sittemmin Divisioonaa J:hin. Joukot pysyivät Kiestingin suunnalla asemasota-ajan ensimmäisen vuosipuoliskon.

Rajajääkärikomppania Säärelä oli muodostettu täydentämällä sodan jo alettua 35. Rajajääkärikomppanian Vuotungin suunnalla toiminut ensimmäinen joukkue (I Joukkue) komppaniaksi. Se toimi saksalaiselle XXXVI Armeijakunnalle alistetun suomalaisen kuudennen divisioonan (6. Divisioonan) Jalkaväkirykmentti 33:n kolmannelle pataljoonalle (III Pataljoonalle) alistettuna Pääjärven pohjoispuolisella alueella. Lokakuun lopulla 1941 myös rajajääkärikomppania siirrettiin Kiestingin suunnalle.⁹⁴ Joulukuussa 1941 Rajajääkärikomppania Säärelästä ja 35. Rajajääkärikomppaniasta muodostettiin kaksi komppaniaa käsittävä 35. Rajajääkäriosasto.

Heinäkuussa 1942 Divisioonaa J lakkautettiin ja Kiestingin suunta luovutettiin saksalaiselle XVIII Vuoristoarmeijakunnalle. Sen johtoon jäi muutamia suomalaisia pataljoonia. Yksi pataljoonista oli Linnoituspataljoona 15. Suomalaispataljoonien alistus saksalaisarmeijakunnalle päättyi 1943 keväällä. Uhtuan suunnalta irrottamisen jälkeen Linnoituspataljoona 15 lakkautettiin.⁹⁵

Jalkaväkirykmentti 53, 35. Rajajääkäriosasto ja Linnoituspatteristo 6 siirtyivät Kiestingin suunnan saksalaisille luovuttamiseen liittyen Uhtuan suunnalle. Jalkaväkirykmentti 53 palasi oman kolmannen divisioonansa (3. Divisioonansa) yhteyteen. Divisioonaa vastasi Uhtuan suunnasta ja sille oli alistettu kaikki alueen joukot.

Divisioonan siirto Karjalan kannakselle alkoi 1944 maaliskuussa. Ensimmäisenä siirrettävien divisioonan joukkojen mukana oli Jalkaväkirykmentti 53. Kesän 1944 Kannaksen torjuntataisteluita seurasi asemasota-aika ja syyskuussa aselepo. Tämän jälkeen rykmentti siirtyi divisioonansa mukana Ouluun, josta alkoi sen sotatie Lapin sodassa.

Uhtualle suunnalle siirtymisen jälkeen 1942 heinäkuussa 35. Rajajääkäriosasto lii-

tettiin alueella perustettuun Rajajääkäripataljoona 8:aan sen toiseksi komppaniaksi (2. Komppaniaksi).⁹⁶ Rintamavastuun Uhtualle siirtyessä 3. Divisioonalta saksalaiselle 7. Vuoristodivisioonalle jäivät mm. Rajajääkäripataljoona 8 ja Kevyt Patteristo 17 vielä viimemainitun alaisuuteen. Kevyt Patteristo 17 oli perustettu tammikuussa 1944 lakkautetusta Linnoituspatteristo 6:sta.

Kesän 1944 torjuntataisteluihin liittyen Rajajääkäripataljoona 8 ja Kevyt Patteristo 17 siirrettiin heinäkuussa Laatokan Karjalan rintamalle. Molemmat alistettiin 1. Divisioonalle. Taistelujen aikana Rajajääkäripataljoona 8 liitettiin heinäkuussa perustettuun Rajajääkäriprikaatiin. Aselevon jälkeen syyskuussa myös Kevyt Patteristo 17 liitettiin samaan prikaatiin, ennen sen siirtymistä Pohjois-Suomeen taistelemaan saksalaisia vastaan.⁹⁷

4.2.1. ”Kuusamolaisjoukkojen” perustaminen

Käskey suojajoukkoihin kuuluneiden rauhan ajan joukkojen täydentämisestä reserviläisillä annettiin 10. päivänä kesäkuuta. Enin osa nuoremista palvelukseen kutsutuista kuusamolaisista sijoitettiin Jalkaväkirykmentti 53:n ensimmäiseen pataljoonaan ja 35. Rajajääkärikomppaniaan.

Noin 1000 miehen vahvuiseen pataljoonaan kuului määrävahvuuksien mukaisesti kolme kiväärikomppaniaa, konekiväärikomppania ja kranaatinheitinosasto. Rajajääkärikomppaniaan kuului kiväärikomppanian tavoin toimitusjoukkue ja neljä kiväärijoukkuetta. Lisäksi sodan ajan rajajääkärikomppaniaan kuului kiväärikomppaniasta poiketen konekiväärijoukkue ja panssaritorjuntajoukkue.⁹⁸

Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona oli Kuusamon varuskunnassa toimineen 11. Prikaatin II pataljoona täydennettynä reserviläisillä. Pataljoona kuului kolmepataljoonaiseen Jalkaväkirykmentti 53:in, joka puolestaan oli yksi 3. Divisioonan kolmesta jalkaväkirykmentistä. Divisioonaa ryhmitettiin perustamisensa jälkeen Suomussalmen–Kuusamon pääpiirteiselle alueella. Kuusamon alueelle keskitetystä Jalkaväkirykmentti 53:sta muodostettiin Ryhmä J ja Suomussalmen alueelle keskitetyistä divisioonan pääosista Ryhmä F.

Reserviläisillä täydennetyistä Kuusamon rajakomppaniasta muodostettiin sodan aikainen 35. Rajajääkärikomppania, johon astui palvelukseen yhteensä 214 reserviläistä⁹⁹. Komppania ryhmitettiin 11.6. alkaen siten, että kirkonkylään jäivät päällikön lisäksi komentoryhmä ja toimitusjoukkue. Komppanian neljä rajavartiojoukkuetta ryhmitettiin siten, että yksi joukkue tuli Vuotungin–Paanajärven–Tavajärven suunnalle, kaksi joukkuetta Kortosalmen–Lämsän suunnalle ja yksi joukkue Murtovaaran suunnalle (Poussusta etelään).¹⁰⁰

Kuusamolaiset miehet olivat yleensä suorittaneet varusmiespalveluksensa jalkaväessä, joten heitä ei sijoitettu omassa varuskunnassa perustettuun patteristoon. Rauhan ajan 11. Prikaatin II Patteristosta muodostettiin reserviläisillä täydentäen Kenttätykistörykmentti 16:n II Patteristo.

Kuusamossa perustettiin 10.6. alkaen suojajoukkoihin kuuluneet Linnoituspataljoona 15 ja 75. Linnoituspatteri. Viimemainittua kutsuttiin myös Kuusamon linnakkeeksi. Linnoitusjoukot oli alunperin suunniteltu käytettäväksi Moskovan rauhan 1940–41 aikana rakennettujen linnoitteiden runkomiehistönä. Linnoitusjoukkojen

materiaali oli vanhaa ja osiltaan puutteellista. Muutoin linnoitusjoukot muistuttivat kokoonpanoiltaan vastaavia jalkaväen ja kenttätykistön joukkoja.

Kuusamon linnoitusjoukot alistettiin Ryhmä J:lle ja otettiin mukaan hyökkäykseen. Linnoituspataljoona 15 säilytti nimensä, mutta Kuusamon alueen linnoitustykistöä muodostettiin Linnoituspatteristo 6. Linnoitusjoukkoihin oli sijoitettu suunnitellun toiminta-alueen vanhempien ikäluokkien miehiä koulutustaustastaan huolimatta. Linnoitustykistöön sijoitetut pääosin jalkaväessä peruskoulutuksensa saaneet kuusamolaiset oli perehdytetty uuteen aselajiinsa kertausharjoituksessa maaliskuussa 1941¹⁰¹.

4.3. Suomalainen III AK hyökkäsi saksalaisarmeijan eteläisellä sivustalla

Kenraalievosti von Falkenhorstin komentama Saksan Norjan -armeijan AOK *Norwegenin* hyökkäysjoukot koostuivat kolmesta armeijakunnasta. Petsamon alueelta kohti Murmanskia hyökkäsi Vuoristoarmeijakunta Norja (*Gebirgskorps Norwegen*). Märkäjärven alueelta kohti Sallaa, Alakurttia ja Kantalahtea hyökkäsi XXXVI Armeijakunta. Kuusamon–Suomussalmen alueelta sekä Kuusamon–Kiestingin suunnassa kohti Louhea että Suomussalmen–Uhtuan suunnassa kohti Vienan Kemiä hyökkäsi suomalainen III Armeijakunta.

Kenraalimajuri Hjalmar Siilasvuon armeijakuntaan kuului alkuvaiheessa armeijakuntajoukkojen lisäksi vain yksi divisioona (3. Divisioona). Armeijakuntajoukot olivat divisioonaan organisesti kuulumattomia muita armeijakunnan alaisia joukkoja. Kuusamolaisjoukoista 35. Rajajääkärikomppania, Linnoituspataljoona 15 ja 6. Linnoituspatteristo olivat tällaisia joukkoja.¹⁰²

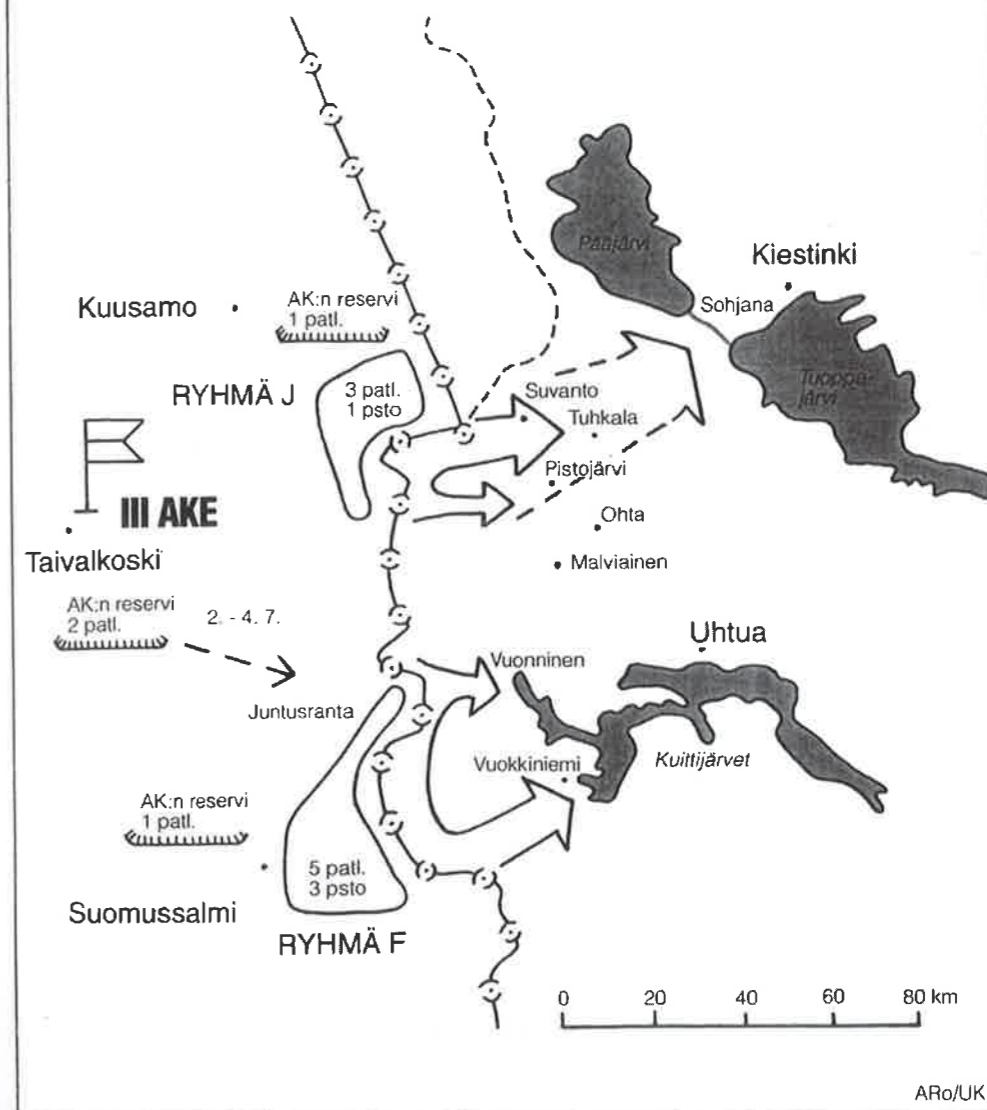
Suomalaisarmeijakunnan hyökkäyksen painopisteessä Suomussalmen–Uhtuan suunnassa hyökkäsi eversti Uno Fagernäsin komentama armeijakuntajoukoilla vahvennettu vajaa 3. Divisioona, josta käytettiin aluksi nimitystä Ryhmä F. Divisioonan yksi rykmentti, Jalkaväkirykmentti 53 hyökkäsi Ryhmä J:n nimisenä armeijakunnan sivusuunnassa Kuusamon alueelta ensimmäisenä tavoitteenaan Sohjana, josta hyökkäystä oli jatkettava Kiestinkiin. Ryhmä J:hin kuuluivat myös kaikki Kiestingin suunnalla toimineet armeijakuntajoukot.

Heinäkuussa siirrettiin Kiestingin suunnalle myös saksalaisen SS-Divisioona *Nordin* joukkoja, jotka alistettiin aluksi Ryhmä J:n alaisuuteen. Elokuussa muodostettiin Kuusamon–Kiestingin–Louhen suunnassa hyökänneestä Ryhmä J:stä Divisioona J ja Suomussalmen–Uhtuan–Vienan Kemin suunnassa hyökännyt Ryhmä F nimettiin uudestaan 3. Divisioonaksi. Syyskuusta 1944 Kiestingin suunnalla toimi Divisioona J:n lisäksi yhtymätasoisena johtoportana saksalainen SS-Divisioona *Nord*.

4.3.1. Suomalaisten hyökkäys Neuvostoliittoon alkoi Pohjois-Suomessa

Saksan Norjan-armeija käski Barbarossan alkamispäivänä 22.6.1941 armeijakunnilleen hyökkäysten alkamisajankohdat. Vuoristoarmeijakunnan oli aloitettava hyök-

III AK:n OPERAATIOAJATUKSEN TARKENTUMINEN 28. 6. 1941 MENNESSÄ

käyksensä 29.6. itse määräämään kelloaikana. Muiden armeijakuntien oli aloitettava hyökkäyksensä heinäkuun 1. päivänä, suomalaisen III Armeijakunnan kello 2.30 ja saksalaisen XXXVI Armeijakunnan kello 16.00.

Saksalaisarmeijan kolmesta armeijakunnasta ainoastaan suomalainen III Armeijakunta näytti pääsevän eteenpäin. Vaikea maasto viivytti armeijakuntaa enemmän kuin vihollinen. Armeijakunnan joukot törmäsivät vihollisen puolustusasemiin painopisteessä, Uhtuan suunnalla 9.7. Vuonninjoella ja sivusuunnassa Sohjananjoella

kymmenen päivää myöhemmin. Täällä saksalaisarmeijan joukot olivat lähimpänä Muurmannin rataa.

4.4. Ryhmä J:n hyökkäys Kuusamosta Sohjanaan

Everstiluutnantti J. Turtolan komentamaan Ryhmä J:hin kuuluivat Jalkaväkirykmentti 53:n lisäksi mm. kuusamolaisjoukot 35. Rajajääkärikomppania, Linnoituspatteristo 6 ja Linnoituspataljoona 15. Ryhmän esikuntana toimi jalkaväkirykmentin esikunta päällikkönään everstiluutnantti Oras Selinheimo.

Ryhmä hyökkäsi pääosillaan suunnassa Kiimasvaara–Suvanto–Tuhkala ja sivustoilla pienin erillisosastoin. Alkuvaiheessa hyökkäykset painopistesuunnassa toteutettiin maastokoukkauksin ilman tykistön tai kranaatinheittimistön tukea. Ryhmä J:n eteneminen rajalta vihollisen pääpuolustuslinjalle Sohjananjoelle kesti kolme viikkoa. Teiden heikko kunto yllätti suomalaiset, eikä hyökkäys syvin tavoittein lähes tiettömässä maastossa onnistunut. Näiden ensimmäisten viikkojen aikana maasto vaikeutti ryhmän etenemistä enemmän kuin vihollinen.

Jalkaväkirykmentti 53 eteni ryhmän painopistesuunnassa. Pataljoonan komentajana oli rauhanaikaisen Kuusamon rajakomppanian päällikkö kapteeni B. K. Breitholtz. Pataljoonalle oli alistettu yksi joukkue (Joukkue Pessi) 35. Rajajääkärikompaniasta.

Ryhmä J:n hyökkäys painopistesuunnassa alkoi suunnitelman mukaisesti ilman tykistön tulivalmistelua. Saarrostamaan lähtenyt Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona ylitti valtakunnan rajan 1.7. kello 2.30 tavoitteenaan Kiimasvaaran–Suvannon tie.

Joukkoja matkalla Kiimasjärven suuntaan yöllä 30.6.1941. SA-kuva.

Pataljoona pääsi tielle kohtaamatta vihollista ja jatkoi etenemistään tien suunnassa Suvantoon. Tämän jälkeen eteneminen pysäytettiin, kunnes joukot saivat rakennettua huollon tarvitseman tien.

Hyökkäystä jatkettaessa 4.7. saatiin viholliskosketus ensimmäisen kerran Ahvenlammen ja Kolattijärven välisellä kannaksella. Neljä päivää myöhemmin Ryhmä J:n kärki taisteli Tuhkajärven pohjoispuolella. Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona sai 10.7. lyödyksi vihollisen ns. Tuhka-Patruunan linjalta Kananaisiin.

Ryhmä J valtasi 11.7. kuluessa Kananaisen, jonka itäpuolelle hyökkäys pysähtyi useaksi päiväksi. Hyökkäys pääsi jatkumaan vasta 19.7. Kananaisista Sohjananjoelle. Ryhmän tykistö Kenttätykistörykmentti 16:n II Patteristo ja Linnoituspatteristo 6 ampuivat hyökkäykseen liittyen sodan ensimmäiset laukauksensa.

Hyökkäyksellä saatiin Sohjananjoen länsiranta lähes kokonaisuudessaan haltuun. Joen yli menevän sillan kohdalla vihollinen pystyi kuitenkin vielä pitämään asemansa joen länsirannalla. Vihollinen vetäytyi 21.7. joen länsirannalta räjäyttäen itäranalle päästyään sillan.

4.4.1. Rajajääkärikomppanian osastot hyökkäsivät Ryhmä J:n pohjoisella sivustalla

Pääosa 35. Rajajääkärikompaniasta hyökkäsi kahteen osastoon jakautuneena Ryhmä J:n painopistesuunnan pohjoispuolella. Osasto Puupposen tehtävänä oli ensin tuhota Kätköjärven ja Kenttijärven vihollisvartioiden ja sitten edetä Pääjärven rantaan Laitasalmelle. Osasto aloitti hyökkäyksensä 1.7. ja miehitti lyhyen tulitaistelun jälkeen Kätköjärven vartioiden. Ryhmä J:n komentaja vahvisti 4. 7. osastoa kranaatinheitinjoukkueella, jolloin siitä tuli lähes komppanian vahvuinen. Osaston johtajaksi määrättiin samassa yhteydessä luutnantti T. Terho. Hänen johdollaan osasto eteni seuraavana päivänä Kenttijärven vartiolle ja valtasi sen. Etenemistä jatkettiin 11.7. ja osasto saapui kolme päivää myöhemmin tyhjiin Laitasalmen kylään.

Äärimmäisenä pohjoisella sivustalla hyökkävään Osasto Sylvinin tehtävänä oli tuhota Arolan, Pukarin ja Angerjärven vartioiden ennen etenemistään Laitasalmelle. Osasto käsitti kaksi joukkuetta. Arolan vartiota tuhoamaan lähetetty ensimmäinen joukkue ei onnistunut tehtävässään. Toisen joukkueen tehtävänä oli tuhota Angerjärven vartio, josta vihollinen irtautui antautumatta taisteluun. Molemmat joukkueet palasivat Likolammelle, josta osaston johtaja luutnantti Br. Sylvin järjesti varmistuksen rajalle Pukarin suuntaan.

Everstiluutnantti J. Turtola vahvensi osastoa 10.7. kahdella Linnoituspataljoona 15:n joukkueella ja panssarintorjuntatykkijoukkueella. Samassa yhteydessä johtajaksi määrättiin luutnantti P. Salonen. Seuraavan päivän illalla osasto aloitti hyökkäyksen Pukarin vartiota vastaan, jonka miehistö irtautui. Osasto eteni 12. 7. kuluessa Pirtti-Kormasen länsirannalle, josta se jatkoi etenemistään 14. 7. ja saapui 16. 7. Laitasalmelle.

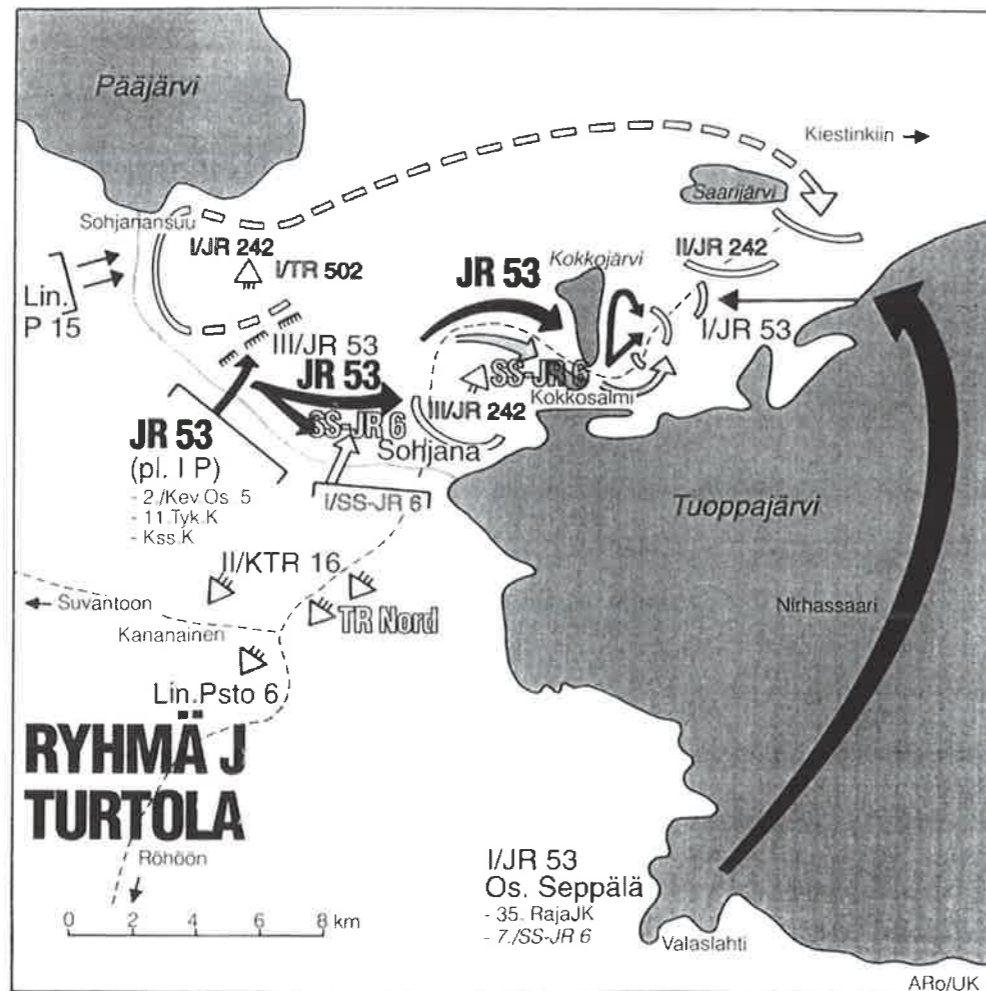
Osasto Salonen liitettiin Laitasalmella Osasto Terhoon ja luutnantti T. Terho sai 18. 7. käskyn siirtyä Pääjärven länsirantaa Sohjanansuuhun. Osasto Terho lähti 20. 7. Laitasalmelta ja löi seuraavana päivänä Sohjananjoen länsirannalla olleet vihollisosastot Sohjanansuussa. Osasto ryhmittyi puolustukseen ja alistettiin 23. 7. Linnoi-

tuspataljoona 15:lle. Pataljoona saapui alueelle varmistamaan Sohjananjoelle saapuneen Ryhmä J:n pohjoinen sivusta.

4.5. Sohjananjoelta päästiin kovien taistelujen jälkeen Kiestinkiin

Ryhmä J aloitti Sohjananjoelle saavuttuaan valmistelut hyökkäyksen jatkamiseksi kohti Kiestinkiä. Hyökkäysvalmisteluista kuului ensin aika hyökkäyksen lähtöalueelle tarvittavan tiestön rakentamiseen. Hyökkäysvalmistelujen aikana ryhmä sai vahvennuksiksi moottoroidun SS-Divisioonan *Nordin* osia. Nämä olivat saaneet tulikasteensa Sallan suunnalla lukuunottamatta SS-Jalkaväkirykmentti 6:n kolmatta pataljoonaa (III Pataljoonaa), joka oli tähän asti ollut Kuusamossa armeijan reservinä.

Everstiluutnantti Turtolan perusajatuksena oli hyökätä kahdessa paikassa Sohjananjoen yli ja kiertää vesistökokkauksella Tuoppajärven yli vihollisen selustaan. Sohjananjoen ylitystehtävät annettiin sekä Jalkaväkirykmentti 53:lle että SS-Jalkavä-

kirykmentti 6:lle. Molempia rykmenttejä oli heikennetty yhdellä pataljoonalla. Saarrostavaan hyökkäykseen Tuoppajärven yli määrättiin Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona. Sen oli siirryttävä syöksy- ja moottoriveneillä Valasjoelta Kokkosalmen ja Kiestingin väliselle alueelle. Ylimenon jälkeen pataljoonan oli katkaistava Sohjananjoen ja Kiestingin välinen tie ja aloitettava eteneminen tien suunnassa Sohjananjokea puolustavan vihollisen selustaan.

Ryhmä J:n hyökkäys Sohjananjoella alkoi heinäkuun 30. päivänä. Jalkaväkirykmentti 53 onnistui pääsemään joen yli heti alkuvaiheessa, mutta SS-Jalkaväkirykmentti 6:n hyökkäys hävitetyin Sohjananjoen sillan alueella kilpistyi aluksi vihollisen voimakkaaseen puolustukseen.

4.5.1. Tuoppajärven ylimenohyökkäys

Syöksyveneet ja moottoriveneet lähtivät liikkeelle Valaslahdesta 30. 7. kello 23 luutnantti V. Isolan johdolla. Kolme tuntia kestänyttä 28 km:n vesistömarssia suojasivat ilmasta saksalaiset lentokoneet. Ensimmäisen portaan 200-miehininen luutnantti H. Vaarnamon johtama vahvennettu ensimmäinen komppania pääsi 31. 7. kello 1.45 rantautumaan taistelutta. Komppania eteni nopeasti Sohjanan ja Kiestingin väliselle tielle ja katkaisi sen järvikannakselta. Komppanian vahvennuksena olleilla pioneereilla oli mukanaan kasapanoksia ja miinoja.¹⁰³

Seuraavassa kuljetuserässä aamulla kello 10.00 rantautui luutnantti N. Tolvasen johtama toinen komppania (2. Komppania). Pataljoonan komentaja, esikuntakomppania ja ensimmäinen komppania (1. Komppania) saapuivat maihinnousurannalle seuraavana yönä.

Vihollinen pystyi rajuilla vastahyökkäyksillään ottamaan tien haltuunsa ja Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona sitoutui ankariin torjuntataisteluihin tien tuntumassa. Maihinnousurannalle kuusamolaispataljoonan jälkeen saapunut Erillisosasto Seppälä sitoutui myös näihin torjuntataisteluihin. Alunperin osaston tehtävänä oli hyökätä maihinnousun jälkeen tien suunnassa Kiestinkiin. Luutnantti T. E. Seppälän johtamaan osastoon kuuluivat mm. luutnantti P. Salosen johtama 35. Rajajääkärikomppania ja yksi komppania saksalaisesta SS-jalkaväkirykmentti 6:n kolmannesta pataljoonasta. Alueen taistelujen ankaruutta kuvaa se, että 3.8. aamulla maihinnousurannalle saapuneiden joukkojen tappiot olivat kaatuneina ja haavoittuneina yhteensä 75 miestä. Kaatuneiden joukossa oli myös luutnantti T. E. Seppälä.

Ryhmä J:n Sohjananjoen yli hyökänneet Jalkaväkirykmentti 53 ja SS-Jalkaväkirykmentti 6 saivat yhteyden maihinnousujoukkoihin vasta elokuun 3. päivän iltana. Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonalle alistettiin 35. Rajajääkärikomppania, mutta samalla pataljoonasta alistettiin yksi komppania saksalais-suomalaiselle Osasto Somersalolle.

Ryhmä J:n tarkoituksena oli nyt jatkaa hyökkäystään tien suunnassa vajaan kahden rykmentin voimin kohti Kiestinkiä. Kiestinki vallattiin 7. ja 8. välisenä yönä, mutta Ryhmä J joutui sitä ennen ankariin taisteluihin. Vihollinen oli ennättänyt ennen saksalais-suomalaisten joukkojen hyökkäyksen jatkumista ryhmittä Saarijärven ja Tuoppajärven väliselle kannakselle puolustukseen pisteen 144.2 kukkulaan tukeutuen. Kukkulasta käytiin ankarat taistelut ja suomalaisjoukot nimesivät mäen Kuole-

mankukkulaksi. Osia Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonasta osallistui myös kukkulan valtausyrityksiin. Pataljoonan tappiot tähän taisteluvaiheeseen liittyen olivat 13 kaatunutta ja 28 haavoittunutta.

4.6. Joukkojen uudelleenjärjestelyt Kiestingissä

Kiestingin valtaus merkitsi yhden hyökkäystavoitteen saavuttamista. Mutta vihollisen saarrostaaminen ja tuhoaminen jäi toteutumatta. Vihollisen Jalkaväkirykmentti 242 oli pystynyt suunnitelmallisesti viivyttämään ja hidastamaan suomalais-saksalaisten joukkojen etenemistä Kiestinkiin. Hyökkäys Sohjananjoelta Kiestinkiin osoitautui joukoille odotettua rasittavammaksi. Michistön tilasta huolestuneet suomalaiset ja saksalaiset lääkärit esittivät 7.8. kirjallisesti everstiluutnantti Turtolalle hyökkäyksen pysäyttämistä Kiestingissä. Lääkäreiden mielestä mielenhäiriötapausten, laajalle levinneen ripulitaudin ja suurten tappioiden takia joukot tarvitsisivat ehdottomasti muutaman päivän levon. Armeijakunnan komentaja piti hyökkäyksen jatkamista kaikesta rasituksesta ja väsymyksestä huolimatta välttämättömänä.

Kenraalimajuri Siilasvuo määräsi 8.8. armeijakunnan tykistökomentaja eversti H. Schreckin toistaiseksi Ryhmä J:n komentajaksi ja majuri V. Pesoniuksen esikuntapäälliköksi. Everstiluutnantti J. Turtola määrättiin takaisin entisen rykmenttinsä Jalkaväkirykmentti 53:n komentajaksi. Schreckin ja Pesoniuksen komennus oli suunniteltu väliaikaiseksi, sillä armeijakunnan komentaja oli aikaisemmin pyytänyt Päämajalta divisioonankomentajaa ja esikuntapäällikköä. Järjestelyjen taustalla oli mm. se, että saksalaiset paheksuivat kenraalimajuri Siilasvuon menettelyä alistaa SS-Divisioonan *Nordin* rykmentti everstiluutnantin arvoiselle suomalaiselle rykmentinkomentajalle.

Ryhmä J:stä tuli elokuun puolivälissä Divisioonan J ja uusi divisioonankomentaja eversti V. Palojärvi ja esikuntapäällikkö majuri W. Halsti saapuivat divisioonaansa taistellessa Kiestingin itäpuolella.

4.7. Divisioonan J:n hyökkäys pysähtyi Kiestingin itäpuolelle

Kiestingin valtauksen jälkeen tarkoituksena oli aloittaa vihollisen takaa-ajo Kiestingin–Louhen tien suunnassa Osasto Somersalolla. Everstiluutnantti A. Somersalon johtamaan moottoroituun osastoon kuuluivat mm. SS-jalkaväkirykmentti 6:n toinen pataljoona (II Pataljoona) ja yksi komppania Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonasta sekä saksalainen panssarivaunuosasto.

Osaston hyökkäys pysähtyi Kiestingin itäpuolella, ennen kuin se ehti edes kunnolla alkaa. Tien sillat oli räjäytetty ja tuhoa täydensivät miinoitteet. Näihin tukeutuen arviolta noin pataljoonan vahvuinen vihollinen vaikeutti merkittävästi Osasto Somersalon hyökkäystä tien suunnassa.

Vihollinen irtautui Kiestingin tuntumassa olleista Takajoki-linjan asemistaan vasta 12. ja 13. päivien välisenä yönä. Osasto Somersalo pääsi näin etenemään muutamien kilometrin. Tämän jälkeen eversti Schreck alisti 14.8 Osasto Somersalon SS-Jalkaväkirykmentti 6:lle lukuunottamatta Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonan komppaniaa.

Vastuu hyökkäyksestä Kiestingin–Louhen tien suunnassa jäi pelkästään saksalaisille joukoille.

4.7.1. Jalkaväkirykmentti 53 jää mottiin rautatien suunnassa

Kiestingin valtauksen jälkeen ensimmäiset osat Ryhmä J:n suomalaisjoukoista suunnattiin rautatien suunnassa kohti Louhea. Alkuvaiheessa ryhmän reservinä Kiestingissä ollut Jalkaväkirykmentti 53 sai 11.8. käskyn aloittaa etenemistään ja ottaa rautatien suunnassa olevat joukot johtoonsa. Rykmentin piti kuitenkin jättää ensimmäinen pataljoona ryhmän reserviksi Kiestinkiin. Pataljoonasta puuttui tässä vaiheessa Osasto Somersalolle alistettu komppania.

Jalkaväkirykmentti 53:n eteneminen sujui aluksi hyvin. Rykmentti pääsi osillaan rautatien suunnassa Kiestingin–Louhen maantien ja rautatien risteysalueelle, mutta vihollisjoukot ottivat pian tien takaisin haltuunsa. Aloite siirtyi viholliselle, joka oli keskittänyt alueelle 88. Divisioonan. Sen yksi rykmentti hyökkäsi maastoitse suomalaisrykmentin selustaan rautatielle ja katkaisi sen lopullisesti 20. päivänä elokuuta. Jalkaväkirykmentti 53 oli jäänyt mottiin.

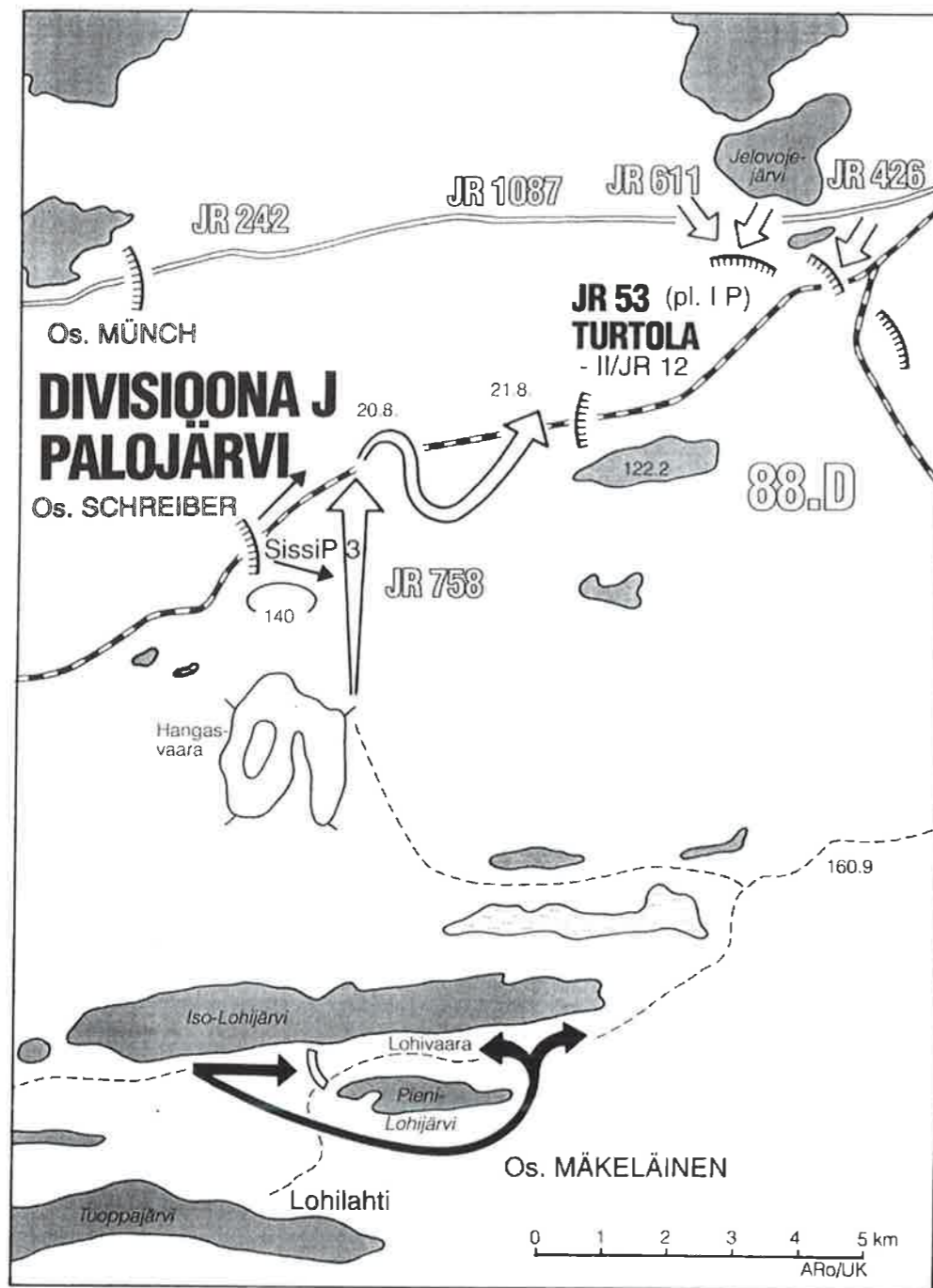
Jo ennen motin syntymistä olivat vihollisen joukot 11.8. katkaisseet ensimmäisen kerran rautatien. Seuraavana päivänä suoritettulla hyökkäyksellä rautatie saatiin vielä auki. Ryhmän joukkoja sitoutui tämän jälkeen enenevässä määrin Jalkaväkirykmentti 53:n yhteyksien suojaamiseen. Ensimmäisenä näihin tehtäviin joutui ryhmän reservinä Kiestingissä ollut Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona. Siitä irrotettiin aluksi komppania kerrallaan eri tehtäviin rautatien suunnalle. Jalkaväkirykmentti 53:n jäädessä mottiin oli pataljoona rykmenttinsä yhteydessä. Tosin Pataljoona siirrettiin 27.8. Divisioonan J:n käskystä pois motista. Osia pataljoonasta oli jo tätä aikaisemmin siirretty motin ulkopuolelta rautatietä avamaan pyrkiviin joukkoihin.

Muiden selustajoukkojen tapaan myös ”kuusamolaisjoukot” Linnoituspatteristo 6:sta muodostettu jalkaväkiosasto ja osia Linnoituspataljoona 15:sta osallistui taisteluihin yhteyden ylläpitämiseksi Jalkaväkirykmentti 53:een.

Jalkaväkirykmentti 53:n komentaja everstiluutnantti J. Turtola kaatui partiokahakassa tiedustellessaan 29.8. rykmentilleen vetäytymistietä. Ylipäällikkö sotamarsalkka Mannerheim ylensi Turtolan everstiksi ja myönsi hänelle 1. luokan vapaudenristin.

Everstiluutnantti Selinheimo määrättiin hoitamaan sijaisena rykmentinkomentajan tehtäviä. Hän päätti tuoda rykmentin pois motista syyskuun alkupäivinä. Uusi rykmentinkomentaja eversti Kiira saapui vetäytymisen alkaessa mottiin ja ryhtyi johtamaan rykmenttiään.

Kiestingin suunnan joukot ryhmitettiin puolustukseen Jarosjärven–Hangasvaaran–Iso-Lohijärven pääpiirteiselle tasalle Kiestingin itäpuolelle. Rintamavastuun Kiestinki–Louhi maantien suunnassa otti SS-Divisioonan *Nord* ja rautatien suunnassa Divisioonan J. Neuvostojoukot hyökkäsivät saksalais-suomalaisten joukkojen uusia puolustusasemia vastaan. Näihin taisteluihin liittyen Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona osallistui menestyksellisesti vastahyökkäyksiin rautatien suunnalla. Neuvostojoukkojen painostus väheni merkittävästi syyskuun lopulla. Motista rintaman taakse reserviksi otettu Jalkaväkirykmentti 53 siirrettiin rintamavastuuseen Divisioonan J:n puolustuslohkolla Hangasvaaran alueelle.

4.7.2. Kuusamolaisjoukot Lohilahden–Pinkosalmen suunnalla

Ryhmä J:n jatkaessa pääosillaan hyökkäystä Kiestingistä maantien ja rautatien suunnissa kohti Louhea siirrettiin 35. Rajajääkärikomppania 11.8. vesitse Lohilahden, mistä sen oli edettävä Pinkosalmelle ja varmistettava Ryhmä J:n eteläinen sivusta.

Vihollinen esti komppanian etenemisyrietykset Lohijärven kylän länsipuolella ja pakotti sen seuraavina päivinä käydyissä taisteluissa vetäytymään Iso-Lohijärven länsipään tasalle. Divisioona J vahvensi tämän jälkeen kolmessa vaiheessa Lohilahden suunnan joukkojaan. Ensin alueelle tuli kapteeni A. Sintosen johtaman tilapäiskomppania, sitten majuri T. Mäkeläisen Linnoituspatteristo 6:sta muodostaman jalkaväkiosasto ja viimeisenä kapteeni E. Leppäkosken komentama Linnoituspataljoona 15.

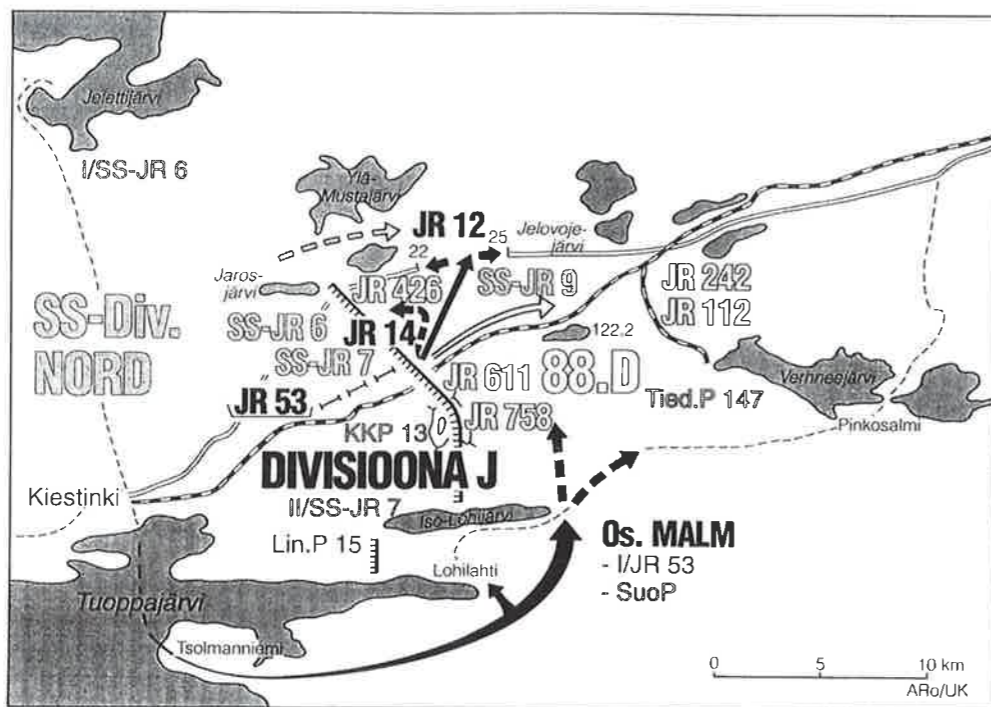
Osasto Mäkeläinen saartoi Lohivaaran kylää puolustaneet vihollisjoukot ja aloitti etenemisensä Pinkosalmen suuntaan. Osaston päästyä tavoitteeseensa Linnoituspatteristo 6:n jalkaväkiosasto irrotettiin ja se palasi tykeilleen Kiestinkiin. Kapteeni Leppäkoski määrättiin nyt osaston johtajaksi, johon kuuluivat Linnoituspataljoona 15 ja 35. Rajajääkärikomppania.

Jalkaväkirykmentti 53:n motista irtautumiseen liittyen Osasto Leppäkoski sai syyskuun alkupäivinä käskyn vetäytyä Lohilahden suuntaan pisteen 160.9 tasalle. Tältä tasalta osasto joutui vihollisen painostuksesta vetäytymään Ison-Lohijärven itäpään tasalle. Täältä Linnoituspataljoona 15 siirrettiin Kiestinkiin armeijakunnan reserviksi. Alueelle yksin jäänyt 35. Rajajääkärikomppania joutui pian vihollisen painostamana vetäytymään Iso-Lohijärven länsipään tasalle, jolle tämän suunnan puolustus vakiintui. Syyskuun puolivälissä rajajääkärikomppania siirrettiin myös Kiestinkiin. Sitä ennen se luovutti rintamavastuun yhdelle Jalkaväkirykmentti 53:n II Pataljoonan komppanialle. Pian Kiestinkiin saapumisensa jälkeen 35. Rajajääkärikomppania alistettiin Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonalle.

4.8. Marraskuun hyökkäys kohti Louhea

Lokakuussa suomalaisarmeijakunnan komentaja kenraalimajuri Siilasvuo ja Saksan Norjan-armeijan komentaja kenraalievosti von Falkenhorst neuvottelivat hyökkäyksen käynnistämistä marraskuussa uudelleen Kiestingin suunnalla. Lokakuun loppuun mennessä Kiestingin suunnalle keskitettiin lisää joukkoja. Armeijakunnan hyökkäys painopistesuunnassa alkoi marraskuun alussa. Hyökkäyksen alkaminen oli Saksan ja Suomen sodan johdoille yllätys.

Armeijakunnan uuden hyökkäyksen perusajatuksena oli Divisioona J:n hyökkäyksellä päästä läpimurtoon rautatien pohjoispuolella ja katkaista Louhen maantie 22–25 kilometrin päässä Kiestingistä. Maantien suunnassa SS-Divisioona *Nordin* oli sidottava edessään oleva vihollinen ja varmistettava armeijakunnan pohjoinen sivusta Jeletijärven tasalla. Perusajatukseseen liittyi päähyökkäystä aikaisemmin käynnistettävä hyökkäys etelässä Lohilahden ja Iso-Lohijärven välisellä alueella olevan vihollisen tuhoamiseksi. Tätä tehtävää varten muodostetun Osasto Malmin oli osillaan liitettävä

vä etelästä Divisioonaa J:n hyökkäykseen ja osalla voimastaan hyökkävä Pinkosalmen suuntaan.

Painopistesuunnan hyökkäystä vuorokautta aikaisemmin alkanut vajaan rykmentin vahvuisen Osasto Malmin saarrostushyökkäys etelästä Lohilahden kautta vihollisen puolustusasemien selustaan epäonnistui. Sitä vastoin painopistesuunnassa saavuttivat varsinkin suomalaisjoukot menestystä.

USA:n hallitus ilmoitti tyytymättömyytensä Louhen suunnan hyökkäykseen Suomen hallitukselle osoitetuin nootein. Neuvostoliitto siirsi Murmanskista Kiestingin suunnalle lisää joukkoja, joiden avulla neuvostojoukkojen vastarinta tiivistyi. Hyökkäystä hidasti myös ylipäällikkö sotamarsalkka Mannerheimin kenraalimajuri Siilasvuolle antama salainen suullinen ohje hyökkäyksen pysäyttämiseksi. Mannerheim painosti myös Saksan sodanjohtoa pysäyttämään hyökkäyksen. Kenraalileversti von Falkenhorstin oli taivuttava ja annettava suomalaisarmeijakunnalle käsky siirtyä puolustukseen Kiestingin suunnalla.

4.8.1. Kuusamolaisjoukot Osasto Malmin mukana

Käsky Osasto Malmin perustamisesta annettiin 24.10. Osasto muodostui mm. seuraavista joukoista: Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona, 35. Rajajääkärikomppania, Rajajääkärikomppania Säärelä ja saksalaisen 163. Divisioonan Suopataljoona. Lisäksi osastolle alistettiin Iso-Lohijärven länsipään tasalla puolustusasemissa ollut Linnoituspataljoona 15.

Osasto Malmin kuljetettiin Kiestingistä Tuoppajärven yli Tsolmaniemeen, josta

Majuri Breiholtzin hautajaiset Kuusamon kirkossa 21.11.1941. SA-kuva.

osaston oli ensin edettävä maastoitse Lohilahden kaakkoispään lähtöasemiin. Maasto osoittautui oletettua vaikeammaksi etenemiselle ja varsinkin saksalaisilla oli alusta alkaen suuria vaikeuksia.

Osaston kärjessä eteni Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona. Pataljoonan komentaja B. K. Breiholtz oli ylennetty 27.8.1941 majuriksi. Pataljoonan oltua liikkeellä 28 tuntia se pysähtyi ja leiriytyi. Saksalaispataljoonan taisteluarvo oli tässä vaiheessa jo lähes olematon. Sen miehistä oli kolmasosa palelluttanut itsensä. Saman kohtalon oli kokenut myös eversti Malm, joka oli palelluttanut jalkansa. Majuri Breiholtz sai käskyn toimia oman tehtävänsä ohella myös osaston komentajana.

Osasto aloitti 31.10. ensimmäisen hyökkäyksensä Lohivaaran ja Pinkosalmen väliselle tielle. Päivän taistelujen jälkeen osaston joukot vedettiin takaisin lähtöasemiin. Seuraavana päivänä toteutettu uusi hyökkäys jäi myös tuloksettomaksi. Osasto Malm sai tien katkaistua 4.11. aloittamallaan hyökkäyksellä. Joukot pystyivät torjumaan vihollisen vastahyökkäykset ja näin katkaisemaan Lohivaaran kylässä olleen vihollisen huoltotien. Tienkatkaisukohdassa olleet suomalaisjoukot muodostivat ns. kiilan, jonka yhteydet omiin joukkoihin olivat myös ajoittain poikki. Rajajääkärikomppania Säärelällä ja 35. Rajajääkärikomppanialla vahvennettu Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona pystyi pitämään asemansa "kiilassa" kunnes Lohilahden suunnalle tuli 24.11. lisää joukkoja.

Kolme päivää ennen lisäjoukkojen saapumista majuri Breitholtz kaatui komento-korsunsa oven edessä korsun katolla räjähtäneen ammuksen sirpaleista. Saman ammuksen sirpaleista kaatuivat myös hänen tulenjohtajansa luutnantti J. Anttonen ja taistelulähetinsä E. Seppä. Kapteeni T. Terho määrättiin Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonan komentajaksi.

Marraskuun hyökkäys aiheutti vahvennetulle Jalkaväkirykmentti 53:n Pataljoonalle raskaat tappiot. Pataljoonan kokonaistappiot kaatuneina ja haavoittuneina olivat 286 miestä, joista 35. Rajajääkärikomppanian osuus oli 38 miestä.¹⁰⁴

4.8.2. Kiestingin suunnan joukot siirtyvät puolustukseen

Kenraalimajuri Siilasvuo antoi 23.11. oman käskynsä vetäytymisestä takaisin puolustusasemiin Kiestingin suunnalla. Suomalaisen Divisioona J:n vastuualueeseen sisällytettiin rautatien ja Lohilahden suunnat. Viimeksimainitussa suunnassa oli Lohivaaran länsipuolisella alueella oleva vihollinen tuhottava.

Divisioona J:n komentaja eversti Palojärvi antoi Lohilahden rintaman oikaisemistehtävän Jalkaväkirykmentti 12:lle, jonka komentajana oli eversti Puroma. Hänelle alistettiin lisäksi Lohilahden suunnan joukot. Osasto Puroman joukot siirtyivät 24.11. hyökkäykseen. Seuraavana päivänä eversti Puroma saattoi ilmoittaa Lohilahden ja Lohivaaran olevan suomalaisjoukkojen hallussa. Joukot torjuivat seuraavana päivänä vihollisen vastahyökkäykset ja aloittivat 27.11. asemien valmistelun uudella puolustuslinjalla.

Iso-Lohijärven eteläpuolella linja sijoittui järven itäpään tasalle ja pohjoispuolella Lohijärven kylän tasalle. Lohilahden suunnan taistelujen aikana olivat Kiestingin päähyökkäyssuunnassa Divisioona J ja SS-Divisioona Nord vetäytyneet ilman suurempia vaikeuksia puolustusasemiin.

Divisioona J jakoi oman puolustusasemansa kolmeen lohkokoon. Pohjoisessa oli Rautatielohko, jonka puolustuksesta vastasi saksalainen Konekiväärikomppania 13. Keskellä Korpilohkolla oli vahvennettu Jalkaväkirykmentti 53. Iso-Lohijärven pohjoispuolelta alkaen etelään oli Järvilohko, jonka puolustuksesta vastasi mm. 35. Rajajääkärikomppaniolla vahvennettu Jalkaväkirykmentti 12.

4.9. Asemasodan torjuntataistelut ajoittuivat vuodelle 1942

Suomen sodanjohdon lähtökohtana hyökkäyssodalle oli uskomus helposta etenemisestä saksalaishyökkäykseen liittyen myöhemmin määritettävien uusien rajojen tuntumaan. Mutta sodasta ei tullutkaan lyhytaikaista. Suomen rintamalla siirryttiin kaikilla suunnilla asemasotaan syksyn 1941 kuluessa.

Joukkojen eteneminen oli pysäytetty Karjalan kannaksella ja Rukajärven suunnalla jo 1941 syyskuussa. Karjalan Armeijan hyökkäys Aunuksen kannaksella pysäytettiin Syvärille lokakuussa, mutta Karhumäen suunnalla hyökkäyssotatoimet jatkuivat joulukuun alkupäiviin.

Asemasota kesti kesään 1944. Suomalaisten kannalta asemasodan merkittävimmät sotatoimet ajoittuivat vuosiin 1941 ja 1942. Laatokan ja Jäämeren välisellä rintamal-

Muonankuljetusta Tuoppajärveltä Valasjokea myöten Vaarankylään. Kuljetus tapahtui purilla ja kyydissä oli saksalaisilta saatua purkkimuonaa. Ajomiehenä on Sulo Pulkkinen. Kuvan hevonen kaatui kesällä 1943. Kuva: Eino Kinnunen.

Ruokailutauko majapaikan edessä Kiestingin Korpilohkolla keväällä 1942. Eino Palosaaren kokoelma.

la olivat kaikki merkittävimmät sotatoimet yhtä poikkeusta lukuunottamatta neuvostojoukkojen hyökkäysten torjuntaa.

Saksan Norjan-armeijasta irrotettiin vuoden 1942 alussa pohjoisin Norja ja Pohjois-Suomen alue joukkoineen. Alueen joukoista perustettiin Saksan Lapin-armeija *AOK Lappland*. Armeijan komentajaksi määrättiin vuoristojoukkojenkenraali Eduard Dietl.

Saksan Lapin-armeijan vastuualueella neuvostojoukot hyökkäsivät 1942 huhtikuun 15. päivästä alkaen Petsamon suunnalla puolustuksessa olleen saksalaisarmeijakunnan asemia vastaan. Torjuntataistelut kestivät noin kuukauden. Ennen Petsamon suunnan taistelujen päättymistä alkoi 24.4. neuvostojoukkojen hyökkäys III Armeijakunnan alueella Kiestingin itäpuolella. Tämän suunnan torjuntataistelut kestivät myös noin kuukauden. Taistelujen aikana neuvostojoukot pääsivät saarrostamaan rintaman pohjoisen sivustan ja etenemään rintaman taitse Kiestingin tuntumaan. Saksalais-suomalaisjoukot saivat vain vaivoin estettyä saarrostusrenkaan sulkeutumisen.

Kenraalimajuri Hjalmar Siilasvuon komentamalla III Armeijakunnalla oli Kiestingin rintamalla edelleenkin suomalainen tilapäisyhtymä Divisioona J ja saksalainen SS-Divisioona *Nord*. Armeijakunta sai taistelujen aikana Saksan Lapin-armeijalta vahvennukseen osia Suomeen parhaillaan saapumassa olleesta 7. Vuoristodivisioonan joukoista.

Tilanne rintamalla saatiin hallintaan ja armeijakunta aloitti 15.5. vastahyökkäyksensä. Syväälle selustaan tunkeutuneet neuvostojoukot työnnettiin entisten rintamalinjojen taakse. Kenraalimajuri Siilasvuon pysäytti 24.5. hyvin liikkeelle lähteneen vastahyökkäyksen ja antoi käskyt puolustukseen ryhmittymisestä. Kenraali Dietlin mukaan kenraalimajuri Siilasvuon olisi voinut jatkaa hyökkäystään saksalais-suomalaisilla joukoilla syvemmälle vihollisryhmittymiseen.

Kesällä 1942 Saksan Lapin-armeijan nimi muuttui 20. Vuoristoarmeijaksi (*AOK 20 Gebirgs*). Adolf Hitler ylensi Suomen vierailunsa yhteydessä 4.6. Dietlin kenraaliverstiksi. Samana päivänä oli Suomen hallitus ylentänyt 75-vuotissyntymäpäiväänsä viettäneen sotamarsalkka Mannerheimin Suomen marsalkaksi.

Heinäkuussa 20. Vuoristoarmeijan ja Suomen Päämajan alaisten joukkojen väliraja siirrettiin Kiestingin ja Uhtuan välille. Kiestingin suunnalla ollut suomalainen Divisioona J hajotettiin ja pääosa sen joukoista siirrettiin Uhtuan suunnalle. Suomalaisen III Armeijakunnan alistus saksalaisarmeijalle oli päättynyt. Saksalaisarmeijalle alistettu, Sallan suunnalla toiminut 6. Divisioona oli jo joulukuussa 1941 irrotettu rintamasta Vermanjoella ja palautettu tammikuussa 1942 Suomen Päämajan johtoon.

4.9.1. Suojajoukkosuunnitelma sekoitti lkp:ssä perustetut joukot

Päämajassa aloitettiin jo elokuussa 1941 suunnittelutyö uusien rajojen edellyttämää kanttarmeijasta. Tavoitteena oli kotiuttaa mahdollisimman nopeasti kaikki vanhemmat ikäluokat ja muodostaa uusille rajoille palvelukseen jätettävistä nuorimmista ikäluokista noin 150 000 miestä käsittävät suojajoukot.

Suojajoukkosuunnitelmien mukaan olisi kustakin divisioonasta jätetty palvelukseen kaikki aselajitoiminnot käsittävä suojajoukkoprikaati. Tilanteen niin vaatiessa

olisi suojajoukkoprikaatit vahvennettu liikkeekannallepanossa uudelleen divisiooniksi.

Syksyn 1941 ja talven 1942 aikana aloitettiin suojajoukkosuunnitelman mukaiset uudelleenjärjestelyt kaikissa rintamajoukoissa sitä mukaan kun ne ryhmittyivät puolustukseen. Suunnitelmat murentuivat asemasodan pitikittyessä. Uudestijärjestelyjen ensimmäisessä vaiheessa divisioonien oli aloitettava laajat sisäiset henkilöstö- ja kalustosiirrot. Divisioonan joukoista muodostettava suojajoukkoprikaati oli tarkoitus koota nuorentamalla siihen tarvittavat joukot. Vastaavasti kotiutettavat joukot tuli vanhentaa. Suojajoukkoprikaatiin tarkoitettuihin joukkoihin siirrettiin vuonna 1912 tai sen jälkeen syntyneet miehet. Kotiutettavaksi suunniteltuihin joukkoihin siirrettiin ikäluokkien 1897–1911 miehet.

Tilanne ei sallinut kotiuttamisia suunnitellussa laajuudessa ja toukokuun 15. päivänä 1942 sotamarsalkka Mannerheim luopui divisioonien supistamisesta suojajoukkoprikaateiksi. Suojajoukkosuunnitelmasta luopumisen jälkeen päätettiin kotiuttaa jalkaväestä ja keveistä joukoista ikäluokkiin 1897–1908 kuuluneet aliupseerit ja miehet. Kotiutettavien joukkojen määrä jäi huomattavasti suunniteltua pienemmäksi ja ennen niiden kotiuttamista ne oli vanhennettava. Tämä johti jälleen ikään perustuviin miehistösiirtoihin joukoissa.

Uudelleenjärjestelyjen seurauksena divisioonat jäivät kokoonpanoiltaan heikoiksi. Divisioonista puuttuivat kotiutetut kevyet osasto ja yleensä yksi kolmesta jalkaväkirykmentistä. Talvella 1944 yhdenmukaistettiin kaikkien divisioonien kokoonpanot. Divisioonaan jäi jalkaväkijoukoiksi kaksi kolmepataljoonaista jalkaväkirykmenttiä ja yksi suoraan divisioonan johdossa ollut erillispataljoona.

4.9.2. Kuusamolaisjoukot Kiestingin torjuntataisteluissa 1942 keväällä

Neuvostojoukot aloittivat räntäsateessa 24.4. aamulla hyökkäyksensä Kiestingin rintaman eri osilla. Hyökkäykset torjuttiin etelässä Lohilahden–Lohivaaran välillä. Samoin torjuttiin Louhen–Kiestingin maantien suunnassa ja sen pohjoispuolen järvi-kannaksella toistuneet hyökkäykset. Pohjoisessa Ylä-Mustajärven ja Alajärven välisellä kannaksella neuvostojoukot hyökkäsivät kenttävartiolinjaa vastaan ja pakottivat puolustajan vetäytymään. Seuraavina päivinä neuvostojoukot jatkoivat etenemistään kaartaen Kiestingin–Ahvenlahden tielle päästyään etelään. Neuvostojoukot etenivät nyt Kiestingin suunnan joukkojen puolustusasemaan selustassa kohti Tuoppajärveä.¹⁰⁵

Kenraalimajuri Siilasvuon komentaman III Armeijakunnan vastatoimet alkoivat heti neuvostohyökkäyksen alettua. Vastahyökkäysten johto annettiin kenraalimajuri Palojärven komentamalle Divisioona J:lle. Kuusamolaisista joukoista osallistui näihin alkuvaiheen vastahyökkäyksiin kapteeni Ollitervon komentama 35. Rajajääkäriosasto alistettuna Jalkaväkirykmentti 14:lle.

Vahvennettu rykmentti aloitti laajemman vastahyökkäyksensä 2. päivänä toukokuuta. Rajajääkäriosasto taisteli Sernitsalammen kaakkoispuolella. Myöhemmin osasto oli alistettuna eversti Puromalle, jonka komennossa oli tässä vaiheessa noin rykmentin vahvuinen tilapäisosasto.

Rajajääkäriosasto irrotettiin 7.5. taisteluista ja siirrettiin Kiestingin itäpuoleiseen puolustusasemaan Hangasvaaraan, jossa se otti vastaan 10.5. rintamavastuun Jalka-

Miesjoukko lähdössä Kiestingin rautatieasemalta etulinjaan v. 1942. Alhaalla keskellä alik Eino Palosaari.

Sotasaaliina saatu veturi "Pässi" Kiestingissä. Kuljetettavana oli muonaa, heiniä ja lomalaisia.

Sotavainajien jäännöksiä kaivetaan esiin kotimaahan haudattaviksi Louhen – Kiestingin radan penkasta. Paikka on n. 38 km Kiestingistä itään. Kuva: Eero Nevala.

Kaivamaton hauta Louhen suunnalta. Kuva: Eero Nevala.

Vanha teltanpohja Louhen suunnalta. Kuva: Eero Nevala.

väkirykmentti 53:n I Pataljoonalta. Pataljoona siirrettiin tässä vaiheessa Divisioona J:n reserviksi. Pataljoonasta oli jo ennen rintamavastuun vaihtoa irrotettu komppanioita Divisioona J:n torjuntataisteluihin.

Neuvostojoukkojen yritykset hyökkäysalueensa leventämiseksi torjuttiin ankarissa taisteluissa toukokuun 7. päivään mennessä. Seuraavan viikon aikana III Armeijakuntaa vahvennettiin vielä saksalaisilla ja suomalaisilla joukoilla. Armeijakunnan vastahyökkäys omaan selustaan tunkeutuneiden neuvostojoukkojen lyömiseksi alkoi toukokuun 15. päivänä.

Divisioona J:n vastahyökkäyksen aikana Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona hyökkäsi Ahvenlahden tien suunnassa. Kahteen eri otteeseen pataljoona oli alistettuna tilapäiskokoonpanoissa olleelle Taisteluosasto Puromalle. Pataljoona oli myös välillä alistettuna saksalaiselle polkupyöräosastolle ja välillä Divisioona J:n reservinä.

Toisella kertaa Taisteluosasto Puromaan kuuluessaan pataljoona hyökkäsi sen mukana Lukanjärven alueelta itään Jelettijärven ja Ylä-Mustajärven välisellä kannaksella. Etenemisen aikana kuusamolaispataljoona joutui ankariin taisteluihin vihollisen jälkijoukkojen kanssa. Taisteluosasto saavutti sille käsketyn tavoitteen 23. päivänä toukokuuta Ylä-Mustajärven pohjoispuolella. Seuraavana päivänä III Armeijakunta antoi käskyn siirtymisestä puolustukseen saavutetulla tasalla. Muutamaa päivää myöhemmin suomalaiset luovuttivat rintamavastuun tällä alueella SS-Divisioona Nordin alaisille saksalaisjoukoille.

Kiestingin suunnan torjuntataistelujena aikana Tuoppajärven länsirannalla varmistustehtävissä olleesta Linnoituspataljoona 15:sta siirrettiin osia sekä Ylä-Mustajär-

Suomalais-saksalaisen sotaväen eteneminen päättyi Louhen maantiellä n. 8 km:n päässä Muurmannin tien risteyksestä. Paikalle on pystytetty tien molemmille puolille muistomerkki sodan jälkeen neuvostoviranomaisten toimesta. Kuva Maija Törmänen 1991.

ven ja Alajärven väliselle kannakselle että Armeijakunnan reserviksi Kiestinkiin. Pataljoonan aikaisemmin lähinnä tienvarmistustehtävissä Kananaisen–Kiestingin välisellä tiellä ollut komppania siirrettiin huhtikuun lopulla Maljavaaran (p. 235,6) kukkulamaastoon tiedustelu- ja varmistustehtäviin.

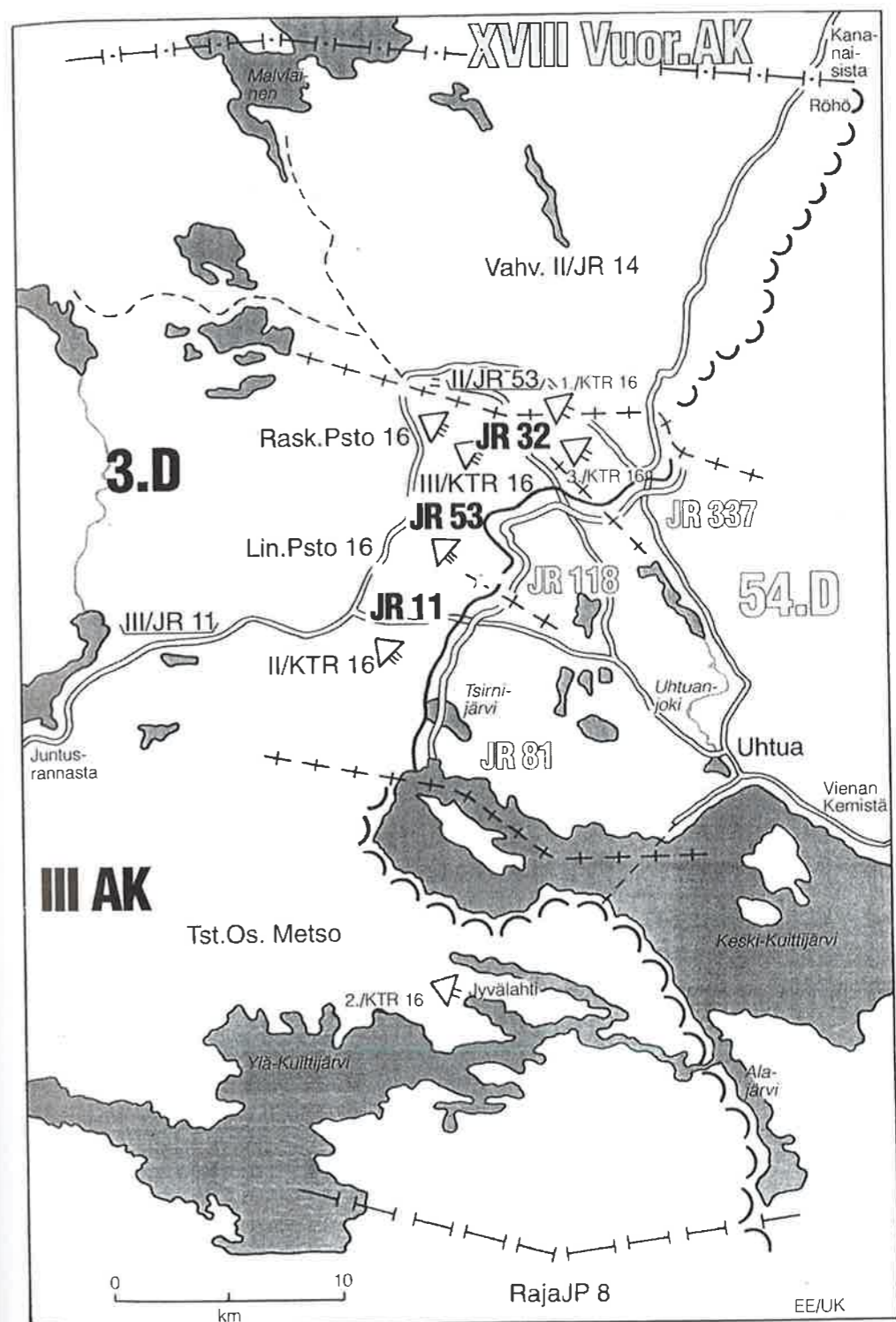
4.10. Divisioona J lakkautettiin kesällä 1942 ja sen joukkoja siirrettiin Uhtualle

Kenraalimajuri Siilasvuon komentama III Armeijakunta siirrettiin 4.7.1942 Suomen ylipäällikön alaisuuteen. Armeijakunta oli sitä ennen luovuttanut rintamavastuun Kiestingissä saksalaiselle XVIII Vuoristoarmeijakunnalle. Saksalaisarmeijan ja Suomen Päämajan alaisten joukkojen välirajaksi määrättiin Röhön tasa Kiestingin ja Uhtuan välillä. Välirajan eteläpuolella oli rintamassa III Armeijakunnan 3. Divisioona. Uhtuan edustalle hyökkäysvaiheessa edenneen 3. Divisioonan komentaja, eversti U. Fagnäs ryhmitti Jalkaväkirykmentti 53:n puolustusryhmityksessään keskelle, Vuonnisesta Uhtualle tulevan tien pohjoispuolelle.

Kiestingistä Uhtualle saapuneeseen Linnoituspatteristo 6:een liitettiin lakkautettavan Linnoituspatteristo Niemen osia. Uhtualla uuden Linnoituspatteristo 6:n kaksi patteria toimivat aluksi Kettätykistörykmentti 16:lle alistettuina Malviaisen tien suunnan tuliasemissa. Syyskuussa Linnoituspatteristo siirtyi Hevosenkengän tukikohdan taakse Jalkaväkirykmentti 53:n tukipatteristoksi. Vuotta myöhemmin syyskuussa 1943 Linnoituspatteristo 6 vaihtoi asemia Kenttätykistörykmentti 16:n kolmannen patteriston kanssa. Linnoituspatteriston uudet asemat olivat läntisen Mal-

9/JR 11. Uhtuan etulinjan komppaniaan on saapunut täydennys. SA-kuva, sot. virk. Kauko Varoma, huhtikuu 1943.

III armeijakunnan ryhmitys syksyllä 1942.

Eino Kinnunen Pudasjärveltä ja Martti Salmirinne Kuusamosta Uhtuan Puumalankankaalla. V. 1943. Taustalla pahvista valmistettu teltti.

Pikkujoulujuhla Uhtuan Puumalankankaan kanttiinissa v. 1943. Eino Palosaaren kokoelma.

viaisen tien varressa. Vuoden 1943 tammikuussa perustettiin Linnoituspatteristo 6:sta Kevyt Patteristo 17.¹⁰⁶

4.10.1. Rajajääkärit partisaanitorjunnassa

Uhtualle 3. Divisioonan alaisuuteen siirretystä 35. Rajajääkäriosastosta muodostettiin 1942 heinäkuussa Rajajääkäripataljoona 8:n toinen komppania (2. Komppania). Suomussalmen 25. Rajajääkärikomppaniasta tuli pataljoonan 1. Komppania. Pataljoonan komentajaksi määrättiin majuri V. Korhonen. Kesällä pataljoona koulutettiin partisaanitorjuntaan ennen tähän tehtävään siirtymistä III Armeijakunnan selustaan. Syyskuun lopulla pataljoona ryhmittyi Ylä-Kuittijärven–Kivijärven väliselle alueelle.¹⁰⁷

Pataljoonan tehtävänä oli valvoa määrättyä varmistuslinjaa ja valmistautua vastaiskuilla, väijytyksillä ja takaa-ajoilla tuhoamaan selustaan päässeet vihollisen osastot ja partiot. Varmistuslinjalle perustettiin kenttävartioita. Toisen komppanian kenttävartiot sijoituivat senaikaisen Kostamuksen koillis- ja lounaispuolelle. Pataljoonan komentopaikka sijoittui Vuokkiniemeen.

Rajajääkäripataljoona oli partisaanitorjuntatehtävissä 1944 heinäkuuhun. Pataljoonan omien tilastojen mukaan sen joukot totesivat 268 kertaa partisaanien toimintaa ja olivat 47 kertaa tulitoiminnassa partisaanien kanssa. Pataljoonan omat tappiot partisaanitorjunnan aikana oli 43 kaatunutta ja 92 haavoittunutta.

4.11. Leningradin saarron murtuminen johtaa 3. Divisioonan siirtoon Kannakselle

Neuvostojoukkojen hyökkäys Leningradin saarron purkamiseksi alkoi tammikuussa 1944. Tammikuun lopulla Saksan Pohjoinen armeijaryhmä kävi Suomenlahden eteläpuolella taisteluja Narvan–Ilmajärven ylimalkaisella linjalla. Suomen marsalkka Mannerheim esitti Uhtuan suunnan siirtämistä 20. Vuoristoarmeijan vastuulle, jolloin siellä ollut 3. Divisioona saataisiin Päämajan reserviksi.¹⁰⁸

Saksan sotavoimien pääesikunta OKW (*Oberkommando der Wehrmacht*) suostui tähän. Suomalaisjoukot luovuttivat Uhtuan suunnan saksalaisille maaliskuussa 1944. Mutta Suomen marsalkka Mannerheim suostui kenraalileversti Dietlin toivomuksesta jättämään 3. Divisioonasta patteristolla vahvennetun rykmentin Kuusamon–Suomussalmen–Hyrynsalmen alueelle toistaiseksi.

Divisioonan kahdesta jalkaväkirykmentistä Jalkaväkirykmentti 11 vahvennettuna patteristolla siirrettiin divisioonansa yhteyteen Karjalan kannakselle vasta kesäkuun alussa. Divisioona oli tämän takia kokonaisuudessaan Kannaksella vasta kesäkuun 8. päivänä, eli päivää ennen Neuvostoliiton suurhyökkäyksen valmisteluvaihetta.

Jalkaväkirykmentti 53:n alueella rintamavastuun vaihto oli loppuunsaorittu maaliskuun 2. päivän puoleenpäivään mennessä. Edellisenä päivänä oli II/JR 53:n alueella heti rintamavastuun vaihdon jälkeen tapahtunut neuvostojoukkojen hyökkäys tukikohtaan Palo. Saksalaiset vetäytyivät ja asemien takaisinvaltauksen osallistui sekä luovuttajan että vastaanottajan joukkoja. Asemat saatiin takaisin. Suomalaisten

tappiot olivat 1 kadonnut ja 9 haavoittunutta ja saksalaisten 2 kaatunutta ja 16 haavoittunutta.¹⁰⁹

4.11.1. Kannaksella 3. Divisioona joutui VT-asemaan linnoitustöihin

Maaliskuun puolivälin jälkeen 1944 saapuivat Karjalan kannakselle 3. Divisioonan joukkojen pääosat. Kenraalimajuri Pajarin komentama Divisioona ryhmitettiin ylipäällikön reserviksi linnoitustöihin 30 km:n levyiselle kaistalle ns. VT- eli Vammelsuun-Taipaleen -asemaan. Joukot ryhmitettiin Kivennavan kirkonkylän itäpuolisen alueen ja Raivolan lehtikuusimetsän väliselle alueelle linnoitustöiden edellyttämällä tavalla.¹¹⁰

Jalkaväkirykmentti 53:n ensimmäinen kuljetuserä saapui 14.3. Kanneljärven Mustamäen asemalle. Rykmentin esikunta sijoittui Kanneljärven Liikolan kylään. Muutama päivä kului majoitusjärjestelyihin ja 20.3. aloittivat I ja III pataljoona linnoitustyöt. Töiden alkamista seuraavana päivänä saapui Kannakselle kahtena kuljetuseränä rykmentin loppuosat. Suurimpana joukkona näissä kuljetuksissa oli II Pataljoona.¹¹¹

Karjalan kannaksella rykmentti koki vielä syksyn 1941 ja talven 1942 uudestijärjestelyjen loppuvaikutuksia. Huhtikuun 2. päivänä sai rykmentti divisioonan käskyn, jonka mukaan Jalkaväkirykmentti 32:n III Pataljoona, tykki- ja kranaatinheitinkomppania (13. ja 14. Komppania) luovuttaisivat Jalkaväkirykmentti 53:lle taisteluosansa vanhempia miehiä käytettäväksi rykmentin huollon yksiköissä. Rykmentin huoltomiehet oli puolestaan siirrettävä taisteleviin osiin. Tämän jälkeeni rykmentin oli vielä annettava Jalkaväkirykmentti 32:n III Pataljoonalle taisteluosiin soveltuvia miehiä saama määrä kun pataljoonasta oli siirretty vanhempia miehiä rykmenttiin. Vanhempia miehiä siirrettiin rykmenttiin 115 kappaletta. Järjestelyihin liittyen Jalkaväkirykmentti 32:n III Pataljoona nimettiin uudestaan, siitä tuli Erillispataljoona 13.¹¹²

4.12. Neuvostoliiton suurhyökkäys keskeytti linnoitustyöt VT-asemassa

Neuvostojoukkojen suurhyökkäyksen valmisteleva vaihe alkoi 9.6. ja jo seuraavana päivänä, suurhyökkäyksen ensimmäisenä varsinaisena hyökkäyspäivänä Leningradin rintaman joukot saivat aikaan läpimurron painopistesuunnassaan Valkeasaaren alueella. Päämajassa suunniteltiin aluksi vastahyökkäystä pääaseman palauttamiseksi, mutta ajatuksesta luovuttiin varsin nopeasti. Päämaja ilmoitti 10.6. aamupäivällä Länsi-Kannaksen puolustuksesta vastanneelle IV Armeijakunnalle Ylipäällikön hyväksyneen armeijakunnan esityksen vetäytymisestä VT-asemaan.

Suurhyökkäyksen valmisteluvaiheen alku näkyi Jalkaväkirykmentti 53:n alueella vilkastuneena lentotoimintana. Illalla 9.6. teki 50–70 vihollisen pommikonetta useina laivueina ja hävittäjien suojaamina hyökkäyksen Kivennavan, Kotselän ja Kuuterselän kylä- ja työmaa-alueita sekä Liikolan työmaa-alueita vastaan. Rykmentin esikunnan ensimmäisessä vaiheessa saamien tietojen mukaan oli pommitusten ai-

heuttamat tappiot sille 3 kaatunutta, 4 vaikeasti haavoittunutta ja 14 lievästi haavoittunutta. Lisäksi oli 2 sotilasta kateissa. Rykmentin alueella siviilien tappiot olivat alustavien tietojen mukaan 1 kaatunut ja 4 haavoittunutta.¹¹³

Ylipäällikkö alisti 3. Divisioonan operatiivisesti 10.6. Länsi-Kannaksen puolustuksesta vastanneelle IV Armeijakunnalle. Divisioona lopetti linnoitustyöt ja valmistautui aluksi vastahyökkäykseen. Armeijakunnan komentaja, kenraaliluutnantti Taavetti Laatikainen käski 10.6. iltapäivällä 3. Divisioonan ryhmittymään puolustukseen VT-asema 11.6.1944 iltaan mennessä. Jalkaväkirykmentti 53 sai käskyn ryhmittymään puolustukseen lohkolle Heinäsuo–Sahakylä (Metsänvartija ml.).¹¹⁴

4.12.1. Divisioonan vahventaminen 12.6. ja puolustusryhmitys 13.6.

Divisioonan ryhmittymässä VT-asemaan sillä oli käytössään vain omat kaksi rykmenttiänsä. Divisioonan puolustusta vahvennettiin ylipäällikön käskyllä 12.6. Seuraavana päivänä divisioonan vastuualuetta vielä kavennettiin vasemmalla siirtämällä Ahijärven–Kivennavan tien suunta 2. Divisioonalle.

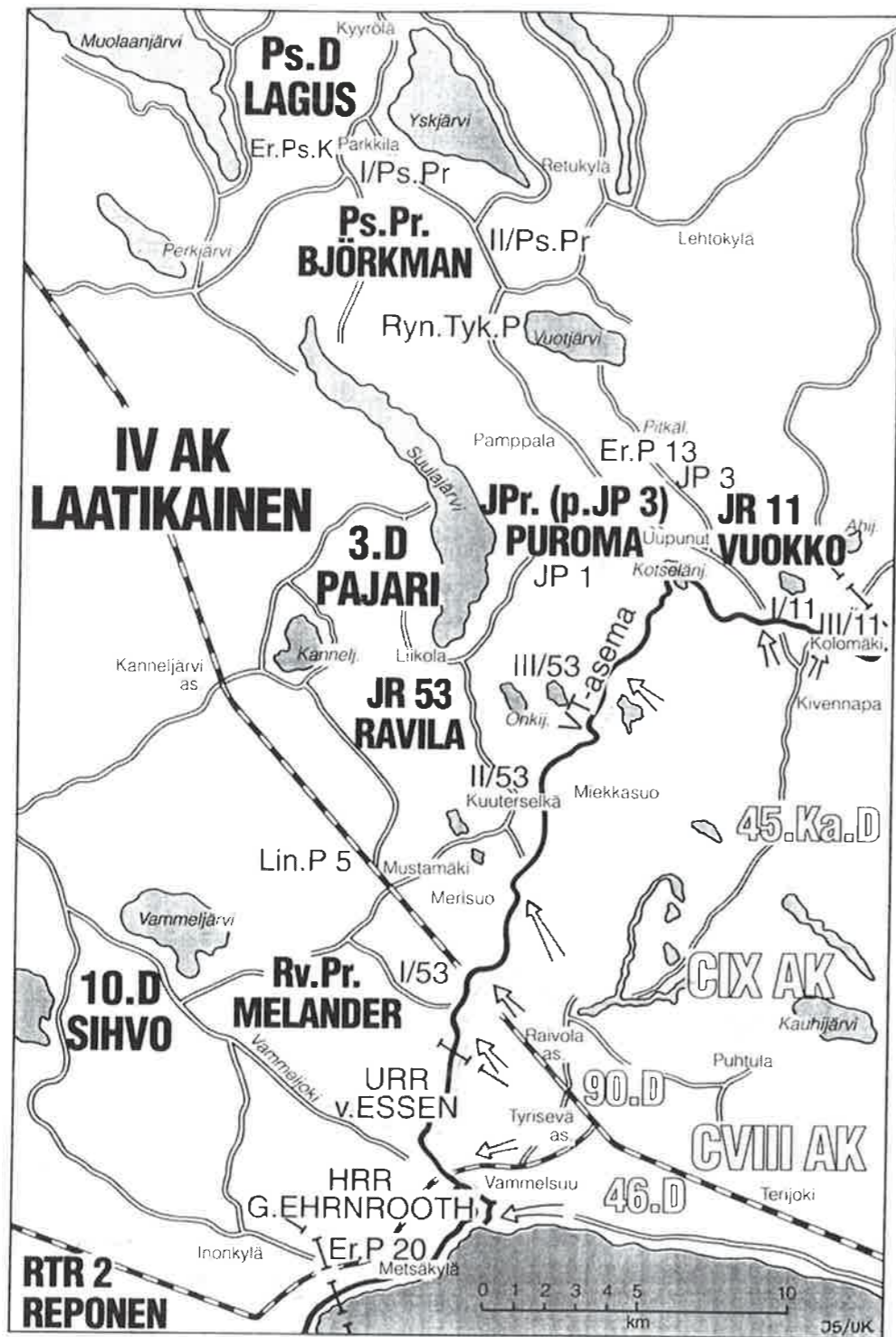
Vahventamisen jälkeen divisioonalla oli puolustusasemassa kolme rykmenttiä, joista kullakin oli käytössään kaksi pataljoonaa. Molemmat pataljoonat sitoutuivat puolustusasemaan ja rykmentit olivat käytännössä ilman reservejä. Tykistöä 3. Divisioonan 20 kilometrin levyisellä lohkolle oli 7 patteristoa eli 4 tykkiä rintamakilometrillä.¹¹⁵

Vasemmalla noin 6 kilometriä leveällä lohkolle oli puolustuksessa Jalkaväkirykmentti 11 ilman III Pataljoonaansa. Divisioonan puolustusalueen keskiosalla Onkamon lohkolle oli puolustuksessa divisioonalle alistettu Jalkaväkirykmentti 48 pataljooninaan oma II Pataljoona ja Jalkaväkirykmentti 53:n III Pataljoona. Lohkon leveys oli myös noin 6 km. Divisioonan puolustusryhmityksessä äärimmäisenä oikealla oli Jalkaväkirykmentti 53 pl. III Pataljoona. Rykmentin puolustuslohkon leveys oli noin 11 km.¹¹⁶

Eversti Albin Ravilan komentaman kaksipataljoonaisen Jalkaväkirykmentti 53:n vahvennuksena oli Linnoituspataljoona 5:n yksi komppania ja pioneerikomppania. Rykmentti oli ryhmittynyt vastuualueelleen siten, että vasemmalla Merisuon ja Miekkasuon välisellä kannaksella Kuuterselän alueella noin 6 km:n levyisellä alalohkolle oli rykmentin II Pataljoona ja oikealla oli I Pataljoona Sahakylän 5 km:n levyisellä alalohkolle.¹¹⁷

Majuri Aito Keravuoren komentaman II Pataljoonan vastuualueen läpi kulki heikkohko autotie Raivolasta Kuuterselkään. Yleisesikuntamajuri Otto Sakari Jahnukaisen komentaman I Pataljoonan vastuualueen läpi kulki Viipurin–Leningradin rautatie ja Raivolan–Sykiälän–Vammeljärven vaatimaton maantie.¹¹⁸

Vahvennetun I Pataljoonan tukipatteristona oli Raskaspatteristo 16. Kaikki pataljoonan neljä komppaniaa oli ryhmitetty etulinjaan. Esikunta oli hiekkakuopassa Sahakylän luoteispuolella. Pataljoonan puolustusryhmitys vasemmalta oikealle oli seuraava: Raivolan–Sahakylän tien suunnassa oli luutnantti Arvo Sirenin päällikkyudessa 3. Komppania. Sahakylän alueella oli Linnoituspataljoona 5:n 2. Komppania, jonka päällikkönä oli kapteeni Matti Hukka. Seuraavana pataljoonan ryhmityksessä oli luutnantti Erik Francken päällikkyudessa 2. Komppania ryhmityk-

Vammelsuun – Taipaleen asemassa olevien suomalaisjoukkojen ryhmitys Länsi-Kannaksella 12.6.1944.

sessä äärimmäisenä oikealla oli luutnantti Mauri Helteen päällikkyudessa 1. Komppania.¹¹⁹

4.13. VT-asema murtuu 14.6. Jalkaväkirykmentti 53:n lohkolla

Neuvostostojoukkojen hyökkäykset johtivat 14.6. kuluessa läpimurtoon Jalkaväkirykmentti 53:n alueella sekä Sahakylässä että Kuuterselässä. Kuuterselän läpimurron seurauksena pääsi vihollisen panssarikiila etenemään Sykiälän kautta Ratsuväkiprikaatin sivustaan. VT-asemassa syntynyt tilanne yritettiin vakauttaa Panssaridivisioonan Jääkäriprikaatin vastahyökkäyksellä Kuuterselkään. Hyökkäys saavuttikin aluksi menestystä, mutta jo seuraavan päivän aamuna Panssaridivisioonan komentaja kenraalimajuri Ruben Lagus esitti hyökkäyksen pysäyttämistä ja siirtymistä puolustukseen. IV Armeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti Taavetti Laatikainen päätti pysäyttää hyökkäyksen ja irrottaa Jääkäriprikaatin Kuuterselän alueelta.

Kesäkuun 14. päivänä kello 8 murtautuivat neuvostoliittolaisen CIX Armeijakuntaan kuuluneen 109. Divisioonan joukot Sahakylässä Jalkaväkirykmentti 53:n asemiin. Kenraalimajuri Pajarin esityksestä Sahakylän alue ja siellä taistellut Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona alistettiin päivän kuluessa Ratsuväkiprikaatille. Pataljoonan saadessa tiedon johtosuhdemuutoksista oli taistelu Sahakylästä jo ratkennut vihollisen eduksi.

Läpimurto alkoi noin 1 ½ km:n leveyisellä yhden komppanian puolustusalueella. Pataljoonan komentaja majuri Jahnukainen käski kapteeni Terhon johtamaan vastahyökkäystä menetettyjen asemien takaisin valtaamiseksi. Vastahyökkäys johtikin aluksi menestykseen, mutta pataljoonan komentaja joutui jo kello 15 toteamaan pataljoonansa osien irtautuvan asemistaan. Tuntia myöhemmin majuri Jahnukainen sai Ratsuväkiprikaatin käskyn, jonka mukaan pataljoona oli alistettu sille.

Myöhemmin Ratsuväkiprikaatin esikunnasta saapui lähettiupseeri, joka antoi pataljoonalle käskyn vetäytyä prikaatin suuntaan. Pataljoonan komentaja antoi välittömästi paikalle olleille käskyn vetäytymisen aloittamisesta suuntaan 46–00. Kapteeni Terho sai käskyn suojata pienellä osastolla vetäytyminen. Hän antoi talousupseeri, luutnantti Toivo Palolinnalle käskyn johtaa pataljoonan kuormasto Neuvolaan. Vammeljärven eteläpäässä marsilla ollut kuormasto joutui vihollispanssarien yllättämäksi. Panssarivaunut tuhosivat kuormaston ajamalla sen päälle. Pääosa miehistä ennätti suojautua tien sivuun ja pääsi jalan omalle puolelle. Ajoneuvoista suurin osa tuhoutui, omalle puolelle saatiin ehjänä vain kolme.¹²⁰

Kapteeni Terhon johdossa olleet osat saapuivat pataljoonan kokoontumispaikkaan Putrolaan 14.6. illalla yhdeksän aikaan. Majuri Jahnukaisen johtamat osat pataljoonasta saapuivat sinne yöllä. Pataljoonan 2. ja 3. Komppania saapuivat kokoontumispaikalle vasta aamulla. Ne eivät olleet saaneet asemiinsa irtautumiskäskyä ja olivat irtautuneet päälliköidensä toisistaan riippumattomilla päätöksillä asemistaan vasta illalla. Komppanioiden päälliköt 3. Komppanian luutnantti Sirén ja 2. Komppanian luutnantti Francke moittivat molemmat kovin sanoin pataljoonan komentajaansa yksiköitten jättämisestä asemiinsa.¹²¹

Kuuterselän taisteluissa hajosi Jalkaväkirykmentti 53 II Pataljoona, joka koottiin

Onkijärven pohjoispuolelle. Kenraalimajuri Pajari oli Sahakylän ja Kuuterselän läpimurtojen jälkeen tyytymätön Jalkaväkirykmentti 53:n toimintaan ja antoi everstiluutnantti Ravilalle ankarat nuhteet rykmentin puolustuksen murtumisesta. Lisäksi divisioonan esikunta vaati rykmentiltä selvitystä asemista luopumiseen.¹²² Moitteet olivat kohtuuttomat. Neuvostojoukkojen painopiste oli Jalkaväkirykmentti 53:n alueella. Rykmentin puolustuksen murtuminen Kuuterselässä ja Sahakylässä ei vaikuttanut kielteisesti Ravilan sotilasuraan. Hänet ylennettiin 6.7.1944 everstiksi.

4.14. Kannaksen joukot vetäytyvät VKT-linjalle

Ylipäällikkö päätti 15.6. aamulla luopua yrityksistä ottaa VT-asema takaisin omien joukkojen haltuun Päämajan Kannakselle siirtämien uusien yhtymien vastahyökkäyksellä. Samana päivänä saapui Kannakselle ylipäällikön edellisenä päivänä nimittämä Kannaksen joukkojen komentaja kenraaliluutnantti K. L. Oesch. Illalla 15.6. Oesch sai ylipäälliköltä toimintaohjeen, jonka mukaan Karjalan kannaksen joukkojen tuli tilanteen vaatiessa siirtyä koko rintamalla viivytystaisteluun. Tarkoituksena oli saattaa Kannaksen III ja IV Armeijakunta puolustuskykyisinä Viipurin–Kuparsaaren–Taipaleen tasalle eli VKT-linjalle.

Panssaritorjuntajoukkue täydessä taisteluvarustuksessa panssarinyrkkeineen ja -kauhineen Karjalan kannaksella. Joukkueen johtaja, väep Alanko istuu alarivin keskellä alik Tauno Korhosen silittellessä koiraa. Kuusamolainen Jaakko Perälä ylärivissä neljäs oikealta. Kuva kesältä 1944.

IV Armeijakunnan viivytystaisteluun liittyen 3. Divisioona vetäytyi Suulajärven–Pamppalan maastosta 16.6. illasta alkaen ryhmittyen seuraavan päivän kuluessa Muolaanjärven–Yskjärven–Kirkkojärven kannaksille. Divisioona vetäytyi 18.6. Muolaanjärven–Äyräpäänjärven linjalle ja seuraavana päivänä edelleen Heinjoelle. VKT-asemaan Noskuanselän ja Vuoksen väliselle puolustusalueelleen divisioona siirtyi 20.6. kuluessa. Jalkaväkirykmentti 53 vetäytyi oman divisioonansa mukana, mutta rykmentin kolmas pataljoona oli vetäytymisen aikana alistettuna myös 4. Divisioonalle.

Armeijakunnan 19.6. illalla antaman käskyn mukaan oli sen alaisten yhtymien miehitettävä VKT asemat 20.6. aamuun mennessä. Vuoksen ja Noskuanselän välisellä alueella IV Armeijakunnan ryhmityksessä äärimmäisenä vasemmalla oli 3. Divisioonan puolustuslohko. Jalkaväkirykmentti 53 pl. III Pataljoona ryhmitettiin asemien taakse divisioonan reserviksi.

4.15. Jalkaväkirykmentti 53 Riikolanvuoren taisteluissa

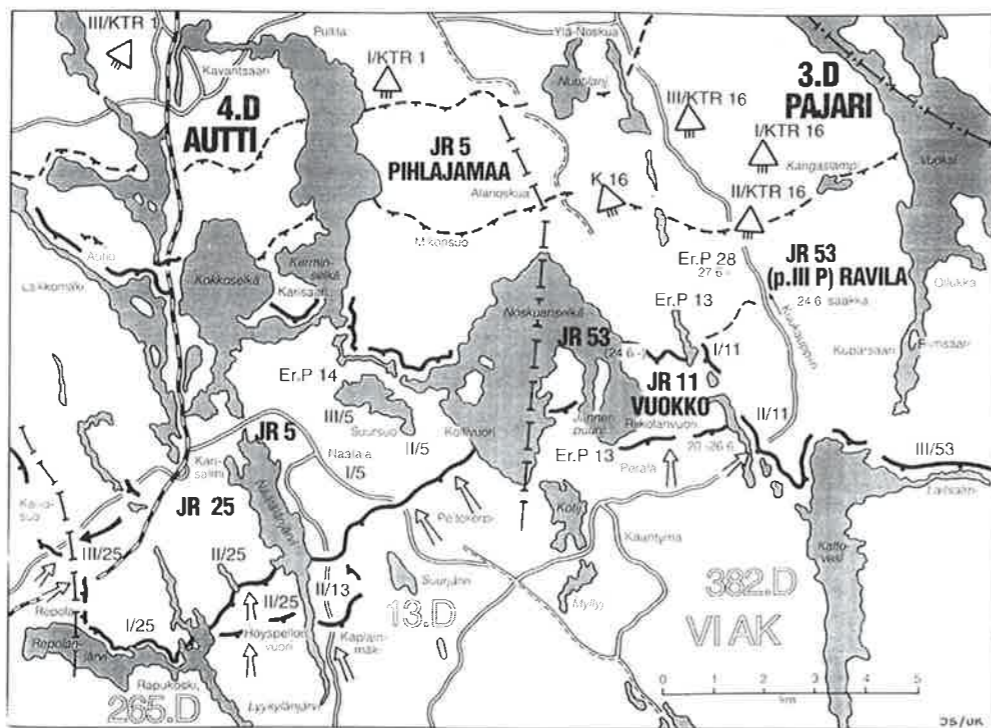
Divisioonan asemat sijaitsivat sivussa kesän 1944 Karjalan kannaksen onnistuneiden torjuntataistelujen painopistealueista; Tali–Ihantalasta, Vuosalmesta ja Viipurinlahdelta. Mutta täällä sivusuunnassakin käytiin ankaria taisteluja, joissa joukot joutuivat vielä kerran venymään äärimmilleen.

Vihollisen hyökkäykset 3. Divisioonan lohkolle alkoivat 21.6. jatkuen kiivaina viikon ajan. Kiivaimmat taistelut käytiin Riikolanvuorella, jonka hallitsija vaihtui useita kertoja taistelujen aikana. Näihin taisteluihin osallistui myös Jalkaväkirykmentti 53 pl. III Pataljoona. Rykmentin ollessa rintamavastuussa vihollinen löi sen Riikolanvuorelta ja sen tasalla olleista asemista pakottaen rykmentin vetäytymään muutama kilometrin. Kenraalimajuri Pajarin mukaan tilanne oli uhkaava. Hän pyysi lisäjoukkoja ja esitti Jalkaväkirykmentti 53:n siirtämistä taakse uudelleen järjestettäväksi.

Rykmentin sotapäiväkirja kuvaa tilanteen dramaattisuuden seuraavasti: ”27.6. klo 16.00 3. D:n sanoma. JR 53 komentajalle. Ev.luutn. Ravila siirtyy heti toistaiseksi, kunnes toisin määrään, eteen ja kokoaa käsiinsä kaikki käytettävissä olevat viimeisetkin reservit ja taaksepäin siirtyneet rykmentinsä osat ja palauttaa täydellisesti käsketyt tukilinjan haltuunsa. JR 53 alistuksineen on ilman mitään vaihtoehtoja pidettävä asemansa ja jäätävä komentajineen sinne viimeiseen saakka. Yhdysupseeri (Suorsa) jätettävä nyk. paikkaan pitämään divisioonaa selvillä tilanteen kehittymisestä. Div. komentaja Kenr. majuri A. O. Pajari.”¹²³

Everstiluutnantti Ravila siirtyi saamansa käskyn mukaisesti eteen ja saattoi klo 17.45 ilmoittaa II Pataljoonan komentopaikalta rykmentin esikuntaan edelleen välitettäväksi divisioonalle, että tukilinja oli kokonaisuudessaan otettu haltuun.¹²⁴

Taistelujen rajuutta kuvaavat rykmentin kärsimät tappiot. Sotapäiväkirjan mukaan oli 26.6. kello 14.30 mennessä evakuoitu I ja II Pataljoonasta yhteensä noin 70 haavoittunutta. Illalla klo 19.20 merkittiin rykmentin esikunnassa evakuoitujen haavoittuneiden määräksi noin 160. Seuraavan päivän aamuna tehdyssä yhteenvedossa oli

4. ja 3. Divisioonan ryhmitys kesäkuun 22. päivänä 1944.

rykmentin tappiot (pl. III Pataljoona) 24 kaatunutta ja 111 haavoittunutta. Rykmentille alistettujen joukkojen tappiot olivat ainakin 48 haavoittunutta. Päivän kuluessa 27.6. klo 19.00 mennessä tappiot kasvoivat vielä rykmentin 48:lla ja alistuksien 28 haavoittuneella.¹²⁵

Rykmentti sai taistelujen aikana ensimmäiset täydennysmiehensä Karjalan kannakselle. Rykmenttiin saapui täydennykseksi 199 ikäluokkien 1907–1908 miestä. Ne jaettiin niin, että I Pataljoona sai 102 miestä ja II Pataljoona 97 miestä. Seuraavan täydennyksen rykmentti sai 1.7. Rykmenttiin saapuneet 290 miestä jaettiin seuraavasti: I P 100, II P 170 ja III P 20 miestä.¹²⁶

Ennen täydennysmiesten saapumista oli Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonan vahvuus enää 269 miestä ja II Pataljoonan vain 218 miestä. Pataljoonat olivat supistuneet alle neljäsosaan 1000 miehen määrävahvuudestaan.¹²⁷

Neuvostojoukkojen hyökkäysinto laantui kesäkuun lopulla. Jalkaväkirykmentti 53 sai vielä käskyn hyökätä Riikolanvuorelle, joka vallattiin. Sitä ei kuitenkaan pystytty pitämään. Yli neljäkymmenen haavoittuneen lisäksi rykmentti kärsi merkittäviä upseeritappioita. Luutnantti Korhonen kaatui ja luutnantit Sirén ja Leskinen haavoituivat vaikeasti sekä vänrikki Sako lievemmin. Näiden taistelujen jälkeen Jalkaväkirykmentti 53 pl. III Pataljoona siirrettiin selustaan divisioonan reserviksi linnoitustoihin.

4.16. Uuden asemasotavaiheen alettua 3. Divisioona siirtyi reserviksi

Tilanne 3. Divisioonan rintamalla pysyi suhteellisen rauhallisena neuvostojoukkojen Vuosalmen suurhyökkäyksen kulminoituessa 9.7. Vuoksen ylimenoon Itä-Kannaksen puolustuksesta vastanneen III Armeijakunnan alueella. Heinäkuun 11. päivänä Jalkaväkirykmentti 53 siirrettiin rintamavastuuseen ns. Päätien lohkolle. Alueella aikaisemmin puolustuksessa ollut Jalkaväkirykmentti 11 siirrettiin vielä Vuosalmelle.¹²⁸

Heinäkuun puoliväliin mennessä Karjalan kannaksella alkoi uusi asemasotavaihe. Heinäkuun 17. päivänä antoi IV Armeijakunnan komentaja käskyn vaihtaa 3. Divisioona etulinjasta. Divisioona, jolla oli käytössään aselajijoukkojen lisäksi vain Jalkaväkirykmentti 53 siirtyi Hannilan–Pullilan–Kuukaupin alueella Karjalan kannaksen joukkojen komentajan kenraaliluutnantti Oeschin reserviksi. Myöhemmin Jalkaväkirykmentti 11 palasi myös divisioonansa yhteyteen.

Elokuun alussa Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona alistettiin III Armeijakunnalle käytettäväksi Jalkaväkirykmentti 15:n loholla Vuosalmella, jossa se vaihtoi rintamasta Erillispataljoona 21:n. Pataljoona palasi kolmen viikon kuluttua rykmenttinsä yhteyteen.

4.17. Aselevon alkaessa Jalkaväkirykmentti 53 oli taas rintamassa

3. Divisioona sai 21.8. esikäskyn siirtymisestä rintamaan 6. Divisioonan loholla Ventelänselän–Ihantalanjärven välisellä alueella. Rintamavastuun vaihto suoritettiin 26.–31.8. jolloin aseisiin ryhmittäytyivät Jalkaväkirykmentti 11 vasemmalle ja Jalkaväkirykmentti 53 oikealle.¹²⁹ Jalkaväkirykmentti 53 oli ottanut omalta osaltaan rintamavastuun vastaan Harjulan loholla 27.8. klo 13 mennessä.¹³⁰

Yöllä 4.9. klo 4.12. tuli rykmentin esikuntaan divisioonan puhelinsanoma, joka kuului seuraavasti: ”Välirauha on solmittu Venäjän kanssa. Vihollisuudet on lopetettava tänään 4.9. klo 7.00. Taisteluvahvuus säilytettävä. Tiedoitettava joukoille heti. Tarkemmat ohjeet annetaan myöhemmin.”¹³¹

Neuvostojoukkojen toiminta jatkui klo 7.00 jälkeenkin. Rykmentin alueella kapteeni Heinrichs kävi tapaamassa ei kenenkään maalla neuvostomajuria, joka kertoi heidän saaneen tiedon rauhasta vasta klo 13.00. Seuraavan päivänä neuvostoliittolainen majuri ilmoitti kapteeni Heinrichsille, että rauha tulee tänään. Toisen venäläisten yhteydenoton mukaan neuvostojoukoille oli ilmoitettu, että välirauha astuu voimaan 5.9. klo 8.00. Muitakin yhteydenottoja tapahtui: kaksi suomalaista upseeria lähti venäläisten mukaan eivätkä he palanneet päivän kuluessa takaisin. Venäläiset palauttivat nämä kaksi upseeria 5.9. kello 21. Heidät oli viety neuvostoarmeijakunnan esikuntaan Taliin kuulusteltaviksi.¹³²

Aselevon alkamisen kummallisuuksiin kuului myös 14 miehen katoaminen yöllä 4.–5.9. joukostaan. Rykmentin esikunnassa epäiltiin heidän voineen siirtyä neuvosto-

joukkojen alueelle. Kadonneiden määrän todettiin 5.9. kuluessa kasvaneen vielä 5 miehellä. Neuvostoupseereiden yhteydenotoissa 5.9. ilmeni, että he olivat vieneet kuulusteltaviksi 24 suomalaista sotilasta, jotka luvattiin palauttaa klo 20 mennessä. Palautus toteutettiin Ihtalan tien suunnassa. Palautuksen jälkeen jäi rykmentistä kateisiin vielä kaksi miestä.¹³³

Syyskuun 10. päivänä rykmentti sai käskyn Pohjois-Suomeen lähetettävästä yli 50 miehen vahvuisesta etukomennuskunnasta, joka oli lähetettävä matkaan vielä samana päivänä. Aseleposopimuksen allekirjoittamisen jälkeisenä päivänä 20.9. alkoi rykmentin vetäytyminen vuoden 1940 Moskovan rauhan rajalle. Seuraavana päivänä alkoivat myös rykmentin junakuljetukset kohti Oulua.¹³⁴

4.18. Kuusamolaisjoukot Laatokan Karjalan torjuntataisteluissa

Neuvostojoukkojen suurhyökkäykseen liittynyt valmistava hyökkäys Karjalan kannaksella alkoi 9. päivänä kesäkuuta. Seuraavana päivänä annettiin käsky ensimmäisen, kaikkiaan neljän divisioonan siirrosta Laatokan pohjoispuolelta Karjalan kannakselle. Kesäkuun 16. päivänä ylipäällikkö Mannerheim antoi käskyn Syvärillä olleen Aunuksen Ryhmän ja Maaselän kannaksella olleen toisen armeijakunnan (II Armeijakunnan) vetäytymisestä suunnitelmallisesti Suomea kohti.

Neuvostojoukot aloittivat hyökkäyksensä 20.6. Maaselän kannaksella ja seuraavana päivänä Aunuksen kannaksella. Suomalaisjoukkojen vetäytyminen Laatokan pohjoispuolella päättyi Pitkärannan–Loimolan–Tolvajärven tasalle Suomen vuoden 1940 rajan itäpuolelle. Neuvostojoukkojen kaikki hyökkäykset torjuttiin 1944 heinäkuussa ns. U- asemassa ja Tolvajärven torjuntataisteluissa sekä menestyksekkäällä vastahyökkäyksellä Ilomantsin suunnalla.

Rajajääkäripataljoona 8:n saapuessa heinäkuun alussa Laatokan Karjalaan 1. Divisioonaa viivytti Suojärven alueella. Pataljoonan viivytystehtävä divisioonan alaisuudessa onnistui vaikeuksitta. Muutaman päivän kestäneen viivytystehtävänä jälkeen pataljoona palautettiin Rajajääkäriprikaatille ja siirrettiin Tolvajärven eteläpuolelle Shemeikan maastoon.¹³⁵

Kevyt Patteristo 17 saapui Laatokan Karjalaan heinäkuun puolivälissä ja alistettiin myös 1. Divisioonalle. Patteristo tuki divisioonan taisteluita Loimolassa. Aselevon astuttua voimaan patteristo liitettiin Rajajääkäriprikaatiin, jonka mukana se osallistui Lapin sotaan siinä laukaustakaan ampumatta.

4.18.1. Rajajääkäripataljoonan kuusamolaiskomppania Vuonteleen taistelussa

Rajajääkäripataljoona 8:n alistettiin 13.7. alkaen komppanioittain eri viivytys suunnille. Pataljoonan kuusamolaiskomppania eli 2. Komppania alistettiin 1. Divisioonan Jalkaväkirykmentti 33:lle, joka alistettiin sen edelleen III Pataljoonalle. Rajajääkärikomppania sai käskyn ryhmitettyä puolustukseen Vuonteleen kylään. Neuvostojoukkojen hyökkäys 17.7. johti kolmessa tunnissa komppanian asemien murtumiseen ja Vuonteleen menettämiseen. Taistelujen ankaruutta kuvaavat 173 miehen vahvuisen

komppanian kärsimät tappiot. Kolmen tunnin taisteluissa komppanian kokonaistappiot olivat 33 % sen vahvuudesta, eli 56 miestä. Näistä 22 oli kaatuneita, 13 kadonneita ja 21 haavoittuneita. Kadonneet olivat tosiasiallisesti kaatuneita.

Komppania osallistui heinäkuun jälkipuoliskolla pataljoonansa mukana Rajajääkäriprikaatin torjuntataisteluihin Kontron alueella. Näissä taisteluissa estettiin vastahyökkäyksillä vihollisen eteneminen kohti Tolvajärveä. Rintaman vakauttamisen jälkeen Rajajääkäripataljoona 8 ryhmitettiin puolustukseen lounaisen Hiisijärven ja Purnajärven väliseen maastoon. Näissä asemissaan pataljoona oli kunnes siirtyminen välirauhansopimuksen mukaisesti Moskovan rauhan 1940 rajan taakse alkoi. Tämän jälkeen pataljoona siirtyi prikaatinsa mukana junalla Kontiomäelle.

5. Lapin sota 1944–1945

Saksalaiset ja suomalaiset eivät halunneet sotia keskenään. Saksalaiset olivat kylläkin jo syksyllä 1943 salaa suomalaisilta aloittaneet valmistelut mahdollisen taistelu toiminnan varalle. Varautumisen synä oli saksalaisten pelko Suomen sotilaallisesta ja poliittisesta luhistumisesta. Saksalaisarmeija oli saanut käskyn valmistautua vetäytymään Suomen pohjoisimpaan osiin ja Pohjois-Norjaan. Yhtenä tärkeänä päämääränä oli valmistautua suojaamaan Saksan sotateollisuudelle tärkeä Petsamon nikkeli-kaivos. Tässä vaiheessa saksalaiset arvioivat neuvostojoukkojen olevan hyökkääjinä.¹³⁶

Neuvostoliiton keskeisenä vaatimuksena aselevolle oli Moskovan 1940 rauhansopimuksen mukaisten rajojen lisäksi Suomen suhteiden katkaiseminen Saksaan ja sen joukkojen poistaminen maasta 15.9.1944 mennessä. Tuon päivämäärän jälkeen Suomessa olleet saksalaiset sotilaat oli riisuttava aseista ja luovutettava Neuvostoliitolle.

Suomalaisjoukkojen keskitykset Pohjois-Suomeen itärajalta alkoivat aselevon astuttua voimaan. Lapiin sotaan keskitettyjen joukkojen johtoportaaksi siirrettiin Karjalan kannakselta III Armeijakunnan esikunta. Lapin suomalaisjoukkojen välirauhansopimuksen mukainen demobilisaatio eli armeijan palauttaminen rauhan kannalle toteutettiin 1944 marraskuussa. Rintamavastuu siirtyi nyt Lapissa nuorille varusmiespalvelustaan suorittaville asevelvollisille. Heistä pääosa oli vuonna 1925 syntyneitä.

Saksalaiset aloittivat vetäytymisensä Suomen ja Neuvostoliiton välisen aselevon astuttua voimaan. Operaation peitenimenä oli koivu *Birke*. Suomalaiset pyrkivät aluksi yhteistoiminnassa saksalaisten kanssa täyttämään aseleposopimuksen ehdon näennäisesti. Joukot etenivät ennalta sovitun aikataulun mukaisesti vetäytyvien saksalaisjoukkojen kannoilla. Näin vältyttiin aluksi varsinaisilta sotateoimilta.

Kohta Ouluun saapumisensa jälkeen III Armeijakunnan komentaja kenraaliluutnantti Hjalmar Siilasvuo antoi käskyn mairinnoususta saksalaisjoukkojen selustaan Tornioon. Lokakuun alussa 1944 tehty mairinnousu aloitti varsinaiset sotateimet. Saksalaisarmeijan johto piti Tornion mairinnousua suomalaisten petoksena. Saksalaisten katkeruus entistä aseveljeä kohtaan näkyi mm. joukkojen hävitystoiminnan laajenemisena.

Ennen Tornion maihinnousua saksalaisilla joukoilla oli ohjeet hävittää vain vetäytymissuunnissa mahdolliseen taistelutoimintaan liittyvät rakennukset. Maihinnousun jälkeen vuoristoarmeija laajensi hävitettävät kohteet käsittämään käytännössä kaikki Lapin rakennukset. Teollisuuslaitokset, erityisesti Kolosjoen kaivosalue Petsamossa, oli hävitettävä täydellisesti. Viikkoa myöhemmin 13.10. saksalaisarmeijan johto antoi luvan hävittää kaikki julkiset rakennukset: postit, rautatieasemat jne. Samana päivänä annettiin vielä käsky hävittää Ylitornion–Sinetän–Sodankylän tasan pohjoispuolella kaikki rakennukset, joita vihollinen voisi käyttää talvella joukkojensa majoittamiseen. Poikkeuksena olivat kirkot ja sairaalat sekä kaukana päätiestön sivustoilla olleet asutut rakennukset.

Tornion maihinnousun jälkeen vuoristoarmeija sai käskyn jatkaa vetäytymistä Suomen Lapista Lyngge-vuonon asemiin. Tämän operaation peitenimeksi tuli revontuli *Nordlicht*. Vuoristoarmeija käski heti keskeyttää linnoittamistyöt Ivalon tasalle valmistelluissa itä-länsi-suuntaisessa *Schutzwall*- puolustusasemissa. Kaaresuvannossa tuli töitä vielä jatkaa.

Lyngge-vuonon saksalaisiin puolustusasemiin liittyi niiden oikean sivustan suojaaminen Suomen käsivarressa. Tätä tarkoitusta varten oli Kaaresuvantoon rakennettu *Sturmbock*-puolustusasema. Saksalaisjoukot vetäytyivät tammikuussa Lätäsenon asemista Kilpisjärvellä olleisiin linnoitettuihin aseemiinsa. Irtautuvat joukot pyrkivät lähtiessään hävittämään tärkeimmät linnoitteet. Saksalaisten vetäytyminen Kilpisjärven asemista alkoi huhtikuun 20. ja 21. päivän välisenä yönä. Vetäytyminen saatiin päätökseen 25. päivänä huhtikuuta. Suomalaiset seurasivat irtautuvia saksalaisjoukkoja, mutta eivät ylittäneet Suomen ja Norjan välistä rajaa. Lapin sota ja Suomen sodat toisessa maailmansodassa olivat päättyneet.

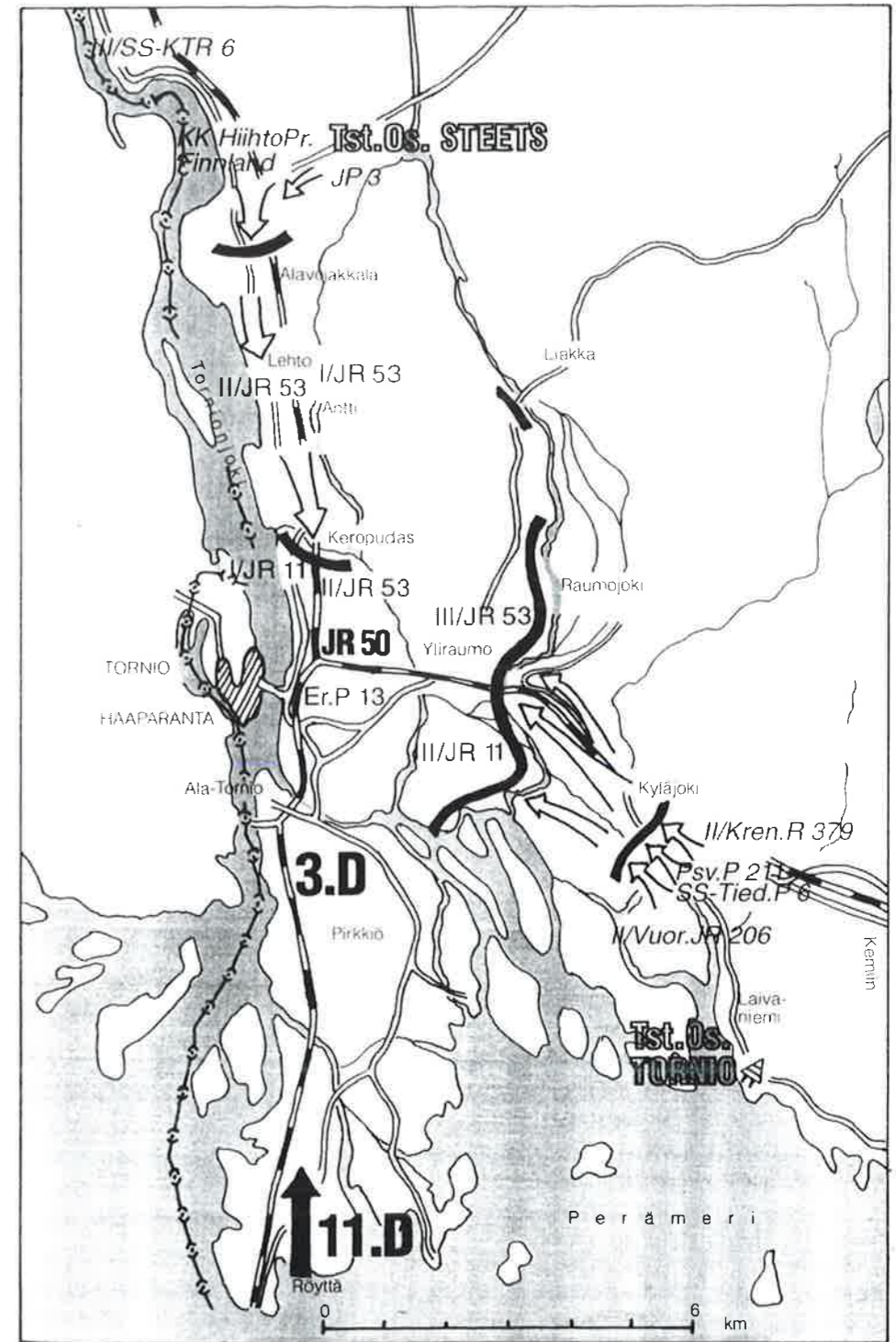
5.1. Jalkaväkirykmentti 53 oli mukana Tornion maihinnousussa

Karjalan kannakselta siirretyn 3. Divisioonan junakuljetukset Ouluun kestivät syyskuun loppuun. Oulussa divisioona kuormattiin rahtialuksiin, joilla suoritettiin 3.10. alkaen uskalias maihinnousu Tornioon saksalaisten selustaan. Ensimmäisenä satamaan saapui Jalkaväkirykmentti 11, joka aloitti etenemisensä Tornioon. Seuraavana satamaan saapui Jalkaväkirykmentti 53. Sen pääosat joutuivat lähes välittömästi rintamavastuuseen Torniossa.

Jalkaväkirykmentti 53:n komentaja eversti Albin Ravila määrättiin Tornioista pohjoiseen, Alavojakkalan suuntaan etenevien joukkojen komentajaksi. Aluksi hänen johdossaan oli tähän suuntaan jo edennyt Jalkaväkirykmentti 11:n I Pataljoona ja oman rykmentinsä toinen pataljoona. Myöhemmin hänelle alistettiin aluksi divisioonan reservinä toiminut Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoona.

Lokakuun 5. päivänä saksalaisjoukkojen vastahyökkäys Alavojakkalassa johti alkumenestykseen. Joukot murtautuivat tien suunnassa etelään Jalkaväkirykmentti 53:n pataljoonien asemien läpi. Suomalaisjoukot saivat tilanteen vakiinnutettua Keropudasjoella. Tapahtumat johtivat rykmentin komentajan eversti Ravilan vaihtamiseen. Rykmentin uudeksi komentajaksi tuli everstilutnantti Kalervo Loimu.

Tilanne Keropudasjoen–Alavojakkalan suunnalla saatiin selvitettyä 8.10. mennessä.

Sotatoimet Torniossa 4.–5.10.1944. – Kaikki tämän artikkelin kartat ovat Sotatieteen laitoksen toimittamasta Jatkosodan historian 4–5 osista, WSOY 1992.

sä. Jalkaväkirykmentti 53, jolta puuttui oma kolmas pataljoona, mutta jota oli vahvennettu mm. Jalkaväkirykmentti 11:n II Pataljoonalla aloitti etenemisensä seuraavana päivänä Alavojakkalasta kohti Paakolaa. Täällä kärkeen siirtyi Jalkaväkirykmentti 11, jolle oli alistettuna mm. Jalkaväkirykmentti 53:n III Pataljoona.

Jalkaväkirykmentti 11 saavutti 5.10. illalla Mäntyniemen tasan, jossa joutui taisteluun saksalaisjoukkojen kanssa. Seuraavana päivänä rykmentti jatkoi etenemistään ja saapui 6.10. hävitetyn Rovaniemen kauppalan länsiosiin. Divisioonan tehtävänä oli jatkaa Rovaniemeltä etenemistään Kittilän suuntaan ensimmäisenä tavoitteenaan Sinetän tienhaara. Kärkeen siirtyi Jalkaväkirykmentti 53.

Vihollista enemmän rykmentin etenemistä vaikeuttivat saksalaisten suorittamat hävitykset ja miinoitukset liitettynä sateiden pehmentämään huonokuntoiseen tiehen. Taisteluosasto Loimun nimellä edennyt rykmentti sai 17.10. kosketuksen saksalaisjoukkoihin edettyään 17 kilometriä Rovaniemeltä. Rykmentin ensimmäinen pataljoona sai käskyn kiertää vihollisasemat Sinettäjärven länsipuolitse. Pataljoonan eteneminen maastoitse kesti niin kauan, että saksalaisjoukot olivat jo irtautuneet sen tavoitteeksi käsketyistä Sinetän tienhaarasta ja rykmentin muutkin osat jo ohittaneet sen.

Rykmentin kärjessä eteni nyt toinen pataljoona, joka sai kosketuksen saksalaisiin Marrasjoella ja myöhemmin uudelleen Kallioniemen eteläpuolella. Divisioonan komentaja kenraalimajuri Aaro Pajari komennettiin 21.10. Päämajaan ja pidätettiin valvontakomission määräyksestä. Eversti Kuistio määrättiin Pajarin seuraajaksi.

Divisioonasta sitoutui etenemisen jatkuessa yhä suurempi osa tietöihin. Kärjessä eteni Jalkaväkirykmentti 53:n ns. jääkäriosasto ja sitten divisioonan jääkärikomppania. Viimemainittu sai 26.10. taistelukosketuksen saksalaisjoukkoihin noin 30 kilometriä Muoniosta länteen. Divisioona ei enää kuitenkaan osallistunut Muonion valtauksen. Se oli päivää aikaisemmin saanut käskyn joukkojen uudelleen järjestämisestä. Jalkaväkirykmentti 11:n rungolle muodostettiin palvelukseen jäävistä ikäluokan 1925 miehistä ja ikäluokan 1924 aliupseereista Jalkaväkirykmentti 1. Divisioonan muut joukot aloittivat marssinsa etelään kotiuttamista varten. Jalkaväkirykmentti 53:n I Pataljoonan sota oli päätynyt.

5.2. Rajajääkäriprikaatin osallistuminen Lapin sotaan

Rajajääkäriprikaati sai 27.9. tehtäväksi edetä Suomussalmelle ja Kuusamoon sekä internoida kohtaamansa saksalaiset ja järjestää rajan vartiointi. Suunniteltu tehtävä muuttui, kun neuvostojoukot olivat edenneet vetäytyvien saksalaisten perässä rajan yli Suomen puolelle Suomussalmella ja Kuusamossa. Suomussalmen länsipuolelle Ämmänsaaren alueelle jätettiin Rajajääkäripataljoona 8 ja pääosa prikaatista jatkoi etenemistään Taivalkoskelle, jonne joukot saapuivat 4.–6. lokakuuta. Taivalkoskelta eteneminen jatkui Posion ja Pekkalan kautta Kemijärvelle, jonne prikaatin ensimmäiset joukot saapuivat 18.10.

Kemijärven alueelle jäi Rajajääkäripataljoona 7 rajanvartiointitehtäviin. Prikaatin loppuosat jatkoivat etenemistään Pelkosenniemelle. Joukot jäivät 24.10. saavuttamiin alueille sekä raivaamaan miinoitteita että korjaamaan teitä ja siltoja. Rajajääkä-

riprikaatin joukkojen kotiuttaminen alkoi Suomen armeijan demobilisaatioon liittyen marraskuussa 1945.

6. Kuusamo jatkosodassa ja Lapin sodassa

Jatkosodan hyökkäysvaiheen alkaessa kesä-heinäkuussa Kuusamon varuskunnan joukkojen tilalle tulivat ensin III Armeijakunnan huoltolaitokset. Kuusamon–Lämsän alueelle sijoituivat mm. 12. Kenttäsairaala, 12. Kenttäpostikonttori, 12. Kaatuneiden evakuoitokeskus ja 12. Ampumatarvikevarastokomppanian yksi joukkue. Lisäksi Kuusamoon sijoittui Saksan Norjan-armeijan taistelujoukkojen reservi, eli moottoroidun SS-Divisioona *Nordin* yksi pataljoona. Pataljoonan oleskelu Kuusamossa jäi kuitenkin lyhyeksi. Se siirrettiin jo heinäkuun lopulla Kiestingin suunnan rintamalle.

Samanaikaisesti alkoi myös SS-divisioona *Nordin* pääosien siirto Sallan rintamalta Kiestingin suunnalle. Tämän seurauksena Kuusamoon tuli aluksi saksalaisdivisioonan huoltolaitoksia. Kiestingin suunnan siirryttyä kesällä 1942 saksalaiselle armeijakunnalle suomalaiset huoltolaitokset vietiin pois Kuusamosta ja tilalle tuli lisää saksalaisia huoltojoukkoja. Kuusamo oli Kiestingin–Louhen hyökkäyssuunnan tärkeä huoltokeskus.

Saksan Norjan-armeijan selustassa toimi selustamuodostelmana *Korück 525*, jonka tehtävänä oli mm. selustavoimien ja huoltoyksiköiden suojaaminen, sisäinen järjestyksenpito, sotapoliisitoiminta, paikalliskomendanttien johtaminen ja liikenteen ohjaus, valvonta sekä suojaaminen. Kesästä 1942 alkaen selustamuodostelman tärkeimmäksi tehtäväksi muodostui liikenteen suojaaminen partisaaneilta. Kuusamon kirkonkylässä toimi saksalainen paikalliskomendantti, jolla oli käytössään saksalainen sotapoliisijoukkue.¹³⁷

6.1. Hyrynsalmen–Kuusamon kenttärata

Valtioneuvosto oikeutti 1942 heinäkuussa rautatiehallituksen sopimaan saksalaisarmeijan kanssa kaperaiteisen kenttäradan rakentamisesta Hyrynsalmelta Kuusamoon. Syyskuussa allekirjoitettiin rautatiehallituksen ja 20. Vuoristoarmeijan välillä sopimus, jonka mukaan saksalaiset rakentaisivat radan. Rautatiehallituksen vastuulle jäivät lähinnä tarvittavan maa- ja vesialueen pakkolunastukset.¹³⁸

Radan rakentaminen oli aloitettu samana kesänä jo ennen sopimusten allekirjoittamista. Rata valmistui Kuusamoon tammikuussa 1944 ja Kuusamon Vanttajalle elokuun lopulla. Kuusamossa ja Vanttajalla oli kaksi liikennepaikkaa kummassakin. Kuusamossa henkilö- ja tavara-asema sekä Vanttajalla rehuasema ja ilmatorjuntavarikkoasema.¹³⁹

Rataa oli rakentamassa yli 3500 henkilöä. Näistä oli saksalaisia sotilaita noin 1000–1100, organisaatio Todtin työvelvollisia 400–500, neuvostoliittolaisia sotavankia 1800–1900 ja suomalaisia ammattimiehiä 60–70. Kuusamossa rakentajista asui noin 1500 henkilöä, suurimpana ryhmänä vasaat 900 sotavankia.¹⁴⁰

Saksalaiset tuhosivat Kuusamon kenttäradan sillat ja liikennepaikat vetäytymiseensä liittyen 14.9.1944 alkaen. Suomalaiset saapuivat Kuusamoon vasta neuvostoliittolaisten jälkeen. Kenttäradan päällysrakenne eli kiskot kuuluivat välirauhansopimuksen mukaisesti saksalaisena omaisuutena Neuvostoliitolle. Kiskojen purkamista varten perustettiin tammikuussa 1945 Kenttäradan evakuointitoimisto. Raivaustyön vaikeuksien takia jouduttiin Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) valvontakomission vaatimaa kiskomäärää vastaava kiskotus purkamaan Etelä-Suomesta. Kenttäradan kiskotus purettiin vuoden 1947 aikana.¹⁴¹

6.2. Partisaanien tuhotöitä Kuusamossa

Rajan itäpuolelle ryhmitetyistä partisaanitorjuntajoukoista huolimatta pääsivät partisaanit tekemään tuhojaan myös Suomen puolen rajaseudun kyliin. Neuvostopartisaanien kohteeksi joutui taloja Kuoliovaarassa, Lämsänkylässä, Paanajärvellä ja Suorajärvellä. Kirpistössä partisaaniosasto avasi tulen heinäkuussa 1943 heinäniityllä työskennelleitä siviilejä kohti. Kyläläiset pääsivät pakoon ilman tappioita.¹⁴²

Kesällä 1942 partisaanihyökkäysten kohteena olivat kuusamolaiskylät Suorajärvi, Kuolionvaara ja Paanajärvi. Suomalaisiin sotilaspukuihin pukeutuneet partisaanit ottivat 1.7. Suorajärvellä vangeiksi Eetu Määtän talosta emännän ja isännän. Viimeksi mainittu ammuttiin tämän yrittäessä pakoon.¹⁴³ Kuoliovaarassa partisaanit tunkeutuivat 3.10. Juho Karjalaisen taloon surmaten isännän ja kolme tytärtä. Talon emäntä jäi henkiin yhdeksän luodin haavoittamana.¹⁴⁴ Paanajärvellä partisaanit hyökkäsivät 29.8. yöllä Kuuselan taloon. Partisaanit eivät vahingoittaneet talossa olleita emäntää,

Kuva Reeta Ulla Määtästä, jonka joukko-osasto RJP 7:n 1. komppania pelasti partisaanien kynsistä Teentsankylän Tinalahdelta 10.–11.7.1942. Kuva: Paavo Kauppilan kokoelma.

isäntää ja poikaa. Mutta veivät mukanaan isännän Petteri Karjalaisen, joka oli vankina Siperiassa noin kolme vuotta.¹⁴⁵

Lämsänkylään heinäkuussa 1943 tehdyssä hyökkäyksessään partisaanit surmasivat Määtän kuusihenkisen perheen. Hyökkäys tapahtui aamuyöllä ja talon asukkaat ammuttiin ja hakattiin kuolleiksi vuoteisiinsa. Lisäksi partisaanit ottivat vangiksi talon isännän, joka julistettiin myöhemmin kuolleeksi.¹⁴⁶ Suorajärvellä partisaanit avasivat heinäkuussa tulen Lepolan taloa kohti haavoittaen 16 vuotiasta poikaa. Talon väki vastasi tuleen ja partisaanit vetäytyivät pois.¹⁴⁷

Partisaanit tekivät hyökkäyksiä myös tieliikennettä vastaan. Kohteina oli pääasiassa sotilaiden lomakuljetukset. Suomalaisille tuhoisin isku kohdistui Murtovaarassa Sotilaskotiliiton johtohenkilöitä kuljettaneeseen henkilöautoon. Heinäkuussa 1942 Juntusrannan–Kuusamon tiellä partisaanien väijytyksessä saivat surmansa kolme Sotilaskotiliiton johtavaa naisvirkailijaa ja kaksi autonkuljettajaa. Takana tullessa saattoautossa olleet selvisivät tapahtumasta tappioita.¹⁴⁸

6.3. Kuusamon evakuointia seurasi neuvostomiehitys

Päämaja antoi syyskuun alkupäivinä ensimmäiset valmistavat käskyt Pohjois-Suomen itäosan kuntien väestön evakuoinneista. Ruotsilta saatiin lupa länsiosan kuntien väestön evakuoinnista sinne. Kuusamossa evakuointi toteutettiin 15.9. mennessä. Viikko tämän jälkeen saksalaiset pidättivät Kuusamoon jääneet suomalaiset viranomaiset ja veivät heidät Rovaniemelle.

Saksalaiset polttivat pääosan kirkonkylää ja vetäytymisreitinsä varrella olleista taloista. Saksalaisjoukkojen jälkeen saapuivat neuvostojoukot, jotka täydensivät saksalaisten tekemiä tuhoja ja hävittivät Kuusamoon rakennetut linnoituslaitteet. Viranomaisten edustajat pääsivät lokakuussa tutkimaan Kuusamon kirkonkylään väestön paluumahdollisuuksia. Neuvostojoukot sallivat myös väestön paluun. Marraskuun puolivälin jälkeen neuvostojoukot poistuiivat Kuusamosta vuoden 1940 Moskovan rauhan rajan taakse. Kuusamon paluu rauhanaikaan saattoi alkaa.

Viitteet

- ¹ Suomen Vapaussota vuonna 1918 II osa, Helsinki 1921, s 198
- ² Vahtola, Jouko, "Suomi suureksi – Viena vapaaksi" Valkoisen Suomen pyrki-mykset Itä-Karjalan valtaamiseksi vuonna 1918, Rovaniemi 1988, s 51–52
- ³ Vahtola, Jouko (1988) s 52
- ⁴ Vahtola, Jouko (1988) s 54
- ⁵ Vahtola, Jouko (1918) s 54
- ⁶ Vahtola, Jouko (1988) s 58
- ⁷ Vahtola, Jouko (1988) s 58–59
- ⁸ Vahtola, Jouko (1988) s 77
- ⁹ Vahtola, Jouko (1988) s 150.
- ¹⁰ Vahtola, Jouko (1988) s 62, 77 ja Suomen Vapaussota vuonna 1918 VI osa, Helsinki 1925, s. 382–383.
- ¹¹ Vahtola, Jouko (1988) s 77–78
- ¹² Vahtola, Jouko (1988) s 77 ja 82.
- ¹³ Vahtola, Jouko (1988) s 81–82.
- ¹⁴ Vahtola, Jouko (1988) s 87–88.
- ¹⁵ Suomen Vapaussota vuonna 1918 VI osa, Helsinki 1925, s 382–383
- ¹⁶ Suomen Vapaussota vuonna 1918 VI osa, Helsinki 1925, s 384–385
- ¹⁷ Päälähteenä Suomen Vapaussota vuonna 1918 VI osa, s 385–389.
- ¹⁸ Vahtola, Jouko (1988) s 134–135.
- ¹⁹ Vahtola, Jouko (1988) s 141
- ²⁰ Vahtola, Jouko (1988) s 146–147.
- ²¹ Vahtola, Jouko (1988) s 147–148.
- ²² Vahtola, Jouko (1988) s 151–152.
- ²³ Vahtola, Jouko (1988) s 229.
- ²⁴ Vahtola, Jouko (1988) s 229.
- ²⁵ Vahtola, Jouko (1988) s 230.
- ²⁶ Vahtola, Jouko (1988) s 236.
- ²⁷ Vahtola, Jouko (1988) s 160.
- ²⁸ Vahtola, Jouko (1988) s 160.
- ²⁹ Vahtola, Jouko (1988) s 216.
- ³⁰ Arimo, R, Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939 I osa ensimmäiset vuodet 1918–1919, Helsinki 1986 s. 84
- ³¹ Vahtola, Jouko (1988) s 160.
- ³² Vahtola, Jouko (1988) s 222.
- ³³ Vahtola, Jouko (1988) s 222.
- ³⁴ Vahtola, Jouko (1988) s 223.
- ³⁵ Arimo, R (1986) s. 86–87 ja Vahtola, Jouko (1988) s. 319.
- ³⁶ Arimo R. (1986) s. 87 ja Vahtola, Jouko (1988) s. 320 ja 323
- ³⁷ Vahtola, Jouko (1988) s 327–328 ja 331.
- ³⁸ Vahtola, Jouko (1988) s 321.
- ³⁹ Arimo, R (1986) s. 88. ja Vahtola, Jouko (1988) s. 332
- ⁴⁰ Arimo, R., Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939 I osa ensimmäiset vuodet 1918–1919, s. 91.
- ⁴¹ Kosonen, Matti – Pohjoinen, Juhani, Isänmaan portinvartijat Suomen rajojen vartiointi 1918–1994, Keuruu 1994 s 33 kuvaa rajavartiosten uudelleen järjestelyn tapahtuneeksi pari kuukautta aikaisemmin kuin Arimon teos, vrt. Arimo, R. (1986) s. 93.
- ⁴² Arimo, R., Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939 III osa jääjarien aika 1925–1939, Helsinki 1987, s. 477.
- ⁴³ Usva, Kalevi, Tapahtumat Kuusamossa, Talvisodan historia 3, Porvoo 1991, s 306 ja Susitaival, Paavo, Ryh mä Susi talvisodassa, Porvoo 1973, s. 306
- ⁴⁴ Usva, Kalevi, Talvisodan sotatoimet Pohjois-Suomessa, operaatioalue ja taistelusuunnitelmat, Tiede ja Ase, Suomen sotatieteellisen seuran vuosijulkaisu n:o 33, Joensuu 1975, s 180 ja Komennustodistukset 1.11.1939 ja 8.11.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁴⁵ KoHK. K.D. N:o 590 5.12.1939 Päiväkäsky n:o 1. Er.P 16:n luetteloimaton arkisto. Kansio III/JR 40 (Er.P: 16). Nippu Päiväkäskyjä. SARk P 5377.
- ⁴⁶ Ks kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁴⁷ Ks adjutanttin käsky Yksiköille tiedoitetaan 7.11.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁴⁸ Ks Kuusamon harjoituskeskuksen käsky 1./RoHK:n päällikölle 27.10.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen yleinen kirjeenvaihto 28.4.39–28.12.39. SARk 1760a.
- ⁴⁹ Huoltopäällikön 1310.1939 tekemä ilmoitus tarvittavista int. varusteista. Kansio Kuusamon harjoituskeskuk sen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁵⁰ KoHK:n puhelinsanoma 9.12. klo 8.30. Kansio Ko.HK:n saapuneet ja lähetetyt puhelinsanomamat ajalta 10.10.1939–7.1.1940. SARk P 1760b.
- ⁵¹ Jakelutaulukko huoltopäällikön käskyssä yksiköiden päälliköille 1210.1939. Ks. kansio Kuusamon harjoitus keskuksen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁵² Ks kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁵³ Kuusamon harjoituskeskuksen käsky Yksiköille 1710.1939. Ks. kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adju tanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.
- ⁵⁴ KoHK:n puhelinsanoma 2911. klo 15.04. Kansio Ko.HK:n saapuneet ja lähetetyt puhelinsanomamat ajalta 10.10.1939–7.1.1940. SARk P 1760b.
- ⁵⁵ Ks pöytäkirja tulokatselmuksesta 1.12.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuk sen yleinen kirjeenvaihto 28.4.39–28.12.39. SARk 1760a.
- ⁵⁶ Päämaja, komento-osasto, N:0 69/Kom1/a/2. 11.1939 ja Kuusamon harjoituskeskuksen käsky 29.11.1939. Ks. esim. kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adju tanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SARk P 1760b.

- ⁵⁷ 711.1939 tehty kuulustelupäytäkirja Kortessalmella. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huol topäällikön käskyt ja määräykset. SArk P 1760b.
- ⁵⁸ Ks Kuusamon harjoituskeskuksen käsky 1.11.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huol topäällikön käskyt ja määräykset. SArk P 1760b.
- ⁵⁹ Valistusupseerin tilanneselostukset 22.11.1939 ja 29.11.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen yleinen kirjeenvaihto 28.4.39–28.12.39. SArk 1760a.
- ⁶⁰ Raportti KoHK:n pastorin toiminnasta ajalla 10.10.–21.11.1939 päivätty 21.11.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen yleinen kirjeenvaihto 28.4.39–28.12.39. SArk 1760a.
- ⁶¹ Adjutanttin Yksiköille tiedoitetaan ilman päiväystä Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huolto päällikön käskyt ja määräykset. SArk P 1760b.
- ⁶² Usva, Kalevi, Talvisodan historia 3, Porvoo 1991) s 306 ja Susitaival, Paavo, Ryhmä Susi talvisodassa, Porvoo 1973, s. 309
- ⁶³ Usva, Kalevi, Tiede ja Ase n:o 33, Joensuu 1975, s 180.
- ⁶⁴ Ks Käsky 2.K/Os.A/Ko.HK:lle siirtymisestä 31.10 maastoon ja käsky 3.K:lle/12.11.1939. Kansio Kuusamon harjoituskeskuksen yleinen kirjeenvaihto 28.4.39–28.12.39. SArk 1760a.
- ⁶⁵ Käsky 1 K:lle, Kuusamo 16.10.1939. kansio Kuusamon harjoituskeskuksen adjutanttin ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SArk P 1760b.
- ⁶⁶ Usva, Kalevi, Tiede ja Ase n:o 33, Joensuu 1975, s 180.
- ⁶⁷ Valtioneuvoston päätös sotatoimialueen määrittämisestä Annettu Helsingissä joulukuun 2. päivänä 1939. Ks. esim. Päämajan maavoimatoimiston (Op. 1) arkiston sal ja yl kirjeistöä 6.10.–31.12.1939. SArk 1566/20.
- ⁶⁸ Määräykset matkustamisesta sotatoimialueella, 7.12.1939. Ks. esim. Päämajan maavoimatoimiston (Op. 1) arkiston sal ja yl kirjeistöä 6.10.–31.12.1939. SArk 1566/20.
- ⁶⁹ Kantola, Kari, Sota Pohjois-Suomessa ja Lassila, Karjan kuljetus Siikalaisesta Iihin, artikkelit julkaisussa Evakkopostia 39–40 Kuusamon kansanopistolta, Kuusamossa 30.11.1989.
- ⁷⁰ Koko alaluvun osalta ks Susitaival, Paavo (1973) s. 24–29.
- ⁷¹ Koko alaluvun osalta ks Susitaival, Paavo (1973) s. 32–43
- ⁷² Ks myös Usva, Kalevi, Talvisodan historia 3, Porvoo 1991, s 267.
- ⁷³ Koko alaluvun osalta ks Usva, Kalevi, Talvisodan historia 3, Porvoo 1991, s. 276–277.
- ⁷⁴ Koko alaluvun osalta ks Usva, Kalevi, Talvisodan historia 3, Porvoo 1991, s. 276–300.
- ⁷⁵ Koko alaluvun osalta ks Usva, Kalevi, Talvisodan historia 3, Porvoo 1991, s. 300–307.
- ⁷⁶ Kantola, Kari, Sota Pohjois-Suomessa, artikkeli julkaisussa Evakkopostia 39–40 Kuusamon kansanopistolta, Kuusamossa 30.11.1989.
- ⁷⁷ V AKE N:o 541/I/L1823. sal. 19.4.1940. Er.P 16:n järjestämätön arkisto. SArk 5377.
- ⁷⁸ 15DE käsky N:o 5/I/L 11/6.4.1940. Ryhmä Suden arkisto. SArk P 1759a.
- ⁷⁹ Ylikoski, Pekka, Demobilisaatio ja siirtyminen uuteen puolustusjärjestelmään, Talvisodan historia 4, Sotatieen Laitoksen julkaisuja XVI:4, Porvoo 1979, s 386.

- ⁸⁰ Ylikoski, Pekka, Talvisodan historia 4, Porvoo 1979, s 397.
- ⁸¹ ErP 16 N:o 30 11.4.1940 Pataljoonan käsky. Er.P 16 järjestämätön arkisto. SArk 5377.
- ⁸² 15DE:n käsky N:o 84/III/I.316/sal. 26.4.1940. Er.P 16 järjestämätön arkisto. SArk 5377.
- ⁸³ Esikunta III/JR 40 KD. N:o 180/18.5.1940 ja Esikunta III/JR 40 K.D. N:o 435. ErP 16 arkisto. Kansio III/JR 40 lotat, nippu III/JR 40 Er.P 16 Yleiset lähetetyt kirjelmät.
- ⁸⁴ Kansio III/JR 40 lotat, nippu III/JR 40 ErP 16 Yleiset lähetetyt kirjelmät. Maavoimien vahvuusilmoitus 8.6.40.
- ⁸⁵ III/JR 40 käsky N:o 70/40 sal 12.6.40 ja käsky N:o 63/40 sal. 10.6.1940. Er.P 16 järjestämätön arkisto. SArk 5377.
- ⁸⁶ Esikunta III/JR 40 KD. N:o 435. Kansio III/JR 40 lotat, nippu III/JR 40 Er.P 16 Yleiset lähetetyt kirjelmät. III/JR 40 vahvuus 31.7.40 oli 6 upseeria, 5 aliupseeria ja 539 miestä.
- ⁸⁷ JR 40 Esikunta N:o 457/I/D/sal 9.8.1940. Er.P 16 järjestämätön arkisto. SArk 5377.
- ⁸⁸ 15DE:n käsky N:o 84/III/I 316/sal. 24.6.1940. Er.P 16:n järjestämätön arkisto. SArk P 5377
- ⁸⁹ Kuusamon varuskunnan toiminnan aloittamista koskevat tiedot perustuvat ErP.16:n Varsukuntakäskeyn N:o 1, Kuusamossa 29.3.40, II/11. Prikaatin järjestämätön arkisto, SArk P 3039
- ⁹⁰ Ks esim. Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa, Porvoo 1972, s. 3 ja 10
- ⁹¹ Hyvönen, Osmo, Kenttätykistörykmentti 16 II Patteristo jatkosodassa 1941–1944 Historiikki, Kuusamo 1987, s 11–12
- ⁹² ErP 16 N:o 30 11.4.1940 Pataljoonan käsky. Er.P 16 järjestämätön arkisto. SArk 5377.
- ⁹³ Linsuri, Paavo, Puolustusjärjestelyt ja perustamistoiminta Pohjois-Pohjanmaan alueella 1940–41 sekä joukko jen sotatiet 1941–44, sidottu moniste 1990-luvulta, ei painopaikkaa eikä painamisvuotta, s 29
- ⁹⁴ Ks esim. Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa, Porvoo 1972, s. 32–36.
- ⁹⁵ Linnoituspataljoona 15 lakkauttaminen ks esim. Petramaa, Ahti ym. Asemasota teoksessa Jatkosodan historia 4, Sotatieen Laitoksen julkaisuja XXV:4, Porvoo 1993, s. 194.
- ⁹⁶ Ks Karhunen, Veikko (1972) s. 22 ja 110–111.
- ⁹⁷ Ks esim. Petramaa, Ahti ym. Jatkosodan historia 4, Porvoo 1993, s. 166–167 ja Tamminen, Pertti, Vienan tykit, Oulu 1987, s. 227–231.
- ⁹⁸ Karhunen, Veikko (1972) s 12.
- ⁹⁹ Karhunen, Veikko (1972) s 8.
- ¹⁰⁰ Linsuri, Paavo, sidottu moniste 1990-luvulta, s 30–31
- ¹⁰¹ Linsuri, Paavo, sidottu moniste 1990-luvulta, s 31 ja Tamminen, Pertti (1987) s. 22–24.
- ¹⁰² Vuoden 1941 hyökkäyssotaa käsittelevät teksti perustuu ellei muuta ilmoiteta lu-

- kuun Raunio, Ari, Saksan Norjan -armeijan hyökkäys Pohjois-Suomesta vuonna 1941 teoksessa *Jatkosodan historia 4, Sotatieteen Laitoksen julkaisuja XXV:4*, Porvoo 1993
- ¹⁰³ Ks tämän luvun osalta myös Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jat kosodassa, Porvoo 1972, s. 41–49.
- ¹⁰⁴ Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa, Porvoo 1972, s 71 ja 73.
- ¹⁰⁵ Kevään 1942 torjuntataistelut perustuvat ellei muuta ilmoiteta tekstiin Pesonius, V, *Asemasotavaihe maarin tamalla. Pohjois-Suomen rintamat teoksessa Suomen Sota 1941–1945 osa 6*, Helsinki 1956, s. 443–552
- ¹⁰⁶ Tamminen, Pertti, *Vienan tykit*, Oulu 1987, s 217–218 ja 223–228.
- ¹⁰⁷ Alaluku perustuu ellei toisin sanota tekstiin Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa, Porvoo 1972, s 117–130 ja 162–163.
- ¹⁰⁸ Ks tämän alaluvun osalta esim. Erfurth, Waldemar, *Sotapäiväkirja vuodelta 1944*, Porvoo 1954 s. 29–30, 73 ja 82.
- ¹⁰⁹ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 18.2.–22.6.44, 1.3, Sark spk 12842
- ¹¹⁰ Karjalan kannaksen taistelut 1944 perustuu ellei muuta ilmoiteta tekstiin Eero Kuussaari – Jouni Suninen – Jarl Kronlund – Raimo Heiskanen, Pääasema ja VT-asema murtuvat Karjalan kannaksella kesällä 1944 teoksesta *Jatkosodan historia 4*, Porvoo 1993 Ks. tässä myös Lappalainen, Niilo, *Kuuterselkään murtui, Juva 1993*, s. 29 ja 31
- ¹¹¹ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 18.2.–22.6.44, 14. –21.3, Sark spk 12842
- ¹¹² Ks JR 53:n sotapäiväkirja 18.2.–22.6.44, 2.–4.4, Sark spk 12842
- ¹¹³ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 18.2.–22.6.44, 9.6, Sark spk 12842
- ¹¹⁴ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 18.2.–22.6.44, 11.6, Sark spk 12842
- ¹¹⁵ Koskimaa, Matti, *Veitsen terällä Vetäytyminen Länsi-Kannakselta ja Talin–Ihantalan suurtaistelu kesällä 1944*, Porvoo 1993, s 44.
- ¹¹⁶ Koskimaa, Matti (1993) s 43–44 ja Lappalainen (1993) s. 31–32
- ¹¹⁷ Lappalainen (1993), s 31–32.
- ¹¹⁸ Lappalainen (1993), s 32–33.
- ¹¹⁹ Lappalainen (1993), s 38–39
- ¹²⁰ Lappalainen (1993), s 99–101 ja 149
- ¹²¹ Lappalainen (1993), s 99–105
- ¹²² Lappalainen (1993), s 126
- ¹²³ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 27.6. Sark spk 12842
- ¹²⁴ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 27.6. Sark spk 12842
- ¹²⁵ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 26.–27.6. Sark spk 12842
- ¹²⁶ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 25.6 ja 1.7. Sark spk 12842
- ¹²⁷ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 28.6. Sark spk 12842
- ¹²⁸ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 11.–12.7. Sark spk 12842
- ¹²⁹ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 21.8. Sark spk 12842
- ¹³⁰ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 27.8. Sark spk 12842
- ¹³¹ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 4.9. Sark spk 12842
- ¹³² Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 4.–5.9. Sark spk 12842
- ¹³³ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 5.–9.9. Sark spk 12842
- ¹³⁴ Ks JR 53:n sotapäiväkirja 23.6–7.10.44, 9.–21.9. Sark spk 12842
- ¹³⁵ Rajajääkäripataljoonan osuus perustuu tekstiin Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa, Porvoo 1972, s 193–224.
- ¹³⁶ Perustuu tekstiin Elfvengren, Eero, *Sota Lapissa, Jatkosodan historia 5, Sotatieteen Laitoksen julkaisuja XXV:5*, Porvoo 1992, s 361–433.
- ¹³⁷ Haro, Matti, *Elintilan junailijat Rautateitä ja hallintoa jatkosodan vuosina*, Helsinki 1997, s 44.
- ¹³⁸ Haro, Matti (1997) s 74
- ¹³⁹ Haro, Matti (1997) s 74
- ¹⁴⁰ Haro, Matti (1997) s 76
- ¹⁴¹ Haro, Matti (1997) s 94–95
- ¹⁴² Viheriävaara, Eino, *Partisaanien jäljet 1941–1944*, toinen laajennettu painos, 1982, s 173. Tässä alaluvussa kuvatut partisaanien tuhot perustuvat em. teokseen kuten myös jäljempänä alaviitteissä kuvatut yksityiskohtaiset tappiot.
- ¹⁴³ Greta Määttä pääsi vangitsijoiltaan pakoan neljän päivän kuluttua suomalaispartion yllättäessä partisaanit Emt. s. 51
- ¹⁴⁴ Surmatut olivat Juho Petteri Karjalainen (s. 16.9.1884), Anna Siiri Karjalainen (s. 9.12.1917), Mirja Eliina Karjalainen (s. 16.9.1924) ja Jenni Karjalainen (s. 1.2.1932). Haavoittui Eeva Stiina Karjalainen (s. Tyni, 3.5.1892). Emt. s. 52. Ks. myös Seppälä, Helge, *Neuvostopartisaanit*, Porvoo 1971, s. 175–176.
- ¹⁴⁵ Vangiksi joutunut oli Petteri Karjalainen (s. 31.7.1903). Emt. s. 169.
- ¹⁴⁶ Surmatut olivat kuolleeksi julistetun Juho Vilhelm Määttän (s. 19.1.1904) vaimo Lyydia Emilia Määttä (s. Parkkisenniemi s. 25.5.1917), heidän lapsensa Toini Määttä (s. 7.3.1940) ja Seppo Hannes Määttä (s. 15.11.1942), Lyydian äiti Reeta Ulla Parkkisenniemi (s. Viinikka s. 10.8.1875), Juhon isä Juho Kustu Määttä (s. 14.3.1862) ja Juho Kustun veljen leski Anna Lotta Määttä (s. Penikansuu s. 23.2.1872). Viimeksi mainittu kuoli haavoihinsa kymmenen päivää partisaanien hyökkäyksestä. Emt. s. 51–52. Ks. myös Erkkilä, Veikko (1998) s. 166.
- ¹⁴⁷ Emt s. 173.
- ¹⁴⁸ Surmansa saivat Sotilaskotiliiton puheenjohtaja rouva Toni Jännes, rouva Greta Palojärvi, rouva Fann Aflecht sekä autonkuljettajat korpraalit V I. Moilanen ja T. I. Rossinen. Emt. s. 53.

Lähdeluettelo

Painamattomat lähteet

Sota-arkisto

- Jalkaväkirykmentti 53:n sotapäiväkirja 18.2.–22.6.44 ja 23.6–7.10.44. Spk 12842
Kuusamon harjoituskeskuksen arkisto
Kansio KoHK:n yleinen kirjeenvaihto 28.4.39–28.12.39. SArk 1760a.
Kansio KoHK:n adjutantint ja huoltopäällikön käskyt ja määräykset. SArk 1760b.
Kansio KoHK:n saapuneet ja lähetetyt puhelinsanommat ajalta 10.10.1939–7.1.1940.
SArk P 1760b.
Päämajan maavoimatoimiston (Op. 1) arkiston sal ja yl kirjeistöä 6.10.–31.12.1939.
SArk 1566/20

Painamattomat tutkimukset

- Linsuri, Paavo, Puolustusjärjestelyt ja perustamistoiminta Pohjois-Pohjanmaan alueella 1940–41 sekä joukkojen sotatiet 1941–44, sidottu moniste 1990-luvulta, ei painopaikkaa eikä painamisvuotta

Painetut lähteet

- Arimo, R., Saksalaisten sotilaallinen toiminta Suomessa 1918, Jyväskylä 1991.
Arimo, R., Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939 I osa ensimmäiset vuodet 1918–1919, Helsinki.
Arimo, R., Suomen puolustus suunnitelmat 1918–1939 III osa Jääkärien aika 1925–1939, Helsinki 1987.
Elfvengren, Eero, Sota Lapissa, Jatkosodan historia 5, Sotatieteen Laitoksen julkaisu XXV:5, Porvoo 1992.
Erkkilä, Veikko, Vaiettu sota Neuvostoliiton partisaanien iskut suomalaisiin kyliin, Hämeenlinna 1998.
Halsti, Wolf H., Aika vaatii veronsa Muistelmat 2 1939–1948, Keuruu 1974.
Haro, Matti, Elintilan junailijat Rautateitä ja hallintoa jatkosodan vuosina, Helsinki 1997.
Hyvämäki, Osmo, Kenttätykistörykmentti 16 II Patteristo jatkosodassa 1941–1944 Historiikki, Kuusamo 1987.
Hyvämäki, Osmo, Kiestingin motti, 2. painos, Jyväskylä 1994.
Hämeen-Anttila Y.S. (toim.), Puolustusvoimiemme upseeristo ja virkamiehistö 1934, Helsinki 1933.
Kantola, Kari, Kuusamolaiset talvievakossa, artikkeli julkaisussa Evakkopostia 39–40 Kuusamon kansanopistolta, Kuusamossa 30.11.1989.

- Kantola, Kari, Sota Pohjois-Suomessa, artikkeli julkaisussa Evakkopostia 39–40 Kuusamon kansanopistolta, Kuusamossa 30.11.1989.
Karhunen, Veikko, Raatteen tieltä Kostamukseen Rajajääkäripataljoona 8 jatkosodassa, Porvoo 1972.
Koskimaa, Matti, Veitsen terällä Vetäytyminen Länsi-Kannakselta ja Talin–Ihantalan suurtaistelu kesällä 1944, Porvoo 1993.
Kosonen, Matti – Pohjoinen, Juhani, Isänmaan portinvartijat Suomen rajojen vartiointi 1918–1994, Keuruu 1994.
Kuussaari, Eero – Suninen, Jouni – Kronlund, Jarl – Heiskanen, Raimo, Pääasema ja VT-asema murtuvat Karjalan kannaksella kesällä 1944, Jatkosodan historia 4, Sotatieteen Laitoksen julkaisu XXV:4, Porvoo 1993.
Kuussaari, Eero – Kronlund, Jarl – Suninen, Jouni, Torjuntataistelu Karjalan kannaksella, Jatkosodan historia 5, Sotatieteen Laitoksen julkaisu XXV:5, Porvoo 1992.
Lappalainen, Niilo, Kuuterselkäkin murtui, Juva 1993.
Lassila, Kaisa, Karjan kuljetus Siikalaisesta Iihin, artikkeli julkaisussa Evakkopostia 39–40 Kuusamon kansanopistolta, Kuusamossa 30.11.1989.
Raunio, Ari, Saksan Norjan -armeijan hyökkäys Pohjois-Suomesta vuonna 1941, Jatkosodan historia 4, Sotatieteen Laitoksen julkaisu XXV:4, Porvoo 1993.
Seppälä, Helge, Neuvostopartisaanit, Porvoo 1971.
Suomen Vapaus sota vuonna 1918 VI osa, Helsinki 1925.
Susitaival, Paavo, Ryhmä Susi talvisodassa, Porvoo 1973.
Tamminen, Pertti, Vienan tykit, Oulu 1987.
Usva, Kalevi, Talvisodan sotatoimet Pohjois-Suomessa, operaatioalue ja taistelusuunnitelmat, Tiede ja Ase, Suomen sotatieteellisen seuran vuosijulkaisu n:o 33, Joensuu 1975.
Usva, Kalevi, Taistelut Suomussalmella, Tapahtumat Kuusamossa, Talvisodan historia 3, Sotatieteen Laitoksen julkaisu XVI:s, Porvoo 1991.
Vahtola, Jouko, ”Suomi suureksi – Viena vapaaksi” Valkoisen Suomen pyrkimykset Itä-Karjalan valtaamiseksi vuonna 1918, Rovaniemi 1988.
Viheriävaara, Eino, Partisaanien jäljet 1941–1944, toinen laajennettu painos, 1982.

Helena Palosaari

Partisaanien tuhot

Vuosina 1941–1944 Neuvostoliiton partisaanit surmasivat harkitusti ja kylmäverisesti Suomen itärajan kylissä 147 siviili-ihmistä. Hyökkäysten kohteiksi Kuusamossa joutuivat Murtovaara, Suorajärvi, Kuoliovaara ja Lämsänkylä. Näissä hyökkäyksissä menehtyi kaikkiaan kuusitoista henkilöä. Lisäksi partisaanit vangitsivat ja todennäköisesti tappoivat yksittäisiä siviilihenkilöitä metsissä ja heinäniityillä. Tällä tavalla katosi vielä neljä kuusamolaista.

Partisaanit eivät olleet puna-armeijan sotilaita vaan Josef Stalinin perustamia kommunistien iskujoukkoja. Stalin oli antanut näille joukoille kolme selkeää tehtävää: tiedustele, tuhoa ja hyökkää. Partisaanitoiminnan tavoitteena oli kodeissa, kylissä ja rintamalla kauhua herättämällä painostaa Suomea irti sodasta.

Venäläisen historiantutkijan Stanislav Dašinskin mukaan suomalaisten, entisten punaisten osuus partisaanijoukoissa on kiistaton. Hänen mukaansa he olisivat toimineet oppaina ja tiedustelijoina.

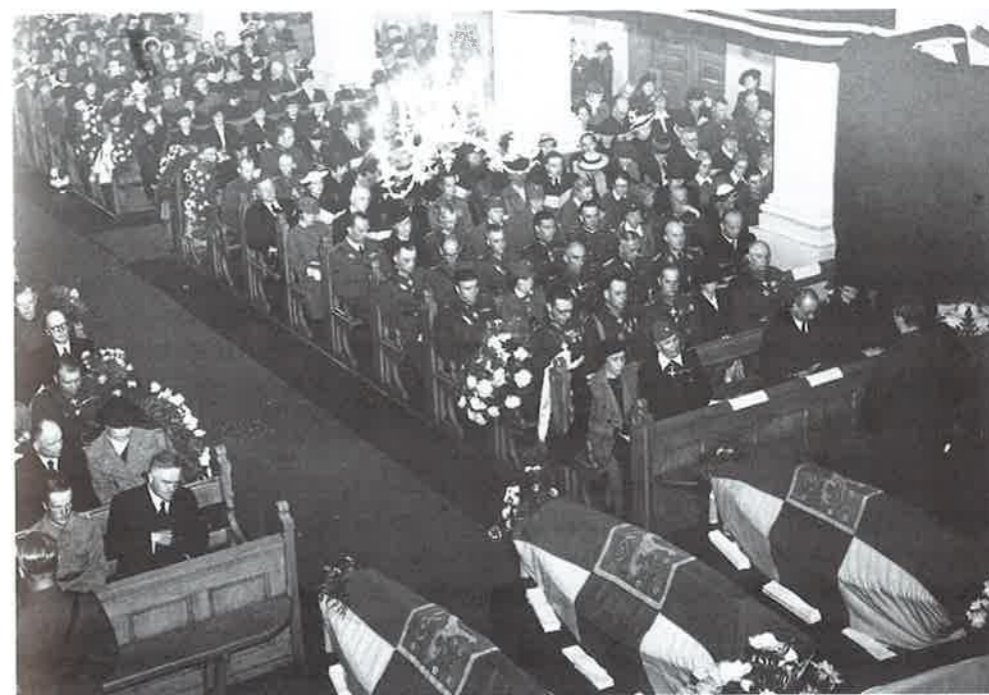
Toimittaja Veikko Erkkilä suorittamiensa tutkimusten perusteella ei ole saanut Dašinskin esittämälle väitteelle täyttä varmuutta. Kuitenkin on varmaa, että partisaanien joukossa oli mukana suomea puhuvia henkilöitä.

1. Sotilaskotisisarten viimeinen tarkastusmatka päättyi Murtovaaralle

Aamuvarhaisella 5. päivänä heinäkuuta 1942 sotilaskotiliiton toimi- ja johtohenkilöitä kuljettanut autoseurue oli tarkastusmatkalla Uhtualta Kuusamon kautta Kiestinkiin. Maantie, jota pitkin autot liikkuvat Suomussalmen Hossasta Teerirannan kautta Murtovaaraan ja sieltä Kuusamoon, kulki itärajan suuntaisesti paikoin vain noin kymmenen kilometrin päässä rajasta. Koska sotilasjohto tiesi matkan vaaralliseksi alueella havaittujen partisaanien vuoksi, sotilaskotinaisia kuljettaneen seurueen turvaksi ja suojaksi määrättiin saattoauto.

Matka eteni verkkaisesti. Juntusrannassa pysähdyttiin ja siellä ollessa sotilaskodissa käytiin juomassa korvikkeet. Alkumatkasta turva-auto ajoi edellä, mutta Juntusrannassa autojen paikkaa vaihdettiin. Hossan ja Murtovaaran välillä kuiva tie pölysi niin, että naiset pyysivät heidän autonsa voivan ajaa edellä. Naisten tahtoa haluttiin kunnioittaa, ja heidän autonsa siirtyi eteen.

Autoseurue oli lähellä Murtovaaran kylää, kun jäljessä ajaneessa autossa havahduttiin luotisateeseen. Vihollisen partisaanisosasto oli väijyksissä tien kahta puolta ja aloitti silmittömän tulituksen. Sen seurauksena ensimmäisessä autossa olleet viisi

Toini Jänneksen, Greta Palojärven ja Faini Aflechtin siunaustilaisuus Helsingin Vanhassa kirkossa 10.7.1942. Tasavallan presidentin puolison Gerda Rytin vieressä Suomen Sotilaskotiliiton ensimmäinen puheenjohtaja Katri Bergholm, joka lausui tilaisuudessa muistososanat. Kuva: H. Kupiainen.

Ensimmäisen muistomerkin pystytystä tapahtumapaikalla vuonna 1942. Kuva: Suomen Sotilaskotiliitto ry.

Nykyinen muistomerkki Murtovaaran Isolehdossa. Kuva: Liisa Jaakkola.

henkilöä saivat välittömästi surmansa. Jälkimmäisen auton miehistö pelastautui syöksymällä tien sivuun ojaan.

Hyökkäyksessä menehtyivät sotilaskotiliiton puheenjohtaja, maisteri Toini Jännes (s. 19.10.1884), kenraalitar Greta Palojärvi (s. 28.1.1898), rouva Faini Aflecht, korpraalit Veikko I. Moilanen (s. 2.4.1916) ja Toimi I. Rossinen (s. 29.7.1904).

Suomen sotilaskotiliitto pystytti tapahtumapaikalle kivistä ja puurististä muodostetun muistomerkin. Myöhemmin samalle paikalle pystytettiin muistokivi, joka 1980-luvulla Kurvisentietä parannettaessa siirrettiin nykyiseen liikenteellisesti turvallisempaan paikkaan. Muistomerkissä on teksti: tällä paikalla kaatuivat 5.7.1942 sotilaskotisisaret Toini Jännes, Greta Palojärvi, Faini Aflecht, korpraalit V. I. Moilanen ja T. I. Rossinen. Sen suurempaa rakkautta ei ole kenelläkään kuin että antaa henkensä ystävänsä edestä. Joh. 15:13. Muistokiven pystytti Suomen Sotilaskotiliitto.

2. Suorajärven Nälkäahon murhenäytelmä

Suorajärven kylältä oli vanhalle rajalle matkaa noin 40 kilometriä. Uutelan talo sijaitsi puolen kilometrin päässä lähimmästä naapurista Suorajärven länsipäässä. Taloa asui lapseton aviopari Reeta Ulla ja Sihveri Edvard (Eetu) Määttä (s. 2.2.1900).

Ikänsä perusteella Eetu palveli työkompaniassa, mutta heinäkuussa 1942 hän oli

Muistomerkki Suorajärven Nälkäaholla. Kuva: Mikko Häme.

saapunut kotiin muutaman päivän heinäntekolomalle. Loma oli pidetty ja reppu pakkattu seuraavana päivänä tapahtuvaa joukko-osastoon palaamista varten. Iltayöstä 11. päivänä heinäkuuta taloon tunkeutui kuusi aseistettua partisaanisotilasta, jotka pyysivät venematkaa järven itäpään maantielle.

Sotilaat komensivat talonväen mukaansa ”pitkälle matkalle”. Isäntäväki sai sitä varten luvan hakea aitasta parempia vaatteita. Aittojen suojassa Määtät kuitenkin pääsivät pakenemaan ja saivat yli kilometrin etumatkan. Merinorosta läheltä Lepolaa Eetu halusi palata katsomaan, mitä partisaanit tekivät heidän kodilleen. Reetan vastusteluista huolimatta he palasivat Suorajärveltä Virkkulaan johtavalle polulle, jossa partisaanit tavoittivat heidät. Kostoksi paosta Eetu ammuttiin Nälkäahossa ja Reeta otettiin vangiksi.

Alkoi raskas taival kohti Oulanka- ja Tuntsajokilaaksoa. Ruvajärven päässä matkue pysähtyi lepäämään ja pohtimaan matkan jatkamista. Lähistöllä ollut suomalaisen kenttävartioryhmä kuitenkin yllätti partisaanit, ja Reeta pelastettiin.

Kesällä 1987 Suorajärven Nälkäahoon pystytettiin muistomerkki, jossa on teksti: ”Tään kansan taistelut ken voi ne kertoella, ken? Jumala meille avun toi, nyt kiitos Ikuisen!” Tällä paikalla kaatui stm Edvard Määttä kuuden vihollisen partisaanin ampumana 11.7.1942. Viholliset ottivat vangikseen hänen vaimonsa Reetan, mutta suomalainen partio vapautti hänet Sallan Tuntsajoella. Sodan aikana oli tuhansia kärsimysnäytelmiä, mutta Suomi säilyi onneksemme itsenäisenä valtiona.

3. Niskalehdon talonväen kauhunhetket Kuoliolla

Niskalehdon talo sijaitsee Ala-Kuoliojärven länsipään etelärannalla. Lokakuun 3. päivän illalla 1942 tuli kolme venäläistä miestä, joista kaksi puhui suomea, suomalaisiin mantteleihin pukeutuneina Niskalehdon erämaataloon. Vieraat tiedustelivat ta-

Niskalehdon uhrien ja raja-aseman muistomerkki Kuoliolla. Kuva: Liisa Jaakkola.

lonväen kuulumisia ja pyysivät isäntää opastaman heidät Pulkkaseen. Isäntä kieltäytyi lähtemästä mukaan mutta lupasi lainata talon venettä.

Tämän jälkeen alkoi tapahtua. Isäntä Juho Karjalainen (s. 16.9.1884) vietiin ulos, missä hänet surmattiin. Sisälle pirttiin partisaanit ampuivat talon kolme tytärtä: Annan (s. 9.12.1917), Mirjan (s. 9.4.1924) ja Jennin (s. 1.2.1932). Talon emäntään Eevaan osui yhdeksän luotia, mutta hän pelastui sängyn alle tekeytymällä kuolleeksi.

Tuhotyö paljastui seuraavana päivänä, kun viljelyspäällikkö Antti Korpela tuli asioimaan Niskalehtoon. Karjalaisen perheestä jäi eloon rintamalla ollut poika Uuno, ja yksi tyttö, joka tuolloin oli jo naimisissa Taivalkosken Kostolla.

Niskalehdon surmatyön jälkeisenä päivänä 4. lokakuuta Kuolion Liikasessa katosi ansoja metsälle kokemaan lähtenyt Ville Karjalainen (s. 19.5.1883). Todennäköisesti hän joutui Niskalehdosta paenneen partisaanijoukon vangiksi ja tuli siten tapetuksi.

Syksyllä 1991 Kuoliolla Kovajärven rannalle paljastettiin muistomerkki, jossa on teksti: Desanttien uhrien muistolle. Kuolion Niskalehdossa saivat surmansa 3.10.1942 Juho Karjalainen s. 1884, Anna Karjalainen s. 1917, Mirja Karjalainen s. 1924, Jenni Karjalainen s. 1932. Kuolion Liikasesta katosi 4.10.1942 Ville Karjalainen s. 1883. Kuolion kylätoimikunta 1991.

4. Kenttipolkua pitkin Uusitaloon

Neljäs partisaanien tekemä murhatyö tapahtui Lämsänkylän Uusitalossa 18. heinäkuuta 1943. Viholliset tappoivat kuusi ihmistä, koko perheen lähisukulaisineen, ja veivät Kannaksen joukoista heinäntekolomalla olleen talon isännän Ville Määtän

Lämsänkylän Uusitalon pihaan pystytetty muistomerkki. Kuva: Liisa Jaakkola.

mukanaan. Surmatyö paljastui seuraavana aamuna, kun lähinaapurin 17-vuotias Jenni-tytär löysi koko talonväen ammuttuna.

Todennäköisesti partisaanit olivat tulleet Kenttikylästä päin halki erämaan niin sanottua Kenttipolkua pitkin ja ensimmäiseksi mukiloineet talon koiran kuoliaaksi. Anna Lotta Määttä lienee kuullut ääniä pihalta ja lähtenyt katsomaan sillä seurauksella, että hänet pahoinpideltiin ja peitettiin risujen alle niin, että hän kuoli kymmenen päivän kuluttua tapahtuneesta. Raakuutta osoittaa lisäksi se, että Lyyti-emäntä tapettiin vuoteelleen pieni 8-kuukautinen lapsi rinnoillaan. Ville-isännän lisäksi partisaanit veivät mukanaan talon kaksi lehmää ja tyhjensivät ruokavarastot. Surmatyön jälkeen kaikki Multiperän asukkaat evakuoitiin loppukesäksi Korttesalmelle ja Niskalaan. Jo edellisenä kesänä vuonna 1942 Tammelasta veljekset Lassi Pekka ja Kalle Tammela katosivat heinäniityltä.

Kesällä 1990 Uusitalon pihaan pystytetyssä muistomerkissä on teksti: Tällä paikalla partisaanien hyökkäyksen uhreina 18.7.1943 saivat surmansa Määttä Juho Kustu s. 14.3.1862, Määttä Anna Lotta s. 23.2.1872, Parkkisenniemi Reeta Ulla s. 10.8.1875, Määttä Lydyia Amalia s. 25.5.1917, Määttä Toini s. 7.3.1940 ja Määttä Seppo s. 18.3.1885. Partisaanien hyökkäyksissä 1942–43 kadonneet Tammela Lassi Pekka s. 23.8.1874, Tammela Kalle s. 18.3.1885 ja Määttä Juho Vilhelm s. 19.1.1904. Menneisyys on aina läsnä.

Lähde:

Erkkilä, Veikko: Vaiettu sota. Neuvostoliiton partisaanien iskut suomalaisiin kyliin. – Arator Oy, Helsinki 1988.

Asevelitalojen rakentamisesta

Kenraaliluutnantti Hjalmar Siilasvuo tervehtii juhlallisesti asevelitalon rakentajia. SA-kuva.

Vuonna 1941 syntyi Suomen taistelevien joukkojen keskuudessa jalo ja ylevä ajatus asuinrakennusten rakentamisesta hätään joutuneiden ja kodittomiksi sekä isättömiksi jääneiden aseveljien perheille. Tätä asevelihenkeä on ilmaistu seuraavin sanoin: ”Antakoon se Herra, joka on kasvattanut ne Karjalan hongat, joissa nämä huoneet on rakennettu, kaikkea hyvää niille, jotka näiden seinien sisällä tulevat asumaan.”

Yhden vuoden aikana veistettiin, salvettiin ja kotiseudulle kuljetettiin yksistään Pohjois-Suomen rajapitäjiin yli sata asevelitaloa. Koko maassa oli saatu aikaan ainakin 700 rintamalla valmistettua taloa.

Ensimmäinen Kuusamoon pystytetty asevelitalo luovutettiin 1.7.1941 Pukarin seudulla kaatuneen korpraali Matti Oikaraisen perheelle Mäkelän kylällä. Talon valmistuttua järjestettiin 20.12.1942 tunnelmallinen tilaisuus, jossa talon emännän Helmi Oikaraisen vieraina olivat mm. kenraaliluutnantti Hjalmar Siilasvuo ja Oulun läänin maaherra E. Y. Pehkonen. Myös pääministeri J. W. Rangell oli lähettänyt onnitte-lusähkeen. Mukana olivat myös talon rakentajat sekä Suomen Aseveljien Liiton, Suojeluskunnan ja Lotta Svärd -järjestön edustajat. Talon luovutuskirjan ojensi emännälle aseveliyhdistyksen puheenjohtaja Niilo Keskiaho sanoen: ”Antakoon Korkein Teille voimaa kasvattaa lapsistanne kunnan kansalaisia, jotka sankari-isänsä muiston velvoittamina eläisivät isänmaalleen.”

Kuusamon ensimmäinen asevelitalo luovutettiin 20.12.1942 sotamies Matti Oikaraisen perheel-le. Kuvassa emäntä Helmi Oikarainen (toinen rivi vas.) sekä eturivissä vasemmalta lukien eversti V. J. Oinonen, kenraaliluutnantti Hjalmar Siilasvuo ja maaherra E. Y. Pehkonen. SA-kuva.

Kuusamon Aseveliyhdistyksen puheenjohtaja, nimismies Niilo Koskiaho ojentaa asevelitalon luovutuskirjan emäntä Helmi Oikaraiselle. SA-kuva.

Emäntä Hilja Oikaraisella oli miehensä kaaduttua huollettavana kolme lasta. Tytär Eila Kyllikki oli 6-vuotias, Anja 4-vuotias sekä Matti-poika vasta vuoden ikäinen. Omaa taloa ei perheellä aikaisemmin ollut, joten oman talon saanti oli onnellinen tapahtuma.

Seppo Ervasti

Kuusamon luovutetut alueet

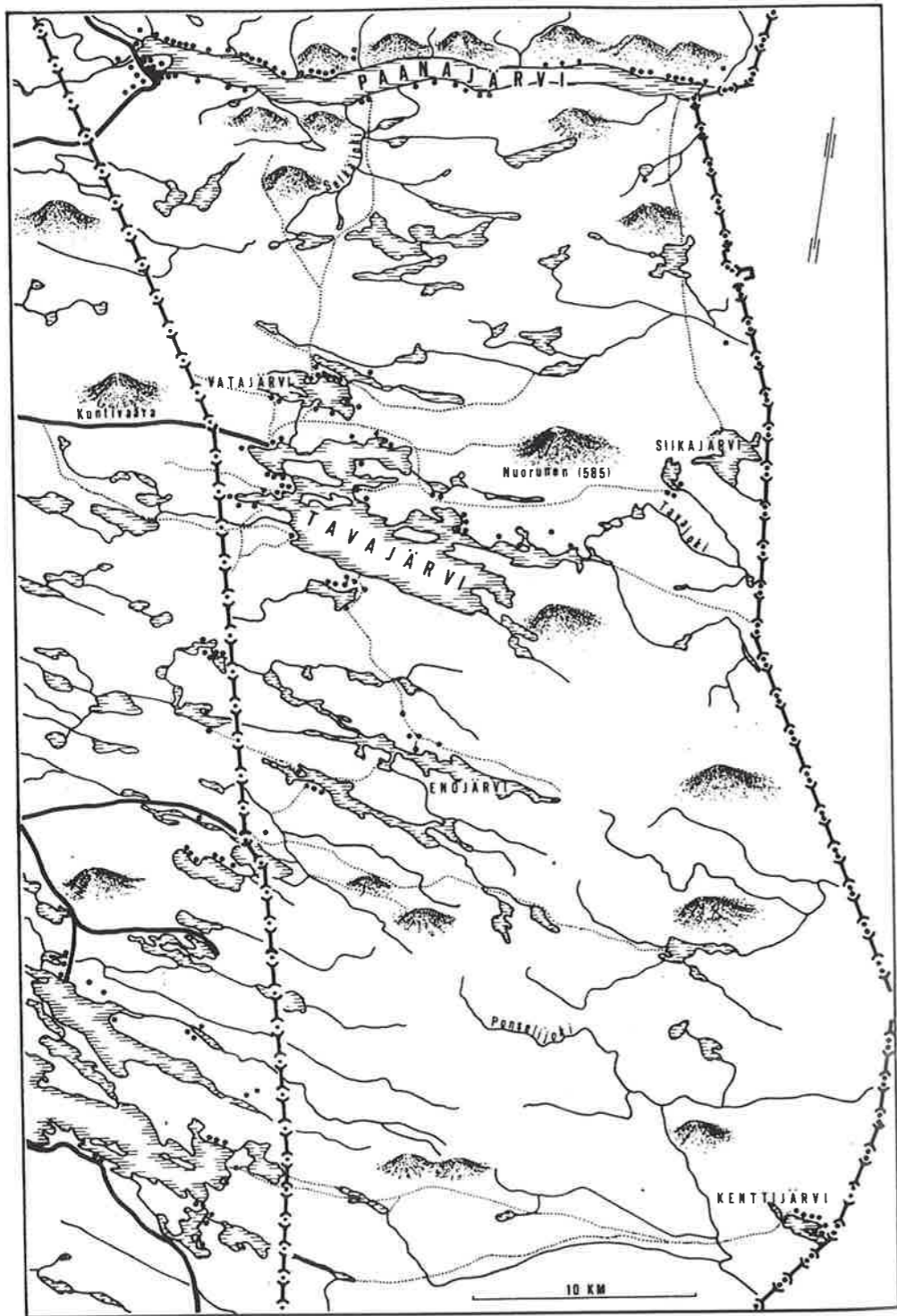
1. Luovutetut kylät ja niiden asukkaat

Sekä 13.3.1940 talvisodan rauhassa että lopullisessa jatkosodan jäkeisessä rauhanteos- sa Kuusamosta lohkaistiin alue, joka käsitti noin 1 592 km² eli tarkasti arvioiden 165 340 hehtaaria. Valtion maata tästä menetetystä alueesta oli 75 750 ha ja väliaikaisten lohkokuntien alueita 89 590 ha. Kuusamossahan oli isojako vielä kesken. Viimeksi 1930-luvulla oli suurin osa kruununtorpista ja kylän yhteismailla sijaitsevista mäkitu- vista oli itsenäistetty ja sen johdosta oli jouduttu toimittamaan käytännössä uusi verol- lepano. Niinpä itsenäisten tilojen lukumäärä esim. Paanajärvellä kohosi 24:stä kantati- lasta 61 tilaan. Näiden tilojen maita ei vielä ollut ehditty jakaa ennen sodan syttymistä.

Luovutetulle alueelle jäivät seuraavat kylät: Paanajärvi, Tavajärvi, Vatajärvi, Siikala, Enojärvi ja Kenttijärvi. Paanajärvellä jäi 90 erilaista tilaa, joista mm. 19 oli yhteisiä tiloja. Maatalouskäytön ulkopuolella näistä tiloista olivat mm. Pekkalan saha- palsta, jonka omisti Paanajärvi Oy, Vaaran tila, jonka omisti Kuusamon Talouskaup- pa ja Nurmelan tila, jossa taasen sijaitsi Kuusamon osuuskaupan myymälä. Tavajär- vellä ja Vatajärvellä sijaitsi 70 tilaa. Näistä mm. Kuusamon Kivi Oy:n omistama Lai- hojärvi ja Eloranta Oy:n omistama Kivilahti olivat muussa kuin maatalouskäytössä. Enojärven alueelle jäi 33 tilaa sekä Siikalaa ja Kenttijärvellä molempiin seitsemän tilaa. Kaikkiaan siis jäi luovutetulle alueelle 207 tilaa, joissa asui lähes 2000 henkeä.

Varallisuudeltaan kylät olivat kovin erilaisia. Paanajärvi oli kuusamolaisen mitta- puun mukaan hyvin varakas, hyvinvoiva, virkeä ja edistyksellinen kylä, kun taasen esim. Kenttijärvi oli silloisenkin mittapuun mukaan aikamoinen ”takapajula”. Sen yhdisti Lämsänkylän Multijärvellä yli 30 km:n kinttupolku. Kylässä oli rajavartio- asema, muttei kauppaa, postia eikä kansakoulua, sen sijaan kiertokoulu siellä toimi. Siellä elettiin täydellisessä luontaistaloudessa. Rahaa kenttikyläläiset eivät nähneet juuri muualla kuin kirkonkylässä käydessään toisten kädessä tai kaupan tiskillä. Toi- saalta kenttikyläläiset elivät modernin yhteiskunnan inhottavista rasituksista ja rajoi- tuksista piittaamatta. He kellistivät riistan silloin, kun se sattui kohdalle, eikä silloin, kun sitä ”Helsingin herrojen” mukaan oli lupa pyytää. Ja kun pappi tuli kastamaan lasta, hänen oli rauhallisesti odoteltava illan suuhun, että lähes 10 vuotiaaksi varttu- nut kastettava oli ehtinyt ansametsältä kotiin. Maatalous oli selvästi vaatimattomam- paa kuin muissa kylissä, mutta erämiehinä kenttikyläläiset olivat verrattomia. Maali- kylien riennoista kenttikyläläiset eivät isompia piitänneet, eivät poliittisista, uskon- nollisista sen enempiä kuin taloudellisistakaan.

Tähän verrattuna Paanajärvi eli suorastaan eri aikakaudella, niin erämaakylä kuin olikin. Itse järvi oli lähes legendaarinen nähtävyys: 23,5 km pitkä, 1,4 km leveä ja sy- vimmältä kohdaltaan noin 128 m syvä rotkojärvi, tai oikeastaan Koutajoen vesistöön

Kuusamon kunnan luovutettu alue 1930-luvun lopulla (asumukset, tärkeimmät vesistöt ja polut). Lähde: Anita Koljonen 1983.

"Sekajuna" Paanajärven lossilla. Kuva: Esko Suomalainen, Kuusamon kotiseutuarkisto.

Paanajärven pohjoisranta 1906. Kuva: Sigmund Czarnecki, Pohjois-Pohjanmaan museo.

kuuluvan Oulankajoen vuonomainen poukama. Järven ympärillä olevassa kylässä toimi kaksi kansakoulua, neljä kauppaa, Leivon sahalaitos, "hotelli" eli Pallasvaara-Paldanius -sisarusten kesäisin pitämä matkustajakoti, Iivari Yltiön kauppa ja turisti-liikenneyritys. Siellä asui rajaseutupastori ja hänellä oli oma kirkkokin. Suomen Punaisen Ristin sairaumajassa hoiti sairaita oma sairaanhoitajatar ja aluelääkäri kävi tarkastamassa sairaumajan muutamia kertoja vuodessa. Kylässä oli virkeätä yhdistystoimintaa: maamieseura naisosastoinen, suojeluskunnan kyläosasto, Lotta-Svärdin kyläosasto ja vieläpä pikkulotatkin. Kirkon ja rajaseutukeskuksen ympärillä toimi Paanajärven rajaseututyö ry. Paanajärvellähän oli vanhat ja kunniakkaat perinteet yhtenä Kuusamon merkittävänä rajakaupan keskuksena. Rajan sulkeutuminen oli ollut sille

Mäntyniemen talo. Kuva: I. K. Inha, Museovirasto.

kova isku, mutta mm. kesämatkailun ja voimakkaasti elpyvän maatalouden ansiosta siitä oli kehittynyt kirkonkylän jälkeen merkittävin Kuusamon kylistä. Suurimmissa Paanajärven tiloista, niinkuin esim. Rajalassa ja Mäntyniemellä oli lähes 15 lypsävää navetassa. Asukkaita Paanajärvellä oli evakkoon lähdeettäessä noin 800.

Varsin vilkas ja edistysellinen kylä oli myös Tavajärvi. Sen huomattavimpia tiloja oli Koutaniemi, vanha talonpoikaiskauppatila, josta oli kuljettu Arkangelissa ja Pietarissakin kaupalla ainakin kolmen sukupolven aikana. Tämän kylän eksoottisin tila oli kuitenkin Hautaniemi, jossa oli sijainnut starovertsiluostari. Nämä vienankarjalaiset munkkiveljet toivat Tavajärvelle sipulin viljelyn, mistä tuli erittäin merkittävä viljelykasvi suurimmassa osassa pitäjää. Tavajärven maantie tuli Aittakummun taloon, missä sijaitsi myös kylän osuuskaupan sivumyymälä. Yhdessä Vatajärven kanssa tällä kylällä oli ennen sotaa toiminnassa kolme kauppa. Tavajärven koulu perustettiin jo v. 1894 ja oli itse asiassa pitäjän toiseksi vanhin koulu. Suhteellisen pitkä kouluperinne näkyi siinä, että tavajärveläiset olivat aika innokkaita jatkokouluttamaan omaa nuorisoaan. Täälläkin oli yhdistystoiminta varsin vilkasta. Maamiesseura naisosastoineen toimi erittäin ahkerasti niinkuin Paanajärvellä, samoin suojeluskunnan ja lottien kyläosastot. Maanpuolustushengen kovuutta tässä kylässä osoittaa se, että Herman Aittakumpu oli pitkään Aato Kilpivaaran ohella ainoa sivukyläläinen isäntä, joka kuului Kuusamon suojeluskunnan ensimmäiseen esikuntaan. Tavajärvi kuului samaan rajaseutupiiriin Paanajärven kanssa. Väestö oli aika voimakkaasti lestadiolais-uskonnollista. Tavajärven turistivetonaula oli Nuorusen tunturi, joka kohosi 585 metrin korkeuteen.

Erittäin hajanaisen Enojärven kylän vauraimmat tilat olivat Eksymä (0, 3200 manttaalia) ja Pääpukari (0, 2200 manttaalia). Ensiksi mainittu taisi olla koko Kuusamon vaurain tila. Siinä oli 20 ha viljeltyä peltopinta-alaa ja tilan kokonaispinta-ala 800 ha. Karjaa siellä oli 3 hevosta, 17 lehmää, 2 sonnia, 4 vasikkaa ja 23 lammasta. Maantie tuli Pukarin taloihin, joilla oli talonpoikaiskaupassa suurin piirtein yhtä pitkät ja merkittävät perinteet kuin Tavajärven Koutaniemellä ja Paanajärven Rajalalla. Kaiken kaikkiaan Enojärvikin oli suhteellisen hyvinvoiva ja virkeä kylä.

Edellä mainittuihin kyliin verrattuna sekä Siikalainen että Kenttjärvi oli pieniä, syjäisiä ja omaa luontaistalouselämää eläviä. Niiden tilat olivat kaikki pientiloja, joissa pidettiin keskimäärin viittä lehmää korkeintaan tilaa kohden. Metsästys ja kalastus olivat näissä kylissä erittäin merkittäviä elinkeinoja. Miesväki kulki talvet kaukaisilla savotoilla lisäansiota etsimässä.

2. Väestön evakuoiminen

Talvisota syttyi 30.11.1939. Paanajärvellä vihollinen hyökkäsi heti 2.12. Mäntyniemen vartioon. Samaan aikaan myös Siikalaisen vartio sai naapurin kutsumattomaksi vieraakseen. Sinne hyökkäsi noin komppanian vahvuinen vihollisosasto. Mäntyniemen vartio vetäytyi järven länsipäähän puhelinvartioon ja Siikalaisen vartio Tavajärven Aittakumpuun. Sen sijaan Kenttjärven vartioon vihollinen ilmestyi jo talvisodan aloituspäivänä 30.11. Kello 18 aikaan tuli kenttikyläläisille lähtö yönselkään. Aamua ei enää kärsinyt odottaa. Lampaat ja siat oli lahdattava kaikessa kiireessä ja osa lihoista otettava mukaan. Sen sijaan lehmikarja ajettiin taipaleelle pakkaseen. Samanlainen äkkilähtö tuli myös muista rajakylistä viimeistään joulukuun alkupäivinä. Muutaman tunnin sisällä oli kylien talot tyhjennettävä ja lähdeettävä taipaleelle. Koska pakkas oli varsin kova, useimpien lehmien utareet jäätyivät kirkonkylään tullessa, joten ne oli lopetettava siellä.

Talvisodan evakkoon luovutetun alueen väestö siirtyi muiden kuusamolaisien tavoin Pudasjärvelle ja sen alapuolisiin pitäjiin. Tavajärven Koutaniemen talon isäntä, vanha kauppatalonpoika Kalle Arvid Koutaniemi, oli evakuoituna Pudasjärven Pintamolle. Hänelläkin oli kaikessa kiireessä jäänyt yli 30 verkkoa rajan taakse. Kun Kalle sai selville maaliskuun rauhanehtojen tultua julkisuuteen, ettei Tavajärvellä ollut enää paluuta, hän tarttui kynään ja kirjoitti kirjeen Stalinille (jota hän puhutteli nimellä "Herra Venäjän maan Hallitsija Taliini") ja selitti tälle olevansa valmis muuttamaan Tavajärvelle takaisin Venäjän alamaiseksi, kun vain sai pitää luterilaisen uskonsa ja oman talonsa. Kirje ei koskaan Stalinille tietystikään mennyt eikä Kalle koskaan tullut tietämään, miten tämä olisi Kallen, myös toisten tavajärveläisten nimissä, tekemään ehdotukseen suhtautunut. Kirje päättyi Suomen valtiolliselle poliisille, joka sen huolellisesti arkistoi.

Kuusamolaisien menetykset pelkästään luovutetun alueen osalta on arvioitu talvisodan evakon osalta noin 70, 3 miljoonaksi markaksi. Kuusamon ja Sallan siirtolaisia varten sääti eduskunta asutuslain. Kuusamoon nimitettiin erikoinen pika-asutus-toimikunta, jonka puheenjohtajaksi tuli maanmittausinsinööri Väinö Karppi. Toimi-

kunnan maatalousasiantuntijana oli agrologi, myöhempi ministeri ja maaherra, Niilo Ryhtä ja siirtoväen edustajana paanajärveläinen isäntä Eetu Rajala. Juuri kun asutus-toiminta oli saatu hyvään alkuun, jatkosota syttyi ja suomalaiset joukot etenivät menetetyille alueille. Koko joukko siirtolaisia tahtoi palata kotitanssilleen. Koska kaikki kotikylät oli poltettu, väestö asui väliaikaisissa asunnoissa, osa jopa kellareissa ja osa väestöstä oli sulloutuneena väliaikaiseen pirttiin useiden perheiden voimalla. Kenttjärvelle ei palannut takaisin kuin kaksi perhettä, mutta sen sijaan Paanajärvelle arvioidaan palanneen noin puolet väestöstä. Koska miehet olivat rintamalla, jälleerakentaminen sujui vitkalleen. Juuri kun ensimmäiset asumukset alkoivat olla valmistumassa, oli lähdettävä uudelleen, ja tällä kerralla lopullisesti, evakkoon.

Partisaanitoiminnan vuoksi itäisimpien kylien naiset ja lapset olivat evakuoituina läntisempiin kyliin, esim. paanajärveläisiä asui vuosien 1943–1944 kesinä Vuotungissa. Paanajärvellä käytiin heinänteossa. Jatkosodan evakkoon lähtö, mikä rajakylän osalta tapahtui syyskuun 5. päivänä v. 1944, oli nopea sekin, muttei sentään yhtä nopea ja epätoivoinen kuin talvisodan lähtö. Nyt lähtöaikaa oli sentään lähes kokonainen päivä. Perunat jouduttiin jättämään parhaasta päästä maahan ja heinät jäivät latoihin ja suoviin, mutta lehmät oli nyt helpompi syyskuun ilmoilla kuljettaa kuin talvisodan pakkasilla. Luovutetun alueen väestön jatkosodan evakko suuntautui Saloisiin, Merijärvelle ja Pyhäjoelle. Osa luovutetun alueen väestöstä hankkikin tilan sieltä valtiolta saamallaan korvausrahoilla palaamatta enää kotipitäjäänsä. Noin 74 % menetetyin alueen väestöstä palasi kuitenkin takaisin ja aloitti kaiken alusta.

Luovutetun alueen siirtolaisväestölle osoitettiin asutustilat yleensä valtion maista, enimmäkseen koskemattomasta selkosesta. Lopullista asuinpaikkaa useimmat jouduivat odottamaan ainakin vuoteen 1947, ennenkuin pääsivät raivaamaan uuden kodin itselleen. Odotusaika asuttiin sukulaisten ja tuttavien luona välillä suurensakin ah-taudessa. Uusille asuinalueille ei alun perin ollut yleensä edes teitä, minkä vuoksi esim. rakennustarvikkeiden saaminen paikalle tuotti suuria vaikeuksia. Paanajärveläisiä muutti asumaan Kallunkiin, Virraniemelle, Kesäniemelle, Vasaraperään, Rukajärvelle, Vuotunkiin, Heikkilään ja kirkolle, suurin osa Vasaraperään ja kirkolle. Tava- ja vatajärveläisiä asettui Kesäniemelle, Rukajärvelle, Vuotunkiin, Suininkiin, Heikkilään ja kirkonkylään. Heidän pääasuinalueensa olivat Rukajärvi, Suininki, Heikkilä ja kirkonkylä. Enojärveläisiä tuli kirkolle ja Heikkilään, siikalaisia Vuotunkiin ja kirkolle sekä kenttjärveläisiä Kemilään. Siirtolaisten asutuksen painopiste oli selvästi Pohjois-Kuusamossa. Etelä-Kuusamoon heitä asettui ainoastaan Kemilän kylään, Irnille ja Kerolle, viimeksi mainittuun muutamia tavajärveläisiä ja Irnille eräitä paanajärveläisiä.

Kun luovutetulle alueelle jäi 203 korvattavaa tilaa, niin niistä maanhankintalain perusteella Kuusamon alueelle perustettiin 151 tilaa sekä lisäksi 8 osasiirtolaistilaa. Edellä mainituista 151 tilasta oli pientiloja 33 sekä vanhoja manttaalitiloja 118. Koska isojako Kuusamossa oli siirtolaisia asutettaessa vielä suorittamatta, manttaalitilat saivat entisen tilan omistusoikeuden ja perintöosuuden. Maanhankintalain mukaan lisäksi niille tiloille voitiin antaa lisämaata, joiden manttaali oli kovin pieni.

Luovutetulta alueelta lähdöstä on tätä kirjoitettaessa kulunut 55 vuotta, muttei se ole päässyt vanhemman väen mielestä unohtumaan. Vanhoja rajantakaisen kotiseudun perinteitä elvyttämään ja ylläpitämään on perustettu Paanajärvi-Tavajärvi seura.

Käytetyt lähteet:

- Ervasti Seppo: Kuusamon historia I, Kuusamo 1975.
Ervasti Seppo: Kuusamon kaksi evakkoa ja jälleerakentaminen. – Tuhottu ja jälleerakennettu Kuusamo (toimittanut Katri Huusko), Oulu 1985.
Ervasti Seppo: Kuusamon Saapungit ja heidän jälkeläisensä. Kuusamo 1998.
Koljonen Anita: Kuusamon siirtoväki perinteisestä nykyaikaan. Eripainos Nordia Tiedonantoja B No. 1 1983. Kuusamo 1983.
Meriläinen Anneli: Paanajärvi. – Pohjoinen, Oulu 1993.
Paanajärven Kansallispuisto, toimittanut Leo Koutaniemi avustajinaan Ylo Systra, Kalevi Kuusela ja Juri Šhustov. Kuusamo 1993.
Poukkula Antti: 300-vuotisen Kuusamon seurakunnan paimenten kronikka. Kuusamo 1978.
Suullista perimätietoa artikkeliin ovat antaneet Irja Tammi ja Maija Alajuuma.

Vapaussodan sotureita

Käytetyt lyhenteet:

VS: Vapaussota

HS: Heimosota

TS: Talvisota

JS: Jatkosota

LS: Lapin sota

Ahava, Paavo

Kuusamo

23.6.1898, Uhtua – 17.1.1966 Tornio

Vapaussota: Soukelo, Vartiolampi; Heimosodat: Aunus, Vienan Karjala

Ainasoja, Joonas

Nivala

s. 8.4.1894

k. 28.11.1966, Kuusamo

Vapaussota: Tampere, Viipuri

Alatalo, Erland

Kuusamo

s. 2.1.1892, Kuusamo

k. x.8.1972

Vapaussota: Rajavartiojoukot, Kuusamo

Alatalo, Oskari

Määttälänvaara

s. 4.4.1881, Kuusamo

k. 31.12.1975

Vapaussota: Koillisrintama

Eksymä, Kalle Arvid

Rukajärvi

s. 24.11.1896, Kuusamo

Vapaussota: Paanajärvi

Ervasti, Eino

Kuusamo

s. 1897

Vapaussota: Pietarsaaren tykistökoulu

Haataja, Antti

Kirkonkylä, Kaitera

Haataja, Kalle

Kuusamo

s. 27.3.1890

k. 22.12.1975

Vapaussota: Rajavartiojoukot

Hardén, Atte

Kuusamo, kirkonkylä

Kansanopiston johtaja 1917–19

Vapaussota: Soukelo, joukkueenjohtaja

Heikkinen, Oskari

Saapunki

s. 1892

Heikkinen, Oskari

Nissinvaara

s. 2.11.1881, Pistojärvi

k. 1965

Vapaussota: Jyväskylä, Salmen, Kokkosalmi, Kiestinki ja Pinka

Hiltunen, Olli Arvid

Kuusamo

s. 4.4.1900

k. 18.7.1983

Vapaussota: Soukelo

Jokela, Matti

Kuusamo

s. 20.2.1899

Vapaussota: Oulun III rintamakomennuskunta

Jumisko, Albert

Kuusamo

s. 20.9.1891

Vapaussota: Krenatöörirykmentti III pataljoona nro 689

Jurmu, Paavali

Kuusamo, Aikkila

s. 6.1.1894

k. 1974

Vapaussota: Vehkalahti

Kaivola (Ronkainen), Tobias

Kuusamo, Purnuvaara

s. 8.5.1895

Vapaussota: Soukelo

Karjalainen, Antti Ville

Kuusamo

s. 14.8.1886

k. 28.4.1918, Tampere (kaatunut)

Vapaussota: Vöyrin sotakoulu, Vaskivessi-Tampere

Karjalainen, Edvard (Eetu)

Kuusamo, Hiltunen

Vapaussota: Soukelo (haavoittunut)

Karjalainen, Herman

Kuusamo

s. 1880

Vapaussota: Krenatöörirykmentti III pataljoona nro 769

Karjalainen, Juho Eetu

s. 5.4.1891

k. 22.12.1966

Kaukoniemi, Iivo

Kuusamo, kirkonkylä

s. Uhtualla

Vapaussota: Neuvotteleva virkamies

Kilpijärvi, Antti

Kuusamo, Virrankylä

s. 1.5.1894

Vapaussota: Vartiokylä, Soukelo

Kilpivaara, Mauno H.

Kuusamo, Käylä

s. 9.7.1897

k. 12.10.1972

Kivilahti, Jalmari

Kuusamo

s. 1897

Korpela, Antti Aukusti

Kuolio, Purnu

s. 16.8.1895

Vapaussota: Soukelo

Korpua, Herman

Kuusamo

s. 14.10.1892

k. 11.4.1967

Vapaussota: Rajavartiojoukot Kuusamo, Soukelo ja Vartiolampi

Kortesalmi, Juho Kustaa (Gustav)

Kuusamo

s. 25.1.1895

k. 28.7.1942

Vapaussota: Vöyrin sotakoulu, Vaskivessi, Tampere

Koskelo, Kalle Arvid

Kuusamo kirkonkylä, Saapunki

s. 9.11.1899

Vapaussota: Rajavartiojoukot, Paanajärvi, Soukelo

Kotikumpu (ent. Määttä), Ville

Kuusamo, kirkonkylä

s. 18.3.1896

k. 2.5.1972

Vapaussota: Rajavartiostojoukot Kuusamo, Koillisrintama, Soukelo

Kuisma, Matti

Kuusamo

s. 27.1.1895, Räisälä

k. 24.2.1972

Vapaussota: Aunuksen retki

Kuruoja (ent. Kurvinen), Juho

Kuusamo, Kurvisenkylä

s. 25.4.1892

k. 29.9.1975

Vapaussota: Soukelo

Kurvinen, Antti
Kuusamo, Tuovila
s. 22.8.1888
k. 15.8.1968

Kyhälä, Herman
Kuusamo, Kirkonkylä, Saapunki
s. 13.11.1889
k. x.11.1972
Vapaussota: rajavartiojoukot, Kuusamo

Käkelä, Antti
Kuusamo, Käylä
s. 10.2.1885

Kämäräinen, Eetu
Kuusamo, Pikkukiviranta
s. 22.5.1896
k. 13.4.1975
Vapaussota: Lapin I pataljoona

Laine, Sihveri
Kuusamo, Kuontijärvi
s. 6.12.1888
k. 1975
Vapaussota: Paanajärvi

Leinonen, Juho Henrik
Kuusamo
s. 27.10.1899
k. 22.5.1979
Vapaussota: Paanajärvi, Siikalainen

Lämsä, Juho Pekka Janne
Kuusamo
s. 27.10.1882
Vapaussota: Soukelo

Maikku, Aaro
Kuusamo
s. 13.7.1896
k. 30.11.1985

Murtovaara, Emil
Kuusamo, Murtovaara
s. 26.12.1890

Männikkö, Janne Heikki
Kuusamo
s. 29.1.1895
k. 5.11.1973

Määttä, Aaro Vilhelm
Kuusamo
s. 19.9.1890
k. 24.6.1975
Vapaussota: Paanajärvi, Vuorikylä

Määttä, Antti Oskari
Kuusamo
s. 1.1.1893
k. 1.8.1977
Vapaussota: Paanajärvi

Määttä, Eetu
Kuusamo
s. 2.7.1892
k. 17.10.1967
Vapaussota: Rajavartiojoukot Kuusamo

Määttä, Juho Artturi
Kuusamo, Vuotunki
s. 29.6.1893
k. 25.3.1983
Vapaussota: Nummelinin komppania
Paanajärvellä

Mönkkänen, Aaro Jooseppi
Kuusamo
s. 11.12.1898, Säräisniemi
k. 27.11.1943, Uhtua (kaatunut)
Vapaussota: Vöyrin sotakoulu, Vaskive-
si, Tampere, Viipuri

Ltn Niskala, Vihtori Vilhelm
Kuusamo
s. 7.1.1899
k. 29.12.1950
Vapaussota: Vöyrin sotakoulu, Vaskive-
si, Tampere
Talvisota: Salla

Oikarainen, Abram
Kuusamo
s. 27.6.1898

Ylik Oittinen, Vilppu Simon
Kuusamo, kirkonkylä
s. 5.1.1898, Sysmä, muuttanut Kajaaniin
Vapaussota: Lusi, Heinola, Hillosensal-
mi, Jokelankylä, Aunuksen retki
Talvisota: Kuusamon partiokahakat
Jatkosota: Louhi, Uhtua

Ojala, Kalle Heikki
Kuusamo
s. 18.5.1895
k. 1.4.1978
Vapaussota: Soukelo

Palosaari, Frans Petteri
s. 25.5.1895
Vapaussota: Tampere

Palosaari, Iikka Herman
Kuusamo
s. 11.7.1893
k. 25.9.1975
Vapaussota: Soukelo, Kurtti

Palosaari, Kustu
s. 18.12.1892
k. x.12.1964
Vapaussota: Oulanka, Soukelo

Patosalmi, Jussi
Kuusamo
s. 7.8.1895
k. 1.6.1971
Vapaussota: Rajavartiojoukot Paanajärvi

Patosalmi, Uuno
Kuusamo
s. 1898
Vapaussota: Sanitääri

Peltokumpu, Yrjö Ilmari
Kuusamo
s. 19.10.1898
k. 15.1.1986

Peltoniemi, Kalle Aukusti
Kuusamo
s. 17.10.1895
k. 21.3.1975
Vapaussota: Paanajärven rajalinja

Pesonen, Juho
s. 21.4.1891
k. 24.6.1945
Vapaussota: Paanajärvi, Soukelo

Pesonen, Ville
Kuusamo
s. 18.2.1890
k. 11.11.1974
Vapaussota: Rajavartiojoukot Paanajärvi

Poussu, Antti
Kuusamo
s. 31.1.1892
k. 13.6.1979
Osallistunut vapaussotaan, talvisotaan,
jatkosotaan

Poussu, Jaakko
Kuusamo
s. 7.5.1895
k. 2.11.1988
Vapaussota: Paanajärvi, Soukelo

Puusaari, Eino
Kuusamo, kirkonkylä
s. 12.2.1899, Kärämäki
k. 17.1.1971
Vapaussota: Oulun valtaus

Pätsi, Erkki
Kuusamo
s. 22.5.1892
k. 8.5.1985
Vapaussota: Rajavartiojoukot Kuusamo

Raatesalmi, Kalle
Kuusamo
s. 27.3.1888
k. 13.11.1976

Vapaussota: Rajavartiojoukot Kuusamo,
Soukelo

Rajala, Janne
Vapaussota: Walleniuksen esikunta

Raunio, Väinö
Kuusamo
s. 15.9.1897, Huittinen
k. 9.4.1975

Vapaussota: Kuusamo, esikunta. Viesti-
palvelu välillä Kuusamo–Paanajärvi

Ronkainen, Juho Edvard
Kuusamo
s. 27.10.1894
k. 6.11.1968

Vapaussota: Rajavartiojoukot, Paanajär-
vi, Tavajärvi

Salmivaara, Olli
s. 26.10.1892
k. 28.6.1964
Vapaussota: Soukelo

Saukkonen, Jaakko
Kuusamo
s. 1894, Kuusamo
k. 11.10.1977

Siikaoja, Juho
Kuusamo
s. 15.2.1889, Kuusamo
k. 28.5.1963, Kuusamo

Säkinen, Heikki
Kuusamo
s. 3.6.1889

Timonen, Tuomas Arvid
Kuusamo
s. 21.11.1892
k. 28.4.1918, Hauho (kaatunut)
Vapaussota: Vöyrin sotakoulu, Vaskive-
si, Tampere, Hauho

Toivola, Taneli
k. Partiokahakassa

Tornberg, Oskar
Kuusamo
s. 21.12.1893
Vapaussota: Soukelo, Kurtti

Tumperi, Ville
Kuusamo
s. 1899
Vapaussota: Sanitääri

Turunen, Jooseppi
Kuusamo
s. 12.12.1892, Kuusamo
k. 17.6.1972, Kuusamo
Vapaussota: Vöyrin sotakoulu, Vaskive-
si-Tampere, Salla, Keski-Karjala

Törmänen, Janne
Kuusamo
s. 25.6.1895
k. 17.7.1975

Valtovaara, Lauri
Kuusamo
s. 1894
Vapaussota: Pietarsaaren tykistökoulu

Väisänen, Antti
Vapaussota: Soukelo

Ylipoussu, Kaarlo
Kuusamo, Poussu
s. 23.2.1896, Kuusamo
k. 11.2.1980, Kuusamo
Vapaussota: Paanajärvi

Kuusamon sankarivainajat

Stm Aalto, Ilmari
Kuusamo, Alakitka
s. 29.5.1911
k. 13.6.1944
TS: Suomussalmi

Stm Ahava, Antero
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 15.4.1916
k. 1.11.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Kers Ahava, Simo Veikko
Kuusamo, Kirkonkylä, Vaarala
s. 4.6.1906
k. 11.7.1942, Kuusamo
TS: Suomussalmi, rajakahakat

Stm Ahma, Pekka
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 1.3.1920, Uhtua
k. 18.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Alik Ahonen, Esko
Kuusamo
s. 10.3.1917, Pudasjärvi
k. 14.12.1951, sotavammassairaala Kau-
niainen
TS: Nurmijärvi, Muolaa, Leipäsuu, Kä-
mära, Määttälänjärvi
JS: Louhi

Stm Aikkila, Eino Oskari
Kuusamo, Alakitka, Aikkila
s. 10.4.1918
k. 6.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Stm Alajuuma, Vilhelm
Kuusamo, Alakitka, Alajuuma
s. 14.6.1901
k. 4.1.1940, Salla, Valtanen
TS: Salla

Stm Anttila, Johan Leonard
Kuusamo, Liikasenvaara
s. 16.7.1923
k. 22.9.1942, Uhtua
JS: Uhtua

Stm Auer, Sulo Ilmari Kalle
Kuusamo, Kärpänkylä
s. 30.5.1924
k. 1.7.1944, Vuohjärvi
JS: Uhtua

Majuri Breitholtz, Bror Kurt
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 25.9.1909, Kuopio
k. 21.11.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Enojärvi, Johan Emil
Kuusamo
s. 5.6.1922
k. 14.6.1944, Kuuterselkä
JS: Louhi, Uhtua

Stm Enojärvi, Vilhelm
Kuusamo, Heikkilä, Juusola
s. 2.6.1910
k. 11.1.1940, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Vääpeli Erovaara, Eino Anselm
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 30.9.1905, Rantasalmi
k. 12.8.1945 Takaharjun parantola

Alik Ervasti, Johan (Juho) Alarik
Kuusamo, Alakitka, Ollila
s. 13.12.1921
k. 5.10.1944, Alavojakkala
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Haataja, Arvo Fredrik
Kuusamo, Meskusvaara
s. 1.3.1921
k. 17.8.1941, Kiestingin itäpuoli
Siunattu Kuusamossa 5.10.1997
JS: Louhi

Stm Haataja, Toivo Emil (Eemeli)
Kuusamo, Vasaraperä
s. 11.5.1913
k. 25.8.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Haataja, Veeli (Felix) Armas
Kuusamo, Vasaraperä
s. 2.10.1916
k. 11.7.1944, Aittajoki, Vuonte
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Haataja, Veli (Veele) Armas
Kuusamo, Mustosenvaara
s. 11.6.1920
k. 4.11.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Stm Haataja, Viljo Eelis
Kuusamo Kirkonkylä
s. 6.5.1918

k. 5.2.1945
TS: Petsamo
JS: Louhi

Stm Haataja, Yrjö
Virrankylä, Virkkula
s. 12.3.1911
k. 7.12.1939, Suomussalmi
TS: Alassalmi

Stm Halonen, Kalle
Kuusamo, Kurkijärvi, Vaaraharju
s. 20.12.1923
k. 23.7.1944, Yläjärvi
JS: Karjalan kannas

Stm Hannula, Eemil
Kuusamo, Määttälänvaara, Varpula
s. 24.4.1898
k. 6.9.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Hannula, Kalle Arvid
Kuusamo, Alakitka, Ritola
s. 18.8.1919
k. 7.10.1944, Kemi
JS: Luttojoki
LS: Kemi

Stm Hannula, Kalle Arvid
Kuusamo, Alakitka
s. 13.1.1921
k. 8.8.1944, Leppävaara
JS: Laatokan Karjala

Stm Hannula, Kalle Vihtori
Kuusamo, Suininki, Nurkkala
s. 11.6.1906
k. 31.10.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Alik Hannula, Tauno Albert
Kuusamo, Alakitka, Särkelä
s. 30.12.1915
k. 26.6.1944, Karjalan kannas (Antrea)

TS: Suomussalmi
JS: Karjalan kannas

Stm Hannula, Uuno Henteri
Kuusamo, Alakitka, Ritola
s. 1.2.1924
k. 6.7.1944, Jessoila
JS: Uhtua, Laatokan Karjala

Stm Hannula, Viljo Oskari
Kuusamo, Alakitka
s. 15.3.1922
Kadonnut Valkeasaaren maastossa
10.6.1944
Siunattu tuntemattomaan leposijaansa
17.5.1948
JS: Karjalan kannas

Stm Hanski, Aimo Antti Taneli
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 30.7.1911, Nuijamaa
k. 13.3.1940
TS: Karjalan kannas

Vänr Hassinen, Veikko Pekka
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 7.3.1913, Kiihtelysvaara
k. 22.8.1941, Arusvaara, Salla
TS: Suomussalmi
JS: Salla

Alik Hast, Antti Vihtori
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 29.11.1918, Tervola
k. 21.8.1941, Uhtua
JS: Uhtua

Rajajääk Haverinen, Matti
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 16.5.1911, Kuhmo
k. 25.8.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Rajakorpr Heikkilä, Arvi Allan
Kuusamon Rajavartiosto
s. 22.9.1914, Peräseinäjoki
k. 8.5.1942, Kiestingin pohjoispuoli
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Heikkilä, Johan (Juhani) Viljam
Kuusamo, Suininki, Uusitalo
s. 6.3.1925
k. 16.6.1944, Vitikkala
JS: Karjalan kannas

Stm Heikkinen, Kalle Arvi
Kuusamo, Alakitka, Patoniemi
s. 11.4.1916
k. 17.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Heiskanen, Aaro
Kuusamo, Lämsä
s. 27.12.1907
k. 8.7.1944, Vuosalmi
JS: Louhi, Karjalan kannas

Stm Heiskanen, Kalle
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 5.6.1912
k. 8.11.1941, Kiestinki, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Rajajääk Heiskanen, Veikko
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 4.9.1914, Iisalmi
k. 7.9.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Alik Hekkala, Erkki Aarne
Kuusamo, Penttilänvaara
s. 28.4.1922
k. 5.10.1944, Alatornio
JS: Louhi, Uhtua
LS: Tornio

Alik Hekkala, Hannes
Kuusamo, Penttilänvaara
s. 24.5.1920
k. 10.7.1941, Salla, Kelsinkäinen
JS: Kirakkilampi, Polkuvaara

Korpr Hentilä, Olavi Johannes
Kuusamo, Heikkilänniemi
s. 30.10.1922
k. 24.11.1942, Uhtua
JS: Louhi, Uhtua

Ltn Hentilä, Tauno Ilmari
Kuusamo, Heikkilänniemi
s. 12.11.1915
k. 17.11.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Karjalan kannas
JS: Louhi

Stm Heponiemi, Albin Herman
Kuusamo, Vuotunki, Salmela
s. 24.2.1921
k. 1.8.1941, Kiestinki, Kokkosalmi
JS: Louhi

Stm Heponiemi, Eino
Kuusamo, Vuotunki, Salmela
s. 23.2.1923
k. 1.8.1944, Miikkulanvaara
JS: Vienan kanava, Leppäjoki,
Kumsa-Kovajärvi-Korkeavaara-Kuolis-
maa-Miikkulanvaara

Stm Heponiemi, Niilo Henrik
Kuusamo, Vuotunki
s. 3.7.1918
k. 2.5.1942, Jelettijärvi
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Saija
JS: Louhi

Alik Hildén, Eino
Kuusamo, Suininki, Kuusela
s. 20.11.1912
k. 3.7.1947
JS: Louhi, Uhtua

Stm Hildén, Eino Edvard
Kuusamo, Tavajärvi, Lampela
s. 22.11.1917
k. 1.11.1941, sotasairaala 40
TS: Lipola, Parkkilanlampi, Oinola
JS: Pisto

Stm Huttu, Toivo Einari
Kuusamo, Kuolio, Särkelä
s. 18.7.1920
k. 4.7.1944, Salmi
JS: Laatokan Karjala

Stm Hyrkäs, Aaro
s. 1.7.1898
k. 1.3.1940, Kuhmo

Alik Hyrkäs, Niilo Herman
Kuusamo, Lämsänkylä, Hyrkäs
s. 1.3.1916
k. 31.3.1943, Suojärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Hänninen, Kalle Arvid
Kuusamo, Heikkilänkylä, Liikala
s. 15.8.1899
k. 15.8.1941, Kiestinki
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Härkönen, Unto Erland
Kuusamo, Suininki, Määttälänvaara
s. 30.3.1918
k. 16.5.1942, Jelettijärvi
JS: Uhtua, Louhi

Stm Illikainen, Sakari
Kuusamo, Poussunkylä
s. 11.7.1901
k. 27.11.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Isolehto, Aarne
Kuusamo, Poussunkylä, Isolehto

s. 12.12.1921
Kadonnut 26.6.1944 Alanoskualla, ju-
listettu kuolleeksi 17.1.1947.

Stm Jaakkola, Hannes Viljam
Alakitka
s. 11.3.1919
k. 28.6.1944, jäänyt kentälle Itä-Karja-
lassa

Alik Jaakkola, Juho Arvi
Kuusamo, Sossonniemi
s. 8.7.1911
k. 7.9.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Jaakkola, Niilo Severi
Kuusamo, Kuolio, Käsmä
s. 17.7.1908
k. 16.11.1941, kenttäsaaraala, haavoittu-
nut Kiestingin itäpuolella.
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Jalonen, Yrjö Mikael
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 28.11.1902, Taivassalo
k. 12.3.1942, sotasairaala 40.

Stm Jurmu, Kaarlo Johannes
Kuusamo, Vasaraperä
s. 6.7.1920
k. 2.9.1941, kadonnut, julistettu kuol-
leeksi 5.4.1948
JS: Louhi

Alik Jurmu, Matti Eerik
Kuusamo, Vasaraperä, Keskitalo
s. 22.1.1919
k. 27.12.1939, Summa
TS: Karjalan kannas

Korpr Järvinen, Jalo Armas
Kuusamo
s. 29.5.1908, Saarijärvi
k. 15.8.1943, Röhö, kuollut saksalaisten
kenttäsaaraalassa Kananaaisissa.
Krankenbuch – Nr 1314.

Stm Kallunki, Arvid
Kuusamo, Alakitka
s. 1.3.1907
k. 9.9.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Kallunki, Uuno
Kuusamo, Alakitka, Kaukosaari
s. 20.9.1919
k. 3.9.1944, Pielisjärvi (Hattuvaara)
JS: Kolvasjärvi, Repola, Omelia, Luu-
sinka, Muujärvi, Ontrosenvaara, Ruka-
järvi, Pielisjärven partiokahakka, (vihol-
lispartio yllätti miehityskuljetusauton
Lieksan-Kontiomäen tiellä.

Stm Kallunki, Uuno Vilhelm
Kuusamo
s. 19.6.1912
k. 6.9.1941, Kis-Kis-järvi
JS: Uhtua

Stm Karjalainen, Aarne
Kuusamo, Kuolio, Varisvaara
s. 29.5.1922
k. 27.7.1942, Poventsa
JS: Vienan kanava

Stm Karjalainen, Edvard Johannes
Kuusamo
s. 4.2.1916
k. 28.12.1939, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Stm Karjalainen, Eino Iivari
Kuusamo, Paanajärvi, Alatalo
s. 2.8.1922
k. 13.5.1944, Länsi-Syväri
JS: Laatokan Karjala

Stm Karjalainen, Eino Kustaa
Kuusamo, Puutteenkylä
s. 25.2.1911
k. 21.7.1941, haavoittunut 19.7.1941
Sohjanassa, kuollut 21. 7.1941 sotasai-
raala 40:ssä.
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Henrik Jalmari
Kuusamo, Heikkilänkylä, Valtonen
s. 26.10.1897
k. 22.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Karjalan kannas
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Jaakko Armas
Kuusamo, Tavajärvi, Hietala
s. 1.9.1920
k. 11.7.1941, Salla
JS: Salla

Stm Karjalainen, Juho Heikki
Kuusamo, Vasaraperä, Mäntyniemi
s. 19.4.1922
k. 13.12.1942, kenttäsairaalassa
JS: Poventsa, Vienan kanava

Stm Karjalainen, Kalle
Kuusamo
s. 8.4.1921
k. 19.11.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Kalle Armas
Kuusamo, Heikkilänkylä, Jämsä
s. 17.7.1920
k. 9.7.1941, Salla
JS: Salla

Stm Karjalainen, Kalle Edvard
Kuusamo, Tavajärvenkylä, Hietala
s. 26.9.1901
k. 17.1.1940, Märkävaara
TS: Salla

Vänrikki Karjalainen, Mauno Petter
Kuusamo
s. 30.10.1914, Nurmes
k. 5.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Korpr Karjalainen, Otto
Kuusamo, Paanajärvi, Leinonen
s. 9.5.1923
k. 24.6.1944, Sammatus
JS: Laatokan-Karjala

Stm Karjalainen, Reino Kaarlo
Kuusamo, Paanajärvi
s. 27.8.1921
k. 2.8.1941, Sohjana
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Tauno Olavi
Kuusamo
s. 2.1.1927
k. 25.7.1944, Kuusamo

Stm Karjalainen, Tauno Viljami
Kuusamo, Heikkilä
s. 23.6.1922
k. 3.11.1945
JS: Uhtua

Stm Karjalainen, Toivo
Kuusamo, Lämsänkylä, Suoperä
s. 2.5.1910
k. 6.10.1944, Alatornio
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Karjalainen, Uuno Eljas
Kuusamo, Paanajärvi, Arola
s. 16.3.1921
k. 28.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Uuno Eljas
Kuusamo, Tavajärvi, Hietala
s. 14.8.1917
k. 24.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Karjalan kannas
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Verner
Kuusamo, Poussunkylä, Hoikkala
s. 29.10.1918
k. 9.6.1944, Rajajoki
JS: Kananoja, Nuijamaa, Kaukola, Sak-
kola, Valkjärvi, Kirjosalo, Luupaalajär-
vi, Rajajoki

Stm Karjalainen, Vieno Arvi
Kuusamo, Tavajärvi
s. 3.8.1921
k. 22.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Alik Karjalainen, Viljo Herman
Kuusamo, Penttilänvaara
s. 26.2.1917
k. 6.9.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Viljo Herman
Kuusamo, Kirkonkylä, Kivelä
s. 1.8.1919
k. 20.7.1944, kenttäsairaala 13:ssa.
JS: Karjalan kannas

Stm Karjalainen, Ville Edvard
Kuusamo, Lahokas
s. 17.12.1905
k. 25.8.1944
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Karjalan kannas

Stm Karjalainen, Väinö
Kuusamo, Tavajärvi, Hietala
s. 2.5.1907
k. 18.8.1941, Kiestinki
TS: Salla, Joutsijärvi, Saija
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Väinö Herman
Kuusamo
s. 17.11.1905
k. 25.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Yrjö Antero
Kuusamo, Suininki, Korppiniemi
s. 19.4.1921
k. 9.7.1944, Aunus
JS: Krivi, Hiisjärvi, Vienan kanava,
Karhumäki, Mäntyselkä, Tsalkki

Stm Karjalainen, Yrjö Armas
Kuusamo, Alakitka, Kökättäjä
s. 23.4.1922
k. 20.4.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Stm Karjalainen, Yrjö Jalmari
Kuusamo, Kirkonkylä, Ronkainen
s. 22.4.1914
k. 27.11.1939

Tkm Karjalainen, Yrjö Mikko
Kuusamo, Käsmä
s. 22.8.1917
k. 30.4.1942, Jelettijärvi
TS: Porkjärvi, Itä-Lemetti, Lavajärvi,
Vilajoki, Mukalahti
JS: Louhi

Alik Karvonen, Ilo Ahti
Kuusamo, Murtovaara
s. 8.4.1921
k. 17.7.1944, Aittojoki
JS: Louhi, Uhtua, Vuonte

Stm Karvonen, Sulo Edvard
Kuusamo, Inninkylä
s. 11.12.1921
k. 3.11.1942, Uhtua, Hevosenkä
JS: Louhi

Stm Karvonen, Tauno Abram
Kuusamo, Kero, Lehtoniemi
s. 31.3.1921
k. 14.6.1944, Sahakylä
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas

Stm Karvonen, Veikko
Kuusamo, Murtovaara
s. 13.2.1913
k. 19.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Karvonen, Veikko
Kuusamo, Kero
s. 11.12.1922
k. 17.9.1943, Uhtua
JS: Louhi, Uhtua

Alik Karvonen, Veikko Antreas
Kuusamo, Vasaraperä
s. 29.8.1917
k. 3.8.1941, Sohjana
TS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala
JS: Louhi

Korpr Kataja, Ali Eino
Kuusamo, Kuolio, Kataja
s. 6.11.1923
k. 27.6.1944, Antrea
JS: Uhtua, Karjalan kannas

Stm Kataja, Antti Kustaa
Kuusamo, Kuolio, Kataja
s. 22.1.1908
Kadonnut 26.6.1944 Riikolassa, julistet-
tu kuolleeksi 20.12.1946.
JS: Uhtua

Stm Kaukoniemi, Erkki Olavi
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 28.7.1920
k. 14.2.1940, Kuhmo

Stm Kaukoranta, Vihtori
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 7.10.1914
k. 19.2.1940, Kuhmo

Stm Kela, Aarne Viljami
Kuusamo, Kurvisenkylä, Salmijärvi
s. 6.10.1917
k. 11.3.1940
TS: Laatokan Karjala

Korpr Kela, Antti Aukusti
Kuusamo, Rukajärvi
s. 5.2.1907
k. 5.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Kela, Frans Vihtori
Kuusamo, Rukajärvi, Kela
s. 22.5.1921
Kadonnut Alanoskualla 26.6.1944, ju-
listettu kuolleeksi 23.8.1946.

Korpr Kela, Niilo Johannes
Kuusamo, Kurvisenvaara, Salmela
s. 5.7.1912
k. 6.9.1941, Itä-Karjala, Pinkosalmi
TS: Suomussalmi
JS: Pinkosalmi

Alik Kela, Yrjö
Kuusamo, Poussunkylä, Kurvisenvaara,
Salmijärvi
s. 9.5.1915
k. 10.7.1941, Kananainen
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Kempainen, Antti Alarik
Kuusamo, Kurkijärvi, Kangasniemi
s. 21.7.1913
k. 16.1.1949, Päivärinteen sairaala,
Muhos
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Kempainen, Juho Armas
Kuusamo, Alakitka
s. 9.11.1921
k. 5.8.1941, Kiestinki
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Alik Kempainen, Väinö Ilmari
Kuusamo, Värikinniemi
s. 22.8.1910
k. 25.8.1941, Lohivaara

TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Oppilas Keränen, Johannes
Kuusamo, Rukajärvi
s. 3.7.1924
k. 3.1.1944, Uhtua, Kostamuksen par-
tiokahakat.
JS: Uhtua

Stm Keränen, Kustaa
Kuusamo, Rukajärvi, Aikkila
s. 27.5.1914
k. 22.8.1941
Siunattu Kuusamossa 5.10.1997
JS: Kuhmo, Kesseli, Kiekinkoski, Löy-
tövaara, Raajavaara.

Stm Keränen, Niilo Lauri
Kuusamo
s. 10.8.1911
k. 7.9.1941, Voittojoki
JS: Laatokan Karjala, Kirakkalampi,
Polkuvaara, Kelsinkeinen, Mäntykan-
gas, Nurmitunturi, Tuorevaara, Tuntsa-
joki, Voittojoki

Stm Keränen, Yrjö
Kuusamo, Oivanki
s. 6.5.1920
k. 5.8.1941, sairaala 40
JS: Pistojärvi

Stm Kilpelä, Kalle Oskari
Kuusamo, Rukajärvi
s. 13.8.1913
k. 6.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Kilpelä, Lauri Edvard
Kuusamo, Alakitka, Rukajävi
s. 3.11.1911
k. 1.5.1942, Jelettijärvi
JS: Sohjana, Kiestinki, Pinkosalmi,
Kangasvaara, Lohivaara

Kers Kilpivaara, Mauno
Kuusamo, Alakitka, Kilpivaara
s. 26.2.1920
k. 19.7.1944, kenttäsairaala 13.
TS: Salla
JS: Louhi, Karjalan kannas

Stm Kivilahti, Eino Olavi
Kuusamo, Vasaraperänvaara, Kivilahti
s. 5.7.1916
k. 6.2.1940, Jyskyjärvi
TS : Karjalan kannas, Laatokan Karjala
JS: Louhi

Stm Kokkila, Pentti Viljo
Alatornio
s. 4.11.1918
k. 19.8.1941, Uhtua, Kis-Kis-järvi
TS: Suomussalmi
JS: Vuonninen, Pistojoeki, Pinkusjoki,
Kis-Kis-järvi.

Alik Kolvanki, Jaakko Leander
Kuusamo, Mäkelä
s. 13.8.1911
k. 15.8.1941, Lohivaara
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomus-
salmi
JS: Louhi

Alik Koppelo, Arvi
Kuusamo, Kärpänkylä, Kunnari
s. 2.4.1908
k. 4.10.1944, Alatornio
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Karjalan kannas
LS: Tornio

Korpr Koppelo Kalle Edvard
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 29.12.1909
k. 31.10.1942, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Koramo, Väinö Rikard
Kuusamo, Alakitka, Koramoniemi
s. 15.8.1911
k. 6.10.1944, Tornio
TS: Suomussalmi
JS: Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Korhonen, Armas
Kuusamo, Alakitka, Virrankylä
s. 1.10.1915
k. 18.2.1943, Salla, Ahvenjärvi
TS: Kuusamon partiokahakat
JS: Vuorijärvi, Nenäpalo, Alakurtti

Korp Korhonen, Johan Alfred
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 15.7.1899, Kajaanin maaseurakunta
k. 17.11.1941, sotasairaala 40
TS: Kuusamon rajakahakat

Stm Korhonen, Vilho Kalevi
Kuusamo, Alakitka, Käylä
s. 6.4.1925
k. 11.8.1943, Raahen sairastupa

Alik Korhonen, Väinö
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 14.3.1921
k. 31.7.1941, Suurijärvi
TS: Kuusamon partiotistelut
JS: Louhi, Uhtua

Alik Korpela, Manne
Kuusamo, Purnu
s. 26.3.1913

k. 8.10.1941, sotasairaala 40
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Korpua, Aatovi Vilhelm
Kuusamo, Kemilänkylä
s. 29.6.1906
k. 28.7.1944, Impilahti, kaatunut Leme-
tissä.
JS: Louhi, Lemetti

Stm Korva, Anselmi
Kuusamo, Kuolionkylä
s. 25.4.1923
Kadonnut Ihantalassa 29.6.1944, julis-
tettu kuolleeksi 15.3.1948.

Stm Korva, Ville Vihtori
Kuusamo, Kuolio, Pelli
s. 25.3.1914
k. 15.9.1942, Tuoppajärvi
JS: Maaselkä, Louhi

Stm Koskenkorva, Hannes Helmeri
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 3.1.1917
k. 28.11.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Kers Koskenkorva, Lauri Ensio
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 5.1.1920
k. 16.7.1944, Suojärvi, Rasvalivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi, Laatokan Karjala

Stm Koski, Antti
Haukipudas, Martinniemi
s.28.9.1899
k.19.2.1940 Kuhmo, Riekinniemi
TS: Kuhmo

Stm Kotaniemi, Kalle
Kuusamo
s. 15.3.1920

k. 4.3.1940, Kuhmo
TS: Kuhmo

Alik Kovaniemi, Kalle Ernesti
Kuusamo, Suininki
s. 12.11.1917
Katosi Vuontelessa 17.7.1944, julistet-
tu kuolleeksi 22.3.1948.
JS: Louhi

Stm Kulojärvi, Aukusti Rikhard
Kuusamo, Paanajärvi
s. 6.9.1923
k. 28.7.1948

Alik Kumpula, Antti Einari
Kuusamo, Alakitka, Kumpula
s. 25.11.1916
k. 12.6.1945, sotilassairaala Pikonlinna,
Helsinki
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinola, Kämärä
JS: Louhi, Uhtua

Korpr Kumpula, Iisakki
Kuusamo, Alakitka, Kumpula
s. 16.9.1922
Jäänyt haavoittuneena vihollisen puolel-
le 10.6.1944, julistettu kuolleeksi
22.3.1948
JS: Karjalan kannas

Stm Kurtti, Aslak
Kuusamo, Alakitka, Kokkonniemi
s. 6.11.1921
k. 22.2.1944, Uhtua, Hevosenkä
JS: Louhi, Uhtua

Stm Kurtti, Eino
Lämsänkylä, Saareke
s. 1.6.1912
k. 7.12.1939, Suomussalmi, Alassalmi
TS: Alassalmi

Korpr Kurtti, Vilhelm Edvard
Kuusamo, Lämsänkylä, Honkanen
s. 12.10.1912
k. 4.1.1943, Uhtua, Koivasjärvi
TS: Kuhmo
JS: Louhi, Uhtua

Stm Kurvinen, Hannes Viljam
Kuusamo, Kemilänkylä
s. 2.2.1917
k. 7.5.1942, Jelettijärvi
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Kurvinen, Kalle
Kuusamo, Kurvisenvaara
s. 24.3.1927
k. 19.8.1944, Törmäsenvaara

Stm Kurvinen, Toivo Viljami
Kuusamo, Poussunkylä, Raakkula
s. 22.10.1923
k. 24.6.1944, Sammatus
JS: Laatokan Karjala

Stm Kurvinen, Veikko Kuusamo, Murto-
vaara
s. 13.2.1913
k. 19.11.1941

Stm Kurvinen, Yrjö Ilmari
Kuusamo, Törmäsenvaara
s. 25.4.1912
k. 17.7.1943, kenttäsairaala 24.
TS: Petsamo
JS: Louhi

Korpr Kylli, Erkki Vieno
Kuusamo
s. 17.2.1911

k. 8.10.1944, Kemi
TS: Salla, Joutsijärvi, Pelkosenniemi
JS: Salla, Louhi, Uhtua
LS: Kemi

Korpr Kylli, Juho Valter
Kuusamo, Kurkijärvi
s. 29.1.1922
k. 4.10.1944, Tornio, Kyläjoki
JS: Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Kylli (Kiviniemi), Toivo Henrik
Kuusamo, Paanajärvi
s. 9.12.1919
k. 6.7.1944, sotasairaalassa

Stm Kylli, Toivo Olavi
Kuusamo, Paanajärvi, Nurmela
s. 18.12.1923
k. 26.8.1944, sotasairaala 20.

Stm Kylli, Uuno Vilhelm
Kuusamo, Paanajärvi, Kiviniemi
s. 8.2.1909
k. 28.8.1941, Kiestinki, Pinkosalmi

Stm Kyllinen, Arvi
Kuusamo, Poussu
s. 22.1.1912
k. 8.11.1941, Lohivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Kyllinen, Paavo
Kuusamo, Poussunkylä
s. 15.11.1904
k. 5.12.1941, Oulun sotasairaala. Haa-
voittunut Kiestingissä.
TS: Kuusamo, Suomussalmi
JS: Louhi

Alik Kyllönen, Matti
Kuusamo, Suininki, Määttälänvaara
s. 25.10.1915

k. 24.1.1940, Kuusamo, Lämsänkylän
Mattila.
TS: Kuusamo

Stm Kyngäs, Svante Ilmari
Kuusamo, Alakitka, Teppola
s. 16.9.1917
k. 26.8.1941, Kämärä
JS: Nuijamaa, Kämärä

Stm Kytökangas, Kalervo
Kuusamo, Vasaraperä
s. 2.10.1924
k. 6.10.1944, Alatornio
JS: Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Kynärsalmi, Armas
Kuusamo, Kautoniemi, Tikkala
s. 22.7.1920
k. 7.2.1942, Syväri
JS: Laatokan Karjala

Kers Käkelä, Antti Armas
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 17.8.1917
Kadonnut 30.1.1943 Uhtualla, julistettu
kuolleeksi 19.1.1951
JS: Louhi, Uhtua

Alik Käkelä, Eino Arvid
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 11.5.1909
k. 12.9.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Käkelä, Emil
Kuusamo, Rukajärvi, Käkelä
s. 29.8.1918
k. 12.3.1940

Stm Käkelä, Kalle Arvid
Kuusamo, Lämsänkylä, Taival
s. 29.5.1927
k. 30.6.1944

Stm Käkelä, Veikko Herman
Kuusamo, Vuotunki, Viitala
s. 2.6.1917
k. 6.9.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Alik Kämäräinen, Eino Arvid
Kuusamo, Tavajärvi
s. 26.7.1914
k. 13.3.1942
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Kämäräinen, Kalle Armas
Kuusamo, Tavajärvi, Falk
s. 24.1.1920
k. 2.11.1944, Posio
JS: Louhi, Salla, Uhtua, Kotajärvi, Kivi-
järvi, Tolvajärvi
LS: Ristijärvi, Salla

Stm Kämäräinen, Oskari
Kuusamo, Suininki
s. 10.12.1901
k. 8.1.1940, Kuusamo, Paanajärvi

Stm Kämäräinen, Veikko Henrik
Kuusamo, Heikkilänkylä, Kelkkasaari
s. 28.8.1921
k. 8.7.1944, sotasairaalassa
JS: Krivi, Hiisjärvi, Poventsa

Alik Käsmä, Arvid
Kuusamo, Kuolio, Haukela
s. 16.6.1918
k. 30.5.1943, Uhtua
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija
JS: Louhi, Uhtua

Alik Käsmä, Sulo Arvi
Kuusamo, Kuolio, Käsmä
s. 30.8.1923
k. 5.1.1944, Uhtua
JS: Uhtua

Vänr Laine, Lennart Vilhelm
Kuusamo, Rukajärvi
s. 21.5.1916
k. 12.5.1942, Louhen suunta
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Lehto, Eetu
Kuusamo, Lämsänkylä, Lehto
s. 10.11.1909
k. 22.8.1941

Stm Lehtoaho, Reino
Kuusamo, Vasaraperä, Lehtoaho
s. 4.3.1923
Kadonnut sodassa, julistettu kuolleeksi
14.6.1944

Stm Leinonen, Aato Kustu
Kuusamo, Paanajärvi
s. 7.3.1916
k. 27.1.1942
TS: Kuusamon partiokahakat
JS: Louhi

Korpr Leinonen, Erkki Vilhelm
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 25.5.1918
k. 8.2.1943, Uhtua
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Leinonen, Juho Ilmari
Kuusamo, Tavajärvi
s. 17.4.1922
k. 4.7.1944, sotasairaalassa
JS: Louhi, Uhtua

Korpr Leinonen, Kaarlo Henrik
Kuusamo, Paanajärvi, Uusianttila
s. 18.7.1920
k. 29.10.1943
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Leinonen, Kalle
Kuusamo, Paanajärvi
s. 12.11.1908
k. 10.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Leinonen, Kalle
Kuusamo, Paanajärvi
s. 29.9.1907
k. 23.11.1941, Lohivaara

Rajajääk Leinonen, Kalle Arvi
Kuusamo, Heikkilänkylä, Paanajärvi
s. 7.11.1912, Pudasjärvi
k. 5.8.1941, Kiestinki, Kokkosalmi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Leinonen, Taneli Armas
Kuusamo, Tavajärvi, Lammasniemi
s. 12.1.1920
k. 26.5.1944

Korpr Lepistö, Kalle Jalmari
Kuusamo, Kurkijärvi
s. 5.8.1907
k. 27.8.1941, Kiestingin itäpuoli
Siunattu Kuusamossa 5.10.1997

Stm Leskelä, Eino Juhani
Kuusamo, Alakitka, Patoniemi
s. 7.8.1923
k. 16.7.1944

Alik Leskelä, Sakari Jooseppi
s. 25.8.1911, Kiuruvesi
k. 9.9.1941, Matkaskelkä
TS: Kuhmo
JS: Laatokan Karjala

Stm Liikanen, Antti Edvard
Kuusamo, Liikasenvaara
s. 30.7.1918
k. 4.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Liikanen, Matti
Kuusamo, Liikasenvaara
s. 12.2.1927
k. 14.6.1944

Kers Luukkonen, Tauno Olavi
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 7.3.1916, Kuopio
k. 16.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Lohilahti, Pauli
Kuusamo, Kiviharju
s. 3.10.1924
k. 14.6.1944, Kuuterselkä
JS: Uhtua, Karjalan kannas

Rajajääk Louhelainen, Armas Eevert
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 27.7.1902, Juuka
k. 10.6.1944, Pisto
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Luukkonen, Aarne Alarik
Kuusamo, Kuontijärvi, Päiväniemi
s. 24.5.1925
k. 6.2.1945, Kilpisjärvi
JS: Karjalan kannas
LS: Tornio, Rovaniemi, Enontekiö

Stm Luukkonen, Aukusti (August)
Kuusamo, Pelkosenniemi
s. 19.6.1900
k. 8.11.1941, Salla

Stm Luukkonen, Juho Pekka
Kuusamo, Tavajärvi, Falk
s. 20.8.1907
k. 21.8.1941, Uhtua
TS: Kuusamo
JS: Louhi, Uhtua

Alik Luukkonen, Veikko Jalmari
Kuusamo, Suininki, Kovaniemi
s. 7.6.1917
k. 5.5.1942, Jelettijärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Luukkonen, Väinö Emil
Kuusamo, Pelkosenniemi
s. 5.10.1908
k. 21.8.1941, Salla, Nurmitunturi
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Onkamo, Korja
JS: Salla

Stm Lämsä, Aarne
Kuusamo, Alakitka, Harju, Rukajärvi
s. 3.5.1907
k. 17.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Lämsä, Antti
Kuusamo
s. 17.10.1904
k. 12.7.1944, Jyskyjärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Lämsä, Ariel
Kuusamo, Alakitka, Ronttivaara, Takalo
s. 16.10.1907
k. 7.9.1941, Salla
TS: Salla, Suomussalmi
JS: Salla

Stm Lämsä, Artturi Rikard
Kuusamo
s. 25.10.1902
k. 17.7.1944, Kuusamo, Jänisjärvi

Stm Lämsä, Eetu
Rukajärvi, Häikäniemi
s. 23.5.1915
k. 7.12.1939, Suomussalmi, Alassalmi
TS: Suomussalmi

Stm Lämsä, Eino Rikard
Kuusamo, Heikkilänkylä, Sukula
s. 13.1.1922
k. 5.10.1945, Tornio
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä

Stm Lämsä, Feliks Arvid
Kuusamo, Alakitka, Lahtela
s. 5.5.1922
k. 22.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Lämsä, Iivari Aarne
Kuusamo, Alakitka Patoniemi
s. 29.8.1908
k. 12.8.1941, sotasairaala 40.
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Lämsä, Jalmari
Kuusamo, Alakitka, Koramoniemi
s. 1.1.1920
k. 22.6.1942, sotasairaalassa

Korpr Lämsä, Janne Armas
Salla
s. 18.9.1913
k. 4.10.1941, Vilmajoki
TS: Suomussalmi
JS: Kuolajärvi, Nurmijärvi, Alakurtti

Stm Lämsä, Juho Jahvetti
Kuusamo, Ronttivaara, Takalo

s. 1.1.1922
k. 22.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Stm Lämsä, Juho Kustaa
Kuusamo
s. 13.9.1916
k. 1.3.1940, Kämärä
TS: Karjalan kannas

Stm Lämsä, Kalle
Kuusamo, Alakitka, Patosalmi
s. 4.1.1904
k. 12.7.1944, Jyskyjärvi
TS: Salla, Joutijärvi, Märkävaara
JS: Louhi

Stm Lämsä, Kalle Iivari
Kirkonkylä, Tamppiaho
s. 28.6.1911
Kaatunut 10.12.1939 tiedustelupartiossa
Lämsänkylässä, ruumis kadonnut. Julis-
tettu kuolleeksi 14.9.1940
TS: Kuusamo

Stm Lämsä, Kalle Viljami
Kuusamo, Virrankylä, Tasala
s. 11.7.1918
k. 14.3.1940, sotasairaala 13. Haavoittui
11.3.1940 Näätälässä.

Stm Lämsä, Kalle Viljami
Rukajärvenkylä, Häikäniemi
s. 8.10.1910
k. 8.12.1939, Suomussalmi, Alassalmi
TS: Suomussalmi

Stm Lämsä, Niilo
Kuusamo, Kuntijärvi, Häikäniemi
s. 18.7.1917
k. 25.2.1940, Perojoki
TS: Lipola, Parkkila, Oinola, Perojoki

Stm Lämsä, Reino
Kuusamo, Alakitka, Patoniemi

s. 4.12.1917
k. 17.2.1942, Kangasvaara
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija
JS: Louhi

Stm Lämsä, Sulo Pekka
Kuusamo, Alakitka, Säkkilänvaara
s. 25.6.1920
k. 18.11.1941, Aunus
JS: Laatokan Karjala

Alik Lämsä, Veli Antti
Kuusamo, Junttila
s. 1.4.1911
k. 11.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Lämsä, Viljo Ilmari
Kuusamo, Alakitka, Patosalmi
s. 22.11.1913
k. 11.1.1940, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Stm Lämsä, Ville
Kuusamo, Alakitka, Koramoniemi
s. 29.10.1919
k. 23.8.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Lämsä, Väinö Viljami
Kuusamo, Kärpänkylä, Puistola
s. 25.8.1922
k. 21.7.1944, Shemeikka
JS: Laatokan Karjala

Alik Majava, Isak Herman
Kuusamo, Poussu, Kemilä
s. 11.1.1904
k. 25.8.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Manninen, Lenne Eevert
Kuusamo, Kero
s. 12.8.1921

k. 27.11.1941
JS: Louhi

Stm Manninen, Rudolf
Kuusamo, Poussunkylä, Ahoniemi
s. 20.7.1917
k. 5.3.1940, Salla, Saija
TS: Salla

Stm Matero, Niilo Herman
Kuusamo, Kuolio
s. 14.6.1921
Kadonnut 29.6.1944 Ihantalassa
JS: Krivi, Maaselkä, Ihantala

Korpr Matilainen, Eino Ilmari
Kuusamon rajavartiosto
s. 20.1.1914, Rautalampi
k. 23.6.1942, Uhtua, Vuoninen
JS: Louhi, Uhtua

Stm Moilanen, Kauko Olavi
Kuusamo, Suininki, Rainio
s. 27.7.1924
Katosi haavoittuneena Tornion taistelussa
5.10.1944, julistettu kuolleeksi
31.1.1949
JS: Uhtua
LS: Tornio

Stm Mursu, Aarne Viljami
Kuusamo, Poussu
s. 4.3.1918
k. 28.6.1944, Nurmilampi
TS: Joutsijärvi, Salla
JS: Nääsjärvi, Niva, Marjalahti, Ohta,
Lempaala, Pusanmäki, Rampaala

Alik Mustaniemi, Eemil
Kuusamo kirkonkyä, Niska-aho
s. 14.9.1917
Katosi 17.7.1944 Vuontelessa, julistet-
tu kuolleeksi
JS: Louhi

Stm Mustaniemi, Juho Jalmari
Kuusamo, Mustaniemi
s. 4.12.1897
k. 9.11.1941, Lohilahti
JS: Louhi

Alik Mustonen, Aarne Vilhelm
Alakitka, Hakala
s. 8.1.1915
k. 7.12.1939, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Stm Mustonen, Juho Arvid
Kuusamo, Kuntijärvi, Salminen
s. 4.8.1907
k. 27.6.1944, Naskua, Jännerpuujärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Alik Mustonen, Kalle
Kuusamo, Kurkijärvi
s. 9.3.1907
k. 6.5.1942, Jelettijärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Mustonen (Jokela), Leonard
Kuusamo, Hiltusenkylä
s. 29.9.1904
k. 10.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Mustonen, Tauno Edvard
Kuusamo
s. 5.12.1917
k. 25.1.1940, Aittojoki
TS: Suomussalmi

Stm Mustonen, Uuno Herman
Kuusamo, Kurkijärvi
s. 30.9.1910
k. 27.8.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Mustonen, Uuno Olavi
Kuusamo, Kuntijärvi, Salminen
s. 7.6.1919
k. 12.3.1940, Näätälä

Stm Mustonen, Väinö
Kuusamo, Kurkijärvi
s. 26.8.1921
k. 24.10.1944, Rovaniemi, Vika
JS: Laatokan Karjala, Karjalan kannas
LS: Pohjois-Suomi

Stm Mäkelä, Eino Antero
Kuusamo Kirkonkylä
s. 25.4.1906
k. 9.9.1941, Kangasvaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Mäkelä, Niilo Johannes
Kuusamo, Tuovila, Hautala
s. 13.9.1918
k. 4.10.1944, Tornio, Kyläjoki
JS: Uhtua
LS: Tornio

Korpr Männikkö, Martti Matias
Kuusamo, Vasaraperä, Lehtoniemi
s. 14.1.1922
k. 27.7.1944, Haukivaara
JS: Seesjärvi, Krivi, Hiisjärvi, Poventsä,
Karhumäki, Ägläjärvi, Tolvajärvi

Stm Määttä, Aarne Armas
Kuusamo, Törmäsenvaara
s. 16.11.1917
k. 31.7.1941, Sohjana
TS: Salla
JS: Louhi

Korpr Määttä, Adolf
Kuusamo, Suininki, Kallioniemi
s. 2.4.1912
k. 23.8.1944, saksalainen kenttäsaairaala
JS: Louhi

Stm Määttä, Antti Herman
Kuusamo, Heikkilänkylä, Hylly
s. 20.2.1917
k. 23.2.1940, haavoihinsa Kämärä
TS: Lipola, Oinala, Kämärä

Stm Määttä, Antti Herman
Kuusamo, Suininki
s. 7.11.1914
k. 17.8.1941, Kiestinki-Louhi-rata
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Alik Määttä (Takalo), Armas
Kuusamo, Paanajärvi, Takalo
s. 27.3.1912
k. 21.9.1941, Lohivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Määttä, Einari Valdemar
Kuusamo, Vasaraperä, Mäkelä
s. 2.3.1905
k. 10.7.1944, Vuosalmi
TS: Suomussalmi
JS: Kiestinki, Karjalan kannas

Stm Määttä, Eino
Kuusamo
s. 4.9.1919
k. 16.8.1941, Kiestinki, Kananainen
JS: Louhi

Alik Määttä, Eino
Kuusamo, Poussunkylä, Teeriranta
s. 4.10.1905
k. 8.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Määttä, Eino Edvard
Kuusamo, Vasaraperä, Tienvieri
s. 29.7.1907
k. 10.8.1941, Kiestingin itäpuoli

Stm Määttä, Eino Jalmari
Kuusamo, Vasaraperä, Rintelä
s. 12.9.1924
k. 5.10.1944, Tornio
JS: Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Määttä, Eino Johannes
Kuusamo, Alakitka, Vessi
s. 19.5.1924
k. 1.11.1943, Uhtua
JS: Uhtua

Stm Määttä, Frans Verner
Kuusamo, Suininki, Lahdenperä
s. 14.11.1914
k. 20.1.1942, Röhön-Uhtuan välillä
TS: Kattilaoja, Saaretjärvi, Näätälä
JS: Uhtua

Korpr Määttä, Iikka Hermann
Kuusamo, Vatajärvi
s. 27.12.1918
k. 9.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Stm Määttä, Johan Emil
Kuusamo, Suininki, Lahdenperä
s. 4.12.1920
k. 5.2.1944, Sodankylä
JS: Louhi

Stm Määttä, Juho Edvard
Kuusamo, Määttälänvaara
s. 18.6.1912
k. 11.7.1944

Stm Määttä, Juho Erkki
Kuusamo, Paanajärvi
s. 30.4.1910
k. 6.9.1942, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Määttä, Juho Jalmari
Kuusamo, Tavajärvi
s. 18.7.1920
k. 29.10.1943, Uhtua
JS: Louhi, Uhtua

Stm Määttä, Juho Viljam
Kuusamo, Kuontijärvi
s. 17.5.1911
k. 15.9.1942, Uhtua
TS: Suomussalmi
JS: Salla, Ala-Vilmajoki, Uhtua

Stm Määttä, Kalle
Kuusamo, Vatajärvi
s. 15.8.1920
k. 6.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Alik Määttä, Kalle Armas
Kuusamo, Paanajärvi
s. 12.7.1916
k. 11.5.1944, Kinnasjärvi. Haudattu
Paanajärvelle.
TS: Salla
JS: Karjalan kannas, Stalinin kanava

Stm Määttä, Kalle Ilmari
Kuusamo, Kirkonkylä, Määttä
s. 23.12.1911
k. 6.8.1944, Lutikkavaara
JS: Louhi, Karjalan kannas

Stm Määttä, Kalle Kustaa
Kuusamo, Heikkilä
s. 24.3.1912
k. 21.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Määttä, Pauli Fredrik
Kuusamo, Kuontivaara
s. 3.7.1916
k. 22.2.1940, Impilahti
TS: Karjalan kannas

Stm Määttä, Sihveri Edvard
Kuusamo, Vuotunki, Suorajärvi
s. 2.2.1900
k. 11.7.1942, Kuusamo Suorajärvi

Stm Määttä, Sihveri Edvard
Kuusamo, Kirkonkylä, Määttälä
s. 31.12.1904
k. 22.8.1941, Kiestingin itäpuoli
Siunattu Kuusamossa 5.10.1997
JS: Louhi

Stm Määttä, Tauno Henriikki
Kuusamo, Kuontivaara
s. 3.2.1918
k. 5.8.1941, Kiestinki
TS: Karjalan kannas
JS: Louhi

Stm Määttä, Toivo Armas
Kuusamo, Kurkivaara, Noukavaara
s. 4.5.1924
k. 29.6.1944, 13. KSS
JS: Uhtua, Karjalan kannas

Alik Määttä, Toivo Rikhard
Kuusamo, Vasaraperä, Tuomela
s. 27.5.1901
k. 19.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Salla, Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Määttä, Uuno Leonard
Kuusamo, Alakitka, Hietala
s. 12.4.1911
k. 28.1.1943, Skiitta, Vienan Karjala

TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Määttä, Veikko Armas
Kuusamo, Lämsänkylä, Tuohela
s. 3.6.1920
k. 20.10.1943, Länsi-Syväri
JS: Louhi, Laatokan Karjala

Stm Määttä (Takalo), Veikko Ilmari
Kuusamo, Heikkilä
s. 16.8.1920
k. 14.8.1941, Pistojärvi
JS: Louhi

Vääpeli Mönkkänen, Aaro Jooseppi
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 11.12.1898, Säräisniemi
k. 27.11.1943, Uhtua
TS: Kuusamon rajakahakat
JS: Louhi, Uhtua

Stm Mönkkänen, Martti Olavi
Kuusamo
s. 10.2.1905, Posio
k. 17.2.1942, Kangasvaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Naamanka, Väinö Ilmari
Kuusamo, Kemilänkylä, Naamanka
s. 21.5.1911
k. 7.6.1943, Uhtua
TS: Salla
JS: Louhi, Uhtua

Jääkärikapt Narme, Karl Holger Athniel
Kirkonkylä
s. 30.10.1900, Heinola
k. 3.12.1939

Stm Nevala, Arvi
Kuusamo
s. 16.5.1915
k. 29.6.1941, hukkuu Kuusamossa
TS: Karjalan kannas

Stm Nevala, Edvard
Kuusamo, Paanajärvi, Kalliovaara
s. 1.4.1922
k. 17.10.1942, Uhtua
JS: Louhi, Uhtua

Stm Nevala, Veikko Armas
Kuusamo, Rukajärvenkylä, Niskalehto
s. 2.8.1917
k. 21.2.1940, Impilahti
JS: Laatokan Karjala

Stm Niemelä, Edvard
Kuusamo, Alakitka, Airisniemi
s. 22.6.1922
k. 25.4.1942, jäänyt kentälle Nišneja-
järven itäpuolelle
JS: Louhi

Stm Niemelä, Niilo Sihveri
Kuusamo, Alakitka, Niemelä
s. 20.4.1917
k. 17.8.1941, kadonnut Kiestingin itä-
puolella
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Niemelä, Toivo Eevert
Kuusamo, Vasaraperä, Hakasalo
s. 17.3.1926
k. 30.3.1944, Nurmeksen varuskunnan
sairaalassa

Alik Niemi, Maunu Kaleva
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 13.3.1923, Jalasjärvi
k. 6.10.1944, Alatornio
JS: Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Nikka, Juho Leonard
Kuusamo, Kirkonkylä, Rantala
s. 4.7.1905
k. 27.12.1939, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Rajajääk Nikula, Juho (Hannes) Nestori
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 18.3.1921, Inari
k. 6.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Alik Niskala, Onni
Lämsänkylä, Niskala
s. 8.7.1912
k. 7.12.1939, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Korpr Nissi, Johannes
Kuusamo, Irniniemi
s. 22.9.1923
k. 10.10.1943, Mutalampi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Niva, Aarne
Kuusamo, Poussunkylä, Laiskala
s. 9.11.1923
k. 2.7.1944, Semsvaara
JS: Äänisenniemi, Hiisjärvi, Poventsa

Stm Niva, Juho Jaakko
Kuusamo, Poussunkylä, Laiskala
s. 14.3.1906
k. 2.12.1941, Kuusamon sotasairaalassa,
haav. 21.11. Lohivaarassa
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Niva, Kustaa
Kuusamo, Poussu, Laiskala
s. 23.6.1911
k. 14.12.1939, Alassalmi
TS: Suomussalmi

Korpr Niva, Uuno
Kuusamo, Poussunkylä, Laiskala
s. 27.6.1916
k. 31.7.1941, Suurijärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Niva, Uuno Antti
Irninkylä, Hietala
s. 14.7.1904
k. 15.10.1939

Stm Nivala, Kalle Leonard
Virrankylä
s. 7.6.1917
k. 27.12.1939 Kuusijärven mutka

Stm Nivala, Yrjö
Kuusamo, Alakitka
s. 23.4.1904
k. 10.8.1941, Kiestinki
TS: Kuusamon rajakahakat
JS: Louhi

Alik Nurmijärvi, Paavo Ilmari
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 1.8.1907, Kauhajoki
k. 2.11.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Kers Nuru, Isak Edvard
Kuusamo
s. 8.1.1902, Ylistaro
k. 9.4.1942, Lammaslahti
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Oikarainen, Aarne Viljo
Kuusamo, Kesäniemi
s. 13.12.1918
k. 12.3.1940, Impilahti
TS: Laatokan Karjala

Stm Oikarainen, Kustu Herman
Kuusamo, Kesäniemi
s. 5.12.1903
k. 16.8.1941, Kiestingin itäpuoli
JS: Louhi

Korpr Oikarainen, Matti Viljam
Kuusamo, Mäkelä
s. 1.7.1912

k. 1.7.1941, Kuusamo, Pukari
TS: Suomussalmi

Stm Ojala, Armas Juho
Kuusamo, Mäkelä
s. 3.12.1923
k. 7.10.1941, hukkuu Mustasierajärvellä
JS: Uhtua

Kers Ojala, Paavo Emil
Kuusamo, Kirkonkylä, Vaarala
s. 4.7.1905, Teuva
k. 11.1.1940, Salla
TS: Salla

Stm Paananen, Arvo Ilmari
Kuusamo, Vuotunki
s. 1.9.1911, Salla
Kadonnut Kiestingissä Sukkulakukka-
lalla 18.2.1942, julistettu kuolleeksi
29.8.1947
JS: Louhi

Stm Paasovaara, Yrjö Vilhelm
Kuusamo, Murtovaara
s. 31.5.1898
k. 5.3.1940, Kuhmo, Löytövaara
TS: Suomussalmi

Stm Paloniemi, Juho Leonard
Kuusamo, Paanajärvi
s. 4.1.1908
k. 10.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Stm Palosaari, Aarne Elias
Kuusamo, Heikkilänvaara, Suininki
s. 17.7.1907
k. 29.6.1944, Antrea
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Karjalan kannas

Stm Palosaari, Alpi
Kuusamo, Heikkilänkylä, Koskela
s. 20.1.1921
k. 25.3.1944, Juksova

Stm Palosaari, Eemil
Kiitämajärvenkylä, Koskela
s. 8.8.1907
k. 7.12.1939, Alassalmi
TS: Suomussalmi

Stm Palosaari, Einar Herman
Kuusamo, Suininki, Somervaho
s. 30.7.1922
k. 11.6.1944, Kivennapa
JS: Syväri, Karjalan kannas

Stm Palosaari, Eino Vilhelm
Kuusamo, Heikkilänkylä
s. 25.1.1924
k. 14.6.1944, Sahakylä

Stm Palosaari, Jaakoppi
Kuusamo
s. 14.7.1914
k. 6.1.1944, Uhtua
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Palosaari, Juho Heikki
Kuusamo, Tavajärvi, Murtoniemi
s. 7.6.1913
k. 5.10.1944, Liehojoella Tornion poh-
joispuolella
JS: Louhi, Uhtua; Karjalan kannas
LS: Tornio

Stm Palosaari, Kalle
Kuusamo, Lämsänkylä, Tammela
s. 7.5.1908
k. 21.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Palosaari, Martti
Kuusamo, Lämsänkylä, Lusminki
s. 23.1.1920
k. 29.10.1941

Stm Palosaari, Niilo Olavi
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 19.9.1917
k. 12.7.1941, kadonnut Repolassa Vir-
tain taistelussa
JS: Laatokan Karjala

Stm Palosaari, Uuno Jalmari
Kuusamo, Heikkilänvaara, Koskela
s. 8.11.1909
k. 23.11.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Palosaari, Uuno Rudolf
Kuusamo, Kirpistö
s. 8.2.1914
k. 17.2.1942, Kangasvaara, Kiestingin
itäpuoli
JS: Louhi

Stm Parkkinen, Eino Antero
Kuusamo, Paanajärvi
s. 16.2.1923
k. 21.6.1944, Tammissuo
JS: Krivi, Salla, Karjalan kannas

Vänr Parviainen, Heimo Fredrik
s. 22.5.1892
k. 21.5.1944, tautiin Kuusamossa
VS: Koillisrintama, Oulanka, myöh.
mm. Vienan rykmentin komentaja hei-
mosodissa.

Korpr Pelli, Antti
Kuusamo
s. 31.10.1919
k. 13.3.1942, Pirttijärvellä
JS: Louhi

Vääp Pennanen, Antti Vilhelm
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 23.8.1897, Nurmes
k. 8.9.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Perälä, Arvo Anders
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 1.12.1917
k. 2.5.1942, kadonnut Ahvenlahti
JS: Louhi

Korpr Pesonen, Eino Viljam
Kuusamo, Paanajärvi
s. 20.7.1909
k. 2.5.1942, Jelettijärvi
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Pesonen, Heikki Herman
Kuusamo, Suininki, Niemelä
s. 22.12.1918
k. 4.9.1943 sairauteen
JS: Karjalan kannas

Stm Pesonen, Iikka
Kuusamo, Irni, Päiväniemi
s. 3.3.1924
k. 30.7.1944, sotasairaala 5061:ssä
JS: Uhtua

Stm Pesonen, Kalle
Kuusamo, Poussunkylä, Ahvenniemi
s. 14.3.1922
k. 7.5.1943, Uhtua
JS: Korpilohko, Uhtua

Stm Pesonen, Martti
Kuusamo, Kärpänkylä, Alava
s. 13.7.1923
k. 26.1.1944, Aunus, Salmijoki
JS: Äänisniemi, Vienan kanava

Stm Pesonen, Tauno Jalmari
Kuusamo
s. 11.8.1922
k. 10.7.1944, sotasairaalassa
JS: Uhtua, Karjalan kannas

Stm Pesonen, Uuno Armas
Paanajärvi, Lehtola
s. 21.11.1915
k. 30.11.1939 Lipola, Kivennapa
TS: Karjalan kannas

Stm Pesonen, Veikko Jalmari
Kuusamo, Paanajärvi
s. 6.6.1918
k. 14.10.1941, Kiestinki
TS: Salla
JS: Louhi

Stm Peuna, Kaimo Johannes
Kuusamo
s. 2.11.1920
k. 14.2.1945

Korpr Pitkänen, Antti Einari
Kuusamo, Kantoniemi, Vihanti
s. 21.7.1912
k. 9.10.1944, Tornio

Stm Pitkänen, Antti Herman
Kuusamo, Kantokylä, Pikkarainen
s. 20.1.1911
k. 21.10.1947
TS: rintamalla
JS: Louhi

Alik Pitkänen, Kalle Arvi
Kuusamo, Suininki
s. 27.6.1920
k. 17.7.1941, Pistojärvi
JS: Louhi

Alik Pitkänen, Paavo Uuno
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 22.10.1916
k. 28.3.1943, Uhtua
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinola, Kämärä
JS: Louhi, Uhtua

Stm Pohjola (Määttä), Eino Leonard
Kuusamo, Vuotunki, Pohjola
s. 17.10.1905
k. 30.12.1939, Suomussalmi, Oulun so-
tasairaala
TS: Suomussalmi

Rajakers Pohjola, Uuno Mikael
Kuusamo, rajavartiosto
s. 1.12.1907
k. 18.7.1941, Hanko, Hästön saari
TS: Kuusamo
JS: Hanko

Stm Polo, Uuno
Kuusamo, Poussunkylä
s. 5.7.1918
k. 3.8.1941, Kostamus
TS: Aittojoki
JS: Louhi, Uhtua

Korpr Polojärvi, Reino Johannes
Kuusamo, Poussunkylä, Kurvisenvaara,
Haarala
s. 7.4.1916
k. 14.8.1941, kadonnut Kiestingin itä-
puolella. Julistettu kuolleeksi 6.3.1950.
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Poussu, Kalle
Kuusamo, Poussunkylä
s. 14.6.1916
k. 11.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Poussu (myöh. Ylipoussu), Niilo
Kuusamo, Poussunkylä
s. 20.12.1922
k. 30.6.1944, Tulemajoki
JS: Louhi, Laatokan Karjala

Stm Poussu, Reino
Kuusamo, Poussunkylä
s. 16.12.1923
k. 5.7.1945

Stm Pulkkanen, Johannes
Kuusamo, Kuolio, Pulkkanen
s. 27.4.1923
k. 23.6.1944, Syväri
JS: Laatokan Karjala

Stm Pulkkinen, Ville
Kuusamo, Suininki
s. 23.9.1911
Kadonnut 28.4.1942, kadonnut Kiestin-
gissä 6.4.1943
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Korpr Pätsi, Ilmari
Kuusamo
s. 18.7.1910
k. 1.8.1941, Kokkosalmi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Pätsi (Lehtoaho), Reino
Kuusamo, Vasaraperä
s. 4.3.1923
k. 14.6.1944 Sahakylä, julistettu kuol-
leeksi 5.4.1948
JS: Karjalan kannas

Stm Pätsi, Viljo Aukusti
Kuusamo
s. 11.5.1924
k. 13.11.1944, Kuusamo kotonaan

Opp Raatesalmi, Oiva Anselmi
Kuusamo, Kirkonkylä, Ähtäri
s. 5.10.1921
k. 13.5.1942, Kiestinki
JS: Lohijärvi, Kiestinki

Väap Rajala, Juho Erkki
Kuusamo, Paanajärvi
s. 25.10.1907
k. 27.11.1941, Lohijärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Kaartilainen Ranta, Veikko Kustaa
Heinola
s. 4.5.1914, Pieksämäki
k. 13.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Riekki, Eino Oskari
Kuusamo, Tavajärvi
s. 12.2.1910
k. 29.11.1941, Lohijärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Riekki, Eljas Herman
Kuusamo, Tavajärvi, Syrjäaho
s. 5.5.1918
k. 27.12.1941, Kiestinki
TS: Salla
JS: Louhi

Rajakorpr Riekki, Jaakko
Kuusamo, Poussunkylä
s. 3.11.1914
k. 29.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Alik Riekki, Jalmari
Kuusamo, Enojärvi
s. 26.7.1914
k. 17.7.1944, Vuontele

TS: Kuusamo
JS: Louhi, Uhtua

Stm Riekki, Janne
Kuusamo
s. 4.4.1916
k. 23.8.1941, Lohivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Riekki, Johan Uuno
Kuusamo, Kiitämäjärvi, Tennilä
s. 24.6.1918
k. 24.9.1945
TS: Salla
JS: Louhi

Stm Riekki, Juho Emil
Kuusamo, Tavajärvi
s. 2.5.1911
k. 28.12.1939, Suomussalmi
TS: Suomussalmi

Stm Riekki, Toivo Jalmari
Kuusamo, Tavajärvi, Tennilä
s. 3.4.1921
k. 6.7.1944, Jessoila, kuollut KS16
JS: Uhtua

Stm Ronkainen, Aarne Johan
Kuusamo, Kero
s. 10.7.1920
k. 11.7.1941, Salla, Kieristelmävaara
JS: Salla

Stm Ronkainen, Arvo Edvard
Kuusamo, Kuolio, Saareke
s. 26.5.1917
k. 10.9.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Ronkainen, Jaakko Veeli
Kuolionkylä, Purnuvaara, Alatalo
s. 6.2.1907
k. 6.12.1939

Stm Ronkainen, Johan Aarne
Poussu
s. 10.7.1920
k. 11.7.1941, Salla, Polkuvaara
JS: Salla

Stm Ronkainen, Lauri Alvar
Kuusamo, Vasaraperä
s. 25.8.1921
k. 12.10.1942, Poventsa
JS: Poventsa

Stm Ronkainen, Lauri Veikko
Kuusamo, Purnunvaara
s. 10.9.1923
k. 18.1.1944, Uhtua, Hevosenkenkä
JS: Uhtua

Stm Rontti, Mauno Lester
Kuusamo, Alakitka, Ronttivaara
s. 27.11.1921
k. 12.3.1944, Uhtua, Kis-Kis
JS: Louhi, Uhtua

Kers Rotenhjelm, Toivo Armas
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 26.10.1907, Äyräpää
k. 21.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Räisänen, Lauri Edvard
Kuusamo, Rukajärvi
s. 21.6.1915
k. 9.7.1941, Kananainen
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Saapunki, Eero (Elieser) Herman
Kuusamo, Saapunki
s. 31.12.1909
k. 21.11.1941, sotasairaala 40:ssä
TS: Suomussalmi

Stm Saapunki, Kalle Edvard
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 27.4.1921
k. 13.5.43, Maaselkä
JS: Maaselkä

Stm Saapunki, Veikko
Kuusamo, Saapunki
s. 4.12.1914
k. 13.12.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Jääkärikapt Salmelo (Sundqvist) Valde-
mar
Kuusamo
s. 29.8.1892, Helsinki
k. 1.12.1939, Petsamo, Naamajoki

Alik Salmivaara, Ilmari
Kuusamo, Poussunkylä, Paaso
s. 21.10.1922
k. 5.8.1944, sotasairaalassa
JS: Karjalan kannas

Vänr Salo, Karl Fredrik
Kuusamo
s. 19.4.1918, Ruotsi (Jungvärg)
k. 23.6.1944, haavoittunut Jelettijärvellä
TS: Koillis-Lappi
JS: Louhi

Kers Sarlin, Arvo Ireneus
Kiikala
s. 3.7.1916, Kiikala
Katosi Vuontelessa 17.7.1944
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Seppänen, Antreas Viljam
Kuusamo, Rönninvaara
s. 14.5.1909
k. 4.11.1941, Kiestinki, Lohivaara
JS: Louhi

Korpr Seppänen, Jalmari
Kuusamo, Kero, Tyvelä
s. 8.6.1922
k. 3.10.1944, Alatornio
JS: Louhi, Uhtua, Hiirelä-Metsäkylä
LS: Tornio

Korpr Siikaluoma, Eino
Kuusamo, Kantoniemi
s. 17.11.1922
k. 15.4.1943, Uhtua
JS: Uhtua

Stm Siikaluoma, Juho Vieno
Kuusamo
s. 11.6.1918
k. 28.9.1946
TS: Suomussalmi
JS: Karjalan kannas, Louhi

Stm Similä, Eino Vilhelm
Kuusamo
s. 22.11.1914
k. 16.12.1943, Vienan Karjala
JS: Louhi, Laatokan Karjala

Korpr Sjöström, Armas Aleksander
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 13.3.1916, Vihti
k. 12.8.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Jääkäri Stjerna, Mauno Herman
Kuusamo
s. 4.5.1923
k. 7.7.1944, Salmi
JS: Laatokan Karjala

Stm Suorajärvi, Heikki Jalmari
Kuusamo, Suorajärvenkylä

s. 17.11.1912
k. 28.12.1939, Kuusamo
TS: Kuusamo, Kuusijärvi

Stm Suorajärvi-Ervasti, Kalle
Kuusamo, Suorajärvi
s. 24.3.1909
k. 27.6.1942, sotasairaala 40:ssä
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Ltn Sylvin, Runo Mikael
Kuusamo, Rajavartiosto
s. 4.10.1909
k. 16.5.1942, Jelettijärvi
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Säkkinen, Eino Armas
Kuusamo
s. 17.3.1920
k. 26.8.1941, Salla

Stm Säkkinen, Ilmari
Kuusamo, Alakitka, Säkkinen
s. 28.10.1912
k. 24.6.1944, haavoittui Kannaksella
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas

Stm Säkkinen, Juho Jalmari
Kuusamo, Suininki, Määttäla
s. 3.8.1924
k. 14.7.1944, sotasairaalassa, haavoittu-
nut 26.6.1944
JS: Uhtua, Karjalan kannas

Stm Säkkinen, Niilo Vilhelm
Kuusamo, Suininki, Puistola
s. 6.1.1922
k. 17.7.1944, Vuontele
JS: Louhi, Uhtua

Stm Säkkinen, Olavi
Kuusamo, Säkkilänvaara

s. 13.1.1911
k. 10.8.1942, Röhö
TS: Salla
JS: Louhi, Uhtua

Stm Säkkinen Tauno Johannes
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 12.3.1920
k. 13.7.1944, Kuutamolahti

Korpr Säkkinen Tauno Johannes
Kuusamo, Poussu
s. 5.6.1922
k. 23.7.1942, Kis-Kislinja
JS: Louhi, Uhtua

Stm Säkkinen, Veikko
Kuusamo, Kirkonkylä, Nissinvaara
s. 2.2.1921
k. 9.7.1941, Salla, Kiimasharju
JS: Salla

Stm Säkkinen, Väinö Edvard
Kuusamo, Nissinvaara
s. 8.1.1920
k. 3.7.1944, Ihantala
JS: Salla, Karjalan kannas

Stm Tahkola, Eeti Henriikki
Rukajärvi, Tahkola
s. 17.4.1917
k. 23.12.1939, Kyyrölä
TS: Karjalan kannas

Stm Tahkola, Veikko Jaakoppi
Kuusamo, Alakitka
s. 13.3.1919
k. 28.8.1941, Salla, Tuorevaara
JS: Salla

Vänr Takala, Ville
Kuusamo
s. 3.11.1914, Lapua
k. 31.10.1941, Lohivaara
JS: Louhi

Stm Takkula, Antti Viljo
Kuusamo, Alakitka
s. 25.4.1922
k. 6.10.1944, Alatornio
JS: Uhtua
LS: Tornio

Stm Takkula, Väinö Hannes
Kuusamo, Alakitka
s. 13.7.1916
k. 8.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Tapaninen, Juho Ville
Kuusamo, Suininki
s. 15.1.1910
k. 13.8.1941, Kiestinki
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Tauriainen, Antti
Kuusamo, Poussunkylä, Manninen
s. 19.8.1909
k. 17.8.1943, Leppäjoki, Vausjärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Karhumäki

Stm Tauriainen, Frans Oskar
Kuusamo, Tavajärvi, Leskelä
s. 22.9.1909
k. 14.5.1943, Oulun sotilassairaalassa
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Tauriainen, Iikka
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 2.7.1906
k. 27.8.1941, Pinkosalmi

Stm Tauriainen, Jalmari
Kuusamo
s. 1.1.1909
k. 6.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Stm Tauriainen, Niilo Herman
Kuusamo, Vuotunki Salo
s. 29.7.1920
k. 5.10.1941
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Tauriainen, Sihveri
Kuusamo, Tavajärvi
s. 15.2.1904
k. 21.9.1941, Uhtua, Kis-Kis
JS: Uhtua

Stm Tauriainen, Veikko
Kuusamo, Poussunkylä, Manninen
s. 22.8.1916
k. 5.8.1944, sotasairaalassa
JS: Lakijärvi, Röhö, Karjalan kannas

Kers Tauriainen, Ville
Kuusamo, Poussunkylä, Manninen
s. 28.11.1910
k. 15.1.1943, Kiestingin suunta
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Tauriainen, Väinö Ilmari
Kuusamo, Heikkilänkylä, Rintelä
s. 10.7.1916
k. 28.4.1940
TS: Kuusamo

Alik Tiermas, Aato Kustu
Kuusamo, Alakitka, Tiermas
s. 19.8.1911
k. 2.5.1942, Jelettijärvi
JS: Louhi

Korpr Tirkkonen, Unto Päiviö
Kuusamo, Kirkonkylä, Juhola
s. 31.3.1925
k. 11.6.1944, Kivennapa
JS: Louhi (Suvanto), Karjalan kannas

Stm Tornberg, Niilo
Kuusamo, Heikkilänkylä, Maivala
s. 28.12.1919
k. 6.11.1941, Lohivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Tornberg, Uuno Herman
Kuusamo, Kuntijärvi, Luukkonen
s. 1.2.1911
k. 8.7.1942, Suvi-Suurijärven maasto
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Tuovila, Alpo Vilhelm
Kuusamo, Heikkilänkylä, Siirtola
s. 8.2.1918
k. 4.7.1948, sairauteen Kuusamossa
TS: Salla
JS: Poventsä

Alik Tuovila, Iikka Olavi
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 16.4.1908
k. 2.8.1941, Sohjana
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Tuovila, Jaakko
Kuusamo, Tuovila
s. 2.11.1914
k. 7.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Tuovila, Joel Fredrik
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 13.7.1920
k. 26.11.1942, Uhtua
JS: Louhi, Uhtua

Alik Tuovila, Paavo
Kuusamo, Kirkonkylä, Haarala
s. 30.5.1924
k. 25.6.1944, Hiekkämäki
JS: Salla, Karjalan kannas

Korpr Tuovila, Uuno Ilmari
Kuusamo, Heikkilänkylä, Salmela
s. 1.1.1915
k. 31.7.1942, Syväri, Juksova
TS: Suomussalmi
JS: Laatokan Karjala

Stm Tuovila, Veikko
Kuusamo, Lämsänkylä, Lyhytniemi
s. 20.2.1920
k. 3.8.1943, Vienan kanava
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas

Stm Tuovila, Veikko
Kuusamo, Tuovila
s. 13.4.1920
k. 31.10.1941 sotasairaala 40:ssä
JS: Louhi

Stm Tuovila, Väinö Henrik
Kuusamo, Heikkilänkylä
s. 15.1.1920
k. 1.9.1941, Tuntsa
TS: Kuusamo
JS: Salla

Ylik Turunen, Johan Jaakko
Kuusamo, Teeriranta, Teeriniemi
s. 12.7.1919
k. 30.6.1944, Ihantala
JS: Tuutijärvi, Salla, Louhi, Karjalan kannas

Alik Törmänen, Adolf
Kuusamo, Vuotunki
s. 17.12.1915
k. 24.7.1941, Pistojärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Törmänen, Antti
Kuusamo, Vuotunki
s. 8.7.1916
k. 7.10.1941, Kontokki
JS: Uhtua

Korpr Törmänen, Antti Vilhelm
Kuusamo Kirkonkylä, Ronkainen
s. 16.8.1920
k. 7.8.1941, Ontrasenvaara

Stm Törmänen, Eino Reino
Kuusamo, Kantoniemi
s. 27.3.1908
k. 23.11.1941, Lohivaara
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Törmänen, Johan Edvard
Kuusamo, Kantoniemi, Aaprami
s. 26.2.1924
k. 17.10.1943, Uhtua
JS: Uhtua

Korpr Törmänen, Juho Emil
Kuusamo, Kirkonkylä, Kaunisto
s. 20.3.1914
k. 31.12.1943, Vuokkiniemi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Törmänen, Juho Pekka
Kirkonkylä, Aurala
s. 30.10.1916
Kadonnut 10.12.1939. Julistettu kuol-
leeksi 14.9.1940.
TS: Kuusamo

Stm Törmänen, Kalle Ilmari
Kuusamo, Vuotunki
s. 8.1.1900
k. 27.9.1941, Kiestinki
JS: Louhi

Kers Törmänen, Martti
Kuusamo, Kiviniemi
s. 7.7.1920
k. 3.7.1944, Ihantala
TS: Salla
JS: Louhi, Rukajärvi, Karjalan kannas

Stm Törmänen, Sulo Viljo
Kuusamo
s. 1.12.1921
k. 17.7.1944, Ilomantsi, Korkeavaara
JS: Krivi, Salmi, Vienankanava, Sems-
järvi, Korkeavaara

Korpr Törmänen, Tauno Ilmari
Kuusamo, Kantokylä
s. 29.6.1918
k. 24.12.1944, vapautettu sairauden
vuoksi 7.4.1944
JS: Louhi, Uhtua, Karhumäki

Stm Törmänen, Uuno Antero
Kuusamo, Heikkilä, Kulppila
s. 3.2.1905
k. 16.8.1941, Lohivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Stm Törmänen, Veikko
Kuusamo, Poussunkylä, Kivelä
s. 1.12.1916
k. 11.1.1940, Suomussalmi, Ruhtinaan-
kylä
TS: Suomussalmi

Korpr Törmänen, Veikko Veeli
Kuusamo, Rukajärvi, Jokela
s. 20.9.1914
k. 17.7.1944, Vuontele
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Alik Törmänen, Viljo Edvin
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 31.1.1917
k. 11.7.1944, Vuontele
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Stm Törmänen, Väinö Olavi
Kuusamo, Kirkonkylä, Ronkainen
s. 16.4.1918
k. 7.3.1940

Korpr Uuskäkelä, Antti Herman
Kuusamo, Vuotunki
s. 6.3.1904
k. 11.11.1941, Lohivaara
TS: Kuusamo
JS: Louhi

Alik Vaarala, Heino Vilho
Kuusamo
s. 7.8.1915
k. 14.8.1941, Kiestingin itäpuoli
TS: Suomussalmi, Salla
JS: Louhi

Kers Vaarala, Juho Eino
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 5.1.1909
k. 7.11.1941, Kajaanin sotilassairaalassa

Stm Vallioniemi, Leonard Yngve
Kuusamo, Alakitka, Uutela
s. 10.7.1914
k. 21.1.1940

Kapt Valtasaari, Yrjö Kauko
s. 23.3.1916, Ruovesi

k. 19.6.1944, Muolaa
JS: Louhi, Uhtua

Rajajääk Verho, Aulis
Kuusamo Rajavartiosto
s. 19.5.1914, Karstula
kadonnut 2.5.1942 Kiestingissä
JS: Louhi

Korpr Vesterinen, Toivo Edvard
Kuusamo, Poussunkylä, Vitikkoniemi
s. 23.3.1915
k. 7.10.1944, Kemin valtaus
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Syväri
LS: Kemi

Stm Vesterinen, Ville
Kuusamo, Poussukylä, Vitikkoniemi
s. 6.5.1913
k. 7.7.1942, Juntusranta
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Veteläinen, Sulo Johannes
Kuusamo, Kuolio, Väärä
s. 16.6.1920
k. 4.11.1941, Sohjana
JS: Louhi

Rajajääkäri Veteläinen, Toivo Armas
Kuusamo, Pukari
s. 4.6.1916
k. 18.8.1941, Kis-Kisjärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi, Uhtua

Alik Veteläinen, Ville Arvid
Kuusamo, Poussunkylä, Vuorinen
s. 5.4.1917
k. 18.1.1944 sairauteen
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Korpr Viinikka, Johan Petter
Kuusamo, Suininki, Välitälo
s. 5.1.1916
k. 17.7.1944, Vuontele
TS: Suomussalmi
JS: Uhtua

Stm Viinikka, Kalle Eemil
Kuusamo, Lämsänkylä
s. 28.2.1920
k. 24.1.1940, Kuusamo Lämsänkylä
TS: Kuusamo

Alik Viinikka, Niilo Herman
Kuusamo, Vuotunki
s. 15.9.1915
k. 24.7.1941, Pistojärvi
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Viinikka, Sulo
Kuusamo, Kärpänkylä, Viinikka
s. 8.9.1920
Katosi 30.6.1944 Ihantalassa, julistettu
kuolleeksi 20.10.1950
JS: Louhi, Karjalan kannas

Stm Viinikka, Sulo Jalmari
Kuusamo, Tavajärvi, Leskelä
s. 17.9.1922
k. 9.2.1944, Uhtua
JS: Louhi, Uhtua

Alik Vikman, Vilho Mikael
Kuusamo, Kirkonkylä
s. 28.2.1902, Halikko

k. 7.9.1941, Pinkosalmi ilmapommituk-
sessa
JS: Louhi

Stm Virkkula, Frans Vilhelm
Kuusamo, Rukajärvi, Virkkula
s. 9.10.1919
k. 12.10.1941, Lohilahti
JS: Louhi

Stm Virkkula, Jaakko Armas
Kuusamo, Virrankylä, Virkkula
s. 14.9.1916
k. 9.3.1940, Näätälä
TS: Lipola, Olnala, Kämärä

Stm Voutilainen, Antti Aukusti
Kuusamo, Kurkijärvi
s. 21.3.1921
Kadonnut Kiestingin Pirttijärvellä
13.3.1942, julistettu kuolleeksi 6.3.1950
JS: Louhi

Stm Vähäkuopus, Kalle Aukusti
Kuusamo, Suininki
s. 28.2.1911, Pudasjärvi
k. 19.7.1941, Kostamasvaara, Pääjärvi
TS: Salla
JS: Louhi

Ylik Väisänen, Reino Jaakoppi
Kuusamo, Poussunkylä, Teeriniemi
s. 19.8.1911
k. 18.6.1944, Muolaa
TS: Salla
JS: Louhi, Karjalan kannas

Kuusamon kotiin palanneet taistelijat

Ltn Ahava, Paavo
Kirkonkylä
23.6.1898, Uhtua – 17.1.1966 Tornio
JS: Kuutamolahti, Porajärvi.

Alik Ahava, Pietari
Kirkonkylä
25.6.1913–5.3.1958
JS: Peurakangas, Kenttijärvi, Louhi.

Alik Ahava, Urho Aatami
Kirkonkylä
14.12.1922–9.10.1987
TS: Kuhmo. JS: Syvärin länsilohko,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Aho, Frans
Lämsä
26.5.1926–7.5.1985
JS: Luumäki, Kaipiainen, Lahti.

Korpr Aho, Niilo Vilhelmi
Lämsä
24.12.1916
TS: Kuusamo. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Kers Aho, Tauno
Lämsä
27.9.1922–25.8.1974
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS:
Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Aho, Veikko Helmeri
Lämsä
9.5.1915–11.12.1990
TS: Lipola, Paspuri, Kyyrölä, Ainola.
JS: Kiestinki.

Korpr Aho, Viljo
Lämsä
24.1.1921
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Aho, Väinö
Lämsä
2.5.1919–4.2.1971
TS: Kuusamo. JS: Louhi, Uhtua, Kan-
nas. LS: Tornio.

Alik Ahola, Aarne Vilhelm
Heikkilä
10.1.1924, muutti 20.2.1947 Saloisiin
JS: Uhtua, Säämäjärvi, Suojärvi, Kota-
järvi, Vuontela, Ägläjärvi, Tolvajärvi.

Korpr Ahola, Anselmi Alarik
Kirkonkylä
15.5.1908–16.2.1989
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Korpr Ahola, Eino Armas
Heikkilä
27.2.1915, muutti 3.9.1970 Posiolle
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Ahola, Erland Herman
Heikkilä
3.11.1912, muutti 27.6.1953 Saloisiin
JS: Louhi.

Kers Ahola, Yrjö Adolf
Heikkilä
2.5.1921, muutti 9.3.1949 Saloisiin
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ahonen, Väinö
Kirkonkylä
5.7.1899, Orivesi – 27.10.1961
TS: Paanajärvi.

Ylik Aikkila, Aarne Ilmari
Alakitka
8.3.1919
Haapajärvi, Ilomantsi, Leppävaara, Tol-
vajärvi, Suojärvi, Onkamus, Säämäjär-
vi, Mundjärvi, Nendjärvi, Kontupohja,
Karhumäki, Tulvoja, Lempäälä.

Korpr Aikkila, Johannes Abram
Alakitka
28.11.1905–7.12.1981
JS: Kiestinki.

Korpr Aikkila, Tauno Viljo
Alakitka
15.7.1920
JS: Louhi, Uhtua.

Vääp Aikkila, Veikko Taneli
Alakitka
18.8.1916
TS: Kuusamo. JS: Louhi, Laatokan Kar-
jala, Karjalan kannas
LS: Kuluntalahti, Sodankylä.

Tkm Airisniemi, Aatu Kustaa
Alakitka
15.5.1898–7.10.1981
JS: Louhi.

Stm Alajuuma, Aappo Edvard
Alakitka
2.8.1903–7.10.1979
JS: Louhi.

Stm Alajuuma, Henrik
Alakitka
17.2.1907–25.1.1963
JS: Louhi.

Korpr Alajuuma, Jaakoppi Vilhelm
(Ville)
Alakitka
8.1.1912–1.8.1992
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Alajuuma, Juho Petteri
Alakitka
25.10.1909–2.3.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Alajuuma, Vihtori
Alakitka
29.10.1910–2.6.1980
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Kers Alatalo, Eino Arvid
Heikkilä
24.3.1912–14.7.1968
TS: Suomussalmi. JS: Paanajärvi, Ou-
lanka, Siprika.

Alik Alatalo, Frans Vilho
Heikkilä
24.9.1907–15.12.1995
TS: Suomussalmi.

Stm Alatalo, Juhani Matias
Heikkilä
12.9.1925–2.3.1980
JS: Karjalan kannas.

Alik Alatalo, Juho Antero
Heikkilä
17.8.1899–3.1.1989
JS: Lohilahti, Pistojärvi.

Stm Alatalo, Onni Antero
Heikkilä
20.5.1925–3.11.1972 Helsinki
JS: Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä, Kilpisjärvi.

Kers Alatalo, Uuno
Heikkilä
16.5.1914
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kitti-
lä.

Kers Alatalo, Viljo Oskari
Heikkilä
27.1.1910–24.12.1972
JS: Louhi.

Alik Alavuotunki, Antti Herman
Heikkilä
7.4.1918–18.2.1985
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinola, Kämärä,
Heinjoki, Ylivesi. JS: Louhi.

Korpr Alavuotunki, Eino Olavi
Heikkilä
26.11.1925, muutti 22.10.1960 Haapa-
järvelle
JS: Puumala, Vitikkala, Jukkala, Seiväs-
te, Repolanniemi.

Pion Alavuotunki, Emil
Heikkilä
19.6.1902–14.2.1989
JS: Kostovaara, Soukelo, Lohivaara.

Alavuotunki, Erkki Antti
Kirkonkylä
18.5.1925–6.3.1990, Juva
JS: Karhumäki. LS: Pohjois-Suomi.

Ltn Alavuotunki, Martti Johannes
Kirkonkylä
1.7.1923–9.5.1961 (Tukholma)
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Vääp Alavuotunki, Vilho (Ville)
3.3.1908–23.1.1953
TS: Alassalmi, Kiantajärvi, Juntusranta.
JS: Sohjana, Kangasvaara,
Kiestingin–Louhen rautatie.

Stm Anglé, Onni Viljam
Kirkonkylä
30.9.1921 – muutti 17.4.1948 Iittiin
JS: Louhi, Uhtua. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Annala, August Joel
Kirkonkylä
12.3.1908 Lapua – 24.3.1948
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Anttila, Aarne
Liikasenvaara
4.8.1913–6.10.1992
TS: Kiestinki. JS: Uhtua, Karhumäki,
Syväri.

Alik Anttonen, Einar
Heikkilä
13.12.1904, Parikkala, muutti 6.6.1947
Rovaniemelle
JS: Louhi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi,
Vuoksi.

Alik Arpiainen, Mauno Aulis
Kirkonkylä
23.4.1905, Virolahti, muutti 10.9.1945
Pyhäselälle

Alik Auer, Väinö Jalmari
Lämsä
31.8.1915–10.1.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Auvinen, Aaro Vilhelm
Heikkilä
6.6.1920–15.11.1977, Jyväskylä
JS: Louhi.

Alik Auvinen, Ali Edvard
Heikkilä
24.5.1922–16.7.1984
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Bimberg, Väinö Henrik
Kirkonkylä
7.9.1913, muutti 25.9.1954 Ylitornioon
JS: Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi.

Ylil Eerola, Olavi Imanuel
Kirkonkylä
22.7.1907, Sortavala, muutti 2.1.1941
Ouluun
JS: Suomussalmi.

Kers Eklund, Vieno Sakari
Kirkonkylä
11.10.1911, Kiukainen, muutti
18.4.1944 Kiukaisiin
JS: Lappi, Louhi.

Kers Eksymä, Eetu Ilmari
Heikkilä
18.7.1913–22.8.1991
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Eksymä, Juho Erkki
Heikkilä
26.4.1908–21.7.1962 Kanada
TS: Suomussalmi.

Korpr Eksymä, Onni Veikko
Heikkilä
28.2.1923, muutti 14.12.1956 Inariin. k.
24.3.1976 Ivalossa.
JS: Hiisjärvi, Porajärvi, Poventsa, Muu-
järvi, Varpakylä, Ägläjärvi.

Alik Elehvä, Paavo
Kirkonkylä
5.10.1922, Pudasjärvi – 3.4.1991
JS: Uhtua, Jelettijärvi, Ylä-Mustajärvi.

Korpr Elovirta, Esko Olavi
Kirkonkylä
16.4.1917, Hollola, muutti 20.9.1943
Koski H.I.
JS: Kiestinki, Tolvajärvi.

Ylilt Enjamaa (Enblom), Onni Allan
Kirkonkylä
25.12.1901, Inari – 13.7.1961
JS: Louhi, Uhtua, Ihantala. LS: Pohjois-
Suomi.

Stm Enojärvi, Aato Kustaa
Heikkilä
1.10.1902–30.1.1946
JS: Rukajärvi.

Korpr Enojärvi, Iikka Hemma
Heikkilä
30.12.1923–5.11.1984
JS: Hiisjärvi, Poventsa, Karhumäki,
Mäntyselkä, Juusjärvi, Ravanmäki,
Suojärvi, Ägläjärvi, Tolvajärvi. LS:
Pohjois-Suomi.

Korpr Enojärvi, Juho Heikki
Heikkilä
16.10.1918–27.8.1973

JS: Polkuvaara, Enjantunturi, Tuorravaa-
ra, Alakurtti, Tuntsa, Vaitojoki, Vilmajo-
ki, Kiestinki, Lohivaara, Äänisniemi,
Vienankanava, Hiisjärvi, Ihantala.

Stm Enojärvi, Kalle
Heikkilä
4.4.1915–21.1.1966
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Kers Enojärvi, Oskari
Heikkilä
12.2.1917
JS: Heinjoki, Maaselän kannas.

Korpr Enojärvi, Pekka
Heikkilä
16.3.1922–5.5.1992
JS: Karjalan kannas.

Korpr Enojärvi, Reino Herman
Heikkilä
1.2.1913–7.3.1974
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi.
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Kers Erovaara, Eino Anselm
Kirkonkylä
30.9.1905, Rantasalmi – 12.8.1945
Rajavartiolaitos, Sotasairaalalaitos.

Kers Ervasti, Antti Herman
Heikkilä
30.12.1905–7.6.1978
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Vuosma-
järvi, Sotkajärvi, Loimola.

Alik Ervasti, Edvard
Alakitka
28.10.1912, muutti 20.2.1946 Ylivies-
kaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Rajajoki, Karjalan kannas.

Alik Ervasti, Eino Armas
Alakitka
20.4.1911
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Ervasti, Eino Ilmari
Alakitka
22.11.1917–23.6.1977
JS: Louhi, Röhö, Äänisenranta, Vienan
kanava, Hiisjärvi, Ihantala.
LS: Pohjois-Suomi.

Ylik Ervasti, Eino Jaakoppi
Heikkilä
2.8.1919, muutti 3.11.1945 Kiiminkiin
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi.

Stm Ervasti, Eino Vilhelm
Kirkonkylä
24.7.1905–23.5.1965
JS: Leimola.

Korpr Ervasti, Iikka Herman
Alakitka
6.11.1912–9.11.1966
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Länsi-
kannas, Uhtua.

Korpr Ervasti, Johannes
Lämsä
17.5.1917–19.9.1971 (Ruotsi)
TS: Kuusamon rajakahakat. JS: Uhtua.

Alik Ervasti, Juho Edvard
Kirkonkylä
27.5.1908–12.3.1958
JS: Karjalan kannas. LS: Tornio, Ro-
vaniemi, Kittilä.

Korpr Ervasti, Juho Eenokki (Eino)
Kirkonkylä
24.6.1911–8.10.1998
TS: Suomussalmi. JS: Louhi

Stm Ervasti, Juho Emil
Kirkonkylä
20.7.1907–8.2.1961
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Ervasti, Juho Leonard
Alakitka
5.1.1916–31.1.1950

Stm Ervasti, Juho Vilhelm
Heikkilä
31.1.1901–21.12.1962
TS: Joutsijärvi, Salla. JS: Louhi.

Kapt Ervasti, Kalervo
Kirkonkylä
30.6.1920, li – 15.8.1971
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki, Uhtua,
Kangasvaara, Savukoski.
LS: Olhava, Kemi, Rovaniemi, Kilpis-
järvi.

Korpr Ervasti, Kalle Sihveri
Heikkilä
3.6.1913–7.4.1954

JS: Salla, Joutsijärvi, Pelkosenniemi,
Savukoski, Saija.
Korpr Ervasti, Kustaa Eevert
Kirkonkylä
9.9.1907–22.10.1991
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Stm Ervasti, Kustaa Viljami
Kirkonkylä
3.9.1906–28.10.1971
TS: Kuittijärvi, Pistojoiki.

Ylik Ervasti, Petteri
Lämsä
18.11.1919
TS: Kuusamo, Suomussalmi. JS: Louhi,
Uhtua.

Alik Ervasti, Sakari
Kirkokylä
16.7.1913–11.7.1982
TS: Suomussalmi.
JS: Kiestinki, Uhtua, Karhumäki, Syvä-
ri, Viipuri.

Partioon lähdössä vasemmalta Petteri Ervasti, Gunnar Sinkkonen, Veikko Niskakangas ja Erkki Pakisjärvi.

Kers Ervasti, Veikko Rikhard
Alakitka
14.3.1919
JS: Kuusamon partiokahakat, Louhi,
Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Vuonteleva.

Stm Ervasti, Yrjö
Lämsä
19.4.1915, muutti 23.7.1946 Utajärvelle
JS: Kiestinki.

Stm Ervasti, Yrjö Johannes
Kirkonkylä
5.8.1915, muutti 19.8.1954 Ylitornioon
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rova-
niemi, Kittilä.

Ylil Erävesi, Samuli Kullervo Juhani
Kirkonkylä
11.8.1912, Rovaniemi, muutti 18.4.1945
Liperiin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Glasin (Levälä), Kalle Vilhelm
Heikkilä
13.2.1906, muutti 4.6.1945 Revonlah-
delle
JS: Louhi.

Korpr Granroth, Antti
Kirkonkylä
28.2.1921–27.1.1995
JS: Vienan kanava, Hiisjärvi, Ihantala.

Stm Granroth, Armas
Kirkonkylä
14.2.1918–20.7.1977
TS: Salla, Joutsijärvi.

Stm Granroth, Kalle Ville
Poussu
19.3.1900–23.3.1994
JS: Valtanen, Päävaara, Aatsinki, Sot-
kantaistelut, Kangasvaara, Lohivaara.

Alik Granroth, Kustu
Poussu
7.4.1897–6.3.1955
JS: Kiestinki.

Stm Granroth (Siikaoja), Oskari
Poussu
12.8.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Sahakylä,
Heinjoki. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä.

Kaartil Granroth, Pekka Arvid
Kirkonkylä
28.3.1905–22.1.1972
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Kers Granroth, Uuno
Kirkonkylä
24.12.1922–2.3.1984
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Granroth, Väinö Kaarlo
Poussu
8.5.1922–17.10.1945
JS: Louhen suunta, Uhtua, Karjalan
kannas.

Alik Granroth, Yrjö Ilmari
Poussu
6.11.1919–13.6.1997
JS: Salla, Kiestinki.

Maj Gyllenberg, Garth Ejler
Kirkonkylä
5.8.1911, Kokkola
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Kemi, Rovaniemi.

Korpr Haapalainen, Veikko
Kirkonkylä
1.7.1921
JS: Hiisjärvi, Poentsa, Karhumäki,
Mäntyselkä, Hyrsylä, Tsalkki,
Suojärvi, Vuontele, Ägläjärvi, Tolva-
järvi, Hyllsyrjä.
LS: Kuluntalahti, Sodankylä.

Korpr Haataja, Adam Fredrik
Kirkonkylä
23.12.1920–29.7.1973
JS: Sovajärvi, Kuolajärvi, Polkuvaara,
Vuorijärvi, Alakurtti, Ala-Vilmajoki,
Poentsa, Ihantala. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Haataja, Ali Antti
Vasaraperä
22.8.1921–20.11.1989
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Haataja, Antti
Kirkonkylä
8.7.1898–31.7.1968
JS: Louhi.

Stm Haataja, Antti Aleksanteri
Vasaraperä
4.11.1910–25.9.1971
TS: Suomussalmi, Alakurtti. JS: Röhö,
Jyskyjärvi. LS: Kemi.

Jääk Haataja, Antti Einari
Alakitka
19.1.1918–7.8.1949
JS: Karjalan kannas.

Stm Haataja, Antti Johannes
Vasaraperä
2.6.1911–20.5.1956

JS: Karhumäki, Karjalan kannas, Syväri,
Viipuri.

Korpr Haataja, Armas Alarik
Kirkonkylä
16.12.1911
JS: Louhi, Leppäjoki, Kiimasjärvi, Kuu-
tamolahti, Liusvaara, Kuolisvaara,
Luovajoki, Porajärvi, Ilomantsi.

Korpr Haataja, Arvo Leander
Alakitka
6.1.1922–14.9.1976
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä, Muonio.

Kers Haataja, Eino Alarik
Vasaraperä
10.5.1925
JS: Punnus, Äyräpää, Vuosalmi.

Alik Haataja, Eino August
Vasaraperä
3.2.1924, muutti 4.4.1960 Punkalaitu-
melle
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä, Kaaresuvanto.

Korpr Haataja, Hannes Alvar
Kirkonkylä
24.9.1920–23.10.1987
JS: Kuusamon partiokahakat, Louhi,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Haataja, Heino Fredrik
Vasaraperä

8.11.1918, muutti 5.11.1954 Taivalkos-
kelle
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Alik Haataja, Juho Eemil
Alakitka
4.9.1908–19.12.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Korpr Haataja, Juho Ilmari
Alakitka
12.7.1911–25.9.1986, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Haataja, Kalervo
Kirkonkylä
8.2.1924–22.1.1983
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Haataja, Kalle Arvid
Vasaraperä
25.3.1907–8.12.1981
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Kittilä.

Alik Haataja, Kalle Arvid
Kirkonkylä
29.8.1905–24.3.1954
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Haataja, Kalle Edvard
Vasaraperä
3.3.1923
JS: Desanttikahakka Kiiminki -42, Länsi-
Syväri.

Stm Haataja, Kalle Samuli
Alakitka
22.12.1923–12.10.1960
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Haataja, Kalle Viljami
Vasaraperä

9.6.1909–6.11.1984
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Rajajoki.

Ylikers Haataja, Lauri Ilmari
Vasaraperä
7.8.1918–17.1.1984
JS: Sovajärvi, Tuutijärvi, Polkuvaara,
Vuorijärvi, Kaltiovaara, Makiakuunvaa-
ra, Killuntoivaara, Alakurtti, Nuottavaa-
ra, Keski-Vilmajoki, Ala-Vilmajoki, Lu-
tikkavaara, Tolvila, Karhumäki, Ilo-
mantsi, Tolvajärvi.

Stm Haataja, Lauri Nestori
Kirkonkylä
15.1.1923–18.8.1949
JS: Desanttikahakka Kiimingissä, Syväri.

Stm Haataja, Leonard Henrik
Alakitka
2.7.1906–3.6.1993
JS: Lainolanjärvi.

Korpr Haataja (Meskus), Martti Henrik
Vasaraperä
5.11.1911
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Tkm Haataja, Matti Arvid
Alakitka
24.2.1900–1.2.1976
TS: Petsamo. JS: Louhi.

Stm Haataja, Maunu
Alakitka
21.1.1922
JS: Uhtua, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Paakkola, Rovaniemi.

Korpr Haataja, Niilo
Vasaraperä
7.7.1919–22.8.1972
JS: Louhi, Röhö, Ääninen, Vienan kana-
va, Hiisjärvi, Ihantala.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Haataja, Oskari Jalmari
Alakitka
11.2.1911–26.8.1976
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Haataja (Meskus), Reino
Vasaraperä
27.6.1914
JS: Louhi, Uhtua.

Kers Haataja, Veikko Abram
Vasaraperä
10.1.1920–15.2.1991
JS: Salla.

Korpr Haataja, Veikko Eljas
Kirkonkylä
1.4.1925
JS: Uhtua. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Haataja, Ville
Alakitka
9.7.1908–4.2.1991
JS: Louhi.

Kers Haataja, Ville Aukusti
Vasaraperä
27.1.1898–
TS: Salla. JS: Kiestinki

Alik Haataja, Väinö Hente
Alakitka
25.3.1916–21.12.1994
TS: Suomussalmi. JS: Kangasvaara, Lohivaara, Vaarakylä, Suvijärvi, Kiestinki, Länsi-Syväri, Laatokan koillispuoli. LS: Kemi.

Kapt Hakojärvi, Reino
Kirkonkylä
1.4.1908, Töysä
TS: Näkkijärvi, Perajoki, Tali, Viipurinlahti. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Halonen, Eino Herman
Kirkonkylä
9.3.1913–27.2.1980, Muhos
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Syväri, Kiiskijevö, Mäkriä, Vitele, Salmi, Pitkäranta.

Stm Halonen, Kalle Edvard
Kirkonkylä
30.6.1923–21.2.1964
JS: Uhtua, Säämäjärvi, Suojärvi, Kotajärvi, Vuontelevä, Ägläjärvi, Tolvajärvi.

Alik Halonen, Nestori Viljam
Kirkonkylä
10.9.1915
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Halonen, Vieno Vilhelm
Kirkonkylä
27.3.1920
JS: Kirakkalampi, Polkuvaara, Kieristelmävaara, Nenäpalo, Uulantaivaara, Tuorrevaara, Alakurtti, Tuntsa, Vaitojoki, Vilmajoki, Lohilahti, Lohivaara, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Hannula, Aarne
Alakitka
29.10.1925
JS: Vuosalmi.

Jääk Hannula, Arvid
Alakitka
30.7.1897–4.5.1965
JS: Lohilahti.

Korpr Hannula, Aukusti
Alakitka
17.10.1919
JS: Euta. LS: Kemi, Pohjois-Suomi.

Korpr Hannula, Eino Vilhelm
Heikkilä
9.6.1910 Peräposio–25.8.1979
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Suomussalmi.

Stm Hannula, Herman Edvard
Heikkilä
12.7.1904–2.1.1945
TS: Kuusamon partiokahakat.

Korpr Hannula, Johan Anselmi
Alakitka
4.4.1915–29.12.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Hannula, Martti Ilmari
Heikkilä
8.1.1920
JS: Lutto. LS: Kemi, Pohjois-Suomi.

Korpr Hannula, Niilo Viljami
Alakitka
13.3.1922
JS: Vienan kanava, Leppäjoki, Sara-vaara, Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikkavaara.

Alik Hannula, Sulo Verner
Heikkilä
17.8.1918–29.7.1980
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Hannula, Uuno Henteri
Alakitka
11.5.1920–21.5.1982
JS: Ala-Vilmajoki, Poventsa, Kontupohja, Kendjärvi, Rovannmäki, Varpakylä, Tolvajoki, Lutikkavaara, Tolvila. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Hannula, Vilho
15.9.1925
JS: Karjalan kannas

Korpr Harjajärvi, Antti Herman
Kirkonkylä
30.5.1908
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Heikkala, Aarne Iisakki
Heikkilä
21.2.1915–1.7.1991
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rovaniemi.

Korpr Heikkala, Eino Vilhelm
Heikkilä
25.5.1920
JS: Kiestinki, Uhtua. TS: Kemi.

Korpr Heikkala, Hannes Aatami
Heikkilä
31.5.1920–5.10.1996
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Heikkala, Toivo Iisakki
Heikkilä
11.9.1922–3.3.1992
JS: Louhi, Uhtua, Vuosalmi. LS: Tornio.

Kers Heikkala, Uuno Vilhelm
Heikkilä
2.8.1911–9.3.1979
JS: Killuntaivaara, Uulantorinvaara, Alakurtti, Voittojoki, Ala-Vilmajoki, Suvijärvi, Röhön partio.

Korp Heikkilä, Alpo Kustaa
Kirkonkylä
15.10.1917–23.2.1992
TS: Kemijärvi, Salla.

Alik Heikkilä, Eetu
Heikkilä
3.6.1898–22.3.1957
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Heikkilä, Erland
Heikkilä
11.9.1906–18.3.1960

Stm Heikkilä, Frans Adolf
Heikkilä
2.5.1900–21.11.1969
JS: Louhi, Salla.

Alik Heikkilä, Kalle Arvid
Heikkilä
27.3.1898–5.12.1968
JS: Louhi.

Kers Heikkilä, Sulo Ilmari
Heikkilä
18.1.1924–29.6.1994
JS: Salla, Kanneljärvi, Peippola, Summa, Tammisuo, Ventelä, Juustilankangas, Tienhaara.

Kers Heikkilä, Tauno Arvid
Heikkilä
4.2.1922–9.5.1991, Oulu
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Heikkilä (Koskinen), Väinö Olavi
Poussu
23.8.1909, Eräjärvi
TS: Kiimasjärven ja Suvannon seudulla
kaukopartiossa. JS: Louhi

Stm Heikkilä, Yrjö Hesekeel
Alakitka
9.4.1900 (KoskiTi)–6.4.1961 (Oulu)
JS: Louhi. Korpilahti

Alik Heikkinen, Aarne Vilhelm
Kirkonkylä
27.5.1914, muutti 23.7.1945 Ylitorniolle
JS: Louhi. Jelettijärvi, Karjalan kannas.

Stm Heikkinen, Eino
Poussu
1.11.1923
JS: Hiisjärvi, Poventsä, Porajärvi, Muujärvi, Renalinvaara, Ägläjärvi.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Heikkinen, Eino Olof
Alakitka
6.9.1913–16.5.1962
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Heikkinen, Heimo Henrik
Kirkonkylä
22.1.1915 Tervola, muutti 8.1.1943 Alavieskaan
TS: Suomussalmi, Raate, Pitkäranta.
JS: Louhi.

Stm Heikkinen, Jaakko Armas
Alakitka
30.3.1906–23.11.1968
JS: Louhi, Loimola.

Stm Heikkinen, Kalle Arvi
Heikkilä
23.6.1909, muutti 28.4.1949 Iisalmelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Heikkinen, Kalle Emil
Kirkonkylä
12.1.1912–8.8.1962 (Muurola)
JS: Salla, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Heikkinen, Onni Jalmary
Alakitka
30.5.1912–4.2.1976
LS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Heikkinen, Reino Kaarlo
Poussu
16.5.1920
JS: Louhi, Karhumäki, Krivi, Karjalan
kannas, Karvola, Revonkylä.

Stm Heikkinen, Tauno Einar
Poussu
20.11.1911–24.4.1962
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Heikkinen, Vieno Viljo
Poussu
15.1.1914–24.3.1949
JS: Louhi.

Stm Heiskanen, Aale Aukusti
Kirkonkylä
18.9.1909–26.7.1961
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Korpr Heiskanen, Aarne Vilho
Heikkilä
29.5.1921–21.6.1991
JS: Vienan kanava, Hiisjärvi.

Korpr Heiskanen, Eetu
Lämsä
3.5.1904–13.3.1989
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Heiskanen (Limma), Eetu Vilhelm
Heikkilä
14.1.1917–3.9.1984
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Suvijärven
ja Röhön partio, Syväri, Impilahti.
LS: Kemi.

Korpr Heiskanen, Emil
Kirkonkylä
11.7.1912
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jyskyjärvi.
LS: Kemi.

Korpr Heiskanen, Johan Jalmary
Kirkonkylä
22.9.1915–3.1.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Tolvajärvi, Vuontelee.

Alik Heiskanen, Juhani Reete
Heikkilä
10.1.1924
JS: Jessoila, Annantehdas, Aittojoki,
Vuontela, Ägläjärvi, Tolvajärvi.

Stm Heiskanen, Juho Jaakoppi
Lämsä
20.11.1918–7.6.1950
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Heiskanen, Juho Kustaa
Lämsä
19.2.1901–18.11.1986, Oulu
JS: Louhi.

Stm Heiskanen, Kalle
Heikkilä
19.12.1904–9.11.1990
JS: Pisto, Jyskyjärvi.

Stm Heiskanen, Kalle Arvi
Lämsä
20.7.1911–23.6.1967
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Stm Heiskanen, Kalle Edvard
Kirkonkylä
22.1.1898–11.6.1968
TS: Kuhmo.

Stm Heiskanen, Niilo
Lämsä
15.11.1924–23.1.1979
JS: Vuontelee, Ägläjärvi, Tolvajärvi.

Kers Heiskanen, Niilo Armas
Lämsä
4.3.1918–30.9.1979
TS: Rautu, Kiviniemi, Vuosalmi.
JS: Louhi.

Korpr Heiskanen, Veikko Ilmari
Kirkonkylä
18.8.1918
TS: Tuutijärvi, Polkuvaara, Uulantorinvaara, Alakurtti, Vaittojoki, Vilmajoki,
JS: Louhi, Äänisniemi, Vienan kanava,
Hiisjärvi, Ihantala.

Alik Heiskanen, Ville Arvi
Lämsä
23.11.1913–4.6.1969
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Tolvajärvi, Vuontelee.

Jääk Hekkala, Arvi
Kirkonkylä
22.2.1901–12.3.1985
JS: Louhi, Salla, Valtanen, Päävaara,
Joutsijärvi, Paikanselkä, Märkävaara.

Alik Hekkala, Eetu
Kirkonkylä
4.4.1910–26.3.1978
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Hekkala, Heikki
Kirkonkylä
19.1.1912–2.8.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Hekkala (Karjalainen), Juho Oskari
Kirkonkylä
10.6.1897–11.10.1970, Oulu
JS: Louhi.

Tkm Hekkala, Kalle
Kirkonkylä
25.1.1905–14.2.1995
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Ylikers Hekkala, Niilo Antti
Kirkonkylä
13.1.1918–7.3.1983
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Hekkala, Veikko Armas
Kirkonkylä
23.10.1924

JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Ltn Hellevirta (Helle), Eero Adolf
Kirkonkylä
14.7.1904, Hämeenlinna, muutti
30.9.1943 Tampereelle
JS: Louhi, Uhtua, Tolvajärvi, Aunus,
Tuulos, Ailavainen, Mäkriä, Tolvajärvi,
Ägläjärvi, Aittojoki.

Korpr Hentilä, Antti Viljo
Heikkilä
2.12.1910
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Hentilä, Juho Eemil
Heikkilä
21.2.1908–9.6.1962
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Hentilä, Kalle Herman
Heikkilä
17.12.1907–9.3.1985
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Kuusamolaiset Niilo Hekkala (vas.) ja Martti Salmirinne (oik.) poseeraavat Uhtuan Hevosenkengän oikealla sivustalla v. 1943.

Hentilä, Kustaa Herman
Heikkilä
11.2.1905–23.7.1986
IS-tehtävissä JS:ssa.

Ylikers Hentilä, Leo Erland
Heikkilä
21.2.1913
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi,
Kittilä.

Alik Hentilä, Mauno Iisakki
Heikkilä
18.8.1916–15.10.1979
JS: Louhi, Uhtua. TS: Lipola, Kyyrölä,
Oinola, Kämärä, Heinjoki, Näävälä,
Kaplaanmäki.

Korpr Hentilä, Vilhelm Edvard
Heikkilä
23.8.1905
TS: Sotapoliisi.

Korpr Heponiemi, Armas Viljami
Heikkilä
18.9.1916, muutti 12.3.1974 Iittiin
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinaala, Kämärä,
Heinjoki, Näävälä, Kaplaanmäki, Porttien-
hoikka. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Heponiemi, Kalle
Heikkilä
7.11.1925–29.5.1991
JS: Puumala, Vitikka, Jukkola, Seivästö,
Karjalan kannas.

Stm Heponiemi, Mauno Henrik
Heikkilä
12.6.1902–21.6.1948
JS: Louhi.

Korpr Herva, Rikhard
Liikasenvaara
18.1.1919, muutti 27.10.1966 Rovanie-
melle

JS: Karjalan kannas, Valkeasaari, Raja-
joki, Uusikirkko, Viipuri, Vilaniemi.

Stm Hietala, Juho Erkki
Heikkilä
13.3.1900–14.12.1979
TS: Salla. JS: Louhi.

Alik Hildén, Eino
Heikkilä
20.11.1912–3.7.1947
JS: Louhi, Uhtua.

Väap Hildén Kalle Herman
Heikkilä
23.6.1910–21.2.1985
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Lakijärvi,
Röhö, Länsi-Syväri.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Hildén, Martti Eemil
Heikkilä
12.11.1922, muutti 18.2.1948 Saloisiin
JS: Louhi, Uhtua, Hevosenkengä.

Kers Hildén, Pauli
Heikkilä
31.1.1918, muutti 11.12.1947 Ouluun
TS: Karjalan kannas. JS: Paanajärvi,
Vartiolampi, Kostovaara, Soukelon
kannas, Niskan kylä, Lohivaara, Jeletti-
järvi, Uhtua, Jyskyjärvi.
LS: Kemi.

Alik Hildén, Sulo Eemeli
Heikkilä
20.6.1921, muutti 26.6.1946 Siikajoelle
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Hildén, Ville
Heikkilä
31.12.1915–14.3.1943
TS: Lipola.

Stm Hiltunen, Eino Edvard
Poussu
28.4.1910–2.10.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jyskyjärvi.
LS: Kemi.

Stm Hiltunen, Jaakko Petteri
Kirkonkylä
24.3.1922
JS: Uhtua, Louhi.

Korpr Hiltunen, Juho
Poussu
14.9.1909
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Länsi-
Sylväri, Laatokan koillispuoli
LS: Kemi, Rovaniemi.

Stm Hiltunen, Kalle Einari
Kirkonkylä
15.11.1918–30.1.1976
JS: Luton suunta.

Kers Hiltunen, Martti
Poussu
10.11.1914–12.12.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Hiltunen, Mauno (Alvar)
Kirkonkylä
30.6.1922, Taivalkoski–1.7.1998
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Hiltunen, Toivo Kullervo
Poussu
18.11.1921–6.6.1994
JS: Louhi.

Stm Hiltunen, Veikko Iisakki
Poussu
23.12.1925
JS: Vitikkala, Jukkola, Seivästö.

Alik Hiltunen, Väinö Vilhelm
Poussu
26.4.1919

JS: Salla, Voittojoki, Rukajärvi, Perälah-
ti, Krivi, Äänisniemi, Poventsa, Karhu-
mäki, Mäntyselkä, Suojärvi, Vuontele,
Ägläjärvi, Tolvajärvi, Hanhivaara, Hyl-
kysyrjä. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Hiltunen, Yrjö Kustaa
Poussu
20.11.1904–15.3.1985
TS: Salla. JS: Louhi.

Alik Hirvaskari, Arvo Johannes
Kirkonkylä
19.2.1901, Siikajoki, muutti 5.6.1943
Muhokselle
JS: Louhi.

Alik Hokkanen, Antti Helmeri
Heikkilä
16.7.1910–30.1.1959
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Suuriky-
lä, Vaarakylä, Nietjärvi, Korkea-
kangas, Uuksujärvi. LS: Kemi.

Stm Hokkanen, Onni Veikko
Heikkilä
14.9.1912–24.12.1963
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Ylilt Honkaniemi, Kauko Johannes
Alakitka
21.3.1914
TS: Suomussalmi. JS: Viena, Sohjanan-
joki, Karjalan kannas.

Kers Huotari, Eero Olavi
Kirkonkylä
3.6.1925–24.6.1976, Posio
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Poh-
jois-Suomi.

Vääp Huotari, Jaakko Heikki
Kirkonkylä
24.7.1917–15.9.1985
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Tkm Huotari, Kalle Vilho
Kirkonkylä
23.5.1904–21.1.1962
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Huovinen, Olavi Edvard
Heikkilä
18.12.1925
JS: Puumala, Vitikkala, Jukola, Seivästö,
Viipurin lahti.

Stm Huttu, Iivari
Kirkonkylä
9.5.1917–17.4.1966, Oulu
TS: Lipola. JS: Salla, Seesjärvi, Krivi,
Vienan kanava, Lappijoki, Saravaara,
Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikka-
vaara.

Stm Huttu, Juho Aukusti
Kirkonkylä
30.9.1901–3.9.1961
TS: Pistojärvi.

Korpr Huttu, Reino
Kirkonkylä
22.9.1924–7.4.1988
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Hynnen, Arvo Aleksanteri
Kirkonkylä
26.11.1911–12.12.1949
JS: Kiestinki.

Stm Hyrkäs, Eemil
Lämsä
22.7.1899–10.12.1974
JS: Louhi.

Kers Hyrkäs, Viljo Armas
Lämsä
16.3.1919–1.10.1979
JS: Uhtua, Suulajärvi. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Hyrkäs Väinö Olavi
Kirkonkylä
12.3.1920
JS: Karjalan kannas.

Ylilt af Hällström, Gunnar Erkki
Johannes
Kirkonkylä
13.7.1917–13.12.1968, Oulu
TS: Suomussalmi.
JS: Uhtua.

Kers af Hällström, Kaarlo Valdemar
Kirkonkylä
7.2.1921, muutti 22.9.1925 Ouluun
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi.

Stm Hänninen, Artturi
Heikkilä
4.2.1918, muutti 7.2.1944 Valtimolle
TS: Aittojoki, Kollaa. JS: Louhi.

Korpr Hänninen, Frans Petteri
Heikkilä
1.2.1924, muutti 21.6.1949 Saloisiin
JS: Uhtua, Jessoila, Suojärvi.

Ylik Hänninen, Johan Petteri
Heikkilä
16.2.1915
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi.

Kers Hänninen, Uuno Arvid
Heikkilä
10.3.1914–10.1.1995
TS: Suomussalmi.

Korpr Hänninen, Uuno Väinö
Heikkilä
19.6.1911
JS: Louhi, Vammelsuu, Viipuri,
Viipurinlahti.

Korpr Härkönen, Antti Vihtori
Heikkilä
10.12.1911–3.5.1970
JS: Kiestinki, Karjalan kannas.

Kers Härkönen, Eino
Heikkilä
2.4.1920, muutti 14.5.1948 Pudasjärvelle
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Härkönen, Iivari Aadolf
Heikkilä
15.9.1904–13.9.1957
JS: Louhi.

Stm Härkönen, Kalle
Heikkilä
12.2.1906–22.10.1964
JS: Louhi.

Stm Härkönen, Kalle Arvid
Heikkilä
12.8.1902–20.9.1976
TS: Kurtti, Kemijärvi, Salla, Kuusamon
partiokahakat. JS: Louhi.

Kers Härkönen, Niilo Johannes
Heikkilä
12.2.1914–28.11.1976
JS: Louhi.

Alik Härkönen, Paavo Herman
Heikkilä
22.3.1909–15.1.1978
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Vääp Hööpakka, Arvid Matias
Alakitka
28.11.1911, Ylistaro–13.11.1994

TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Soan-
lahti, Hyrsylä, Jessoila, Prääsä, Petros-
koi, Lotinapelto.

Stm Illikainen, Aabram
Poussu
4.11.1905–15.6.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Kangas-
vaara.

Korpr Isopoussu, Arvi
Poussu
30.1.1918–15.10.1971
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi, Vilajoki, Uukulahti.
JS: Kangasvaara, Lohivaara, Vaaranky-
lä.

Korpr Isopoussu, Eemil
Poussu
4.1.1923
JS: Laatokan Karjala.

Alik Isopoussu, Eetu
Poussu
31.1.1910–25.12.1973
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Isopoussu, Eino
Poussu
19.1.1911–30.12.1975, Järvenpää
JS: Louhi, Laatokan Karjala. LS: Kemi.

Kers Isopoussu, Johan Armas
Poussu
8.3.1920
JS: Laatokan Karjala.

Alik Isopoussu, Oskari
Poussu
28.1.1918
TS: Lemetti. JS: Seesjärvi, Koivu.

Stm Isopoussu, Veikko
Poussu
25.1.1917–4.2.1982
TS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.
JS: Louhi.

Kers Isopoussu, Veikko Aleksanteri
Poussu
11.7.1925
JS: Puumala, Vitikkala, Jukkola, Seiväs-
tö, Karjalan kannas.

Korpr Isopoussu, Viljam
Poussu
20.4.1915–20.5.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Jaakkola, Ali
Alakitka
15.11.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Jaakkola, Antti
Poussu
20.12.1907–14.2.1981
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Jaakkola, Eino
Poussu
12.3.1911–3.12.1988
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Laatokan
Karjala. LS: Kemi.

Stm Jaakkola, Juho Aukusti
Kirkonkylä
26.10.1903–1.5.1985
JS: Louhi.

Stm Jaakkola, Kalle Ariel
Poussu
5.6.1901–6.6.1958
JS: Louhi.

Alik Jaakkola, Sämi Viljam
Poussu
17.3.1918–13.4.1973
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Laato-
kan Karjala.

Kers Jaakkola, Veikko Edvard
Kirkonkylä
16.12.1916–9.12.1969

TS: Lipola, Kyyrölä. JS: Louhi, Laato-
kan Karjala.

Stm Jokela, Aato
Poussu
1.6.1905–5.1.1995
JS: Louhi.

Alik Jokela, Emil
Poussu
18.11.1911
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Jokinen, Jaakko Vilhelm
Liikasenvaara
25.7.1921–3.11.1966
JS: Uhtua, Louhi.

Vääp Junnonen, Olavi Johannes
Kirkonkylä
23.11.1913, Kivennapa, muutti 1.9.1960
Ylivieskaan
TS: Kuusamo. JS: Kostamovaara, Sou-
kelo, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Korpr Junttila, Hannes
Kirkonkylä
1.6.1921–23.10.1996
JS: Salla, Vienan Karjala, Karjalan kan-
nas. LS: Pohjois-Suomi.

Kers Jurmu, Arvid
Kirkonkylä
14.2.1911–14.1.1987
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Louhi.

Korpr Juuma, Alpi
Alakitka
20.12.1912–13.6.1989
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan
kannas.

Alik Juuma, Antti Armas
Alakitka
24.1.1914–31.12.1982
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Juuma, Juho Ali
Alakitka
8.3.1925
JS: Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Sodankylä, Ivalo, Inari,
Utsjoki

Korpr Juuma, Mauno Hente
Alakitka
10.10.1921
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suo-
mi.

Korpr Juumajärvi, Helmer Ruben
Alakitka
10.11.1913–4.9.1991
TS: Suomussalmi. JS: Vienan Karjala,
Laatokan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Juumajärvi, Juho Edvard
Alakitka
14.1.1904–26.10.1992
TS: Suomussalmi, Oulangan suunta.

Ylil Jyrävä, Juho Arvid
Kirkonkylä
18.7.1907–20.10.1957
TS: Suomussalmi. JS: Vienan Karjala,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Jäkäläniemi (ent. Kurtti), Kalle
Armas
Vasaraperä
14.10.1917–6.4.1997
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Stm Järvinen, Alpo Oskari
Kirkonkylä
31.12.1915
JS: Juustjärvi, Karhumäki, Maaselkä,
Karjalan kannas.

Kers Kahma-Viiala, Jaakko Eevert
Kirkonkylä
9.7.1899, Jalasjärvi, muutti 28.2.1952
Oulujoelle
TS: Hossa, Murtovaara partiotiaist.
JS: Louhi.

Väep Kaikkonen, Armas Vilhelm
Kirkonkylä
24.3.1916–30.8.1993
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Kaikkonen, Eetu
Poussu
13.6.1897, Suomussalmi – 19.5.1950
JS: Kiestinki.

Alik Kaikkonen, Eino Johannes
Kirkonkylä
1.3.1922
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Jelettijärvi.
LS: Rovaniemi.

Stm Kaikkonen, Reino Vilho
Kirkonkylä
22.12.1925, muutti 2.12.1954 Vaasaan
JS: Karjalan kannas.

Korpr Kaikkonen, Väinö Eemeli
Kirkonkylä
29.12.1924–14.4.1994
JS: Kotajärvi, Kivijärvi, Tolvajärvi.
LS: Ristijärvi, Märkäjärvi.

Korpr Kajava, Antti Herman
Alakitka
25.12.1913–22.4.1993
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Laatokan Karjala.

Kaartil Kallio, Kalle Viljami
Kirkonkylä
1.10.1901, Ylivieska–16.11.1980
JS: Louhi.

Korpr Kallunki, Antti Arvi
11.11.1911–7.6.1981
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Laatokan
Karjala.

Stm Kallunki, Armas
Alakitka
10.10.1907–4.3.1983
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi.

Jääk Kallunki, Edvard
Alakitka
5.2.1904–26.4.1989
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Kallunki, Eino
Kirkonkylä
6.10.1920–28.10.1994 Taivalkoski
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Kemi, Rovaniemi, Muonio.

Kers Kallunki, Johan Leonard
Alakitka
16.10.1913
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Kallunki, Juho Petter
Heikkilä
3.9.1900–16.6.1981
TS: Saija.

Kers Kallunki, Kalle
Alakitka
12.7.1916–16.4.1965
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Stm Kallunki, Kalle Arvid (Arvi)
Kirkonkylä
25.5.1904–5.11.1973, Oulu
TS: Louhi.

Kers Kallunki, Kalle Ilmari
Alakitka
13.3.1920–28.4.1991
JS: Luton suunta. LS: Kemi.

Korpr Kallunki, Sulo
Alakitka
s. 2.5.1923
JS: Aunus, Karjalan kannas.

Alik Kallunki Uuno Andreas
Alakitka
3.5.1911–19.4.1952
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Kallunki, Uuno Ilmari
Heikkilä
17.12.1914, muutti 24.5.1946 Ouluun
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Kallunki, Veikko Armas
Alakitka
19.12.1913–7.11.1961
JS: Karjalan kannas.

Alik Kallunki, Väinö
Kirkonkylä
24.1.1925–16.9.1984, Kauniainen
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Ylik Kallunki, Väinö Wilhelm
Alakitka
10.3.1916–10.7.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Stm Kananen, Jussi
Heikkilä
28.4.1921–21.3.1996
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS:
Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Kantoniemi, Uuno
Kirkonkylä
3.1.1900–16.6.1970, Taivalkoski
TS: Salla.

Korpr Kantoniemi, Uuno Armas
Kirkonkylä

2.2.1925–29.12.1969
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Kapt Karhunen, Ukko Selim Olavi
Kirkonkylä
26.1.1918, Hiitola
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi.

Korpr Karjalainen, Aarne
Kirkonkylä
18.9.1925–31.1.1969
JS: Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen (Törmälä), Aarne
Antero
Alakitka
6.12.1907–10.7.1981
JS: Louhi.

Stm Karjalainen, Aate
Poussu
8.1.1922
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Karjalainen, Aatovi
Heikkilä
14.9.1899, muutti 31.10.1947 Lumijoelle
JS: Louhi.

Stm Karjalainen, Albert
Heikkilä
28.6.1909–16.6.1982, Siikajoki
TS: Suomussalmi.

Korpr Karjalainen, Alpo Matti
Kirkonkylä
24.2.1922
JS: Vienan kanava, Leppäjoki.

Korpr Karjalainen, Anse Henriikki
Alakitka
23.7.1917–26.9.1978
TS: Viivytystaist. Kurtti, Joutsijärvi,
Onkamo. JS: Uhtua.

Stm Karjalainen, Antti Herman
Poussu
20.1.1897–27.4.1969
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Alik Karjalainen, Antti Ilmari
Kirkonkylä
25.12.1913–17.1.1989
TS: Vienan Karjala. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Alik Karjalainen, Antti Ilmari
Poussu
25.12.1913–17.1.1989
TS: Petsamo. JS: Salla, Vienan Karjala,
Laatokan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Alik Karjalainen, Antti Rikhard
Lämsä
2.1.1901, muutti 7.10.1949 Saloisiin
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Onkamo, Korja.

Korpr Karjalainen, Armas Vilhelm
Lämsä
22.6.1910–26.7.1977, Pudasjärvi
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Syväri.

Kers Karjalainen, Artturi
Heikkilä
20.6.1907–30.8.1992, Kuhmo
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Karjalainen, Arvo Edvard
Lämsä
20.6.1912–20.7.1956
JS: Jelettijärventie, Lohijärven suunta,
Karjalan kannas, Karhumäki.

Korpr Karjalainen (Rukajärvi), Arvo
Eemeli
Heikkilä
23.12.1923–11.11.1989
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Kers Karjalainen, Eino Iisakki
Heikkilä
16.5.1924–22.9.1972
JS: Uhtua, Summa, Ventele, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Röyttä.

Stm Karjalainen, Eino
Heikkilä
15.11.1907–23.9.1985, Jyväskylä
TS: Kuusamon partioistaist. JS: Louhi,
Karjalan kannas. LS: Tornio.

Stm Karjalainen, Eino
Kirkonkylä
31.1.1921
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Karjalainen, Eino
Kirkonkylä
17.3.1920–21.1.1996
JS: Vienan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Karjalainen, Eino Armas
Kirkonkylä
15.5.1918, muutti 14.6.1945
JS: Maaselkä, Ihantala.

Kers Karjalainen, Eino Arvid
Heikkilä
1.4.1915, muutti 25.8.1947 Kuivanie-
melle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Stm Karjalainen, Eino Herman
Kirkonkylä
26.5.1909–31.10.1956
TS: Suomussalmi.

Korpr Karjalainen, Eino Severi
Kirkonkylä
22.12.1917–7.12.1990
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Karjalainen, Eljas Kustu
Heikkilä
27.3.1903, muutti 22.3.1948 Siikajoelle
TS: Salla. JS: Pitkäranta, Lemetti, Mursula.

Stm Karjalainen, Emil
Poussu
19.4.1905–20.5.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Karjalainen, Frans Aatovi (Aadolf)
Heikkilä
23.6.1924–9.9.1964
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Karjalainen, Frans Oskari
Heikkilä
3.7.1919, muutti 3.4.1944 Iihin
JS: Suurlahti, Kuhmo, Syväri, Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen, Heikki Oskari
Kirkonkylä
7.9.1913–19.2.1993
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen, Ilmari
Kirkonkylä
23.9.1922–29.12.1979
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Karjalainen (Paloniemi), Jalmari
Kirkonkylä
23.3.1901–4.6.1968
JS: Louhi.

Alik Karjalainen, Jalmari
Vasaraperä
5.11.1914, muutti 6.6.1957 Ranualla
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Karjalainen, Jalo Armas
Heikkilä
26.4.1900–2.1.1948
TS: Salla, Joutsijärvi, Louhi.

Kers Karjalainen, Johan Paavali
Kirkonkylä
2.11.1911–9.6.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Karjalainen, Juho Arvi
Heikkilä
20.6.1904–1958
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Karjalainen, Juho Heikki
Kirkonkylä
1.10.1899–1.6.1979
JS: Louhi.

Stm Karjalainen, Juho Kustaa (Junnu Kustu)
Poussu
1.3.1901–7.5.1974
TS: Kuusamon partiokahakat.

Korpr Karjalainen, Kalle
Heikkilä
1.2.1923, muutti 24.11.1950 Haukiputaalle
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karjalainen, Kalle
Kirkonkylä
20.1.1909–14.9.1988
JS: Jelettijärvi, Röhö.

Stm Karjalainen, Kalle
Lämsä
9.4.1905, muutti 16.1.1961 Raaheen
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Karjalainen, Kalle Arvid
Heikkilä
4.4.1912–31.12.1963
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Karjalainen, Kalle Veikko
Vasaraperä
8.5.1912–28.8.1980, Posio
JS: Louhi, Uhtua.

Ylik Karjalainen (Värme), Kustaa Feliks
Kirkonkylä
18.10.1919
JS: Louhi, Uhtua, Loimola, Tolvajärvi.

Stm Karjalainen (Kotipalo), Kustaa Herman
Kirkonkylä
11.1.1905–19.4.1970
TS: Kuusamon partiokahakat, Vuosalmi.

Stm Karjalainen, Lauri
Poussu
10.8.1900–11.8.1961
JS: Louhi.

Korpr Karjalainen, Lauri Viljam
Alakitka
10.8.1920–21.6.1980
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karjalainen, Mikko Severus
Kirkonkylä
17.4.1897–8.2.1964
JS: Louhi.

Korpr Karjalainen, Niilo Armas
Lämsä
25.12.1919
JS: Louhi.

Alik Karjalainen Oskari
Kirkonkylä
2.4.1912–27.2.1998
TS: Suomussalmi. JS: Louhi

Korpr Karjalainen, Oskar Leonard
Kirkonkylä
5.9.1901
JS: Louhi.

Korpr Karjalainen, Pauli
Kirkonkylä
22.6.1921–28.8.1976
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen, Pauli Herman
Kirkonkylä
10.4.1926, muutti 18.5.1953 Rovaniemelle
JS: Laatokan Karjala.

Alik Karjalainen, Reino
Heikkilä
4.3.1918–9.4.1975
TS: Joutsijärvi, Saija. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Karjalainen, Reino
Lämsä
25.3.1918, muutti 2.1.1945 Pudasjärvelle
JS: Salla, Louhi, Ääninen, Maaselkä, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karjalainen, Sulo Armas
Kirkonkylä
21.9.1921
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Stm Karjalainen, Sulo Herman
Kirkonkylä
18.12.1923–14.2.1967
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Karjalainen, Svante Ilmari
Vasaraperä
1.6.1914–26.8.1995
TS: Suomussalmi. JS: Vienan Karjala,
Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen (Kotipalo), Taneli
Eevert
Kirkonkylä
15.4.1909–30.4.1979
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Karjalainen, Tauno Armas
Poussu
4.8.1921
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karjalainen, Tauno Armas
Poussu
1.3.1924–4.7.1960
JS: Karjalan kannas.

Vääp Karjalainen, Toivo Anselm
Kirkonkylä
14.10.1914, muutti 24.8.1948 Tornioon

TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen, Toivo Ville
Kirkonkylä
8.10.1924–13.3.1975
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karjalainen, Unto Edvard
Heikkilä
1.9.1918–4.2.1975
JS: Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen, Uuno
Alakitka
4.10.1918
JS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.

Alik Karjalainen, Uuno Antreas
Kirkonkylä
25.8.1920–3.9.1980
JS: Louhi.

Korpr Karjalainen, Uuno Vilhelm
Kirkonkylä
25.6.1914–23.12.1995
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Alik Karjalainen, Uuno Vilho
Heikkilä
12.4.1912–28.2.1994
JS: Louhi, Ääninen, Vienan kanava.

Korpr Karjalainen, Veikko
Heikkilä
14.12.1918–5.12.1987
JS: Vuorttijärvi, Luton suunta.

Korpr Karjalainen, Veikko
Lämsä
12.11.1922, muutti 21.6.1949 Oulaisiin
JS: Karjalan kannas.

Stm Karjalainen, Veikko
Poussu
14.2.1912

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kers Karjalainen (Alavuoma), Veikko
Aleksanteri
Kirkonkylä
1.2.1914
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Stm Karjalainen, Veikko Arvid
Poussu
31.3.1918–18.12.1963
JS: Louhi.

Kers Karjalainen, Veikko Edvard
Lämsä
10.3.1922–23.2.1985 Ruotsissa
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Karjalainen, Veikko Ilmari
Kirkonkylä
9.11.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Karjalainen, Veikko Vilhelmi
(Vilhelm)
Kirkonkylä
10.11.1920
JS: Louhi.

Korpr Karjalainen, Vieno Aukusti
Kirkonkylä
16.3.1921–13.12.1986
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kers Karjalainen, Vieno Juhani
Poussu
21.3.1922
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Karjalainen, Ville Arvid
Heikkilä
14.8.1911–13.6.1982

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Tornio.

Korpr Karjalainen, Väinö
Lämsä
20.7.1920–17.4.1963
JS: Karjalan kannas.

Alik Karjalainen, Väinö
Poussu
23.7.1909–24.5.1976, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Karjalainen, Väinö Aleksanteri
Kirkonkylä
13.9.1902, muutti 20.7.1964 Ouluun
JS: Louhi.

Kers Karjalainen, Väinö Armas
Kirkonkylä
15.9.1917–26.7.1992
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi.

Sotmest Karjalainen, Väinö Fredrik
Kirkonkylä
23.8.1912, Iisalmi, muutti 22.1.1955
Kajaaniin
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Alik Karjalainen, Väinö Iisakki
Poussu
6.1.1916–7.10.1973
TS: Kuolajärvi, Joutsijärvi. JS: Uhtua,
Tolvajärvi.

Korpr Karjalainen, Yrjö Vilhelm
Poussu
4.7.1924–9.7.1983
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Karsikko, Juho Kustaa
Vasaraperä
29.8.1897–16.8.1969
JS: Louhi.

Stm Karsikko, Yrjö Herman
Kirkonkylä
8.7.1899–26.5.1977
JS: Louhi.

Rajaylikers Kartiovaara (Krochin), Joel
Kirkonkylä
25.11.1915, Salmi–6.4.1969
TS: Uusikylä, Uuksu, Jyskyjärvi, Lemetti, Mastokangas, Repomäki, Kiperäpalvi, Mustasuo. JS: Kiimajärvi, Sunto, Louhi, Savukoski. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karvonen, Aaro
Poussu
2.10.1909–13.1.1960
JS: Louhi.

Korpr Karvonen, Antti
Poussu
22.3.1916–5.1.1990, Pudasjärvi
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Karvonen, Antti Herman
Poussu
14.4.1921–10.3.1969
JS: Louhi.

Stm Karvonen, Ariel
Poussu (Kero)
1.11.1898–5.9.1954
JS: Louhi.

Korpr Karvonen, Eemil
Poussu
11.1.1912–29.8.1985
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Karvonen, Eero
Poussu
3.1.1924
JS: Karjalan kannas.

Kers Karvonen, Eino Veikko
Kirkonkylä
18.6.1916, muutti 6.9.1955 Säräisniemelle
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Karvonen, Herman
Poussu
12.9.1904–13.2.1978
JS: Louhi.

Korpr Karvonen, Jaakko Edvard
Poussu
24.6.1912–17.4.1956
JS: Syväri, Vuoksi, Vuosalmi.

Korpr Karvonen, Juho Aukusti
Poussu
10.6.1910–11.5.1992, Taivalkoski
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Karvonen, Niilo Armas
Vasaraperä
24.9.1922, muutti 1.2.1955 Ylikiiminkiin
JS: Uhtua, Louhi, Alakurtti. LS: Ristijärvi, Kemijärvi.

Stm Karvonen, Olli
Poussu
30.3.1911–13.12.1963
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Karvonen, Reino Veikko
Poussu
21.4.1918
TS: Naisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti, Larvajärvi, Vilajoki, Uukulahti.
JS: Louhi, Syväri, Laatokan Karjala.
LS: Kemi.

Stm Karvonen, Santeri
Poussu
9.11.1904
JS: Louhi.

Korpr Karvonen, Severi
Poussu
27.8.1909–10.8.1987
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Karvonen, Toivo
Poussu
16.5.1924–29.9.1977, Ähtäri
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Yliväp Karvonen, Toivo Jalmari
Vasaraperä
s. 7.9.1912
TS: Suomussalmi. JS: Ala-Vilmajoki, Seesjärvi, Krivi, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Karvonen, Uuno Olavi
Poussu
6.5.1902–10.2.1989
JS: Louhi.

Väp Karvonen, Veeli Arvid
Vasaraperä
2.7.1915–22.9.1989
TS: Suomussalmi. JS: Alakurtti, Seesjärvi, Krivi, Karjalan kannas.

Stm Karvonen, Ville Juho
Poussu
16.1.1902–21.7.1951
JS: Louhi.

Kers Kataja, Sulo
Kirkonkylä
13.3.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Kataja, Toivo Tapio
Kirkonkylä
7.2.1923, Nurmijärvi
JS: Itä-Karjala, Juustilankangas, Tienhaara.

Stm Kataja, Uuno Herman
Kirkonkylä
23.9.1907–15.5.1975
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Kataja, Viljo Fredrik
Kirkonkylä
27.1.1911, muutti 17.9.1956 Vaalaan
JS: Louhi, Uhtua.

Alik Kataja, Yrjö Herman
Kirkonkylä
13.6.1917–9.8.1973
JS: Taipaleen suunta, Louhi, Uhtua.

Ylik Kauhanen, Armas Johannes
Heikkilä
30.4.1898, Maaninka–31.5.1964
JS: Louhi.

Alik Kaukonieniemi, Lauri Mikko Sakari
Kirkonkylä
11.9.1923, muutti 28.6.1939 Helsinkiin
JS: Aunus.

Korpr Kaukoranta, Johannes
Kirkonkylä
18.10.1924–27.1.1968
JS: Leppäjoki, Saavaara, Kuhasjärvi, Soutujärvi, Porajärvi, Liusvaara.

Stm Kaukoranta, Teodor Heikki
Kirkonkylä
11.6.1923, muutti 4.6.1956 Rovaniemelle
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Ylik Keinänen, Heikki
Kirkonkylä
4.1.1910, Nilsiä, muutti 8.10.1960 Iisalmelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Kers Kela, Antti Herman
Kirkonkylä
3.12.1916–5.7.1977, Oulu
TS: Suomussalmi, Louhi. JS: Louhi.
LS: Kemi.

Stm Kela, Arvi
Lämsä
5.12.1910, muutti 3.1.1946 Pudasjärvelle
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Kela, Eino
Poussu
22.4.1906–28.8.1989
TS: Suomussalmi.

Stm Kela, Juho Niilo (Jani)
Poussu
1.2.1903–13.6.1972, Helsinki
TS: Joutsijärvi.

Stm Kela, Rikhard
Poussu
3.3.1901–9.1.1970
JS: Louhi.

Ylik Kela, Sihveri Kustu
Kirkonkylä
11.2.1919–12.1.1987
JS: Louhi.

Ylivääp Kela, Taneli Edvard
Alakitka
14.5.1909–28.12.1971, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Ylik Kela, Väinö Sihveri
Alakitka
16.7.1916–4.10.1989
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Savojärvi, Vitajoki, Muhilahti.
JS: Alakurtti, Seesjärvi, Krivi.

Korpr Kelja, Aarne
Kirkonkylä
10.6.1919, muutti 5.7.1945 Oulaisiin

JS: Ala-Vilmajoki, Seesjärvi, Krivi,
Vienan kanava, Leppäjoki, Maanselän
kannas, Juustjärvi, Porajärvi, Liusvaara,
Lutikkavaara.

Stm Kelja, Eetu Vilhelm
Kirkonkylä
4.5.1907–13.11.1968
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Korpr Kelja, Eino
Poussu
13.1.1908–26.4.1981
TS: Suomussalmi. JS: Kangasvaara,
Lohivaara, Jelettijärvi, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Stm Kelja, Oskari
Poussu
20.8.1901–27.12.1978
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Kan-
gasvaara, Lohivaara.

Korpr Kelja, Viljami
Poussu
9.12.1913–7.9.1990
TS: Suomussalmi. JS: Kangasvaara, Lo-
hivaara, Jyskyjärvi. LS: Kemi.

Stm Kemppainen, Aku Iivari
Kirkonkylä
9.5.1915–5.7.1973 (Kallinge, Ruotsi)
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Kemi.

Alik Kemppainen, Antti Viljami
Alakitka
23.5.1909–12.1.1955
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Kemppainen, Hannes Ilmari
Kirkonkylä
1.7.1914–10.11.1989
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kemppainen, Juho Ilmari
Alakitka
30.7.1910–21.6.1990, Oulu
TS: Suomussalmi, Louhi. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Kemppainen, Niilo Akseli
Alakitka
5.12.1924, muutti 21.8.1953 Rovanie-
melle
LS: Palojoki, Kaaresuvanto.

Kers Kemppainen, Toivo Lauri
Kirkonkylä, Vänrikinniemi
28.9.1923
JS: Länsi-Syväri, Kaltsin lohko,
Sammatus, Vitele.

Korpr Kemppainen, Uuno Herman
Alakitka
28.6.1912–20.2.1990
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Sova-
järvi, Alakurtti, Vilmajoki, Seesjärvi, Kri-
vi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Keränen, Antti Herman
Vasaraperä
13.5.1910–2.1.1984
TS: Kuusamon partiokahakat.
JS: Vaarankylä, Alakurtti, Vilmajoki.

Korpr Keränen, Eino Juhani
Kirkonkylä
24.6.1921, muutti 31.8.1945 Haapa-
järvelle
JS: Syväri. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Keränen, Juho Erkki
Vasaraperä
23.3.1919
JS: Kolvasjärvi, Repola.

Kers Keränen, Kalle
Vasaraperä
21.12.1917
TS: Joutsijärvi, Salla. JS: Vuorijärvi,
Vilmajoki, Seesjärvi, Krivi, Vienan
kanava,
Porajärvi, Lutikkavaara.

Kers Keränen, Pauli
Kirkonkylä, Vasaraperä
1.6.1914–12.2.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Keränen, Toivo Vilhelm
Kirkonkylä
25.6.1909
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Alik Keränen, Ville Arvid
Vasaraperä
1.7.1925
JS: Vitikkala.

Kers Kestilä, Johan Tauno
Alakitka
14.6.1917, muutti 7.12.1950 Kestilään
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Suvijärvi.

Korpr Kestilä, Niilo Asla (Aslak)
Alakitka
6.12.1925
JS: Karjalan kannas.

Alik Kieleväinen (nyk. Aiha), Väinö
Matias
Kirkonkylä
17.7.1922, muutti 8.4.1947 Alatorniolle
JS: Karjalan kannas, Uhtua. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kilpelä, Arvo Johannes
Alakitka
3.7.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Kilpelä, Eino Arvid
Alakitka
10.2.1919–16.5.1998
JS: Tulemajoki, Syväri, Karhumäki,
Seesjärvi.

Korpr Kilpelä, Veikko
Alakitka
18.1.1914
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Stm Kilpijärvi, Eetu
Alakitka
23.6.1902–15.1.1967
JS: Louhi.

Alik Kilpijärvi, Johan Pauli
Alakitka
7.6.1921
JS: Louhi.

Stm Kilpijärvi, Juho Armas
Alakitka
3.6.1909–24.11.1989
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Kilpijärvi, Petter (Pekka)
Alakitka
20.2.1900–3.3.1972
TS: Mustonen, Valtonen, Onkamo.
JS: Louhi.

Stm Kilpijärvi, Tauno Einari
Alakitka
22.9.1913–5.3.1991
TS: Suomussalmi. JS: Nenäpalo,
Nurmitunturi, Alakurtti, Uhtua.

Alik Kilpivaara, Aato Leonard
Alakitka
12.4.1920
JS: Tuutikylä, Polkuvaara, Keltsi.

Korpr Kilpivaara, Antti Ilmari
Alakitka
4.4.1914
TS: Suomussalmi. JS: Koillis-Suomi,
Uhtua, Kivijärvi, Tolvajärvi, Ristijärvi,
Keskijärvi.

Kers Kilpivaara, Juho Eenokki
Alakitka
15.7.1912–19.5.1990
TS: Suomussalmi. JS: Koillis-Suomi,
Uhtua, Kotajärvi, Kivijärvi, Tolvajärvi,
Ristijärvi, Karhujärvi.

Stm Kilpivaara, Mauno Henrik (Hente)
Alakitka
9.7.1897–13.10.1972
TS: Sovajärvi, Tuutijärvi.

Korpr Kilpivaara, Sulo Leonard
Alakitka
20.8.1925
JS: Karjalan kannas.

Korpr Kilpivaara, Uuno Henrik
Alakitka
13.2.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Kilpivaara, Ville Armas
Alakitka
28.7.1911–27.9.1963
TS: Louhi.

Stm Kilpivaara, Väinö
Alakitka
31.1.1917–17.11.1976, Oulu
JS: Louhi, itäraja Ilomantsiin saakka.

Ylil Kinnunen, Toivo Ilmari
Kirkonkylä
2.5.1916, Kuopio
TS: Laatokan Karjala. JS: Louhi.

Korpr Kivilahti, Anselm Ilmari
Vasaraperä
24.2.1915–9.5.1992
JS: Kangasvaara, Lohivaara, Vaaran-
kylä, Kainoja. LS: Kemi.

Stm Kivilahti, Antti Viljam
Vasaraperä
28.9.1917, muutti 23.1.1956 Pudasjär-
velle
TS: Valkjärvi, Karjalan kannas.
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Kivilahti, Iisakki Jalmari
Vasaraperä
18.4.1897–22.12.1948
JS: Louhi.

Korpr Kivilahti, Pauli Edvard
Vasaraperä
26.1.1923–27.8.1991
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kivilahti, Väinö Johannes
Vasaraperä
6.5.1918–28.9.1980
TS: Joutsijärvi, Kuru, Valtonen, Mänty-
vaara. JS: Uhtua, Jyväskylä, Vuokkiniemi,
Tolvajärvi.

Yliväp Kivioja, Matti
Kirkonkylä
28.2.1908, Ylivieska, muutti 3.12.1946
Ouluun
TS: Louhi, Röhö.

Stm Klemetti, Aarne Akseli
Heikkilä
27.7.1915, Kemijärvi – 26.8.1950

TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Kan-
gasvaara, Lohivaara, Vaarankylä, Jysky-
järvi.
LS: Kemi.

Korpr Klemetti, Frans Oskar
Heikkilä
11.3.1914, muutti 3.2.1948 Ylikiimin-
kiin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Pohjois-Suomi.

Alik Klemetti, Juho Armas
Heikkilä
10.11.1908–10.1.1948
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Klemetti, Niilo Herman
Heikkilä
18.8.1917–16.6.1976
JS: Louhi, Ala-Syväri. LS: Kemi.

Stm Klemetti, Uuno Aukusti
Heikkilä
18.11.1912, Kemijärvi–5.11.1963
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Lakivaara,
Jelettijärvi, Uhtua.

Kers Koittola, Ilmari
Kirkonkylä
4.3.1908, Veteli–4.1.1965
TS: Salla, Päävaara, Joutsijärvi, Märkä-
vaara, Paikanselkä, Ristelinvaara.
JS: Karjalan kannas.

Tkm Koivunen, Viljo Pellervo
Kirkonkylä
17.10.1909–7.12.1997
JS: Helsingin ilmatorjunta.

Alik Koivunen, Yrjö Angervo
Kirkonkylä
12.3.1902, Prunkkala–14.9.1982
JS: Louhi.

Stm Koivuranta, Kalle Aukusti
(Aleksanteri)
Lämsä
5.9.1900–16.7.1960
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi,
Varpuoja, Valtanen, Joutsijärvi, Päävaa-
ra.
JS: Vuorijärvi, Alakurtti, Ala-Vilmajoki.

Korpr Koivuranta, Oiva (Kaino) Aukus-
ti
Lämsä
6.1.1925–15.11.1977
JS: Karjalan kannas, Vuosalmi.
LS: Tornio, Paakkola, Rovaniemi.

Kers Kolvanki, Aarne Arvid
Kirkonkylä
5.8.1914–12.3.1996
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki.

Ylikers Kolvanki, Antti Herman
Kirkonkylä
23.12.1917–19.9.1987
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinola, Kämärä,
Heinjoki, Väätälä, Ylivesi.
JS: Louhi, Jelettijärvi, Vuokkiniemi,
Tolvajärvi, Vuonte.

Ylikers Kolvanki, Juho Petter (Petteri)
Kirkonkylä
2.5.1914–7.5.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Suurjärvi,
Vaarakylä, Jyskyjärvi.

Kaartil Kolvanki, Kalle Jalmary
Kirkonkylä
21.3.1906–6.7.1972
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Pohjoisvaara, Jelettijärvi.

Korpr Kolvanki, Kalle Leonard
Kirkonkylä
1.8.1918–25.1.1997
TS: Pitkäranta, Kollaa, Raate. JS: Lou-
hi, Uhtua, Maaselkä, Vuosmajärvi, Sot-
järvi, Loimola.

Korpr Kolvanki, Niilo
Kirkonkylä
21.7.1924–20.12.1987
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Ltn Koponen, Matti Ilmari
Kirkonkylä
23.8.1904, muutti 12.8.1946 Kajaa-
niin
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki, Jeletti-
järvi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Korpr Koramo, Leo Viljo
Alakitka
13.2.1921
JS: Krivi, Salmijoki.

Korpr Koramo, Sulo Edvard
Alakitka
30.11.1924
JS: Uhtua, Säämäjärvi, Suojärvi, Vuon-
tele, Ägläjärvi, Tolvajärvi.

Kers Korhonen, Arvo Johannes
Alakitka
18.4.1916
TS: Kuhmo. JS: Kalvasjärvi, Omelia,
Repola, Ontrosenvaara, Rukajärvi,
Ontajoki.

Alik Korhonen, Aslak Ilmari
Vasaraperä
16.5.1922–1.8.1987, Oulu
JS: Karjalan kannas, Rajajoki, Uusikirk-
ko, Viipuri.

Kers Korhonen, Eino Oskari
Kirkonkylä
5.1.1911, Sotkamo–16.8.1955
TS: Pelkosenniemi, Pikku-Akanjoki,
Savukoski, Salla, Kotala, Vilajoki.
JS: Kostovaara.

Stm Korhonen, Eino Viljami
Kirkonkylä
17.11.1914–7.2.1945
TS: Suomussalmi. JS: Maaselän kannas,
Louhi, Kinnasjärvi.

Stm Korhonen, Emil
Alakitka
12.9.1904–27.11.1987
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Ylik Korhonen, Erkki Vilhelm
Vasaraperä
17.5.1915–22.8.1979
JS: Louhi, Uhtua.

Yliltm Korhonen, Johan Paavo
Kirkonkylä
11.10.1917–19.12.1980
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Korhonen, Kalle Mikael
Alakitka
29.9.1917–21.9.1983
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi. JS: Louhi, Uhtua, Sahakylä,
Riikola, Vuosalmi. LS: Rovaniemi, Kit-
tilä.

Alik Korhonen, Niilo Henteri
Alakitka
5.12.1917–14.6.1991
TS: Karjalan kannas. JS: Impilahti, Lohi-
vaara.

Ylivääp Korhonen, Olavi
Kirkonkylä
10.5.1910
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Korhonen, Onni Ilmari
Kirkonkylä
4.9.1919–28.2.1972
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi, Vilajoki, Muhalahti.
JS: Latvajärvi, Vuokkiniemi, Vuonni-
nen, Uhtua, Pistojo.

Stm Korhonen, Onni Rikhard
Alakitka
1.4.1913–5.11.1960
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Louhi.
LS: Pohjois-Suomi.

Kers Korhonen, Reino Veikko
Alakitka

7.3.1915–20.6.1994
TS: Suomussalmi. JS: Alakurtti, Uhtua,
Kivijärvi, Tolvajärvi.
LS: Ristijärvi, Kemijärvi.

Korpr Korhonen, Sulo
Kirkonkylä
30.6.1911, muutti 5.2.1931 Jyväskylän
mlk:aan
JS: Vienan Karjala, Uhtua, Rukajärvi.
It. Jyväskylä, Rovaniemi.

Alik Korhonen, Tauno Olavi
Kirkonkylä
8.5.1924–18.6.1959 Rovaniemi
JS: Karjalan kannas, Äyräpää, Vuosalmi.

Stm Korhonen, Vieno Erkki
Kirkonkylä
26.5.1920, muutti 31.5.1947 Punkalaitu-
melle
JS: Louhi.

Korpr Korhonen, Vihtori
Alakitka
12.5.1910, muutti 9.12.1957 Ranualle
JS: Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Korhonen, Väinö Hannes
Alakitka
27.8.1913–15.7.1971
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Korkala, Paul Leander
Kirkonkylä
27.1.1905, Revonlahti–12.8.1984
TS: Kirjuri. JS: Louhi, Loimola.

Korpr Korpela, Ilo Veikko
Kirkonkylä
21.10.1924
JS: Lemetti, Pitkäranta, Mursula.

Alik Korpela, Mikko Severi
Kirkonkylä
14.6.1903–23.11.1984
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Korpela, Sulo Verner
Kirkonkylä
18.7.1921–8.6.1979
JS: Suojärvi, Krivi, Hiisjärvi, Poentsa,
Karhumäki, Munjärvi, Rovannmäki, Ke-
mijoki, Tshalkki, Varpakylä, Vuonte-
le, Ägläjärvi, Tolvajärvi, Lutikkavaara,
Tolvila. LS: Pohjois-Suomi.

Ev Korpikoski, Eero Vilho Samuel
Kirkonkylä
28.7.1914, Kerimäki
TS: Vuosalmi, Vasikkasaari, Kylä-Park-
kola. JS: Ilomantsi, Tolvajärvi, Ägläjär-
vi, Aittojoki, Suojärvi, Suojoki, Kivat-
su, Onkamo, Olkkoila, Vuhtajärvi, Ro-
vanmäki, Kenjoki, Lintujärvi, Koikari,
Viiksjärvi, Tiutia, Kontupohja, Käppä-
selkä, Perälahti, Karhumäki, Poentsa,
Syväri, Sarmatus, Tuulos, Vitele, Tulo-
ma, Salmi, Uuku, Pitkäranta.

Alik Korpua, Antti Reino
Kirkonkylä
22.2.1914–7.7.1972
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Vuonte-
le, Tolvajärvi.

Korpr Korpua, Eino Herman
Kirkonkylä
18.5.1921
JS: Louhi, Uhtua.

Alik Korpua, Reino
Poussu
2.4.1915–30.12.1983, Eura
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Etelä-Syväri. LS: Kemi.

Korpr Korpua, Svante Juhani Emil
Poussu
24.1.1924
JS: Uhtua.

Rajajääk Korpua, Väinö Antero
Poussu
25.4.1918, muutti 22.7.1975 Nurmi-
järvelle
TS: Raivola, Sahakylä, Maisniemi,
Perkjärvi, Itä-Lemetti, Lavajärvi, Vila-
joki, Muhalahti. JS: Louhi, Jelettijärvi,
Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Vuonte-
le.

Jääk Kortesalmi, Antti Herman
Lämsä
31.1.1904–21.10.1966
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Kangas-
vaara, Lohivaara, Jyskyjärvi.

Stm Kortesalmi, Tauno Juhani
Lämsä
25.6.1926
JS: Kotkan ilmapuolustus.

Kers Korva, Eemil Viljami
Alakitka
7.3.1908–13.12.1965
TS: Suomussalmi. JS: Vuorikylä, Lehto-
kangas, Alakurtti, Voittojoki, Ala-Vilma-
joki.

Stm Korva, Eino Nestori
Alakitka
8.2.1920–6.4.1944
JS: Louhi.

Korpr Korva, Evert Alvar
Alakitka
23.7.1911–20.10.1989
TS: Suomussalmi. JS: Kis-Kisjärvi,
Uhtua.

Vääp Korva, Hannes Aatovi
Alakitka
21.1.1917–24.10.1981
TS: Karjalan kannas, Laatokan pohjois-
puoli. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas,
Vuosalmi. LS: Tornio.

Stm Korva, Heino
Liikasenvaara
10.4.1922, muutti 20.3.1946 Sallaan
JS: Uhtua, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Laurila, Rovaniemi.

Korpr Korva, Johan Arvid
Alakitka
23.10.1912, muutti 22.9.1945 Posiolla
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Korva, Johannes
Liikasenvaara
30.3.1926–8.5.1972
JS: It.taist. Pukitsa.

Stm Korva, Juho Viljam
Kirkonkylä
13.8.1901–26.3.1945
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki.

Stm Korva, Kalle Rikhard
Kirkonkylä
27.4.1921–28.11.1960
JS: Louhi, Leppäjoki, Kiimasjärvi, Salmi-
joki, Kontiovaara.

Korpr Korva, Uuno Antti
Alakitka
22.1.1909–16.1.1973
JS: Louhi, Maljovaara, Suurjärvi, Vaara-
kylä.

Stm Korva, Viljam Iisakki
Alakitka
17.9.1920–1958
JS: Nyysönvaara, Porajärvi, Outajärvi.

Kers Korva, Väinö Armas
Alakitka
14.2.1924, muutti 5.2.1973 Tampereelle
JS: Kanneljärvi, Peippola, Summa,
Tammisuo.
TS: Karjalan kannas.

Alik Koskela, Kalle Arvid
Kirkonkylä
8.11.1899–12.11.1965
JS: Louhi.

Stm Koskenkorva, Aulis
Kirkonkylä
30.12.1923–21.7.1963
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Vuosalmi.
LS: Tornio, Laurila, Rovaniemi.

Kers Koskenkorva, Frans Eugen
Kirkonkylä
29.11.1916–4.11.1971, Oulu
TS: Hyrynsalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Kaartil Koski, Aaro
Lämsä
29.6.1907–7.11.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Koski, Armas Juho
Kirkonkylä
28.3.1912, muutti 16.4.1941 Kärämäelle
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki, Uhtua,
Repola.

Stm Koski (Arkhiboff), Huoti
Heikkilä
29.6.1921, muutti 25.10.1945 Ylitorniolen, asuu Helsingissä

JS: Porajärvi, Uhtua, Äänislinna, Laatokan Karjala.
LS: Oulu, Pudasjärvi, Ranua.

Koski, Janne
Kuusamo, Kärpänkylä
s. 20.6.1888, Kiestinki
k. 18.12.1942
HS: muuttanut Kuusamoon sodan jälkeen
JS: Sohjanankoski

Stm Koski, Juho Kustaa
Lämsä
7.8.1898–8.7.1967
JS: Lohilahti.

Stm Koski, Niilo Edvard
Lämsä
11.7.1915–27.2.1966
JS: Vuorijärvi, Alakurtti, Vilmajoki,
Suojärvi, Krivi, Vienan kanava, Leppäjoki,
Saravaara, Rovajärvi, Liusvaara,
Lutikkavaara.

Stm Koski, Veikko Feodor
Heikkilä
1924–20.1.1979, Paavola
JS: Äänislinna, Aunus, Syväri, Karhumäki.

Tkm Kotaniemi, Antti
Alakitka
9.12.1921
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Kovaniemi, Aarne Verner
Kirkonkylä
28.12.1913
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kovaniemi, Eino Olavi
Heikkilä
2.3.1925–30.8.1974
JS: Maaselän kannas, Poventsa, Karhumäki,
Veinjoki, Rovamäki, Tshalkki,

Varpakylä, Vuontele, Ägläjärvi, Tolvajärvi,
Lutikkavaara, Tolvila.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Kovaniemi, Johan Lennart
Heikkilä
7.1.1920, muutti 17.10.1994 Ouluun
JS: Luton suunta. LS: Kemi, Pohjois-Suomi.

Stm Kovaniemi, Kalevi Edvard
Heikkilä
6.6.1921, muutti 17.1.1943 Kemijärvelle
JS: Uhtua, Louhi, Jyväskylä.

Korpr Kovaniemi, Uuno Lanteri
Heikkilä
5.6.1923, muutti 4.12.1959 Revonlahdelle
JS: Syväri, Laatokan Karjala.

Stm Kovaniemi, Väinö Arvid
Kirkonkylä
9.11.1907–2.4.1972, Muhos
JS: Kiestinki, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Vääp Kujala, Jaakko Vilhelm
Kirkonkylä
28.7.1911–9.7.1998
TS: Salla, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija.
JS: Louhi, Uhtua, Länsi-kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio.

Kers Kujala, Juho Pekka
Kirkonkylä
12.5.1899–2.5.1970
JS: Louhi.

Kaartil Kujala, Otto Heikki
Kirkonkylä
3.12.1906–15.3.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uusikylä,
Uuksujoki, Pitkäranta, Uuksujärvi.

Korpr Kujala, Sulo Herman
Kirkonkylä
3.2.1911, muutti 10.7.1964 Akaa
TS: Louhi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi.

Alik Kujala, Tauno Eevert
Kirkonkylä
20.8.1918–1.9.1991
TS: Louhi, Uhtua. JS: Karjalan kannas,
Louhi. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kujala, Väinö Fredrik
Kirkonkylä
20.6.1909, muutti 25.6.1956 Vaalaan
TS: Suomussalmi, Louhi. JS: Karjalan
kannas, Louhi.

Alik Kukka, Kalle
Kirkonkylä
8.6.1911
TS: Suomussalmi. JS: Itä-Karjala, Karjalan
kannas, Salla.

Stm Kukka, Manne
Kirkonkylä
6.9.1908–1.3.1945
JS: Pinkosalmi, Karjalan kannas.

Alik Kukkonen, Juhani Aatami
Kirkonkylä
26.10.1925–8.11.1992
JS: Karjalan kannas.

Kers Kukkonen, Niilo
Kirkonkylä
30.12.1923–12.4.1990
JS: Ala-Syväri, Syväri, Impilahti.
LS: Kemi.

Stm Kumpukivi, Veikko Edvard
Poussu
23.5.1921–24.3.1968
JS: Louhi, Uhtua, Länsi-Syväri, Impi-
lahti.

Stm Kumpula, Eetu
Heikkilä
28.7.1900–1.9.1965
TS: Salla, Suomussalmi.

Korpr Kumpula, Viljo Ilmari
Alakitka
26.10.1913–18.3.1989
JS: Uhtua, Louhi, Vaarakylä, Jyskyjärvi.
LS: Kemi.

Jääk Kumpuvaara, Oskari
Alakitka
22.2.1897–8.1.1983
TS: Heinjoki, Saarenmaa.

Korpr Kuorinki, Jalmari
Heikkilä
4.5.1924, muutti 26.4.1947 Kuivanie-
melle
JS: Uhtua, Kuuterselkä, Karjalan kan-
nas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Tkm Kurtti, Aarne
Alakitka
4.4.1902–10.4.1965
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Ontajärvi,
Onttosenvaara.

Alik Kurtti, Aarne Ali
Alakitka
6.12.1913, muutti 30.11.1955 Pudasjär-
velle

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä.

Jääk Kurtti, Abram Leonard
Alakitka
10.8.1915–11.8.1998
TS: Karjalan kannas. JS: Karjalan kannas.

Korpr Kurtti, Ali Vilhelm
Alakitka
1.4.1921
JS: Karjalan kannas.

Stm Kurtti, Antti Akseli
Alakitka
9.3.1909–17.10.1948
JS: Kangasvaara, Lallivaara, Uhtua,
Karjalan kannas, Vuosalmi.

Korpr Kurtti, Antti Armas
Alakitka
19.5.1922, muutti 12.7.1961 Paavolaan
JS: Vienan kanava, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Kurtti, Arvo Henrikki
Heikkilä
5.5.1921–9.11.1982
JS: Seesjärvi, Krivi, Maaselkä, Karjalan
kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Kers Kurtti, Eino Iivari
Alakitka
27.11.1912–4.7.1990, Rovaniemi
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö, Ää-
nisniemi, Vienan kanava, Hiisjärvi,
Maaselkä, Ihantala.

Stm Kurtti, Erkki
Heikkilä
27.8.1923–25.1.1997
JS: Leppäjoki, Vausjoki, Hiisjärvi, Ihan-
tala.

Korpr Kurtti, Heikki
Alakitka
4.1.1923–24.2.1989
JS: Laatokan Karjala, Syväri. LS: Kemi.

Korpr Kurtti, Iikka Viljami
Vasaraperä
30.3.1924
JS: Itä-Karjala, Krivi, Karjalan kannas.

Stm Kurtti, Kalle Johannes
Alakitka
15.9.1919, muutti 12.10.1943 Jyväsky-
lään
JS: Vasovaara, Latvajärvi, Vuokkiniemi,
Vuorinen, Ponkalahti, Pistojoiki, Korpi-
vaara, Tetrivaara, Uhtua, Karjalan kan-
nas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Kurtti, Kalle Viljam
Alakitka
1.9.1920–18.8.1995
JS: Karjalan kannas.

Korpr Kurtti, Lenne Armas
Lämsä
29.7.1922–3.11.1998
JS: Karjalan kannas.

Ylikers Kurtti, Leonard
Kirkonkylä
28.4.1915, muutti 2.6.1954 Ylitorniolle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Jelettijärvi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Korpr Kurtti, Matti
Heikkilä
5.3.1918, Kuolajärvi–18.8.1981
TS: Naisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Louhi.

Stm Kurtti, Tauno Arvi
Alakitka
12.7.1923–15.11.1970, Rovaniemi
JS: Vienan kanava, Lappajärven lohko,

Soravaara, Porajärvi, Liusvaara, Lutikka-
vaara.

Alik Kurtti, Tauno Hermann
Vasaraperä
1.7.1920–6.10.1981
JS: Luton suunta. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Kurtti, Veikko Nestor
Heikkilä
15.1.1919
TS: Karjalan kannas. JS: Karjalan kannas.

Stm Kurtti, Viljo
Kirkonkylä
17.8.1916–29.2.1980
TS: Naisniemi, Partijärvenkylä, Itä-Le-
metti. JS: Louhi, Jelettijärvi, Vuokki-
niemi, Tolvajärvi.

Korpr Kurtti, Väinö
Alakitka
28.6.1924
JS: Karjalan kannas, Inkeri, Siirainmäki,
Punnus, Pasurinkangas, Salmi,
Äyräpää, Vuosalmi.

Kers Kurvinen, Aale
Poussu
9.5.1899–15.4.1965
TS: Louhi. JS: Louhi.

Kaartil Kurvinen, Aaro Oskari
Poussu
19.4.1907
TS: Kuusamo. JS: Louhi, Jelettijärvi,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Kurvinen, Aato
Poussu
2.7.1911, muutti 9.8.1944 Iihin
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Karja-
lan kannas.

Korpr Kurvinen, Antti Aatami
Kirkonkylä
1.1.1913–3.2.1989
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä, Muonio.

Korpr Kurvinen, Eino
Poussu
26.4.1915–23.8.1989
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Syväri, Sammatus, Vitele, Kaukajärvi,
Salmi, Pitkäranta, Uusikylä, Uuksu,
Ruhtinaanmäki, Nietjärvi, Uuksujärvi.
LS: Kemi.

Korpr Kurvinen, Eino Ilmari
Kirkonkylä
8.2.1920–27.6.1983
JS: Uhtua, Loimolan suunta, Tolvajärven
suunta.

Stm Kurvinen, Eino Vilhelm
Poussu
9.2.1913–20.9.1968
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas.

Jääk Kurvinen, Erkki Vilhelm
Poussu
12.1.1904–25.6.1993
TS: Kuusamo partiokahakat. JS: Louhi,
Jyskyjärvi, Impilahti, Pääjärvi.

Jääk Kurvinen, Iisak
Poussu
17.11.1901–30.10.1973
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija.

Stm Kurvinen, Ilo Armas
Poussu
28.10.1921–17.12.1998
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ylivääp Kurvinen, Jaakoppi Leonard
(Leo)
Kirkonkylä
14.2.1916, Salla – 2.10.1991
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jeletti-
järvi, Tolvajärvi.

Stm Kurvinen, Johan Artturi
Poussu
29.7.1917–10.4.1967
JS: Louhi.

Korpr Kurvinen, Juhani
Poussu
28.11.1915, muutti 28.8.1948 Pyhäjoelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Aunus.

Korpr Kurvinen, Juho Aukusti
Poussu
5.9.1908, muutti 11.7.1942 Säräisnie-
melle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Jelettijärvi.

Jääk Kurvinen, Juho Kustaa
Poussu
8.12.1903–1.6.1974
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija.
JS: Tiirivaara, Louhi.

Korpr Kurvinen, Junnu Kustu
Poussu
8.11.1910–30.12.1978
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Vaarankylä.

Korpr Kurvinen, Kalle Edvard
Poussu
22.2.1912–19.10.1957
JS: Kiestinki.

Korpr Kurvinen, Lenne
Poussu
13.1.1908
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jeletti-
järvi, Karjalan kannas.

Korpr Kurvinen, Reino Antero
Kirkonkylä
8.5.1921
JS: Vienan kanava, Hiisjärvi, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Kurvinen, Richard
Poussu
18.6.1903–7.11.1973
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki, Lemetti,
Pitkäranta.

Stm Kurvinen, Tauno Armas
Lämsä
14.9.1922–28.4.1980
JS: Laatokka, Syväri, Koskenala, Jysky-
järvi.

Stm Kurvinen, Tauno Leander
Poussu
24.8.1925–30.12.1980
JS: Puumala, Vitikkala, Seivästö, Viipu-
rinlahti.

Kers Kurvinen, Yrjö
Poussu
25.2.1919
TS: Saaretoja, Heinjoki, Karisalmi, Tali.
JS: Suursaaren valtaus.

Jääk Kurvinen, Yrjö Rikard
Poussu
10.8.1902–17.9.1997
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Kusmin, Juho
Kirkonkylä
22.6.1906, Karjala – 11.6.1964
TS: Suomussalmi.

Stm Kuusela, Arvo Ville
Alakitka
6.7.1924–29.11.1963
JS: Uhtua, Kotajärvi, Kivijärvi, Tolva-
järvi. LS: Ristijärvi, Märkäjärvi.

Korpr Kuusela, Juho Arvo
Alakitka
7.3.1922–13.8.1970
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kuusela, Kalle Viljami
Alakitka
4.1.1921–29.10.1984
JS: Seesjärvi, Krivi, Hiisjärvi, Poentsa,
Karhumäki, Vuonteale, Ägläjärvi, Tolva-
järvi, Lutikkavaara.

Stm Kuusela (Karjalainen), Pekka
Heikkilä
31.7.1903–20.3.1963
JS: Ontojoki.

Korpr Kyhälä (Saapunki), Taneli
Kirkonkylä
27.4.1897–7.8.1973
JS: Lohilahti.

Alik Kylli, Aato Kustaa
Heikkilä
19.4.1915, muutti 1.9.1948 Tyrnävälle
TS: Suomussalmi. JS: Kostovaara, Sou-
kelo, Lohivaara.

Korpr Kylli, Antti
Kirkonkylä
30.11.1920–31.10.1973
JS: Louhi.

Stm Kylli (Kiviniemi), Eemil
Heikkilä
30.3.1907, muutti 8.7.1948 Paavolaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Tkm Kylli, Eino Vilhelm
Heikkilä
4.10.1909–20.11.1956
JS: Syväri, Salmi, Pitkäranta, Viipurin-
lahden saaristo.

Korpr Kylli (Ristiniemi), Heikki
Heikkilä
13.4.1902–17.1.1968
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomus-
salmi. JS: Louhi, Pääjärvi.

Alik Kylli, Johan Toivo
Heikkilä
8.1.1920, muutti 8.7.1948 Paavolaan
JS: Polkuvaara, Lehtokangas, Hanhi-
vaara, Voittojoki, Alakurtti, Uhtua.

Korpr Kylli, Johan Väinö
Heikkilä
7.6.1911, muutti 3.1.1950 Siikajoelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Jelettijärvi, Uhtua, Rajajoki, Vammelsuu,
Hietala, Viipurinlahti.

Alik Kylli, Juho Eemil
Heikkilä
25.4.1913, muutti 8.10.1948 Tynäville
JS: Louhi, Uhtua, Säkkijärvi.

Korpr Kylli, Sulo
Kirkonkylä
3.2.1918–15.8.1976
TS: Kuusamon partiokahakat, Joutsijärvi,
Mäntyvaara, Päävaara, Märkäjärvi, Saija.
JS: Louhi, Jelettijärvi, Vuokkiniemi,
Tolvajärvi.

Korpr Kylli, Unto Edvard
Heikkilä
23.3.1924–29.7.1971
JS: Karjalan kannas, Uhtua. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Ylikers Kylli, Uno Armas
Heikkilä
8.5.1911, muutti 9.10.1948 Tynäville
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Maljavaara, Suvijärvi, Vaarakylä, Länsi-
Syväri, Palteenkylä, Kuujärvi, Mäkrät-
järvi, Uusijärvi, Saarimäki, Harakkamä-
ki, Sepivaara, Lavajärvi, Jyskyjärvi.

Alik Kylli, Veikko Uno
Heikkilä
3.7.1916
TS: Karjalan kannas. JS: Luton suunta.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Kylli, Yrjö Hermanni
Heikkilä
23.9.1922, muutti 8.7.1948 Paavolaan
JS: Uhtuan länsipuoli, Karjalan kannas,
Vuosalmi, Harjulan lohko.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Kyllinen, Aaro
Poussu
2.5.1910–2.11.1994
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Jelettijärvi, Röhön suunta.

Korpr Kyllinen, Ali Edvard
Lämsä
26.1.1908–21.12.1979
TS: Suomussalmi. JS: Tolpanjärvi, Lohi-
vaara, Jelettijärvi, Karjalan kannas,
Vuosalmi. LS: Tornio.

Alik Kyllinen, Reino
Poussu
8.9.1922, muutti 4.2.1931 Suomus-
salmelle
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Vuosalmi.

Korpr Kyllinen, Uno Oskari
Lämsä
25.6.1910–16.11.1987
TS: Suomussalmi. JS: Laatokan koillis-
puoli. LS: Kemi.

Korpr Kyllinen, Veikko
Lämsä
1.5.1916–17.4.1984, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhön
suunta, Jelettijärvi.

Alik Kyllönen, Juho Evert
Heikkilä
18.8.1904–20.9.1979
TS: Kuusamon partiokahakat.

Alik Kyllönen, Olavi Henrik
Heikkilä
27.1.1925
JS: Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Kaare-
savanto.

Korpr Kyllönen, Väinö Antero
Heikkilä
9.12.1917–18.2.1955
JS: Kiestinki.

Stm Kyngäs, Kalle Armas
Alakitka
1.6.1921, muutti 23.3.1972 Rovaniemelle
JS: Ontrasenvaara, Rukajärvi, Laitasalmi.

Korpr Kytökangas, Juhana Aukusti
Vasaraperä
6.6.1923–4.8.1978
JS: Vienan kanava, Hiisjärvi.

Ylikers Kyynärsalmi, Uno
Poussu
15.9.1915–22.10.1988
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Käkälä, Antti Eino
Alakitka
6.6.1914–14.8.1983

TS: Suomussalmi. JS: Nenäpalo, Lehto-
kangas, Hanhivaara, Voittojoki, Uhtuan
suunta, Kivijärvi, Tolvajärvi. LS: Risti-
järvi, Kemijärvi.

Korpr Käkälä, Arvid
Heikkilä
9.1.1904–6.6.1991
TS: Suomussalmi
JS: Louhi

Stm Käkälä, Erkki
Alakitka
28.7.1897–8.12.1978
JS: Louhi.

Korpr Käkälä, Erkki
Alakitka
30.1.1923
JS: Roskan lohko, Hiisjärvi, Poventsa,
Karhumäki, Mäntyselkä, Juustjärvi,
Ravanmäki, Kivatsu-Tshalkki, Suojärvi,
Vuontelee, Ägläjärvi, Tolvajärvi.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Käkälä, Ilmari
Alakitka
9.9.1911–30.3.1955
JS: Louhi, Uhtuan suunta, Viipurinlahti.

Stm Käkälä (Olliniemi), Johan (Juho)
Edvard (Eetu)
Alakitka
19.5.1899–9.11.1981
JS: Pistojärvi.

Väep Käkälä, Johan Vilhelm
Lämsä
3.1.1911–21.7.1995
TS: Suomussalmi, Pisto. JS: Louhi, Uh-
tua.

Korpr Käkälä, Juhani Leonard
Alakitka
23.5.1925–30.9.1986, Oulu
LS: Ranua, Pitäjaniemi, Saukkojärvi,
Rovaniemi, Lohijoki, Inari.

Pion Käkälä, Kalle
Heikkilä
29.3.1901–10.12.1957
TS: Kuusamon partiokahakat, Louhi.

Alik Käkälä, Kalle Armas
Heikkilä
9.4.1914, muutti 10.11.1958 Kempeleeseen
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi, Vuokkiniemi, Tolvajärven eteläpuoli, Vuonteleva.

Alik Käkälä, Kalle Artturi
Heikkilä
6.1.1922, muutti 21.11.1946 Oulaisiin
JS: Louhi, Jelettijärvi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Käkälä, Kalle Matias
Alakitka
24.2.1922
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas, Vuosalmi. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kaartil Käkälä (Takkila), Mauno
Alakitka
5.3.1907–13.6.1948/3.6.1948
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Käkälä, Mauno Henriikki
Alakitka
1.10.1908–25.11.1974
TS: Suomussalmi. JS: Vuorijärvi, Uulantoinvaara, Alakurtti, Voittojoki, Ala-Vilmajoki.

Korpr Käkälä, Tauno Eemil
Heikkilä
12.1.1922
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Vakkilankylä. LS: Tornio, Tervola, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Käkälä, Tauno Petteri
Alakitka
21.11.1920–9.5.1992

JS: Nenäpalo, Nurmotunturi, Alakurtti, Voittojoki, Tuntsajoki, Tuorevaara, Ala-Vilmajoki, Louhi, Äänisniemi, Vienan kanava, Hiisjärvi, Maanselkä, Ihantala.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Käkälä, Uuno Emil
Alakitka
27.10.1921
JS: Krivi, Salmijoki, Poventsan lohko, Karhumäki, Mäntyselkä, Hyrsylä, Kivatsu-Tshalkki, Suojärvi, Vuonteleva, Ägläjärvi, Tolvajärvi. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Käkälä, Vilho Armas
Lämsä
26.9.1915, muutti 29.9.1949 Pudasjärvelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Vuonteleva.

Stm Käkälä, Väinö Herman
Lämsä
17.4.1922, muutti 14.4.1951 Rovaniemelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Kiestinki, Jelettijärvi, Suvijärvi, Vaarankylä.

Alik Käkilehto Juho Edvard
Heikkilä
11.6.1909–6.10.1986, Kittilä
JS: Louhi, Jelettijärvi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Tornio, Kittilä.

Kers Kämäräinen, Arttu (Artturi)
Heikkilä
8.9.1907
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas, Louhi, Röhö, Jelettijärvi, Miikkulanlahetti, Niska.

Juho Käkilehto ryhmäkuvassa 1. vas.

Stm Kämäräinen, Artturi Viljam
Heikkilä
10.4.1907 (Amerikassa) – 17.12.1968
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Kämäräinen, Eino
Heikkilä
15.9.1904–13.8.1973
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija. JS: Louhi.

Kers Kämäräinen, Eino Arvid
Heikkilä
28.4.1917, muutti 31.8.1945 Temmeksellä
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Vuonteleva.

Jääk Kämäräinen, Eino Johannes
Heikkilä
19.2.1925
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Kämäräinen, Frans Oskari
Heikkilä
8.2.1924–26.2.1986
JS: Karjalan kannas, Inkeri, Vuosalmi.

Jääk Kämäräinen, Frans Oskari
Heikkilä
4.3.1901–24.3.1944
TS: Suomussalmi.

Kers Kämäräinen, Frans Oskari
Heikkilä
9.11.1918, muutti 17.10.1956 Vaalaan
JS: Louhi, Uhtua. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Kämäräinen, Frans Petteri
Heikkilä
8.5.1920–29.9.1993
JS: Tuulijärvi, Kirakkalampi, Polkuvaara, Vilmajoki, Louhi, Äänisenniemi, Maaselän kannas, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Jääk Kämäräinen (Licolampi), Juho
Kustu
Lämsä
11.5.1898–10.6.1963
JS: Louhi.

Alik Kämäräinen, Kalle Arvid
Heikkilä
20.5.1906–21.9.1983
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Loimola.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Kämäräinen, Kalle Kustaa
Heikkilä
29.4.1922, muutti 10.9.1971 Nurmi-
järvelle
JS: Uhtuan länsipuoli, Ylä-Mustajärvi.

Korpr Kämäräinen (Vilmilä), Kalle
Kustaa
Heikkilä
27.3.1900–1.5.1969
JS: Uhtua.

Kers Kämäräinen, Kalle Vilhelm
Heikkilä
10.7.1918–15.10.1977
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi, Vilmajoki, Muholahti.
JS: Louhi, Miilulahti, Niska, Röhö.

Ylivääp Kämäräinen, Martti Aleksanteri
Kirkonkylä
13.9.1917, Kiuruvesi
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijär-
vi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Alik Kämäräinen, Niilo
Kirkonkylä
24.3.1917–6.2.1990
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan
kannas, Vuosalmi. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Alik Kämäräinen, Oskari
Heikkilä
12.1.1922, muutti 15.4.1975 Raumalle
JS: Kiestinki, Uhtua, Säämäjärvi, Suo-
järvi, Kotajärvi, Vuonteale, Ägläjärvi,
Tolvajärvi.

Tkm Kämäräinen (Likolampi), Oskari
Sihveri
Lämsä
8.4.1901–14.2.1950
JS: Louhi.

Stm Kämäräinen, Pauli Veikko
Heikkilä
2.6.1926–7.6.1975
JS: Leppäsyryjä.

Korpr Kämäräinen, Toivo Herman
Heikkilä
16.12.1921
JS: Vienan kanava, Leppäjoki, Saravaara,
Kumsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikka-
vaara.

Stm Kämäräinen, Uuno
Heikkilä
22.3.1920–5.2.1992
JS: Karjalan kannas, Aunuksen Karjala.

Stm Kämäräinen, Uuno Ilmari
Lämsä
23.5.1924, saanut Ruotsin kansalaisuu-
den 26.3.1980
JS: Loimola.

Korpr Kämäräinen, Veikko Armas
Heikkilä
25.3.1920–2.6.1993
JS: Polkuvaara, Lehtokangas, Voittojo-
ki, Vilmajoki, Maaselän kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Kämäräinen, Vilhelm Herman
Heikkilä
3.4.1904, muutti 7.3.1950 Liminkaan
JS: Louhi.

Korpr Käsämä, Eino Armas
Kirkonkylä
26.4.1920, muutti 9.11.1950 Taivalkos-
kelle
JS: Killuntaivaara, Isoselänlahti, Tuore-
vaara, Voittojoki, Ala-Vilmajoki.

Korpr Käsämä, Hannes Olli
Kirkonkylä
23.3.1922–13.12.1993
JS: Kangasvaara, Korpilohko, Uhtuan
suunta, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Käsämä, Otto
Kirkonkylä
26.7.1918–9.6.1992
JS: Louhi.

Korpr Käsämä, Tauno
Kirkonkylä
10.7.1925, muutti 8.12.1955 Taivalkos-
kelle
JS: Karjalan kannas. LS: Tornio, Kilpis-
järvi.

Stm Käsämä, Uuno Heikki
Kirkonkylä
10.5.1899–17.9.1951
JS: Louhi.

Korpr Käsämä, Uuno Herman
Kirkonkylä
25.6.1908–3.12.1983
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Alik Käsämä, Veikko Vilhelm
Kirkonkylä
4.1.1918–21.2.1970
TS: Karjalan kannas, Laatokan pohjois-
puoli. JS: Kiestinki.

Alik Käsämä, Väinö Herman
Kirkonkylä
5.9.1913
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Ylikers Laine, Uuno Sihveri
Alakitka
4.12.1918
JS: Kelsinkäinen, Nenäpalo, Kuorevaara,
Lehtopilkkoavaara, Alakurtti, Voitamo-
joki, Vermajoki, Salla

Kers Laitinen, Eino Oskari
Kirkonkylä
20.9.1919, Mäntsälä, muutti 19.7.1946
Toijalaan
TS: Suomussalmi.

Ylivääp Laukkanen, Lauri
Kirkonkylä
29.4.1914, Kiuruvesi, muutti
10.10.1939 Helsinkiin
TS: Laatokan koillispuoli, Pitkäranta,
Lemetti, Ruhtinaanmäki.
JS: Louhi, Jelettijärvi.

Alik Lauronen, Ali Aleksanteri
Kirkonkylä
14.9.1921, muutti 28.6.1946 Oulaisiin
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Alik Lauronen, Veikko Viljami
Kirkonkylä
14.9.1914, muutti 28.6.1946 Oulaisiin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi,
Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Vuonteale.

Stm Lehto (Pesonen), Juho Petter
Lämsä
1.1.1910–7.11.1968
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi,
Uhtua, Rajajoki, Vammelsuu, Hietala,
Viipurinlahti.

Stm Lehto (Pesonen), Kalle
Lämsä
10.5.1905–6.2.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Lehto (Pesonen), Kalle Arvid
Lämsä
29.9.1911
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Lehto (Pesonen), Niilo
Lämsä
23.6.1921–25.5.1994
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas, Vuosalmi. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Lehto, Reino Ilmari
Kirkonkylä
8.2.1916, Ahlainen, muutti 1.6.1944
Ouluun
TS: Kollaanjoki. JS: Pukari, Louhi,
Vuokkiniemi, Vuonteleva, Tolvajärvi.

Kers Lehtoaho, Aarne Albert
Vasaraperä
s. 9.1.1918
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi, Vilajoki, Mukulahti. JS: So-
vajärvi, Tuutijärvi, Paanajärvi, Oulanka,
Polkuvaara, Kelsinkäinen, Vuorijärvi,
Uulantoivaara, Makiakuunvaara, Ala-
kurtti, Voittojoki, Vilmajoki, Seesjärvi,
Krivi, Hiisjärvi, Poventsa, Karhumäki,
Mundjärvi, Kenjoki, Ravanmäki,
Tshalkki, Varpakylä, Vuonteleva, Ägläjär-
vi, Tolvajärvi, Lutikkavaara, Tolvila.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Leinonen, Armas
Heikkilä
27.4.1925–28.9.1989 (Upsala, Ruotsi)
JS: Karjalan kannas.

Korpr Leinonen, Eetu
Poussu
27.7.1906–15.9.1971
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas,
Vuosalmi.

Korpr Leinonen, Erkki Iisakki
Heikkilä
8.6.1924–7.1.1987
JS: Uhtua, Karjalan kannas, Vuosalmi.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Leinonen, Henrik Benjam
Lämsä
9.1.1912, muutti 26.10.1972 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Vääp Leinonen (Heikkilä), Iikka Herman
Heikkilä
15.11.1913
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Jelettijärvi, Uhtua, Länsi-kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Muonio.

Stm Leinonen Jalmari
Heikkilä
3.3.1910–4.9.1950
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Paana-
järvi, Vartiolampi, Kestovaara, Niska,
Röhö, Länsi-Syväri.

Stm Leinonen, Johan Artturi
Heikkilä
5.4.1919–29.11.1949
JS: Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Stm Leinonen, Johan Kustaa
Heikkilä
1.7.1920–9.10.1966
JS: Luton suunta. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Leinonen, Juho Edvard
Heikkilä
5.3.1914–2.7.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Tkm Leinonen, Juho Heikki
Heikkilä
11.10.1907, muutti 10.8.1948 Rantsilaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtuan
suunta, Kolomäki, Karjalan kannas,
Vuosalmi.

Korpr Leinonen, Juho Henrik
Heikkilä
27.10.1899–22.4.1979
TS: Kuusamon partiokahakat . JS: Uhtua.

Stm Leinonen, Juho Hentrikki
Heikkilä
24.5.1905
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kaart Leinonen, Juho Leonard
Heikkilä
13.2.1907–18.2.1952
TS: Suomussalmi. JS: Vuosalmi, Karja-
lan kannas. LS: Rovaniemi.

Alik Leinonen, Juho Oskari
Heikkilä
8.5.1912
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtuan
suunta, Karjalan kannas, Suulajärvi.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Leinonen, Kaarlo Henrik
Heikkilä
23.2.1919–29.10.1943
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Jelettijärvi.

Stm Leinonen, Kalle
Heikkilä
17.7.1903, muutti 10.8.1948 Rantsilaan
JS: Louhi.

Alik Leinonen, Kalle Leonard
Heikkilä
27.12.1925, muutti 18.2.1948 Pudasjär-
velle
JS: Vitikkala, Jukkala, Seivästö, Viipu-
rinlahti.

Alik Leinonen, Kalle Leonard
Lämsä
31.12.1913, muutti 8.12.1947 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Maljovaa-
ra, Lumijärvi, Vaarankylä, Pitkäranta,
Uuksujärvi. LS: Kemi.

Alik Leinonen, Kalle Paavali
Heikkilä
25.1.1923–9.2.1996
JS: Uhtua länsipuoli, Länsi-kannas.

Korpr Leinonen, Kalle Viljam
Heikkilä
14.10.1920–14.5.1998, Siikajoki
JS: Louhi, Jelettijärvi, Maaselkä, Ihan-
tala. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Leinonen, Lassi Herman
Heikkilä
6.8.1911, muutti 13.9.1947 Kiiminkiin
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtuan pohjoispuoli, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Leinonen, Lauri Jaakko
Kirkonkylä
21.4.1925–1.7.1950
JS: Viipurinlahti, Vuoksi.

Korpr Leinonen, Leonard
Heikkilä
18.12.1923, Paanajärvi – 11.3.1998, Oulu
LS: Kemi, Muonio, Lätäseno.

Stm Leinonen, Niilo Vilhelm
Kirkonkylä
13.3.1912–2.1.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Leinonen, Paavo
Heikkilä
19.3.1908–3.1.1985
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Lapin
rintama.

Korpr Leinonen, Sulo Herman
Heikkilä
19.10.1918–25.4.1990
JS: Vuorijärvi, Alakurtti, Vilmajoki, Ru-
kajärvi, Perälähti, Krivi, Äänisniemi,
Salmijoki, Poventsä, Karhumäki.

Ylikers Leinonen, Toivo Armas
Heikkilä
9.2.1916–2.12.1950
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jelettijärvi.

Stm Leinonen, Uuno
Heikkilä
8.5.1912–1.1.1971
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Alik Leinonen, Uuno Iisak
Heikkilä
8.4.1913–20.4.1982
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Louhi,
Länsi-kannas, Vuosalmi.

Alik Leinonen, Vieno Armas
Heikkilä
1.7.1916–27.11.1998 Pudasjärvi
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinaala, Kämärä,
Heinjoki, Näätäla, Kaplainmäki.
JS: Louhi, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Korpr Leinonen, Ville Mikael
Heikkilä
1.10.1920
JS: Aapajärvi, Polvenvaara, Uulantoin-
vaara, Enjatunturi, Tuorevaara, Alakurtti,
Tuntsa, Voittojoki, Vilmajoki, Louhi,
Äänisniemi, Vienan kanava, Karjalan
kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Leinonen, Väinö Ilmari
Kirkonkylä
26.6.1913–9.12.1984, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Ylä-Kuittijärven,
Vuonnisen- ja Pistojoen ylitykset.

Stm Leivo, Juho Emil
Heikkilä
3.9.1923–3.5.1983
JS: Syväri, Jyskyjärvi.

Tkm Leivo, Vilho Matias
Heikkilä
6.3.1925, Alavus, muutti 6.6.1941 Leh-
timäelle
JS: Karjalan kannas, Laatokan koillis-
puoli. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Lepistö, Eino Oskari
Kirkonkylä
9.7.1915, muutti 9.7.1943 Ranualla
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Stm Lepistö, Juho Armas
Kirkonkylä
19.2.1909, muutti 7.6.1940 Kittilään
TS: Nautsi. JS: Killuntaivaara, Nurmi-
tunturi, Nuottavaara, Voittojoki, Lehto-
kangas,
Ala-Vilmajoki, Tuntsan rintama, Kutsan
rintama, Länsi-Syväri, Karelkan lohko,
Ihantalan koillispuoli, Maaselän lohko.

Stm Lepistö, Kalle
Kirkonkylä
5.8.1907–27.8.1941

Ylikers Leppänen, Simo
Kirkonkylä
20.2.1906, Rautu, muutti 16.10.1942 Ju-
valle
TS: Vaittila, Virkkala, Muolaa, Pasuri,
Mälkälä,
Kuparsaari, Laitsaari. JS: Louhi.

Kers Leskelä, Aarne
Alakitka
5.5.1919–14.12.1988, Oulu
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Korpr Leskelä, Antti Aukusti
Kirkonkylä, Kuolio
19.12.1914–27.9.1954
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Loimola, Tolvajärvi.

Korpr Leskelä, Eino Antti
Alakitka
9.5.1914–27.12.1974
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Väap Leskelä, Eino Ilmari
Kirkonkylä
5.4.1917, muutti 28.11.1942 Hyrynsal-
melle
TS: Summa, Viipurinlahti. JS: Vasovaa-
ra, Latvajärvi, Vuokkiniemi, Pankalahti,
Vuonninen, Pistojoen, Korpijärvi, Tetri-
vaara, Uhtua.

Stm Leskelä, Emil
Heikkilä
23.1.1907–3.1.1972
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas, Vuosalmi. LS: Tornio.

Alik Leskelä, Jaakko Ilmari
Alakitka
27.9.1917, muutti 13.6.1957 Konneve-
delle
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Leskelä, Jalmari
Alakitka
13.10.1915–20.5.1972
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Polku-
vaara, Lehtokangas, Alakurtti, Voittojoki,
Uhtua, Kotajärvi, Kivijärvi, Tolvajärvi.
LS: Ristijärvi, Karhujärvi.

Stm Leskelä, Johan Jaakoppi
Heikkilä
27.9.1897–28.6.1959
JS: Lohilahti.

*Hente ja Jenni Leskelä kotipihallaan Kallun-
ginniellä.*

Stm Leskelä, Juho Henrik (Hente)
Alakitka
19.4.1898–19.5.1977 (Malmö, Ruotsi)
TS: Louhi. JS: Louhi.

Stm Leskelä, Kalle
Alakitka
24.1.1905–16.8.1974
JS: Kirakkalampi, Polkuvaara, Kelsin-
käinen, Nenäpalo, Kahliovaara, Lehto-
kangas, Nurmitunturi, Tuorevaara, Ala-
kurtti, Nuottavaara, Voittojoki, Ala-Vil-
majoki, Louhi, Lakijärvi, Vuosalmi.

Stm Leskelä, Martti Johan
Kirkonkylä
24.1.1919, muutti 19.11.1938 Ouluun
JS: Poventsä.

Kers Leskelä, Uuno
Alakitka
s. 28.12.1916–3.6.1981
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti.
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas,
Vuosalmi.
LS: Tornio, Alavojakkala.

Korpr Leskelä, Väinö
Alakitka
12.2.1915–16.8.1968
TS: Suomussalmi. JS: Nenäpalo.

Tkm Leskelä, Väinö Johannes
Kirkonkylä
22.10.1903–14.4.1981
JS: Pitkäranta, Lemetti.

Kers Liikanen, Adolf
Liikasenvaara
23.10.1918
JS: Louhi, Röhö, Äänisniemi, Maaselkä,
Ihantala.

Korpr Liikanen, Armas
Liikasenvaara
20.5.1921–15.12.1989
JS: Rukajärvi, Maaselkä, Perälähti, Kri-
vi, Perälähti, Äänisniemi, Hiisjärvi, Po-
ventsa, Karhumäki, Mäntyselkä, Juus-
järvi, Asvanmäki, Tshalkki, Susijärvi,
Uusitalo, Ägläjärvi, Tolvajärvi, Honka-
vaara, Hylkysyrjä. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Liikanen, Arvo Johannes
Liikasenvaara
22.11.1913
TS: Suomussalmi.

Korpr Liikanen, Henrik Arvid
Liikasenvaara
28.2.1913, Kuolajärvi–21.4.1973
TS: Suomussalmi. JS: Nenäpalo, Ala-
kurtti, Voittojoki, Uhtuan suunta, Kota-
järvi, Kivijärvi, Tolvajärvi. LS: Ristijär-
vi, Karhujärvi.

Korpr Liikanen, Juho Kristian (Risto)
Liikasenvaara
20.11.1909, Kuolajärvi–28.2.1985
JS: Louhi, Uhtua.

Kers Liikanen, Matti Eemil
Liikasenvaara
1.2.1913, muutti 22.10.1973 Hyvinkäälle
TS: Suomussalmi. JS: Kis-Kisjärvi.

Alik Liikanen, Olavi Johannes
Heikkilä
5.8.1911
TS: Salla, Joutsijärvi-Saija. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Muonio.

Alik Liikanen, Otto Alvari
Liikasenvaara
5.9.1922–13.12.1991
JS: Karjalan kannas.

Alik Liikanen, Toivo
Liikasenvaara
12.11.1913, Salla–2.4.1985, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Liikanen, Vilho Kalle
Liikasenvaara
6.4.1916–16.4.1993
JS: Louhi, Uhtua.

Väap Linkola, Yrjö
Liikasenvaara
14.4.1899, Joensuu, muutti 14.5.1974
Ouluun
JS: Louhi.

Kers Lohilahti, Antti Lennart
Vasaraperä
3.1.1916–26.2.1975
TS: Suomussalmi. JS: Vaarankylä, Jysky-
järvi. LS: Kemi.

Stm Lohilahti, Kalle Verner
Vasaraperä
22.9.1911, muutti 11.9.1954 Taivalkos-
kelle
JS: Uhtua.

Kers Lohilahti, Niilo Ensio
Kirkonkylä
10.5.1919–9.9.1986, Oulu
JS: Louhi, Lakijärvi, Röhö.

Stm Lohilahti, Reino
Kirkonkylä
1.12.1920–23.9.1967
JS: Karjalan kannas, Valkeasaari, Raja-
joki, Uusikirkko, Viipuri.

Alik Lohilahti, Tauno Einari
Kirkonkylä
29.12.1915, muutti 11.12.1945 Iihin
JS: Hiisjärvi, Kanavan lohko, Maaselkä,
Jauhivaara, Selki, Porajärvi, Liusvaara,
Möhkö, Ilojanjärvi, Lehmivaara, Luove-
järvi.

Stm Lohilahti, Veijo Antti
Kirkonkylä
1.3.1917, muutti 19.1.1967 Ouluun
TS: Karjalan kannas.

Kers Lohiranta (Lang), Vilho Johannes
Kirkonkylä
22.11.1916, Pyhäjärvi, O.L.–25.6.1974
TS: Pelkosenniemi, Salla, Saija.
JS: Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Louhi.

Korpr Loukusa, Jaakko Vilhelm
Kirkonkylä
27.4.1906–14.3.1996
JS: Louhi, Miikkulalahti, Jelettijärvi,
Pitkäranta, Uuksujärvi.

Stm Loukusa, Juho Arvid
Kirkonkylä
21.1.1902, Taivalkoski–7.12.1964
JS: Kiestinki.

Korpr Lusminki, Armas
Poussu
22.3.1922
JS: Jelettijärvi, Röhö.

Stm Lusminki, Toivo
Poussu
2.7.1911–22.12.1961
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Rajajoki, Vammelsuu, Hiitola, Viipurin-
lahti.

Stm Lusminki, Uuno Vilhelm
Poussu
4.1.1910–6.2.1978
JS: Louhi, Uhtua, Rajajoki, Vammelsuu,
Hietala, Viipurinlahti.

Alik Lusminki, Veikko
Poussu
27.12.1912–14.9.1974, Muhos
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Jyskyjärvi. LS: Kemi.

Korpr Lusminki, Väinö
Poussu
29.1.1918–28.9.1979
TS: Maisniemi, Perkjärvi. JS: Louhi,
Uhtua länsipuoli, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Luukkonen, Aato Albert
Heikkilä
24.1.1921–24.12.1985
TS: Krivi, Salmijoki, Vienan kanava,
Ägläjärvi, Tolvajärvi, Hyllysyryjä.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Luukkonen, Aatu Arvi
Heikkilä
6.7.1909–3.7.1988
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Luukkonen, Anselm
Vasaraperä
7.7.1922, muutti 17.6.1968 Jämsänkoski
JS: Juksova, Itä-Karjala.

Kers Luukkonen, Armas Juhani
Heikkilä
7.7.1914, muutti 14.8.1961 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Luukkonen, Arvi Armas
Alakitka
10.1.1922–25.2.1960, Helsinki
JS: Karjalan kannas.

Alik Luukkonen, Edvard
Heikkilä
23.1.1904
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Pääjärvi.

Korpr Luukkonen, Eemil
Alakitka
13.5.1906, Kemijärvi – 16.9.1952
JS: Louhi, Loimula.

Korpr Luukkonen, Eemil Viljam
Alakitka
12.5.1909–15.3.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Perkjärvi,
Leipäsuu, Vääräkoski, Pilppola, Näätä-
lä, Perkjärvi, Noskuanselkä.

Korpr Luukkonen, Eino Arvid
Alakitka
21.9.1913–14.2.1969
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Luukkonen, Juho Emil
Heikkilä
5.11.1912–31.8.1992, Pudasjärvi
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Pohjois-Suomi.

Alik Luukkonen, Juho Jalmari
Alakitka
9.4.1912–26.2.1994
TS: Suomussalmi. JS: Kiestingin suunta.

Alik Luukkonen, Kalle
Heikkilä
14.8.1913–19.6.1952
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas,
Louhi. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Luukkonen, Kalle Artturi
Heikkilä
11.10.1905, muutti 9.10.1946 Saloisiin
TS: Suomussalmi.

Alik Luukkonen Kalle Edvard
Kirkonkylä
29.3.1908
TS: Sänkelä. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Luukkonen, Kalle Eemil
Heikkilä
9.2.1904–20.8.1978
JS: Louhi.

Stm Luukkonen, Kalle Kustaa
Heikkilä
2.8.1916, muutti 9.1.1964 Pudasjärvelle
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Jyväskylä,
Karjalan kannas.

Stm Luukkonen, Kalle Oskari
Alakitka
5.7.1899–1.1.1988
JS: Louhi.

Kers Luukkonen, Kalle Uno
Heikkilä
11.10.1910–30.1.1984, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Luukkonen, Sulo Antero Immanuel
Heikkilä
21.8.1920–29.5.1949
JS: Petsamo.

Kers Luukkonen, Uno
Heikkilä
3.4.1914
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Tornio, Rovaniemi.

Alik Luukkonen, Uno
Heikkilä
1.8.1909, muutti 21.2.1947 Liminkaan
JS: Juntusranta, Vuonninen, Pistojoiki,
Korpivaara, Tetrivaara, Uhtuan länsi- ja
pohjoispuoli, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Kittilä.

Pion Luukkonen, Ville
Heikkilä
3.7.1902–24.11.1987
JS: Kiestinki, Impilahti.

Tkm Luukkonen, Ville
Heikkilä
6.2.1903–28.8.1978
JS: Louhi, Uhtua, Jelettijärvi.

Ylivääp Luukkonen, Väinö
Heikkilä
20.3.1916, muutti 16.10.1972 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki, Uhtua,
Vuokkiniemi, Vuonteleva, Tolvajärvi.

Korpr Lämsä, Aarne
Alakitka
20.5.1913
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Lämsä, Aarne
Alakitka
5.2.1909
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Lämsä, Aaro Harald
Alakitka
26.7.1910
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas, Suulajärvi.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Lämsä, Aato Kustaa
Heikkilä
6.8.1898–10.7.1975
JS: Louhi.

Korpr Lämsä, Ali Iisakki
Heikkilä
17.9.1919–24.1.1958
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Lämsä, Antti Herman
Lämsä
3.2.1908–30.12.1957
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Tkm Lämsä, Arvi
Lämsä
22.9.1900–10.1.1956
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija.
JS: Savajärvi, Tuutijärvi, Killuntaivaara,
Vuorijärvi, Makiankuunvaara, Nuotta-
vaara, Ala-Vilmajoki.

Kaartil Lämsä, Eemil
Alakitka
5.8.1905–13.2.1991
TS: Salla, Joutsijärvi, Märkäjärvi, Saija.
JS: Louhi, Korpilohko, Loimolan suunta.

Kaartil Lämsä, Eetu
Alakitka
19.10.1907–16.11.1994
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Lämsä, Eino
Alakitka
25.9.1922–1.7.1987 Luulaja, Ruotsi
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas,
Vuosalmi. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä.

Korpr Lämsä, Eino Antreas
Alakitka
4.4.1913–2.3.1975
JS: Salla, Karjalan kannas, Seesjärvi.

Stm Lämsä, Eino Ilmari
Lämsä
19.10.1912–7.4.1976
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Lämsä (Heponiemi), Eino Vilhelm
Heikkilä
25.1.1912–24.4.1995 Uusikaupunki
JS: Uhtua.

Stm Lämsä, Erkki Arvid
Heikkilä
27.3.1925
LS: Lappi.

Stm Lämsä, Erland
Lämsä
10.1.1900–7.6.1972
JS: Louhi.

Stm Lämsä, Esko Vilhelmi
Heikkilä
7.2.1924, muutti 26.3.1957 Posiolle
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Lämsä, Heimo Johannes
Heikkilä
22.7.1924–19.9.1964
JS: Karjalan kannas.

Stm Lämsä, Hente
Heikkilä
29.9.1917
TS: Salla. JS: Louhi, Röhö, Koirinoja,
Kemi.

Stm Lämsä, Iikka Aatovi
Kirkonkylä
3.5.1915, muutti 29.12.1956 Ouluun
TS: Suomussalmi.

Alik Lämsä, Johan Armas
Alakitka
31.12.1916–27.9.1985
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Stm Lämsä, Johan Arvid
Lämsä
16.12.1912–6.4.1978
TS: Salla.

Stm Lämsä, Johan Leonard
Heikkilä
2.7.1915
JS: Shemensi, Sarmatus, Saarimäki,
Tukkuselkä, Karmelissa, Lavajärvi.

Korpr Lämsä, Juho Arvid
Heikkilä
20.6.1908–16.2.1959
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Lämsä, Juho Arvid
Alakitka
16.9.1901–24.11.1994
TS: Salla.

Stm Lämsä, Juho August
Kirkonkylä
1.6.1901–21.5.1980
JS: Louhi.

Stm Lämsä, Juho Edvard
Kirkonkylä
21.12.1908–24.6.1977
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Stm Lämsä, Juho Ilmari
Alakitka
5.1.1913–13.4.1992
JS: Syväri, Laatokan Karjala.

Stm Lämsä, Juho Jalmari
Alakitka
18.12.1904, muutti 27.2.1946 Haapave-
delle
JS: Louhi.

Stm Lämsä, Juho Jalmari
Kirkonkylä
20.5.1906
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Lohivaara,
Jelettijärvi.

Alik Lämsä, Kaarlo Arvi
Heikkilä
31.5.1920
JS: Louhi, Röhö, Laatokan Karjala,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Lämsä, Kaarlo Verner
Alakitka
24.3.1915–21.7.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Lämsä, Kalle
Lämsä
10.12.1906–16.9.1943
JS: Louhi.

Stm Lämsä, Kalle Artturi
Heikkilä
28.4.1902
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Lämsä (Heponiemi), Kalle Arvid
Heikkilä
29.9.1901
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Lämsä, Kalle Eino
Heikkilä
20.5.1904–26.8.1982
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Lämsä, Kalle Kustaa
Heikkilä
6.6.1902–13.1.1994
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Lämsä, Kalle Vilho
Heikkilä
8.2.1904
TS: Salla. JS: Louhi.

Kers Lämsä, Kustu Herman
Kirkonkylä
13.9.1917, muutti 29.4.1957 Vaalaan
TS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.
JS: Louhi.

Korpr Lämsä, Martti
Lämsä
18.10.1925, muutti 28.11.1968 Helsinkiin
JS: Vuosalmi.

Korpr Lämsä, Martti Ilmari
Alakitka
13.7.1925–10.6.1989
JS: Karjalan kannas.

Korpr Lämsä, Niilo
Heikkilä
25.3.1922
JS: Uhtua, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Paakkola, Rovaniemi.

Alik Lämsä, Niilo
Kirkonkylä
12.5.1922–19.8.1978
JS: Lutikkavaara. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Lämsä, Niilo Eemil
Alakitka
10.1.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Lämsä, Oskari
Heikkilä
30.4.1911–2.3.1970
JS: Louhi, Uhtua. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Lämsä, Pauli Henrik
Alakitka
11.1.1923–22.4.1974
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Lämsä, Pekka
Alakitka
27.8.1920–11.3.1997
JS: Louhi, Röhö, Laatokan Karjala.

Alik Lämsä, Reino Viljam
Lämsä
9.8.1914–8.12.1993
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Lämsä, Sulo
Lämsä
10.11.1925, muutti 10.8.1948 Muonioon
JS: Karjalan kannas.

Stm Lämsä, Sulo Ilmari
Alakitka
8.3.1925–13.9.1977
JS: Juustila. LS: Käsivarsi.

Korpr Lämsä, Tauno
Alakitka
22.7.1917, muutti 8.11.1945 Piippolaan
TS: Aittojoki. JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Lämsä, Tauno Verner
Alakitka
5.7.1917–10.12.1947
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Lämsä, Uuno
Alakitka
21.11.1925
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Lämsä, Uuno Armas
Alakitka
29.7.1912–29.12.1952
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Lämsä, Uuno Edvard
Alakitka
2.9.1916–5.5.1948
TS: Salla. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kers Lämsä, Veijo Fredrik
Heikkilä
22.7.1920, muutti 27.7.1946 Nurmekseen
JS: Salla, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Lämsä, Vilho Herman
Heikkilä
2.9.1924, muutti 15.11.1952 Lahteen
JS: Karjalan kannas.

Stm Lämsä, Viljo Edvard
Heikkilä
30.4.1912–18.6.1967
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Lämsä, Viljo Sihveri
Lämsä
23.12.1924, muutti 11.8.1958 Pudasjär-
velle
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Lämsä, Ville
Heikkilä
27.7.1920, muutti 8.4.1947 Raaheen
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Kers Lämsä, Ville
Alakitka
29.6.1908–28.5.1992
TS: Suomussalmi.

Stm Lämsä, Väinö
Alakitka
19.12.1914–24.1.1998
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Stm Lämsä, Väinö Herman
Heikkilä
19.8.1905–26.1.1957
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Lämsä, Väinö Juhani
Lämsä
7.10.1922, muutti 11.2.1955 Iihin
JS: Uhtua, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Kittilä.

Stm Maaninka, Juho Arvi
Alakitka
27.5.1898, muutti 15.6.1956 Vaalaan
JS: Louhi.

Korpr Maaninka, Leunu Arvid
Alakitka
22.11.1925
JS: Vitikkala, Jukkala, Seivästö.

Stm Maaninka (Ronkainen), Toivo
Kirkonkylä
3.1.1922–9.5.1990
JS: Maaselkä, Loimola.

Stm Maikku, Aaro
Lämsä
13.7.1896–30.11.1985
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Majava, Aaro Johannes
Poussu
1.7.1923, muutti Ruotsiin 1970 (kansal-
laisuus 30.7.1974)
JS: Juksova.

Korpr Majava, Alvar Fredrik
Kirkonkylä
3.4.1921
JS: Suojärvi, Karjalan kannas.

Alik Majava, Antti Einari
Kirkonkylä
28.9.1917–18.2.1987, Oulu
JS: Louhi, Maaselkä, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Majava, Arvi Aleks
Alakitka
9.7.1923–30.3.1974
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Stm Majava, Arvi Juho
Vasaraperä
3.1.1914
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Stm Majava, Eino
Kirkonkylä
19.12.1902–3.5.1988, Oulu
TS: Sotka, Onkamo. JS: Louhi.

Korpr Majava, Eino Ilmari
Kirkonkylä
26.12.1921, muutti 28.7.1969 Ruotsiin
(kansalaisuus 14.5.1981)
JS: Krivi, Salmi, Karhumäki, Laatokan
Karjala. LS: Kuluntalahti, Suomus-
salmi, Sodankylä.

Stm Majava, Jalmari
Kirkonkylä
7.5.1899–12.1.1971
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Majava, Kaarlo Mikael
Kirkonkylä
21.2.1919
JS: Karjalan kannas.

Stm Majava, Maunu Emerik
Vasaraperä
17.10.1906–9.8.1948
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Alik Majava, Niilo
Kirkonkylä
7.8.1915, muutti 25.10.1978 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Suojärvi,
Röhö.

Alik Majava, Niilo Vilhelmi
Kirkonkylä
20.1.1918–21.10.1991
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinola.

Stm Majava (Lehtoketo), Veikko
Vasaraperä
29.8.1925, muutti 2.10.1956 Ranualla
JS: Karjalan kannas.

Korpr Majava, Veikko Johannes
Vasaraperä
27.2.1908, muutti 6.2.1953 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Salla, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Stm Manninen, Aarne
Poussu
27.4.1907–12.9.1993
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Jelettijärvi, Karjalan kannas.

Korpr Manninen, Antti
Heikkilä
13.4.1913–24.12.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Manninen, Arvi
Poussu
24.5.1910
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Manninen, Eino Herman
Heikkilä
27.6.1913, muutti 13.6.1947 Tyrnävälle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Ki-
vijärvi, Tolvajärvi. LS: Ristijärvi, Kemi-
järvi.

Korpr Manninen, Frans Adolf
Heikkilä
6.9.1911, muutti 30.1.1965 Pattijoelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Syväri. LS: Oulu, Kemi.

Kers Manninen, Frans Johannes
Heikkilä
21.6.1920, muutti 14.9.1987 Ouluun
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Uhtua,
Kuuterselkä. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä, Muonio.

Stm Manninen, Jaakko
Poussu
30.3.1904–27.5.1980
TS: Salla. JS: Louhi.

Alik Manninen, Juho Eetu
Heikkilä
22.8.1907–10.4.1959
JS: Louhi.

Alik Manninen, Juho Kustaa
Poussu
10.6.1912–13.6.1983
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas.

Korpr Manninen, Kalle
Heikkilä
8.12.1903, muutti 13.12.1948 Tyrnävälle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Ylik Manninen, Kalle
Poussu
21.2.1916, muutti 31.10.1946 Kärsä-
mäelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Syväri, Karjalan kannas.

Alik Manninen, Lauri Oiva Johannes
Heikkilä
21.3.1924, muutti 5.2.1948 Yli-Iihin
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä, Muonio, Enontekiö.

Korpr Manninen, Lenne
Poussu
14.2.1922
JS: Rukajärvi.

Stm Manninen, Leo
Kirkonkylä
8.5.1905–9.4.1997
TS: Tsopina, Kelijärvi, Malu.

Korpr Manninen, Paavo Herman
Heikkilä
23.1.1920–22.1.1967
JS: Salla, Louhi.

Väep Manninen, Rikhard
Kirkonkylä
23.7.1900, Hirvensalmi – 18.4.1959
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Vuokki-
niemi, Tolvajärvi.

Alik Manninen, Vieno
Heikkilä
29.5.1914, muutti 13.12.1948 Tyrnävälle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas, Laatokan Karjala.
LS: Kuluntalahti, Sodankylä.

Korpr Manninen, Vilho
Heikkilä
6.8.1909–11.7.1973
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Ylik Manninen, Väinö
Poussu
11.7.1913–27.7.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Marsch, Antti
Poussu
17.1.1906–19.6.1974
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Jelettijärvi.

Korpr Marsch, Hugo Jalmari
Poussu
2.2.1908–11.7.1960
TS: Suomussalmi.

Korpr Marsch, Junnu Kusti
Poussu
30.11.1910–13.1.1989
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Marsch, Veikko Armas
Poussu
21.8.1923–25.3.1979
JS: Säämjärvi, Kotajärvi, Ägläjärvi,
Uhtua, Suojärvi, Vuontele, Tolvajärvi.

Stm Marsch, Yrjö
Poussu
9.1.1901–15.11.1966
JS: Louhi.

Ltn Marttinen, Teppo Tapani
Kirkonkylä
2.12.1924 Mäntsälä
JS: Vuokkiniemi, Tolvajärvi

Korpr Matero, Ville Kustaa
Kirkonkylä
2.9.1919–6.4.1974
JS: Louhi, Alakurtti, Uhtua. LS: Risti-
järvi, Salla.

Korpr Mattila, Eino
Poussu
19.11.1921–23.9.1946
JS: Louhi, Uhtua.

Kers Mattila, Johan Iisakki
Heikkilä
18.12.1912, Liminka
TS: Joutsijärvi, Salla.

Alik Mattila, Juho Jalmari
Poussu
20.5.1910–26.10.1987
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Mattila, Leo
Poussu
5.9.1912
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Suvijärvi,
Röhö.

Stm Mikkola, Eino Brynolf
Kirkonkylä
13.10.1912–14.3.1968
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Minkkinen, Pauli Olavi
Kirkonkylä
14.5.1916, Rautalampi, muutti
3.12.1946 Konnevedelle
TS: Taipale, Pinkosalmi.

Stm Moilanen, Eino Ilmari
Heikkilä
1.8.1909
JS: Louhi, Laatokan Karjala.

Korpr Moilanen, Johan Vilhelm
Heikkilä
4.10.1914–10.11.1968
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Jelettijärvi. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Moilanen, Kalle Uno
Heikkilä
3.5.1919–8.6.1995
JS: Vienan Karjala.

Korpr Moilanen, Rikhard
Poussu
18.3.1921–22.12.1989, Oulu
JS: Karjalan kannas, Valkeasaari.

Stm Mourujärvi, Jalmari
Alakitka
11.8.1898–24.2.1971
JS: Louhi.

Stm Muhonen, Aarne Teodor
Heikkilä
24.10.1917–8.1.1975
JS: Vienan Karjala, Ilomantsi.

Stm Muhonen, Eino Vilho
Heikkilä
28.6.1924, muutti 17.5.1973 Helsinkiin
JS: Uhtua, Jessoila, Suojärvi.

Stm Muhonen, Kaarlo Juhani
Heikkilä
2.12.1921
JS: Uhtua. LS: Pohjois-Suomi.

Kers Mukkala, Yrjö Armas
Kirkonkylä
20.4.1906, Isojoki, muutti 10.11.1947
Nivalaan
TS: Suomussalmi.

Stm Mulari, Svante Olavi
Kirkonkylä
6.12.1922–21.4.1985
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Multasniemi (Multas), Einari
Heikkilä
28.8.1914–17.6.1982
JS: Louhi.

Korpr Multasniemi, Veikko Verneri
Heikkilä
14.8.1919–18.9.1985
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Stm Mursu, Niiles (Niilo)
Poussu
12.7.1904–9.11.1989
TS: Salla. JS: Kangasvaara, Lohivaara.

Kers Mursu, Veikko Jalmari
Poussu
23.7.1925
JS: Vuosalmi.

Ylik Murtoniemi, Aleks
Poussu
22.3.1912–12.11.1969
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas.

Stm Murtovaara, Aarne Johan
Poussu
25.8.1919
JS: Louhi, Laatokan Karjala.

Alik Murtovaara, Antti Ilmari
Poussu
21.6.1922–10.9.1998
JS: Louhi.

Stm Murtovaara, Reino Vilho
Poussu
25.10.1916–7.1.1983
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Kers Murtovaara, Sulo Verneri
Kirkonkylä
17.8.1918–28.6.1986
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Murtovaara, Tatu Allan
Kirkonkylä
20.9.1925, Hyrynsalmi
JS: Äyräpää, Vuosalmi.

Korpr Murtovaara, Toivo Jaakko
Poussu
29.3.1926
JS: Koivuselkä.

Korpr Murtovaara, Unto Johannes
Poussu
17.9.1925
JS: Karjalan kannas, Viipurinlahti.

Stm Murtovaara, Unto Olavi
Kirkonkylä
4.2.1923, Hyrynsalmi –1.3.1996
JS: Juksova.

Kers Murtovaara, Väinö Vilho
Poussu
1.2.1912–29.1.1976
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Vuokki-
niemi.

Korpr Mustaniemi, Aarne Viljam
Poussu
15.7.1916
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi.

Stm Mustaniemi, Ali Herman
Poussu
7.8.1902–12.5.1988
JS: Louhi.

Stm Mustaniemi, Antti Herman
Poussu
1.3.1906, muutti 18.8.1955 Säräisnie-
melle
TS: Suomussalmi.

Korpr Mustaniemi, Antti Viljam
Poussu
21.1.1911–30.1.1965, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Mustaniemi, Arvi Heikki
Poussu
14.11.1903, muutti 19.10.1955 Vaalaan
JS: Louhi.

Stm Mustaniemi, Eino
Poussu
13.5.1910, muutti 19.6.1956 Vaalaan
JS: Karjalan kannas.

Stm Mustaniemi, Eino Vilhelm
Kirkonkylä
14.7.1901–4.12.1965, Muhos
TS: Suomussalmi.

Korpr Mustaniemi, Erkki Armas
Poussu
4.6.1918–27.12.1978, Helsinki
TS: Viitavaara, Luglajoki, Leppäjoki.
JS: Louhi, Vienan Karjala.

Stm Mustaniemi, Kalle Ilmari
Poussu
31.5.1914
JS: Maaselän kannas, Äänislinna, Karhu-
mäki.

Stm Mustaniemi, Kalle Ville
Poussu
8.3.1908
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Mustaniemi, Martti
Poussu
28.12.1909–16.3.1987

JS: Louhi, Uhtua. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Mustaniemi, Martti
Poussu
31.3.1924
JS: Karjalan kannas.

Stm Mustaniemi, Mauno
Poussu
28.12.1909
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Mustaniemi, Oskari Viljam
Poussu
18.10.1899–31.3.1990
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Mustaniemi, Reino Edvard
Poussu
17.8.1919, muutti 22.1.1947 Haapa-
vedelle
JS: Louhi.

Stm Mustaniemi, Uuno
Kirkonkylä
2.9.1918–22.7.1950
JS: Syväri, Pitkäranta, Lemetti.

Stm Mustaniemi, Veikko Sihveri
Poussu
25.12.1912
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Mustaniemi, Viljo Johannes
Poussu
20.9.1919, muutti 2.10.1984 Ylitorniolle
JS: Laatokan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Sodankylä.

Korpr Mustonen, Aale Johannes
Kirkonkylä
1.5.1911–3.8.1981
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Uhtua.

Stm Mustonen, Aarne Ilmari
Vasaraperä
13.4.1906–20.8.1942
TS: Suomussalmi.

Korpr Mustonen, Antti Albin
Vasaraperä
26.3.1910–31.10.1948
TS: Suomussalmi.

Korpr Mustonen, Antti Viljam
Kirkonkylä
14.1.1913, muutti 6.6.1955 Ylitornioon
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Mustonen, Eino Ilmari
Alakitka
13.7.1915–10.12.1997
JS: Louhi.

Stm Mustonen, Erkki Eenokki
Kirkonkylä
21.5.1904–27.1.1976
TS: Salla.

Korpr Mustonen, Frans Vilhelm
Alakitka
20.9.1911–24.2.1979
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Kers Mustonen, Henrik (Heikki)
Vasaraperä
9.3.1913–17.4.1981
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Mustonen (Orjasniemi), Juho Arvi
Alakitka
9.3.1924
JS: Karjalan kannas.

Korpr Mustonen, Kalevi Pietari
Kirkonkylä
4.12.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Mustonen, Kalle Armas
Alakitka
28.8.1920–2.10.1966
JS: Kivivaara, Repola, Rukajärvi, Onta-
joki, Muurmannin retki.

Korpr Mustonen, Kalle Verner
Kirkonkylä
5.10.1912, muutti 11.9.1987 Riihimäelle
JS: Pitkäranta, Lemetti.

Ylik Mustonen, Manne
Vasaraperä
27.10.1917
TS: Karjalan kannas. JS: Uhtua, Louhi,
Karjalan kannas.

Korpr Mustonen, Niilo Aatami
Kirkonkylä
12.4.1923
JS: Pitkäranta, Uukujärvi. LS: Kemi,
Muonio.

Korpr Mustonen, Oskari (Ossi)
Vasaraperä
15.11.1923–1.5.1995
JS: Laatokan Karjala. LS: Kemi.

Korpr Mustonen, Reino Aukusti
Vasaraperä
14.6.1922–9.3.1988
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Laurila, Tervola, Rovaniemi.

Alik Mustonen, Sulo Svante
Alakitka
27.9.1919–16.1.1980
TS: Louhi, Laatokan Karjala.

Stm Mustonen, Taneli Fredrik
Kirkonkylä
31.7.1905–7.5.1976
TS: Salla. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Alik Mustonen, Toivo Anselmi
Alakitka
4.6.1910–26.1.1973
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Mustonen (Orjasniemi), Unto
Olavi
Alakitka
3.6.1922
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Mustonen, Uuno
Alakitka
31.1.1909
TS: Salla. JS: Louhi, Röhö, Syväri.

Korpr Mustonen, Veikko Viljami
Alakitka
5.2.1918–19.1.1987
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Ristijärvi, Savu-
koski.

Korpr Mustonen, Vieno Arvid
Alakitka
21.7.1921–30.6.1980
JS: Hiisjärvi, Poventsa, Karhumäki,
Vienan Karjala, Ilomantsi. LS: Pohjois-
Suomi.

Alik Mustonen, Väinö
Vasaraperä
17.2.1924–10.10.1995
JS: Uhtua.

Korpr Mustonen, Yrjö Severi
Kirkonkylä
25.5.1921–16.8.1972
JS: Krivi.

Väap Mäkelä, Reino Kustaa
Kirkonkylä
27.1.1914–6.8.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Väap Mäkelä, Vihtori Vilhelm
Kirkonkylä
8.8.1916–28.2.1973
TS: Volossula (Kelja), Vitsaari.
JS: Louhi.

Alik Männikkö, Aarne
Alakitka
16.11.1910
JS: Louhi, Uhtua.

Alik Männikkö, Iikka Herman
Alakitka
2.2.1912–1.7.1980, Ranua
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Männikkö, Kalle Petteri
Alakitka
16.3.1909–10.12.1990
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Männikkö, Nestor
Alakitka
2.3.1921, muutti 5.7.1966 Kemiin
JS: Seesjärvi, Krivi, Poventsa, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Männikkö, Petteri Viljam
Alakitka
20.1.1904–14.11.1975
TS: Salla. JS: Louhi.

Yliltä Mäntylä, Reino Ilmari
Kirkonkylä
6.8.1913, Peräseinäjoki –21.6.1959
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Aarne Alarik
Liikasenvaara
25.11.1915

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Stm Määttä, Aarne Aukusti
Heikkilä
5.6.1914–14.1.1942
TS: Suomussalmi.

Väap Määttä, Aarne Eemil
Heikkilä
30.7.1906–14.12.1958
TS: Kuusamon partiokahakat, Aittokum-
pu. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä (Koutaniemi), Aarne
Oskari
Heikkilä
12.11.1909–13.9.1969
TS: Kuusamo, Suomussalmi. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Määttä (Takalo), Aarne Vilhelm
Heikkilä
27.1.1909–12.4.1987
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Aarne Vilhelm
Heikkilä
10.5.1911, muutti 1967 Ruotsiin (kansa-
laisuus 29.10.1975)
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Alik Määttä, Aaro
Lämsä
23.8.1910, muutti 30.3.1948 Suomus-
salmelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Alik Määttä, Aaro Juhani
Vasaraperä
22.7.1922–18.4.1989, Lahti
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Alik Määttä (Uuskäkelä), Aatami
Heikkilä
25.2.1916
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Määttä Aato Kustu
Heikkilä
19.9.1900–2.3.1976
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Määttä, Aatovi Vilhelm
Heikkilä
18.1.1907–6.11.1973
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Ali
Heikkilä
22.1.1925
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Määttä, Ali Armas
Alakitka
6.6.1918–23.12.1991
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Antti
Heikkilä
28.4.1921, muutti 7.3.1947 Turkuun
JS: Salla, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Määttä, Antti Albert
Heikkilä
24.6.1918–10.6.1966
JS: Salla, Louhi.

Korpr Määttä, Antti Armas
Heikkilä
14.5.1920, muutti 21.11.1979 Ouluun
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä, Antti Emerik
Vasaraperä
23.10.1914–4.11.1997
TS: Naisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi, Vilmajoki. JS: Louhi, Röhö.

Alik Määttä, Antti Ilmari
Poussu
27.2.1914–21.8.1976
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Määttä, Antti Vilhelm (Ville)
Heikkilä
21.4.1902–14.11.1967, Jokirinne
TS: Salla. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan
kannas.

Korpr Määttä, Antti Viljami
Alakitka
22.11.1920, muutti 25.6.1970 Ouluun
JS: Kivakkalampi, Polkuvaara, Kieristel-
mävaara, Kuovekevaara, Uulantoivaara,
Eljantunturi, Tuntsa, Voittojoki, Ala-Vil-
majoki, Louhen maantie, Lakijärvi,

Kiestinki, Ahvenlahti, Vienan kanava,
Hiisjärvi, Ihantala. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Määttä, Antti Viljami
Kirkonkylä
1.11.1914–12.8.1972, Pudasjärvi
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Antti Ville
Heikkilä
16.7.1919, muutti 27.8.1956 Ranualla
TS: Tali. JS: Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Artturi
Heikkilä
19.10.1916, muutti 4.12.1956 Pudasjär-
velle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä, Arvi
Kirkonkylä
1.1.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Stm Määttä, Arvid
Alakitka
21.1.1905–29.6.1969
TS: Salla. JS: Louhi, Laatokan Karjala.

Korpr Määttä, Arvo
Alakitka
24.7.1920–17.3.1976
JS: Vilmajoki, Seesjärvi, Krivi, Vienan
kanava, Leppäjoki, Ilomantsi.

Korpr Määttä, Arvo
Lämsä
8.7.1923
LS: Kemi, Muonio.

Korpr Määttä, Arvo Einari
Kirkonkylä
17.10.1921
TS: Salla. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Kers Määttä, Aukusti Armas
Vasaraperä
23.7.1920
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Määttä, Edvin Aukusti
Kirkonkylä (Kuolio)
7.1.1920–27.2.1995
JS: Limosaari.

Stm Määttä, Eeli Viktor
Alakitka
3.7.1901–18.1.1955
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Eetu
Kirkonkylä
5.10.1921, muutti 19.9.1957 Ranualla
TS: Salla. JS: Karjalan kannas. LS: Poh-
jois-Suomi.

Stm Määttä, Eetu
Poussu
24.12.1906–2.4.1952
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Määttä (Kämäräinen), Eetu Vil-
helm
Heikkilä
15.9.1910
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Kemi.

Stm Määttä (Takalo), Eino
Heikkilä
27.6.1901–13.12.1970
TS: Kuusamon partiokahakat.

Korpr Määttä (Peuraniemi), Eino
Heikkilä
15.3.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä (Angervainen), Eino
Alakitka
17.11.1911, muutti 22.11.1947 Helsinkiin
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomus-
salmi. JS: Louhi.

Stm Määttä, Eino
Heikkilä
17.5.1921
JS: Vienan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Portimo, Saarijärvi, Taipale, Rova-
niemi.

Stm Määttä, Eino
Poussu
29.12.1913–1.1.1972
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Määttä, Eino
Vasaraperä
2.5.1912–7.5.1974
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Määttä (Peltoniemi), Eino Armas
Vasaraperä
31.12.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Määttä, Eino Arvi
Alakitka
22.3.1911, muutti 18.2.1963 Pyhäselkään
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä (Koutaniemi), Eino Arvid
Heikkilä
23.11.1912, muutti 4.11.1947 Lumijoelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Uhtua. LS: Kemi.

Korpr Määttä, Eino Edvard
Lämsä
9.4.1921–22.1.1992, Oulu
JS: Loimola.

Eino Määttä toinen vasemmalta ylärivissä.

Alik Määttä, Eino Fredrik
Vasaraperä
25.5.1912–28.10.1969
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Eino Herman
Lämsä
12.6.1911–8.8.1984
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Määttä (Hannula), Eino Ilmari
Heikkilä
29.11.1921–16.10.1996
JS: Vienan Karjala. LS: Kuluntalahti,
Sodankylä.

Stm Määttä (Airisniemi), Eino Johannes
Alakitka
26.6.1915–2.9.1968
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä, Eino Vilhelm
Heikkilä
2.5.1924
JS: Vienan Karjala.

Korpr Määttä, Eino Vilhelm
Heikkilä
8.10.1913, muutti 30.9.1942 Ranualla
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua.

Ylik Määttä, Eino Vilhelm
Heikkilä
23.10.1910–4.2.1991
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Emil
Heikkilä
6.5.1897, muutti 7.12.1943 Kuivanie-
melle
JS: Louhi.

Stm Määttä, Emil
Heikkilä
28.8.1905–7.10.1978
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Määttä, Emil
Lämsä
6.6.1902–12.9.1981
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Määttä, Emil
Poussu
5.7.1902–24.11.1944
TS: Alasalmi.

Stm Määttä, Emil Rikhard
Heikkilä
22.11.1901–25.2.1988
TS: Salla, Pistojoiki.

Korpr Määttä, Erkki
Heikkilä
13.4.1923–2.9.1984
JS: Loimola.

Vääp Määttä, Esko Vilhelm
Heikkilä
26.7.1920–4.2.1980
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Alik Määttä, Frans Helmer
Heikkilä
30.7.1909, muutti 15.1.1955 Kiiminkiin
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua. LS: Poh-
jois-Suomi.

Stm Määttä (Juurtela), Frans Petteri
Heikkilä
23.10.1901–17.3.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Määttä, Frans Petteri
Liikasenvaara
6.4.1914, muutti 8.6.1957 Ranualla
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Vienan
Karjala.

Stm Määttä (Peltoniemi), Fredrik
Vasaraperä
22.1.1902–20.1.1983
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Hannes
Poussu
22.10.1924–7.5.1981
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Iivari
Heikkilä
18.7.1922
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Määttä, Jaakko Feliks
Kirkonkylä
22.12.1918–15.1.1983
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Jalmari
Poussu
20.5.1912
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Määttä (Laihola), Janne Aatovi
Heikkilä
25.12.1912–14.11.1996
JS: Enemajoki, Nurmoila, Nisojoki,
Tshveri, Varloi, Koivuselkä, Palalahti,
Impilahti.

Alik Määttä (Sillanpää), Johan Artturi
Heikkilä
20.2.1915–25.5.1975
TS: Suomussalmi.

Korpr Määttä, Johan Artturi
Heikkilä
12.12.1911, muutti 5.11.1949 Yli-Iihin,
k. 90-luvulla
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Johan Arvid
Alakitka
23.4.1918–9.6.1996
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Määttä, Johan Arvo
Alakitka
29.6.1922
JS: Vienan Karjala.

Stm Määttä, Johan Helmer
Heikkilä
10.7.1911
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Johan Vilhelm
Heikkilä
7.8.1917–3.9.1986
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua.

Kers Määttä, Johan Vilhelm
Poussu
4.6.1918–20.3.1976
TS: Kemijärvi, Salla. JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä, Juhana Vilhelm
Alakitka
29.4.1920–30.12.1975
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Määttä, Juho Albert
Heikkilä
17.3.1905–22.12.1946
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Loimola.

Stm Määttä, Juho Arvid
Vasaraperä
6.9.1908–6.12.1984
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Määttä, Juho Edvard
Heikkilä
2.1.1916, muutti 12.4.1949 Taivalkoskelle
TS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala. JS: Louhi.

Stm Määttä, Juho Eemil
Alakitka
24.6.1906–3.8.1953
JS: Uhtua.

Alik Määttä, Juho Eino
Heikkilä
12.5.1923, muutti 15.10.1990 Ouluun
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä (Takalo), Juho Elias
Heikkilä
25.5.1916–20.9.1995
It-joukot Helsinki.

Stm Määttä (Liemula), Juho Ilmari
Kirkonkylä
2.3.1908–20.9.1985
JS: Louhi. JS: Karjalan kannas.

Stm Määttä, Juho Kustu
Lämsä
29.3.1901–30.5.1988
TS: Salla. JS: Louhi.

Stm Määttä, Juho Leonard
Vasaraperä
18.11.1905–3.9.1955
JS: Louhi.

Stm Määttä, Juho Petteri
Heikkilä
13.6.1901–31.10.1971
TS: Kemijärvi, Salla. JS: Louhi.

Stm Määttä, Juho Vilhelm
Lämsä
19.1.1904
TS: Kemijärvi, Salla, Vilmajoki.

Kalervo A. Määttä vaimonsa Anja Alina Määtän rinnalla.

Korpr Määttä, Kalervo Adolf
Vasaraperä
28.12.1923
JS: Poventsa, Karhumäki, Ilomantsi, Kumpsa, Porajärvi, Liusvaara, Lutikka-vaara.

Stm Määttä (Rautula), Kalle
Alakitka
20.5.1902–12.11.1983
JS: Louhi, Impilahti.

Alik Määttä, Kalle
Kirkonkylä
6.7.1919–30.11.1996
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Määttä, Kalle
Kirkonkylä
5.6.1923–28.7.1975
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Määttä, Kalle
Kirkonkylä
20.11.1915–7.2.1976, Pudasjärvi
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Määttä (Murto), Kalle Artturi
Heikkilä
20.9.1913–10.10.1990
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Määttä (Kallioniemi), Kalle Arvi
Heikkilä
7.4.1905–16.10.1949
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Kalle Aukusti
Vasaraperä
13.12.1919–7.12.1969
JS: Louhi, Uhtua. LS: Ristijärvi, Savukoski.

Stm Määttä (Hannula-Määttä), Kalle
Edvard
Heikkilä
24.11.1901–6.7.1984
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Kalle Herman
Heikkilä
14.3.1911–6.9.1970
JS: Louhi. LS: Kemi.

Alik Määttä, Kalle Herman
Heikkilä
11.3.1912–3.8.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Ylik Määttä, Kalle Ilmari
Vasaraperä
3.7.1912–21.3.1997
TS: Suomussalmi. JS: Vienan Karjala,
Karjalan kannas, Karhumäki.
LS: Ristijärvi, Rovaniemi.

Stm Määttä, Kalle Jalmari
Alakitka
10.6.1923, muutti 22.5.1947 Pyhäjoelle
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Kalle Jalmari
Heikkilä
6.12.1903–11.10.1988
JS: Louhi.

Ylik Määttä, Kalle Jalmari
Heikkilä
20.6.1917, muutti 2.5.1949 Ouluun
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Määttä, Kalle Jalmari
Vasaraperä
13.2.1900–21.6.1982
JS: Louhi.

Alik Määttä, Kalle Oskari
Heikkilä
16.7.1909–14.1.1995
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Ylik Määttä, Kalle Vieno
Heikkilä
10.9.1915, muutti 5.3.1949 Haukiputaalle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi.

Korpr Määttä, Kalle Viljam
Lämsä
27.11.1913
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Alik Määttä, Lante Herman
Heikkilä
19.4.1924, muutti 17.10.1947 Lumijoelle
JS: Karjalan kannas.

Alik Määttä, Lauri
Vasaraperä
26.2.1922, muutti 1.5.1926 Posiolle
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Määttä (Sulasalmi), Lauri Fredrik
Kirkonkylä
19.3.1905–22.5.1979
JS: Louhi.

Stm Määttä, Leino Aukusti
Kirkonkylä
28.6.1908–3.4.1981, Kajaani
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Martti Jalmari
Vasaraperä
7.6.1924–4.12.1962
JS: Uhtua.

Stm Määttä, Martti Magnus Mikael
Kirkonkylä
1.7.1902–2.6.1959, Oulu
JS: Uhtua.

Stm Määttä, Matti Johannes
Kirkonkylä
1.3.1921–12.12.1971
JS: Karjalan kannas.

Kers Määttä, Niilo
Heikkilä
17.2.1917–2.7.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Ääninen,
Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Niilo Armas
Kirkonkylä (Kuolio), Purnuvaara
6.12.1921
JS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.
LS: Kuluntalahti, Sodankylä.

Alik Määttä, Niilo Armas
Lämsä
10.6.1917, muutti 31.3.1948 Oulujoelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Alik Määttä, Niilo Herman
Poussu
6.5.1917
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Määttä (Kallioniemi), Onni Alfred
Heikkilä
2.12.1925–1.7.1987
JS: Karjalan kannas. LS: Kemi, Tornio,
Rovaniemi, Kittilä, Muonio, Kilpisjärvi.

Korpr Määttä, Onni Armas
Heikkilä
27.12.1923
JS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Määttä, Onni Fredrik
Poussu
6.2.1925–1.7.1980
JS: Karjalan kannas.

Stm Määttä, Oskar
Lämsä
29.6.1899–5.5.1963
JS: Kiokisjärvi.

Stm Määttä, Oskari
Heikkilä
11.9.1910–27.2.1987
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä, Oskari
Heikkilä
4.7.1920–22.12.1994
JS: Karjalan kannas. LS: Kemi.

Stm Määttä, Otto Edvard
Lämsä
9.12.1904, muutti 17.2.1948 Oulujoelle
TS: Salla, Pelkosenniemi. JS: Louhi.

Alik Määttä, Otto Ferdinand
Liikasenvaara
22.6.1914–2.1.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Alik Määttä, Paavo Eliel
Kirkonkylä
24.12.1924–18.7.1987
JS: Uhtua.

Stm Määttä, Reino Arvid
Heikkilä
19.5.1925
JS: Uhtua. LS: Rovaniemi, Sodankylä.

Kers Määttä (Mäntysola), Reino Johannes
Poussu
13.3.1921, muutti 29.4.1976 Kuopioon
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Kers Määttä, Reino Sihveri
Kirkonkylä
20.12.1917, muutti 10.8.1956 Pudas-
järvelle
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Määttä, Sihveri Herman
Heikkilä
26.2.1904
JS: Louhi.

Alik Määttä, Simo Petteri (Pekka)
Kirkonkylä
20.4.1898–21.2.1983
JS: Louhi.

Korpr Määttä (Peuraniemi), Sulo Reino
Heikkilä
9.4.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Sulo Vieno
Heikkilä
4.8.1918–6.4.1961
JS: Viipuri.

Stm Määttä, Svante
Heikkilä
1.3.1923, muutti 6.11.1959 Kemiin
JS: Karjalan kannas.

Stm Määttä, Svante
Poussu
28.4.1906–23.9.1966
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Tauno Adolf
Vasaraperä
13.11.1924–30.7.1984
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Stm Määttä, Tauno Arvid
Alakitka
27.4.1917–13.11.1997
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Määttä, Tauno Kustaa
Kirkonkylä
20.12.1924
JS: Uhtua.

Stm Määttä, Tauno Viljami
Heikkilä
20.8.1919
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Toivo
Poussu
4.1.1922–12.2.1965
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Tervola, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Määttä, Uuno
Heikkilä
24.3.1915–1.6.1962
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Määttä, Uuno
Vasaraperä
8.9.1917–10.8.1988, Oulu
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Alik Määttä, Uuno Abram
Poussu
8.5.1901–4.2.1967
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Uuno Antero
Heikkilä
25.3.1907
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Impilahti.

Stm Määttä, Uuno Aukusti
Vasaraperä
5.9.1903–13.9.1980
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Uuno Henteri
Vasaraperä
10.2.1922
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Määttä (Takalo), Uuno Herman
Heikkilä
7.4.1903–1.12.1948
TS: Suomussalmi.

Kers Määttä, Uuno Herman
Heikkilä
12.7.1911–12.8.1981
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä, Uuno Ilmari
Alakitka
21.1.1926
JS: It-joukot Kotka.

Korpr Määttä, Veikko
Heikkilä
16.12.1925
JS: Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä, Kilpisjärvi.

Stm Määttä, Veikko Aatovi
Heikkilä
8.1.1916
TS: Kemijärvi, Salla. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Veikko Henrik
Alakitka
4.5.1913–5.3.1963
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Määttä (Laihola), Veikko Jalmari
Heikkilä
20.12.1924–10.5.1972
JS: Loimola.

Stm Määttä, Veikko Johannes
Kirkonkylä
28.8.1920–14.11.1978, Ranua
JS: Louhi, Röhö, Laatokan Karjala.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Määttä, Veikko Viljami
Heikkilä
22.5.1924–8.6.1988
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Määttä, Vieno Ville
Kirkonkylä
16.11.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Vikke Jalmari
Kirkonkylä
30.4.1915–30.9.1973
JS: Maaselkä, Perkjärvi, Leipäsuo, Kovantoniemi.

Korpr Määttä, Vilho Aatu
Heikkilä
23.1.1914
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Tolva-
järvi, Vuokkiniemi.

Korpr Määttä (Laihola), Vilho Ilmari
Heikkilä
14.7.1909–8.12.1989
TS: Kurtti, Joutsijärvi. JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Määttä, Vilho Jalmari
Vasaraperä
8.10.1918–25.8.1974
JS: Louhi.

Korpr Määttä, Vilho Jalmari
Lämsä
20.1.1918–25.8.1974
TS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.
JS: Louhi, Röhö, Syväri. LS: Kemi.

Stm Määttä, Ville
Heikkilä
16.8.1908–31.1.1950
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Määttä (Louhela), Ville
Heikkilä
27.10.1908–3.3.1987
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Stm Määttä, Ville
Poussu
31.5.1905–23.1.1980
JS: Louhi, Petsamo.

Korpr Määttä, Väinö
Heikkilä
11.1.1913, muutti 5.7.1967 Ylikiiminkiin
JS: Louhi.

Alik Määttä, Väinö
Kirkonkylä
21.9.1917
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Määttä (Koutaniemi), Väinö Antti
Heikkilä
20.12.1904–9.2.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Määttä, Väinö Armas
Kirkonkylä
21.12.1920–12.3.1978
JS: Tulomajoki, Kivioja.

Korpr Määttä, Väinö Edvard
Lämsä
14.1.1925
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rova-
niemi, Kittilä, Muonio, Kilpisjärvi.

Määttä (Kotikumpu), Väinö Ilmari
22.6.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Määttä, Väinö Oskari
Heikkilä
17.4.1924–7.5.1948

JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä, Enontekiö, Kilpis-
järvi.

Korpr Määttä, Yrjö
Heikkilä
13.11.1925
JS: Vuosalmi.

Korpr Määttä, Yrjö
Poussu
5.9.1918, muutti 26.6.1946 Pudasjärvelle
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Määttä (Huutola), Yrjö Heikki
Vasaraperä
19.9.1923, muutti 26.6.1946 Posiolle
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Stm Määttä (Peltokumpu), Yrjö Ilmari
Heikkilä
19.10.1898–15.1.1986
JS: Louhi.

Stm Määttä (Peltoniemi), Yrjö Kustaa
Vasaraperä
20.6.1904–1.2.1964
TS: Nautsi, Petsamo. JS: Louhi.

Stm Määttä, Kalle Arvid
Heikkilä
26.1.1907–21.5.1980
JS: Karjalan kannas. LS: Tornio.

Väep Määttä, Onni Armas
Kirkonkylä
23.2.1914
TS: Suomussalmi.

Stm Naamanka, Antti Herman
Poussu
13.6.1900–1.1.1946
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Naamanka, Eino Rikhard
Poussu
27.1.1913–5.12.1973
JS: Louhi.

Stm Naamanka (Siira), Jalmari
Poussu
27.12.1901–5.12.1981
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Naamanka, Johan Hannes
Poussu
6.5.1914–20.7.1963
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Naamanka, Tauno Armas
Poussu
31.7.1917, muutti 31.7.1943 Helsinkiin
TS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.

Stm Naumanen, Eino Armas
Poussu
9.4.1907–28.7.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kers Naumanen, Felix
Poussu
19.3.1918–16.7.1988
TS: Lemetti, Lavajärvi. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Naumanen, Reino
Poussu
8.12.1920–28.5.1977
JS: Laatokan Karjala, Syväri.

Alik Naumanen, Uuno Antti
Poussu
1.6.1915
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Nevala, Aarne
Kirkonkylä
27.7.1922
JS: Louhi, Syväri, Salmi. LS: Kemi.

Stm Nevala, Alrikki (Altti)
Lämsä
24.5.1900–10.10.1984
TS: Salla.

Korpr Nevala, Eino
Lämsä
23.4.1920, muutti 1974 Pudasjärvelle
TS: Salla. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan
kannas. LS: Rovaniemi.

Stm Nevala, Eino Vilhelm
Lämsä
6.2.1923–24.3.1993
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Nevala, Esko Jalmari
Lämsä
12.8.1920–4.3.1994
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua. LS: Ristijärvi, Savukoski.

Korpr Nevala, Hannes Vilhelm
Lämsä
8.5.1914–6.4.1982, Pudasjärvi
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Nevala, Iisak Vilhelm
Lämsä
27.1.1911
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Nevala, Juho Artturi
Lämsä
23.12.1910–24.3.1961
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Nevala, Juho Arvid
Lämsä
20.1.1904–15.12.1984
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Nevala, Juho Erkki
Heikkilä
18.5.1911
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Nevala, Juho Lauri (Lars) Petter
Lämsä
6.3.1909–29.3.1973
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi.

Alik Nevala, Kalle Aatami
Lämsä
24.12.1917
JS: Alakurtti, Joutsijärvi, Vilmajoki,
Krivi, Hiisjärvi, Poentsa, Kontupohja.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Nevala, Kalle Armas
Lämsä
19.10.1916
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Nevala, Kalle Edvard
Heikkilä
5.6.1914–16.7.1968
JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Nevala, Kalle Kustaa
Lämsä
14.1.1906–24.3.1967
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Nevala, Kalle Viktor
Lämsä
29.1.1920–14.11.1975
JS: Vuorijärvi, Alakurtti, Uhtua, Kivi-

järvi, Tolvajärvi. LS: Ristijärvi, Kemi-
järvi.

Stm Nevala, Kustu
Lämsä
6.6.1921, muutti 1.4.1955 Sodankylään
JS: Seesjärvi, Krivi, Hiisjärvi, Poentsa,
Rovakylä, Varpakylä.
LS: Portimojärvi, Saarijärvi, Taipale.

Alik Nevala, Niilo
Lämsä
29.7.1919, muutti 26.6.1943 Rautavaa-
ralle
TS: Pistojoiki, Kiestinki.

Korpr Nevala, Sihveri Hermann
Heikkilä
27.11.1909–8.10.1981
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Nevala, Sulo Herman
Kirkonkylä
18.11.1925
JS: Viipurinlahti.

Kers Nevala, Sulo Viljami
Poussu
17.6.1921, muutti 23.1.1989 Kemin-
maahan, kuoli 23.1.1998 haudattu
Kmo:oon
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan tasavalta.
LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Kers Nevala, Veikko Armas
Poussu
24.8.1918–16.11.1976
JS: Syväri, Pitkäranta, Lemetti.

Korpp Nevala, Vieno Armas
Heikkilä
26.3.1919
JS: Lutto. LS: Kemi.

Stm Nevala, Vieno Vilhelm
Heikkilä
6.1.1920–28.1.1967
JS: Aapajärvi, Polkuvaara, Kaarreke-
vaara, Koivumetsikkö, Vulantsivaara,
Enjantunturi, Tuorrevaara, Alakurtti,
Tuutsa, Vaitajoki, Vilmajoki, Louhi,
Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korp Nevala, Viljo Herman
Lämsä
31.5.1914–1.11.1987
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Suvijärvi, Röhö.

Yliväp Nevala, Väinö Edvartti
Lämsä
26.12.1916, muutti 31.7.1943 Ouluun
TS: Mantyaara, Salla, Joutsijärvi.
JS: Salla.

Alik Nevalainen, Veikko Armas
Lämsä
6.3.1920
TS: Tuhkapatruuna, Kokkosalmi, Kies-
tinki, Kangasvaara.

Stm Nevalainen, Viljo
Kirkonkylä
18.12.1920–22.8.1991
JS: Polkuvaara, Kiehinkäinen, Vuorijär-
vi, Vulatsivaara, Alakurtti, Vilmajoki.

Korpr Nevanperä, Eino
Kirkonkylä
29.7.1924

JS: Uhtua, Säämäjärvi, Suojärvi, Kota-
järvi, Vuontela, Ägläjärvi, Tolvajärvi.

Alik Nevanperä, Kalle
Kirkonkylä
24.12.1913, muutti 16.8.1951 Taival-
koskelle
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi.

Korpr Nevanperä, Toivo
Kirkonkylä
26.5.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Niemelä, Aato Matias
Vasaraperä
4.4.1922–29.9.1986
JS: Syväri, Uhtua, Karhumäki, Krivi,
Salmi, Kananen.

Korpr Niemelä, Arvid
Alakitka
8.1.1915–14.2.1958
JS: Syväri, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kers Niemelä, Ilmari
Vasaraperä
25.8.1911–24.6.1992
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Niemelä, Janne Andreas
Vasaraperä
5.2.1913–15.11.1981
JS: Kiestingin, Kapustajoen, Sohjanan ja
Kangasvaaran taistelut.

Korpr Niemelä, Juho Viktor
Kirkonkylä
22.3.1913
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Alik Niemelä, Veikko Henrik
Vasaraperä
19.8.1914
TS: Raatteenie, Juntusranta, Alassalmi.
JS: Uhtua, Kenttijärvi, Kiestinki, Lohi-
vaara, Pinkosalmi, Jelettijärvi, Tolvajärvi.

Alik Niemelä, Veikko Uuno
Alakitka
7.2.1921–4.8.1983
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Niemi, Kaino
Heikkilä
30.12.1911, Kinnula, muutti 18.1.1957
Ylikiiminkiin
TS: Salla. JS: Louhi, Suojärvi, Röhö.

Korpr Nikka, Armas
Kirkonkylä
20.1.1921–30.3.1996
TS: Salla, Alakurtti, Vilmajoki, Karja-
lan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Nikka, Juho Heino
Alakitka
10.12.1924–6.9.1988, Salla
JS: Loimola.

Stm Nikka, Kalle Arvid
Alakitka
22.7.1922–10.11.1988
JS: Limosaari.

Stm Nikka, Maunu Eerik
Lämsä
7.1.1923–11.2.1950
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Paakkola, Rovaniemi.

Korpr Nikka, Sulo Edvard
Alakitka
7.6.1922
JS: Vuokkiniemi, Tolvajärvi, Vuontelev.

Stm Niskajärvi, Kalle Heikki
Alakitka
10.3.1902–10.2.1989
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Märkäjärvi.

Stm Niskajärvi, Väinö Ariel
Heikkilä
19.5.1922
JS: Korpilahti, Rukajärvi.

Yliltm Niskala, Bruno Paavali
Kirkonkylä
17.11.1921–29.6.1984
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Niskala, Erland
Lämsä
4.7.1901–31.12.1955
JS: Louhi.

Kers Niskala, Veikko Jalmar
Lämsä
19.8.1914–10.10.1987
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Ltn Niskala, Vihtori Vilhelm
Kirkonkylä
7.1.1899–29.12.1950
VS: Tampere, Viipuri
TS: Salla

Korpr Nissi, Aarne Niilo
Poussu
21.11.1922
JS: Uhtua, Tolvajärvi, Vuontelev.

Kers Nissi, Arvo Einari
Kirkonkylä
2.6.1924
JS: Salla, Karjalan kannas.

Korpr Nissi, Eino Viljami
Kirkonkylä
17.11.1922
JS: Juksova.

Korpr Nissi, Jaakko Edvard
Kirkonkylä
19.7.1923–18.5.1987
JS: Juksova.

Stm Nissi, Juho Albert
Kirkonkylä
6.4.1904, muutti 4.6.1956 Vaalaan
JS: Louhi.

Stm Nissi, Niilo
Poussu
10.10.1902–17.8.1981, Oulu
JS: Louhi, Impilahti.

Korpr Nissi, Sulo Einari
Kirkonkylä
14.12.1915
JS: Louhi. LS: Kemi, Lautiosaari.

Korpr Nissi, Tauno Kunnari
Poussu
5.3.1920–13.8.1994
JS: Maanselkä, Alakurtti, Uhtua.

Korpr Niva, Johan Ilmari
Poussu
31.8.1915–8.4.1978
TS: Salla. JS: Louhi, Uhtua. LS: Kemi.

Ylik Niva, Väinö
Poussu
1.10.1913–27.7.1987, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Nivala, Onni Aaprami
Alakitka
22.12.1923–7.1.1987, Oulu
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Nivala, Vilho
Alakitka
14.11.1906
JS: Louhi.

Korpr Nivala, Viljo Edvard
Alakitka
2.10.1921
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Nurmikumpu, Vieno Ilmari
Heikkilä
22.12.1923–1.6.1950
JS: Karjalan kannas.

Ltn Närhi, Tauno Jooseppi
Kirkonkylä
29.8.1915, Vesanto, muutti 19.11.1947
Terveon
JS: Louhi.

Stm Oikarainen, Antti Arvid
Vasaraperä
17.10.1910–2.7.1951
JS: Karjalan kannas. LS: Kemi.

Kers Oikarainen, Antti Oskari
Vasaraperä
4.4.1921
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Oikarainen, Iikka
Vasaraperä
21.10.1921–22.6.1985
JS: Louhi.

Stm Oikarainen, Johan Vilhelm
Kirkonkylä
22.12.1911–12.8.1956
JS: Kostovaara, Soukelo, Jelettijärvi,
Uhtua.

Stm Oikarainen, Juho Heikki
Vasaraperä
15.2.1909, muutti 6.9.1947 Muhokselle
JS: Lempäälä, Vuosalmi.

Stm Oikarainen, Kalle
Vasaraperä
22.1.1919–30.5.1991, Kesäniemi
JS: Louhi.

Korpr Oikarainen, Kalle Eino
Vasaraperä
7.8.1914–21.4.1988
TS: Kuusamon partiokahakat.
JS: Laatokan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Oikarainen, Kalle Herman
Alakitka
13.7.1911–13.6.1949
TS: Kuusamon partiokahakat.
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Oikarainen, Kalle Oskari
Kirkonkylä
15.2.1902–12.11.1970
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Oikarainen, Lauri
Vasaraperä
31.8.1921–19.5.1990
JS: Krivi, Hiisjärvi, Poventsa, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Oikarainen, Tauno Arvid
Vasaraperä
15.2.1923–31.10.1991
JS: Laatokan Karjala. LS: Paltamo,
Saarijärvi, Taipale, Rovaniemi.

Stm Oikarainen, Viljami
Vasaraperä
26.10.1924–25.5.1981, Peuranka
JS: Uhtua, Jessoila, Suojärvi.

Stm Oikarainen, Antti
Kirkonkylä
3.8.1916–5.2.1992
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Oikarainen, Antti Viljam
Alakitka
30.4.1908–29.11.1982
JS: Uhtua. LS: Kemi.

Kers Oikarainen, Einari
Alakitka
5.12.1915, muutti 28.7.1955 Säräis-
niemelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Oikarainen, Iisak Vilhelm
Alakitka
4.4.1902–22.11.1993
JS: Uhtua, Impilahti.

Stm Oikarainen, Kaarlo Arvid
Kirkonkylä
10.9.1906–18.11.1965
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Oikarainen, Matti Viljam
Kirkonkylä
1.7.1912–1.7.1941
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

*Kuva otettu v. 1941
Kuopion kasarmilla.*

Alik Oikarainen, Sulo Herman
Kirkonkylä
10.11.1923
JS: Puojiselkä. LS: Pohjois-Suomi.

Yliväap Oinas, Akseli
Kirkonkylä
19.1.1908, Sodankylä –14.11.1995
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Ylik Oittinen, Vilppu Simon
Kirkonkylä
5.1.1898, Sysmä, muutti 28.5.1945
Kajaaniin
VS: Lusi, Heinola, Hillosensalmi, Joke-
lankylä, Aunuksen retki.
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Korpr Ojala, Aarne Viljam
Vasaraperä
22.10.1916
TS: Suomussalmi. JS: Laatokan Karjala.
LS: Kuluntalahti, Sodankylä.

Korpr Ojala, Juho Eemil
Vasaraperä
19.5.1908–9.3.1992
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Salla. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Korpr Ojala, Kauko
Kirkonkylä
11.11.1921
JS: Louhi.

Stm Ollila, Kalle Armas
Heikkilä
10.2.1917
JS: Louhi, Lakijärvi, Röhö, Karjalan
kannas.

Stm Ollila, Kalle Kustaa
Lämsä
9.6.1903–23.11.1991
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Kers Ollila, Lauri Arvid
Lämsä
22.4.1913
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Ollila, Reino
Lämsä
11.1.1906–25.7.1949
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Uhtua.

Kers Ollila, Viljo Herman
Lämsä
4.3.1920
JS: Lutto. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Ollonen, Oskari Arvid
Kirkonkylä
1.12.1909, Rovaniemi, muutti
17.7.1943 Taivalkoskelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Olva, Veikko
Poussu
25.2.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Korpr Onkamo, Iisak
Heikkilä
19.7.1911–18.11.1963
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Onkamo, Paavo
Heikkilä
16.9.1918–23.10.1972
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Korpr Onkamo, Uuno Vilhelm
Heikkilä
16.8.1913–1.12.1964
JS: Louhi, Syväri, Laatokan Karjala.
LS: Kemi.

Ltn Orpana, Matti
Poussu
26.9.1909, Käkisalmi
JS: Louhi.

Korpr Paasovaara, Arvo Olavi
Poussu
16.11.1916, muutti 26.8.1950 Paavolaan
TS: Kuusamon partiokahakat.

Ylik Paasovaara, Eino
Poussu
6.2.1915–5.10.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Paasovaara, Eino Lennart
Poussu
7.5.1915–4.5.1998
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki.

Stm Paasovaara, Hannes
Poussu
1.2.1919–2.10.1979
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Paasovaara, Heikki Aarne
Poussu
20.4.1920–12.7.1990
JS: Lutto. LS: Kemi.

Stm Paasovaara, Juho Jaakko
Poussu
21.4.1899–27.12.1969
JS: Louhi.

Stm Paasovaara, Martti Olavi
Poussu
8.5.1923
JS: Ortajärvi.

Stm Paasovaara, Matti
Poussu
4.7.1924–27.10.1977, Suomussalmi
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Paasovaara, Veikko
Poussu
14.2.1909–19.9.1965, Oulu
JS: Suomussalmi, Louhi, Uhtua.

Pajari, Reino Matti
Kirkonkylä
3.4.1903, Tervola
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Pakarinen, Pauli Vihtori
Kirkonkylä
31.12.1901, Vesanto, muutti 12.10.1950
Suomussalmelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Paloniemi, Heino
Heikkilä
10.10.1922–15.1.1960
JS: Louhi. TS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä.

Stm Paloniemi, Janne
Heikkilä
25.11.1924, muutti 11.9.1953
JS: Rukajärvi.

Korpr Paloniemi, Kalle Artturi
Heikkilä
20.4.1911, muutti 26.6.1947 Liminkaan
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Vääp Paloniemi, Matti Johannes
Kirkonkylä
19.4.1920–8.3.1995

TS: Nurmijärvi, Muolaa, Munasuo,
Kämärä. JS: Louhi.

Korpr Paloniemi, Mauno Olavi
Kirkonkylä
9.9.1922–15.11.1979
JS: Laatokan Karjala, Aunus.

Stm Paloniemi, Oskar
Heikkilä
27.7.1906–19.1.1975
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Salla, Saija.

Korpr Paloniemi, Uuno
Liikasenvaara
2.2.1912, muutti 13.11.1962 Muhokselle
JS: Laatokan Karjala. LS: Portimo,
Saarijärvi, Taipale, Rovaniemi.

Korpr Paloniemi, Veikko Arvid
Kirkonkylä
21.12.1909–2.10.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Paloniemi, Vieno
Heikkilä
27.10.1914–14.9.1984
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Syväri.

Stm Paloniemi, Vihtori
Heikkilä
24.2.1901–28.3.1964
TS: Kuusamon partiokahakat.

Kers Palosaari, Aarne Hermanni
Poussu
15.8.1911–20.7.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Stm Palosaari (Multasniemi), Aato
Kustaa
Heikkilä
28.10.1907
TS: Suomussalmi.

Stm Palosaari, Aatovi Vilhelm
Heikkilä
13.7.1904, muutti 23.9.1944 Tampereelle
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Palosaari, Antti Andreas Vilhelm
Lämsä
5.6.1906–31.12.66
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Ylivääp Palosaari, Armas Edvard
Heikkilä
6.2.1918, muutti 19.3.1947 Vihantiin
TS: Salla. JS: Louhi, Laatokan Karjala.

Korpr Palosaari, Arvi
Kirkonkylä
25.8.1922, muutti 29.3.1947 Muhokselle
JS: Uhtua, Louhi. Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi.

Stm Palosaari, Aukusti
Heikkilä
28.11.1906, muutti 30.9.1946 Lumijoelle
It-tehtävissä.

Stm Palosaari, Aukusti
Kirkonkylä
14.6.1924–31.1.1980
JS: Loimola.

Kers Palosaari, Eino
Lämsä
6.12.1910–23.4.1996
TS: Suomussalmi, Juntusranta. JS: Lou-
hi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korp Palosaari, Eino
Lämsä
8.3.1920
JS: Laatokan Karjala. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Palosaari, Eino Henrik
Heikkilä
28.2.1912–16.7.1978
TS: Kurtti, Joutsijärvi, Salla. JS: Louhi,
Uhtua.

Stm Palosaari, Eino Vilhelm
Liikasenvaara
7.11.1912–19.10.1957
TS: Lappi, Salla. LS: Kemi.

Stm Palosaari, Elias Arvid
Lämsä
22.4.1903–26.12.1980
JS: Louhi.

Korpr Palosaari, Emil
Lämsä
1.6.1915, muutti 27.10.1955 Ylitornioon
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Palosaari, Frans Iivari
Heikkilä
19.8.1921–6.12.1970
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Palosaari, Herman Edvard
Heikkilä
19.11.1900–23.3.1993
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Palosaari, Iisakki Herman
Lämsä
18.9.1909–11.7.1998
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Laatokan
Karjala.

*Frans "Ransu" Iivari Palosaari vaimonsa
Lempi Palosaaren rinnalla.*

Alik Palosaari, Jaakko Ilmari
Lämsä
14.1.1913–27.9.1959, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua.

Stm Palosaari, Jalmari
Lämsä
17.6.1906–16.1.1990
JS: Louhi.

Stm Palosaari, Johan Erik
Heikkilä
3.4.1921–24.12.1945
JS: Laatokan Karjala, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Palosaari, Juho Artturi
Heikkilä
4.2.1915–15.5.1972
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Palosaari, Juho Artturi
Lämsä
7.5.1904–25.10.1983
JS: Louhi.

Stm Palosaari, Juho Vilhelm
Heikkilä
2.5.1904–18.11.1984, Haaparanta,
Ruotsi
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Palosaari, Juho Vilhelm
Heikkilä
29.1.1904–10.2.1964
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki.

Kers Palosaari, Kaino Johannes
Lämsä
13.3.1919
TS: Ylä-Somme, Vilaniemi. JS: Karjalan
kannas.

Stm Palosaari, Kalle
Heikkilä
31.1.1911–26.1.1954
JS: Louhi.

Stm Palosaari, Kalle Arvid
Heikkilä
1.1.1904–26.2.1981
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Palosaari, Kalle Edvard
Lämsä
14.7.1905–12.7.1995
JS: Louhi.

Korpr Palosaari, Kalle Iivari
Heikkilä
11.10.1922, muutti 27.2.1948 Oulaisiin
JS: Louhi, Laatokan Karjala. LS: Kemi.

Stm Palosaari, Kalle Leonard
Alakitka
1.6.1910–9.11.1966
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Palosaari, Kalle Oskari
Heikkilä
16.2.1920, muutti 14.10.1949 Oulaisiin
JS: Uhtua, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Palosaari, Kustu
Lämsä
9.4.1911–7.2.1999
JS: Louhi, Maanselkä. LS: Pohjois-
Suomi.

Korpr Palosaari, Pekka
Heikkilä
16.10.1917–14.1.1991, Oulu
TS: Salla. JS: Louhi.

Kers Palosaari, Reino Edvard
Alakitka
8.9.1917
TS: Rautu, Klemetti. JS: Louhi, Röhö,
Syväri. LS: Kemi.

Korpr Palosaari, Sulo Yrjö
Heikkilä
1.1.1922, muutti 13.6.1947 Tyrnävälle
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Palosaari, Veikko Oskari
Kirkonkylä
27.6.1919, muutti 12.9.1951 Kittilään
JS: Salla, Louhi, Karhumäki.

Stm Palosaari, Vilhelmi
Heikkilä
15.12.1923, muutti 14.8.1981 Vantaalle
JS: Juksova, Itä-Karjala.

Alik Palosaari, Viljo Armas
Heikkilä
24.3.1920, muutti 5.1.1970 Inariin
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Korpr Palosaari, Ville Adolf Kustaa
Heikkilä
5.7.1911–21.1.1992
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Ylik Parkkisenniemi, Antti Herman
Lämsä
19.4.1912–25.8.1969
TS: Suomussalmi. JS: Alakurtti, Vilma-
joki, Loukojärvi.

Korpr Parkkisenniemi, Eino
Kirkonkylä
17.11.1923
JS: Juksova, Itä-Karjala.

Stm Parkkisenniemi, Jaakko
Lämsä
22.7.1925, muutti 18.2.1956 Pudas-
järvelle
JS: Karjalan kannas.

Korpr Parkkisenniemi, Reino
Kirkonkylä
12.8.1920–18.1.1995
JS: Laatokan Karjala. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Patosalmi, Iisak Herman
Heikkilä
15.1.1902–6.11.1973
TS: Salla. JS: Louhi.

Alik Patosalmi, Tauno Helmeri
Heikkilä
16.7.1921–7.10.1974, Kemijärvi
JS: Itä-Karjala. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Patosalmi, Uuno Henrik
Alakitka
10.11.1898–30.3.1982
JS: Louhi.

Kers Pauna, Niilo Herman
Heikkilä
11.7.1916–15.8.1964
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Stm Pauna, Pauli Albin
Heikkilä
18.4.1902–22.2.1969
JS: Louhi.

Alik Pauna, Vieno Ilmari
Heikkilä
28.6.1913, muutti 16.11.1955 Yli-
kiiminkiin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Pauna, Vilhelm
Heikkilä
5.3.1905–25.1.1959
JS: Louhi, Loimola.

Alik Pekkanen, Paavo Vihtori (Viktor)
Kirkonkylä
28.2.1905, Korpilahti – 21.8.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Pelli, Svante
Kirkonkylä
23.5.1915–16.11.1989
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Ylik Peltoniemi, Ahti Oskar
Kirkonkylä
2.3.1910, USA, muutti 12.10.1945
Ouluun
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Peltoniemi, Eino Armas
Vasaraperä
31.12.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Alik Perälä, Juhana Jaakko
Heikkilä
23.7.1925
JS: Äyräpää, Sillanpää, Vuosalmi.

Stm Perälä, Onni Armas
Heikkilä
23.7.1925–8.5.1950
JS: Karjalan kannas.

Stm Pesonen, Aarne Vilhelm
Lämsä
10.3.1921, muutti 18.12.1952 Pudas-
järvelle
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Pesonen, Aato Kustu
Kirkonkylä
30.1.1919–7.3.1975
JS: Louhi, Uuksujärvi.

Stm Pesonen, Alarik
Lämsä
11.5.1903–9.11.1964
JS: Salla, Louhi.

Stm Pesonen, Alrikki
Poussu
4.4.1903–20.7.1963
JS: Pitkäranta, Lemetti, Mursula.

Korpr Pesonen, Antti
Poussu
5.11.1923
JS: Karjalan kannas.

Korpr Pesonen, Antti
Poussu
27.1.1915–6.1.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Pesonen, Antti Herman
Heikkilä
1.6.1905–5.8.1974
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Loimola.

Stm Pesonen, Antti Herman
Lämsä
21.2.1908, muutti 21.12.1954 Yli-
kiiminkiin
JS: Louhi, Uhtua.

Kers Pesonen, Eetu
Poussu
19.5.1911–11.9.1990
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Pesonen, Eino
Kirkonkylä
11.1.1921–30.1.1989
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Pesonen, Eino
Poussu
1.10.1921, muutti 8.10.1948 Oulaisiin
JS: Itä-Karjala. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Pesonen, Eino Ilmari
Heikkilä
7.10.1922
JS: Louhi.

Stm Pesonen, Eino Lanteri
Heikkilä
9.7.1923, muutti 13.12.1957 Säskylään
JS: Juksova, Karjalan kannas.

Alik Pesonen, Emanuel
Heikkilä
28.6.1910, muutti 6.2.1948 Rantsilaan
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Stm Pesonen, Erkki
Poussu
26.8.1921, muutti 4.12.1956 Pudas-
järvelle
JS: Louhi.

Stm Pesonen, Esko Aarne
Heikkilä
19.8.1918
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti.

Alik Pesonen, Feliks
Lämsä
1.7.1917–29.3.1995
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Pesonen, Hugo Olavi
Poussu
5.2.1925
JS: Vuosalmi.

Stm Pesonen, Iikka
Poussu
19.12.1905–10.10.1985
TS: Salla. JS: Louhi.

Kers Pesonen, Iisak
Lämsä
4.7.1913–31.10.1993

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Ylik Pesonen, Iisak Herman
Heikkilä, Paanajärvi
2.9.1918, asuu Keravalla.
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomus-
salmi. JS: Uhtua, Aunus, Karjalan kan-
nas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Pesonen, Jaakko
Kirkonkylä
26.1.1924–14.8.1982
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi.

Korpr Pesonen, Jalmari
Lämsä
28.10.1917, Ruotsin kansalaisuus
15.2.1963
JS: Laatokan Karjala.

Korpr Pesonen, Johan Iivari
Lämsä
14.1.1914–26.3.1977, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Pesonen, Johan Paavo
Poussu
26.1.1916
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Ristijärvi, Savukoski.

Stm Pesonen, Juho Edvard
Heikkilä
22.3.1904–21.2.1983, Oulu
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Vuori-
järvi, Alakurtti, Vilmajoki.

Korpr Pesonen, Juho Erkki
Lämsä
17.5.1922–23.1.1992
JS: Louhi.

Stm Pesonen, Juho Ilmari
Poussu
17.3.1907–21.9.1993
JS: Salla, Suomussalmi, Louhi.

Korpr Pesonen, Juho Jaakko
Poussu
30.6.1908–4.5.1966
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Stm Pesonen, Kalle Arvid
Heikkilä
5.2.1907–4.3.1987
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Loimola.

Stm Pesonen, Kalle Edvard
Lämsä
26.1.1909–14.11.1973
JS: Suvijärvi, Vaarakylä, Mursula.

Korpr Pesonen, Kalle Eemeli
Heikkilä
26.1.1921
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Stm Pesonen, Kalle Vilhelm
Kirkonkylä
21.5.1914–1.4.1943
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Pesonen, Kalle Viljami
Heikkilä
16.12.1913–18.7.1980
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Stm Pesonen, Kustaa Adolf
Lämsä
29.7.1902–14.3.1946
TS: Saija, Häränpäänniemi. JS: Louhi.

Stm Pesonen, Lanteri
Lämsä
11.5.1910, muutti 22.5.1946 Ouluun
JS: Louhi.

Stm Pesonen, Lassi Pekka
Lämsä
11.3.1898–8.5.1962
JS: Louhi.

Korpr Pesonen, Lassi Petteri
Heikkilä
10.2.1917, muutti 24.11.1949 Haukipu-
taalle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Pesonen, Lauri Vilhelm
Kirkonkylä
1.4.1922–9.10.1989
JS: Louhi.

Stm Pesonen, Martti Armas
Kirkonkylä
26.1.1924
JS: Karjalan kannas.

Stm Pesonen, Niilo Herman
Poussu
9.4.1908–23.10.1967
TS: Salla, Joutsijärvi. JS: Louhi, Pitkä-
ranta, Uuksujärvi. LS: Kemi.

Stm Pesonen, Olavi
Kirkonkylä
7.7.1925
JS: Puumala, Vitikkala, Jukkala, Seivästö,
Karjalan kannas.

Stm Pesonen, Oskari Eemil
Heikkilä
24.2.1902–9.7.1974
JS: Uhtua, Impilahti.

Korpr Pesonen, Reino Herman
Kirkonkylä
27.3.1916–7.4.1995
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Kemi, Rovaniemi.

Korpr Pesonen, Sihveri Herman
Heikkilä
16.10.1912–16.4.1975
JS: Uhtua, Tolvajärvi.

Korpr Pesonen, Tauno
Poussu
30.6.1921
JS: Juksova, Itä-Karjala.

Alik Pesonen, Toivo Eemil
Poussu
24.2.1916
JS: Kiestinki.

Korpr Pesonen, Unto Aatovi
Heikkilä
29.4.1923, muutti 26.10.1956 Pudas-
järvelle
JS: Karjalan kannas.

Stm Pesonen, Uuno Vilhelm
Poussu
29.1.1906–19.10.1966
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Pesonen, Veikko
Poussu
22.11.1919
JS: Karjalan kannas.

Kers Pesonen, Veikko Viljami
Poussu
25.9.1921–18.8.1985
TS: Savukoski, Salla.

Stm Pesonen, Vilho Eevert
Poussu
31.12.1917, muutti 25.10.1941 Kausti-
selle
JS: Lutto. TS: Kemi.

Stm Pesonen, Ville
Lämsä
14.3.1901–14.10.1963
JS: Uhtua.

Stm Pesonen, Väinö Armas
Lämsä
4.2.1919, muutti 6.5.1939 Helsinkiin
TS: Vietjärvi. JS: Värtsilä, Tuulos, Syvä-
ri.

Stm Pesonen, Väinö Edvard
Lämsä
10.1.1919–15.10.1986, Hallstahammar,
Ruotsi
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Pesonen, Yrjö
Poussu
26.1.1901–4.9.1964
TS: Salla, Joutsijärvi. JS: Louhi.

Korpr Pesonen, Yrjö Armas
Heikkilä
22.5.1921–8.4.1973
JS: Louhi, Uhtua. LS: Pohjois-Suomi.

Majuri Pessi, Kauko Onni
Kirkonkylä
1.3.1909, Karkola–7.9.1971
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Petrelius, Aarne Antero
Kirkonkylä
18.12.1902–22.3.1958
JS: Louhi.

Stm Petrelius, Jalmari
Kirkonkylä
9.7.1905–27.2.1969
JS: Louhi.

Stm Petrelius, Pentti Jaakko
Kirkonkylä
25.7.1923–20.2.1976
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Petrelius, Sakari Fredrik
Vasaraperä
2.10.1899–23.11.1979
TS: Salla. JS: Louhi.

Alik Peura, Viljo Gunnar
Kirkonkylä
12.4.1915, Tervola – 28.7.1982
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Pitkänen, Aatovi
Heikkilä
19.6.1899–23.3.1959
JS: Louhi.

Alik Pitkänen (Kajava), Antti Vilhelm
Heikkilä
10.9.1913–7.8.1995

TS: Suomussalmi. JS: Louhi.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Pitkänen, Armas Vihtori
Heikkilä
19.10.1905–12.11.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Pitkänen, Aukusti
Heikkilä
28.10.1916–17.3.1981
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Pitkänen, Eino
Heikkilä
16.7.1922–21.2.1980
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Pitkänen, Eino
Heikkilä
19.6.1918, muutti 3.11.1949 Raaheen
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.
LS: Tornionjoki, Muonionjoki.

Korpr Pitkänen, Eino (Ilmari)
Lämsä
19.2.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Pitkänen, Eino Iisakki
Heikkilä
5.6.1922
JS: Uhtua.

Stm Pitkänen, Eino Ilmari
Poussu
10.2.1908–22.5.1968
TS: Suomussalmi.

Korpr Pitkänen, Eino Johannes
Heikkilä
5.8.1923
JS: Syväri, Laatokan Karjala.

Stm Pitkänen (Kajava), Emil Herman
Heikkilä
24.9.1906–3.7.1990
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Pitkänen, Frans Aatovi
Lämsä
13.2.1905–20.9.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Pitkänen, Iikka Herman
Heikkilä
4.8.1910–23.4.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Kemi.

Korpr Pitkänen, Jalo Pauli
Heikkilä
23.3.1924, muutti 31.12.1958 Kittilään
JS: Karjalan kannas.

Stm Pitkänen, Juho Aarne
Lämsä
15.1.1911
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Pitkänen, Juho Heikki
Heikkilä
18.6.1904–13.9.1973
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Pitkänen, Juho Kustaa
Lämsä
3.2.1897–9.4.1988
JS: Louhi.

Korpr Pitkänen, Juho Oskari
Heikkilä
12.12.1920
JS: Seesjärvi, Krivi, Hiisjärvi, Poventsa,
Karhumäki, Ägläjärvi, Hankivaara.

Korpr Pitkänen, Juho Viljo
Lämsä
18.3.1922
JS: Uhtua, Louhi.

Korpr Pitkänen, Kalle
Heikkilä
14.1.1918–13.7.1995
TS: Joutsijärvi, Salla, Saija. JS: Louhi.

Ylik Pitkänen, Mauno Herman
Heikkilä
23.1.1912
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Loimola, Tolvajärvi.

Kers Pitkänen (Kajava), Pauli Adolf
Heikkilä
16.9.1923, muutti 12.9.1950 Jyväskylän
mlk: aan
JS: Karjalan kannas.

Stm Pitkänen, Pentti Eino
Kirkonkylä
4.3.1919–26.12.1978, Övertorneå
(Ruotsi)
TS: Tali. JS: Ilomantsi, Ägläjärvi, Syvä-
rin ympäristö.

Stm Pitkänen, Reino Vilhelm
Heikkilä
11.8.1924–15.5.1951
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Pitkänen, Tauno Antti
Kirkonkylä
25.11.1914
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Pitkänen, Tauno Vilhelm
Lämsä
13.6.1925
JS: Karjalan kannas. LS: Tornio, Tervola,
Rovaniemi, Kittilä, Palojoki, Kaaresu-
vanto, Lätäseno, Saarenpää, Mukravaara,
Pikkuvaara.

Korpr Pitkänen, Uuno Herman
Heikkilä
26.2.1916, muutti 8.6.1944 Muhokselle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Pitkänen, Veikko Vilhelm
Heikkilä
15.7.1914, muutti 5.5.1983 Rovaniemelle
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Syväri,
Uuksujärvi. LS: Kemi, Lautiosaari.

Alik Pitkänen, Veikko Viljam
Poussu
26.5.1914–16.12.1983
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Korpr Pitkänen, Vieno Ilmari
Heikkilä
9.9.1914–16.9.1978
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua.

Stm Pitkänen, Vilho Veikko
Kirkonkylä
1.1.1925
LS: Kaaresuvanto, Lätäseno, Saarenpää,
Kilpisjärvi.

Stm Pitkänen, Viljo Herman
Heikkilä
1.11.1925, muutti Ruotsiin 1972, Ruot-
sin kansalaisuus 21.3.1978
JS: Karjalan kannas. LS: Palojoensuu,
Lätäseno.

Korpr Pitkänen, Viljo Johannes
Heikkilä
1.7.1923–25.3.1997
JS: Karjalan kannas.

Korpr Pitkänen, Väinö
Lämsä
13.7.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Kemi, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Pitkänen (Kajava), Väinö Herman
Heikkilä
20.1.1920
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.

Korpr Planting, Juho Reino
Kirkonkylä
2.6.1914–16.6.1969
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Laatokan
Karjala. LS: Kemi.

Stm Planting, Veikko Sihveri
Kirkonkylä
9.3.1908–26.9.1958, Ylitornio
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Korpr Pohjola Ali (Määttä)
Heikkilä
13.7.1921–5.3.1993
JS: Syväri, Viipuri.

Kapteeni Pohjola, Antti Vilhelm
Heikkilä
30.3.1918–12.2.1990, Helsinki
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Syväri.
LS: Kemi.

Sotilasmestari Pohjola, Edvard
Heikkilä
27.3.1912–12.4.1990
TS: Kuusamon partiokahakat, Salla.
JS: Louhi, Uhtua, Tolvajärvi.

Ali Pohjola keskellä.

Korpr Pohjola (Määttä), Juho Kusti
27.8.1907

TS: Kuusamo JS: Louhi, Laatokan Karjala, Karjalan kannas.

Ylik Pohjola, Veikko Armas
Heikkilä

4.8.1920–28.11.1991

JS: Louhi.

Vääp Pokela, Verneri
Kirkonkylä

17.8.1907, Lappajärvi, muutti 7.12.1971
Tampereelle

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Tolvajärvi.

Korpr Polo, Aatovi
Poussu

5.6.1916–15.3.1988

TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Polo, Iikka
Poussu

12.11.1916–5.4.1991

TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti.
JS: Louhi.

Stm Polo, Jaakko Johan
Poussu

19.7.1920–2.1.1970

Stm Polo, Niilo Ali
Poussu

22.2.1920–19.11.1981

Korpr Polo, Toivo Martti
Poussu

30.5.1924–30.11.1975

JS: Karjalan kannas.

Alik Polo, Veikko Vilho
Poussu

22.9.1913–2.10.1978

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Ylivääp Polojärvi, Niilo Matias
Poussu

29.9.1918–20.4.1985

JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Polojärvi, Urho Antti

Poussu

22.3.1907, Vakefield – 29.10.1961

TS: Kuhmo, Suomussalmi.

Ltn Poukkula, Antti Emil

Kirkonkylä

11.7.1909, Raahe – 19.11.1985

JS: Louhi.

Stm Poussu, Aaro

Poussu

2.3.1900–10.10.1987

JS: Louhi.

Korpr Poussu, Aaro Armas

Poussu

1.7.1913–5.7.1990, Muhos

TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Poussu, Eero Sakari

Poussu

14.7.1922

JS: Juksova, Itä-Karjala.

Stm Poussu, Kalle

Poussu

14.3.1911–4.12.1944

JS: Louhi.

Stm Poussu, Lauri

Poussu

15.5.1925–10.1.1946

LS: Muonio, Lätäseno.

Stm Poussu, Toivo

Poussu

3.2.1914–23.2.1956

TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Alik Poussu, Viljo

Poussu

16.7.1920–12.1.1994

JS: Tuulos, Syväri, Viipuri, Juustila,
Tolvajärvi.

Stm Poussu, Yrjö Viljam

Poussu

22.10.1919, muutti 4.2.1948 Posiolle

JS: Louhi, Syväri, Laatokan Karjala.

LS: Kemi, Lautiosaari.

Kers Poutiainen, Kustaa

Kirkonkylä

6.9.1897, Tuusniemi, muutti 2.1.1945

Kajaaniin

JS: Louhi.

Stm Pulkkanen, Erkki Kustaa

Kirkonkylä

27.2.1921–31.12.1978

JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

LS: Tornio, Laurila, Tervola, Rovaniemi,
Tapionkylä, Jääskönkylä.

Stm Pulkkanen, Paavali Henriikki

Kirkonkylä

13.1.1907–13.8.1973

JS: Louhi, Uhtua.

Alik Pulkkanen, Pentti Kustaa

Kirkonkylä

13.7.1918

JS: Louhi.

Korpr Pulkkanen, Veikko

Kirkonkylä

19.12.1918

JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Korpr Pulkkanen, Väinö August

(Aukusti)

Kirkonkylä

20.1.1914–7.11.1986

JS: Louhi, Röhö, Maanselkä, Karjalan
kannas.

Stm Pulkkanen, Yrjö

Kirkonkylä

27.4.1917–3.1.1968

TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Vääp Pulkkinen, Juho Edvard
Heikkilä
10.12.1913–8.1.1999, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Syväri,
Karjalan kannas. LS: Kemi.

Korpr Pulkkinen, Kalle Artturi
Heikkilä
11.1.1911–5.9.1997
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.

Ylik Pulkkinen, Sulo Herman
Heikkilä
24.6.1917
JS: Louhi, Röhö, Syväri. TS: Salla.
LS: Rovaniemi.

Stm Pulkkinen, Väinö
Heikkilä
30.11.1914–8.4.1982
JS: Suurlahti, Syväri, Enemajoki.

Stm Puusaari, Eino
Kirkonkylä
12.2.1899, Kärsämäki –17.1.1971
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Pätsi, Aarne
Kirkonkylä
6.7.1922
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Pätsi, Aarno
Lämsä
17.6.1918, muutti 12.9.1956 Riihimäelle
JS: Taipaleenjoki, Pitsaari.

Stm Pätsi, Eero Olavi
Kirkonkylä
29.9.1922–27.12.1993
JS: Uhtua, Louhi. LS: Ristijärvi, Kemi-
järvi.

Alik Pätsi, Eino
Kirkonkylä
30.12.1922–7.3.1973
JS: Uhtua, Louhi.

Korpr Pätsi, Eino Armas
Alakitka
28.3.1916, muutti 16.10.1956 Vaalaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Pätsi, Heimo Armas
Kirkonkylä
18.8.1925
JS: Uhtua.

Korpr Pätsi, Johan Armas
Kirkonkylä
2.2.1923–23.1.1977, Pudasjärvi
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Pätsi, Juho Arvi
Alakitka
13.7.1912–31.3.1948
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Pätsi, Kaarlo Viljami
Kirkonkylä
27.1.1919–3.7.1955
JS: Suursaaren valtaus.

Korpr Pätsi, Kalle
Lämsä
17.6.1918–8.1.1988, Oulu
JS: Louhi, Uhtua.

Alik Pätsi, Kalle Emil
Lämsä
13.3.1915–2.3.1974, Rauma
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Pätsi (Lehtoaho), Lauri
Vasaraperä
7.8.1920
JS: Lutto. LS: Kemi.

Korpr Pätsi, Onni Armas
Poussu
13.3.1922–17.9.1989
JS: Uhtua.

Kers Pätsi, Reino
Kirkonkylä
29.9.1919
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Pätsi, Toivo
Kirkonkylä
8.4.1915–18.10.1992, Oulu
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Uhtua,
Karjalan kannas. TS: Tornio.

Stm Pätsi (Ojakumpu), Toivo Eemeli
Vasaraperä
8.6.1922, muutti 13.11.1956 Ranualla
JS: Läksi, Lismajoki, Kärppäselkä,
Leppäjoki, Vausjoki.

Stm Pätsi, Veikko Aukusti
Kirkonkylä
10.10.1912–9.9.1963
JS: Uhtua.

Korpr Pätsi, Veikko Edvard
Kirkonkylä
6.10.1912
TS: Aittojoki. JS: Kiestinki.

Alik Pätsi, Veikko Ilmari
Kirkonkylä
13.7.1917
TS: Aittojoki. JS: Kiestinki.

Korpr Pätsi, Verner Immanuel
Vasaraperä
14.8.1905
JS: Uhtua, Jyväskylä.

Kers Päätaalo, Niilo Aukusti
Vasaraperä
2.10.1918
TS: Sänkelä. JS: Kiestinki, Lohivaara.

Stm Päätaalo, Yrjö
Kirkonkylä
21.6.1922, muutti 12.7.1947 Ouluun
JS: Uhtua.

Korpr Raappana, Viljo Henrik
Alakitka
30.7.1918
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Raatesalmi (Vattula), Aaro Vilhelm
Kirkonkylä
4.8.1909, muutti 15.10.1946 Taivalkos-
kelle

Kers Raatesalmi, Eino
Kirkonkylä
31.8.1918–20.3.1983
JS: It-joukot: Kitee, Sortavala, Ignoila,
Präägä, Petroskoi, Perälähti, Kolatsekä,
Jänisjärvi, Vuosalmi.

Kers Raatesalmi, Olavi
Kirkonkylä
31.1.1924–8.9.1998
JS: Uhtua, Karjalan kannas
LS: Tornio, Alavojakkala, Laurila,
Muurola, Rovaniemi, Kilpisjärvi,
Paljakkavaara, Kaaresuvanto, Saaren-
pää, Muukkavaara, Kilpisjärvi.

Alik Raatesalmi, Reino
Poussu
26.12.1918–1.11.1992
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Raatesalmi, Viljo Olavi
Kirkonkylä
1.6.1920
JS: Maanselkä, Uhtua. LS: Ristijärvi.

Alik Rahikka, Aato Henrik
Kirkonkylä
23.3.1910, Tyrnävä, muutti 23.12.1942
Tyrnävälle
TS: Kuhmo, Kostovaara, Loukola, Lohi-
vaara. JS: Karjalan kannas.

Kers Rajala, Eino Armas
Heikkilä
10.9.1918–29.9.1975 Ruotsissa (hauda-
tu Kuusamoon)
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Syväri, Laatokan Karjala. LS: Kemi.

Ylik Rajala, Herman
Heikkilä
6.2.1920–31.10.1978
TS: Salla. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Alik Rajala, Hugo Antero
Heikkilä (Virrankylä)
24.3.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Rajala, Johan Edvard
Heikkilä
10.8.1920, muutti 18.12.1956 Pudas-
järvelle
JS: Lutto. LS: Kemi.

Ylik Rajala, Uuno Vilho
Heikkilä
24.5.1908–25.3.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Yliltä Rantanen, Edvard
Kirkonkylä
20.4.1900, Sippola, muutti 24.9.1934
Rovaniemelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Käsivarsi.

Kers Raunio, Eero
Kirkonkylä
28.8.1924
JS: Uhtua.

Vääp Raunio, Kaarlo Johannes
Kirkonkylä
16.12.1918–2.3.1997
It.-joukot: Tohmajärvi, Sortavala, Ignoila,
Prääsä, Petroskoi, Uunitsa, Tulvoja, Perä-
lahti, Kolatsekä, Jänisjärvi, Vuosalmi.

Ylik Rautell, Paul Matias Karl
Kirkonkylä
19.12.1913, Pietari, muutti 11.1.1955
Helsinkiin
TS: Taipale, Metsäpirtti.

Stm Riecki, Aato Herman
Heikkilä
17.1.1904–10.11.1980
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Syväri, Tulemajoki, Pitkäranta.

Stm Riecki (Nivala), Aato Kustu
Heikkilä
3.2.1903, muutti 26.8.1947 Kuiva-
niemelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Riecki, Adolf Armas
Heikkilä
9.11.1918–26.1.1984
JS: Hanko, Halvaselkä, Verkkoselkä,
Koivumäki, Syväri, Tiehaara.

Stm Riecki (Lämsä), Alarik
Lämsä
24.10.1919–27.2.1977
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Riecki (Lämsä), Ali Edvard
Lämsä
16.7.1925–12.5.1978
JS: Vuosalmi.

Kers Riecki, Antti Herman
Heikkilä
10.1.1912–21.2.1977
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä.

Korpr Riecki, Antti Vilhelm
Heikkilä
2.3.1912–27.9.1967, Oulu
JS: Louhi. LS: Ristijärvi, Salla.

Kers Riecki, Antti Vilhelm
Heikkilä
5.4.1911
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Riecki, Antti Vilhelm
Heikkilä
18.1.1916–11.1.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Riecki, Armas
Heikkilä
12.5.1923, muutti 19.12.1944 Paavolaan
JS: Hiisjärvi, Poventsa, Rovakylä, Varpa-
kylä, Tolvajärvi, Lutikkavaara, Tolvila.
LS: Pohjois-Suomi.

Alik Riecki, Eetu
Heikkilä
7.3.1913, muutti 19.12.1944 Paavolaan
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan
kannas.

Korpr Riecki, Eetu Arvid
Heikkilä
2.4.1923–14.2.1975
JS: Hiisjärvi, Kanava, Karhumäki, Män-
tyselkä, Hyrsylä, Kivattu, Suojärvi,
Vuontelee, Ägläjärvi, Hylkysyrjä.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Riecki, Eino Armas
Heikkilä
20.6.1916–25.8.1975
TS: Salla. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Riecki, Eino Henrik (Heikki)
Heikkilä
4.9.1909–12.7.1974
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Riekki, Eino Herman
Heikkilä
15.2.1916–29.5.1977, Oulu
TS: Suomussalmi.

Stm Riekki, Eljas Kustaa
Heikkilä
29.6.1908–13.5.1938

Alik Riekki, Frans Kustaa
Heikkilä
12.10.1912
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Riekki, Iivar
Heikkilä
1.8.1904–6.7.1958
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Riekki, Juho Arvi
Heikkilä
29.1.1911, muutti 22.10.1975 Rova-
niemelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Riekki, Juho Kustu
Heikkilä
14.6.1918–19.12.1995
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi, Lempäälä,
Vuosalmi.

Stm Riekki, Juho Petteri (Pekka)
Heikkilä
26.9.1901–3.8.1959
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Riekki, Kalle Arvi
Heikkilä
18.4.1914–18.7.1971
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Riekki, Kalle Kustu
Heikkilä
5.6.1908, muutti 14.6.1946 Paavolaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Loimola.

Korpr Riekki, Kalle Otto
Poussu
19.7.1908–14.11.1969
TS: Salla. JS: Louhi. LS: Kemi, Uksu-
järvi.

Korpr Riekki, Kalle Pauli
Heikkilä
13.8.1921–14.2.1969
JS: Louhi, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Riekki, Kalle Pekka
Heikkilä
2.2.1908–1.3.1987
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Riekki, Kustu Severi
Poussu
6.7.1910–10.1.1971, Taivalkoski
TS: Suomussalmi. JS: Kiestinki.

Stm Riekki, Maunu
Heikkilä
16.8.1921, muutti 16.4.1946 Kannon-
koskelle
JS: Syväri. LS: Tornio, Ylitornio,
Ounastunturi, Muonio.

Stm Riekki, Niilo Herman
Poussu
26.4.1904–9.10.1979, Taivalkoski
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Riekki, Oskar Emil
Heikkilä
29.1.1904–27.7.1973
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Riekki, Oskari
Heikkilä
6.5.1919–29.11.1990
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi.

Stm Riekki, Oskari
Heikkilä
17.1.1918–2.11.1969
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Stm Riekki, Sakari Eemeli
Poussu
9.11.1906–21.10.1969
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Riekki, Sulo Armas
Heikkilä
30.1.1924, muutti 8.7.1948 Siikajoelle
JS: Louhi.

Stm Riekki, Veikko Toivo
Poussu
10.11.1917–25.3.1993
JS: Karjalan kannas, Laatokan Karjala.

Alik Riekki, Ville
Heikkilä
6.5.1908–30.5.1983, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Alik Riekki, Väinö Antero
Heikkilä
10.1.1922
TS: Jelettijärven partiokahakat. JS: Sy-
väri, Laatokan Karjala. LS: Kemi.

Ylik Riikonen, Erkki
Kirkonkylä
21.1.1908, Viipuri – 19.7.1965
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi.

Stm Rintelä (Nivala), Edvard
Alakitka
6.9.1899–23.2.1974
JS: Louhi.

Stm Rintelä (Nivala), Eenokki
Alakitka
24.11.1901–21.8.1973
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Kies-
tinki.

Alik Rissanen, Kalle Ville
Kirkonkylä
23.8.1900, Iisalmi – 9.2.1969
JS: Louhi.

Ltn Rissanen, Tauno Olavi
Kirkonkylä
24.9.1923, Kajaani – 8.7.1966
JS: Vadusjärvi.

Yliltm Rissanen, Toivo Juhani
Kirkonkylä
27.5.1922, Kajaani, muutti 15.8.1951
Helsinkiin
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Rivinen (Arkhiboff), Juhana Vil-
jami
Heikkilä
29.12.1918–15.10.1977
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas,
Vuosalmi. LS: Tornio.

Alik Ronkainen, Aarne Viljam
Kirkonkylä
24.2.1913–20.4.1989
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Ronkainen, Antti
Kirkonkylä
14.7.1920
JS: Louhi.

Stm Ronkainen, Antti Herman
Kirkonkylä
9.1.1907–30.5.1996
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Ylik Ronkainen, Antti Olavi
Poussu
16.5.1924, muutti 23.1.1947 Ouluun
JS: Värtsilä, Laaja, Matkaselkä, Käki-
salmi.

Stm Ronkainen, Armas Aukusti
Kirkonkylä
6.1.1924–20.12.1988

JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Paakkola, Rovaniemi.

Stm Ronkainen, Arvi Eemil
Poussu

7.8.1921, muutti 22.4.1963 Haukiputaalle
JS: Laatokan Karjala. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Ronkainen, Aukusti Severi
Kirkonkylä
16.11.1906–7.10.1948
JS: Louhi.

Stm Ronkainen (Juusola), Eemil
Kirkonkylä
20.2.1904–13.3.1955
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Ronkainen, Eino
Kirkonkylä
12.8.1923, muutti 19.9.1959 Ranualle
JS: Endajoki.

Alik Ronkainen, Eino
Kirkonkylä
22.11.1916
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Ronkainen (Pajulampi), Eino
Kirkonkylä
7.3.1925
JS: Kaukjärvi, Sorvali, Tervajoki.

Korpr Ronkainen, Eino
Kirkonkylä
9.7.1925
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Ronkainen, Eino
Kirkonkylä
15.11.1908–27.7.1966

JS: Louhi, Uhtua, Loimola, Ägläjärvi,
Tolvajärvi.

Stm Ronkainen, Eino Vilhelmi
Kirkonkylä
17.8.1924, muutti 21.4.1955 Rovanie-
melle
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Ronkainen, Emil
Kirkonkylä
19.5.1924
JS: Karjalan kannas.

Korpr Ronkainen, Johan Viljami
Kirkonkylä
27.8.1912–23.10.1995
JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Ronkainen, Juho Erkki
Kirkonkylä
2.8.1907–20.5.1984
JS: Louhi.

Stm Ronkainen, Juho Severi
Kirkonkylä
6.9.1900–27.1.1973
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Alik Ronkainen, Juho Viljo
Kirkonkylä
17.10.1903–17.2.1990
JS: Louhi.

Korpr Ronkainen, Juho Ville
Kirkonkylä
12.7.1909–27.1.1973
TS: Suomussalmi. JS: Vilmajoki, Röhö.
LS: Kemi.

Stm Ronkainen, Kalle
Kirkonkylä
30.12.1919–23.1.1967
JS: Karjalan kannas.

Stm Ronkainen (Jokela), Kustaa
Kirkonkylä
21.5.1898–29.9.1967
JS: Louhi.

Stm Ronkainen, Manne Herman
Kirkonkylä
12.5.1919, muutti 26.8.1959 Ranualle
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Kers Ronkainen (Alatalo), Niilo
Kirkonkylä
4.12.1919, muutti 9.12.1949 Temmek-
selle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Ronkainen, Niilo
Kirkonkylä
20.7.1903–18.1.1978
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Korpr Ronkainen, Niilo Armas
Kirkonkylä
11.12.1921–4.4.1995
JS: Uhtua.

Stm Ronkainen, Olavi Johannes
Kirkonkylä
24.7.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Ronkainen, Oskari Viljami
Kirkonkylä
15.3.1900–22.11.1965
JS: Louhi.

Stm Ronkainen Paavo Ilmari
Kirkonkylä
16.1.1924–8.3.1981, Oulu
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Alik Ronkainen, Pauli
Kirkonkylä
22.3.1912–19.2.1972

TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Ronkainen, Taneli Fredrik
Kirkonkylä
25.11.1911–12.5.1967
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Kers Ronkainen, Toivo Oskari
Kirkonkylä
23.7.1919
JS: Salla, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Ronkainen, Uuno Herman
Kirkonkylä
30.11.1911–9.10.1985
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi,
Kittilä.

Stm Ronkainen, Veikko
Kirkonkylä
31.8.1911–5.10.1966
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Ronkainen, Vihtori
Kirkonkylä
23.3.1900–7.8.1969
TS: Suomussalmi.

Korpr Ronkainen, Viljo Oskari
Kirkonkylä
3.11.1924–22.4.1990
JS: Uhtua, Karjalan kannas. TS: Tornio.

Alik Ronkainen, Ville
Kirkonkylä
29.8.1897–22.3.1987
JS: Louhi.

Vääp Ronkainen, Väinö Jalmari
Kirkonkylä
2.10.1916–12.9.1996
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti,
Lavajärvi, Vilajoki. JS: Louhi.

Korpr Ronkainen, Väinö Matias
Kirkonkylä
24.2.1911, muutti 24.4.1948 Kärsämäelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Alik Ronkainen, Väinö Valter
Vasaraperä
14.4.1911–21.11.1989
TS: Suomussalmi. JS: Vilmajoki, Vuori-
järvi, Alakurtti.

Korpr Ronkainen, Yrjö
Kirkonkylä
27.4.1923–15.11.1969
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Ronkainen, Yrjö Albert
Kirkonkylä
9.11.1924
JS: Uhtua, Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Stm Ronkainen, Yrjö Mikael
Kirkonkylä
25.10.1905–28.10.1973
JS: Louhi.

Korpr Rontti, Albert
Alakitka
10.12.1913
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Rontti, Anselm
Alakitka
17.9.1904–22.5.1972
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Alik Rontti, Eino Armas
Alakitka
13.12.1917–12.12.1994
TS: Mainiemi, Perkjärvi, Itä-Lemetti.
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Kemi, Rovaniemi.

Alik Rontti, Heino Arvid
Alakitka
18.11.1923
JS: Kiestinki, Syväri, Laatokan Karjala.

Korpr Rontti, Iisak Viljami
Alakitka
20.12.1909–30.1.1992
TS: Suomussalmi. JS: Koillis-Lappi,
Louhi, Karjalan kannas.

Stm Rontti, Jaakoppi Albinus
Alakitka
16.11.1899–11.12.1973
JS: Louhi.

Korpr Rontti, Kalle Albinus
Alakitka
25.11.1895–27.12.1957
VS: Vaasa, Vaskiluoto
10.10.1918–25.9.1919, TS: Kuusamo,
Suomussalmi.

Alik Rontti, Pauli Arvid
Alakitka
30.6.1921
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Tervola, Rovaniemi, Lauri-
la.

Vasemmalla Kalle Albinus Rontti, oikealla
valjenpoika Eino Armas. Kuva vuodelta 1940
evakkoaikana Haukiputaalla.

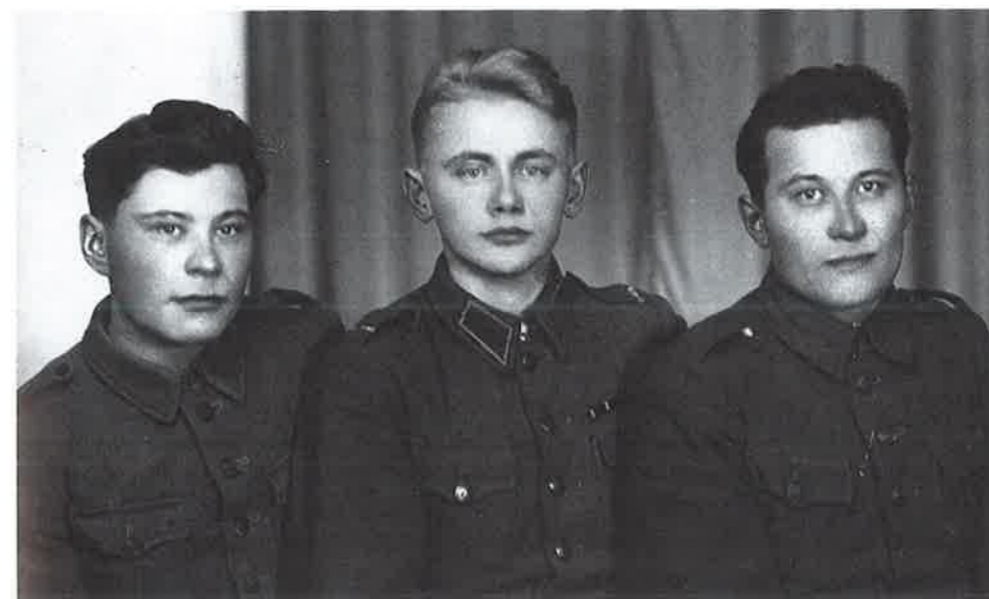
Stm Rontti, Petter
Alakitka
7.7.1902–3.10.1966, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Rontti, Tauno
Alakitka
20.2.1920
JS: Kivivaara, Repola, Rukajärvi, Enda-
joki, Muurmannin retki.

Korpr Rontti, Väinö
Alakitka
20.1.1919–2.11.1997
JS: Salla, Kiestinki, Maaselkä, Ihantala.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Roos, Julius Edvard
Kirkonkylä
29.11.1905, muutti 18.1.1943 Helsin-
kiin
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Alik Rossi, Albert
Kirkonkylä
27.9.1914, Rantasalmi, muutti
10.7.1943 Konnevedelle
TS: Taipale. JS: Louhi.

Kuvassa vasemmalta Väinö, Heino ja Pauli Rontti. Kuva on otettu Oulussa marraskuussa
1944.

Korpr Ruokamo, Hannes
Kirkonkylä
21.3.1922–7.12.1975
JS: Karjalan kannas.

Stm Ruokamo, Herman Asseri
Alakitka
31.5.1907, muutti 1.5.1926 Posiolle
JS: Kangasvaara, Lohivaara, Korpilohko.

Stm Ryhänen, Veijo Armas
Kirkonkylä
25.6.1912–4.8.1975
JS: Uhtua, Kivijärvi, Tolvajärvi.
LS: Ristijärvi, Kemijärvi.

Stm Räisänen, Aarne Johannes
Alakitka
20.11.1901–31.5.1993
JS: Salla, Vilmajoki.

Stm Räisänen, Eemil Alfred
Lämsä
10.3.1913–9.12.1962
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Räisänen, Eino Henrik
Alakitka
12.4.1912–3.7.1985
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Räisänen, Juho Eemil
Lämsä
4.6.1911–24.5.1987
JS: Louhi.

Stm Räisänen, Juho Emil
Kirkonkylä
1.11.1904–13.5.1988
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Räisänen, Matti Henrik
Kirkonkylä
6.5.1918–7.1.1966
TS: Karjalan kannas.

Korpr Räisänen, Onni Valdemar
Kirkonkylä
12.4.1923, muutti 25.1.1958 Ylikiiminkiin
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Alik Räisänen, Sippa
Alakitka
26.6.1908–7.6.1941
TS: Koillis-Lappi.

Ylik Räsänen, Urho
Kirkonkylä
14.10.1911, Kajaani – 7.3.1969
TS: Aittojoki. JS: Louhi.

Stm Saapunki, Armas Juho
Alakitka
18.4.1922
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Saapunki, Armas Vilhelm
Kirkonkylä
6.3.1922–14.8.1979
JS: Laatokan Karjala, Itä-Karjala.

Stm Saapunki, Eetu
Kirkonkylä
8.12.1900–14.5.1967
TS: Kuusamon partiokahakat.
JS: Kiestinki.

Alik Saapunki, Fredrik Herman
Kirkonkylä
18.7.1917
TS: Sipola, Parkkilanlampi, Heinjoki.
JS: Karjalan kannas, Ilomantsi, Lempäälä.

Stm Saapunki, Iikka Vilho
Kirkonkylä
27.9.1902–30.8.1996
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhen suunta.

Stm Saapunki, Jaakko
Alakitka
18.11.1925–6.7.1997
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Ylivääp Saarenpää, Arvo
Kirkonkylä
13.9.1908, Valkeala, muutti 2.12.1944 Ouluun
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Alik Salmirinne (Kurvinen), Martti
Poussu
14.6.1922
JS: Louhi, Uhtua, Kuuterselkä, Kyyrölä, Heinjoki.

Alik Salmivaara, Einari
Poussu
13.4.1925–1.2.1989
LS: Ylimaa, Väärämä, Vuotso, Laanila, Kaunispää, Inari.

Stm Salmivaara, Herman
Poussu
5.3.1898–13.5.1974
JS: Louhi.

Stm Salonen, Aimo
Kirkonkylä
5.9.1916, Muolaa.

Martti Salmirinne (keskellä) aloksa aikana Erkki Pesosen (vas.) ja Jussi Karjalaisen seurassa. Kuva on otettu v. 1941 Oulun lyseon pihassa.

Korpr Sandberg, Tarmo Viljo Johannes
29.11.1919, asuu Keminmaassa
JS: Oulanka, Krivi, Karhumäki, Ihantala.
LS: Pohjois-Suomi.

Yliltn Santama, Lars Valfrid
Kirkonkylä
19.12.1915, Salo
TS: Leipäsuu, Kämärä, Karisalmi.
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Sarajärvi, Juho Eino
Alakitka
29.11.1904–3.4.1967, Oulu
JS: Louhi. TS: Koillis-Lappi.

Stm Sarlin, Arvo Ireneus
Kirkonkylä
3.7.1916, Kiikala, julistettu kuolleeksi
8.5.1950, kuolinaika 17.7.1944
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Seppänen, Eino
Poussu
10.4.1913–4.11.1989, Liminka
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Kers Seppänen, Johan Vieno
Kirkonkylä
20.6.1916, muutti 4.1.1955 Ylikiiminkiin
JS: Louhi.

Kers Seppänen, Oskari Arvid
Kirkonkylä
2.8.1914, muutti 16.9.1955 Pudasjärvelle
JS: Louhi.

Stm Siekkinen, Aarne Eemil
Lämsä
28.12.1904–3.4.1969, Muhos
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Ylik Siika-aho, Antti
Kirkonkylä
29.4.1909, muutti 8.11.1949 Ouluun
TS: Kuhmo.

Kers Siikaluoma, Johannes
Poussu
5.12.1920, muutti 3.11.1958 Ouluun
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Korpr Siikaluoma, Lauri
Poussu
5.9.1918–16.6.1993
JS: Laatokan Karjala, Karjalan kannas.

Stm Siikaluoma, Lenne Herman
Poussu
4.12.1901–9.8.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Siikaluoma, Martti
Poussu
10.11.1913–16.5.1982
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Kers Siikaluoma, Tauno Edvard
Poussu
20.1.1916–11.8.1984, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Maaselkä,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Ltn Siikaluoma, Uuno Armas
Poussu
14.12.1919, muutti 23.5.1952 Posiolle
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Siikaluoma, Veikko
Poussu
26.12.1920–4.1.1993
JS: Lutto. LS: Kemi.

Korpr Siikaluoma, Vieno Armas
Poussu
25.7.1923–7.3.1995
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Siira, Veikko Jalmari
Heikkilä
2.7.1913
TS: Suomussalmi. LS: Louhi.

Stm Silander, Kaarle Adam
Kirkonkylä
8.8.1904, Koski, muutti 19.10.1945
Paavolaan
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Hanhi-
vaara, Voittojoki, Alakurtti, Vilmajoki.

Stm Similä, Svante
Kirkonkylä
16.6.1910–4.11.1963
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi.

Stm Siukonen, Unto Viljami
Kirkonkylä
3.7.1917, Vampula, muutti 11.4.1945
Pöytyälle
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Kapt Soila, Jouko Viljami
Kirkonkylä
7.9.1918, Lammi
JS: Louhi.

Stm Soivio, Aarne
Poussu
7.3.1899–1.6.1964
JS: Louhi.

Stm Soivio, Eino
Poussu
2.12.1907
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomus-
salmi. JS: Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Soivio, Vilhelm
Poussu
1.11.1905–4.5.1969
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Sotkasiira, Ali Nikolai
Kirkonkylä
1.11.1916–4.4.1945
JS: Louhi, Syväri, Karjalan kannas.

Korpr Sotkasiira, Juho Uuno
Kirkonkylä
21.5.1912, muutti 12.9.1939 Taivalkos-
kelle
TS: Suomussalmi.

Alik Sotkasiira, Manne Matias
Kirkonkylä
28.1.1919–4.8.1983, Oulu
JS: Louhi.

Alik Sova, Aato Vilhelm
Heikkilä
1.6.1917, muutti 30.5.1947 Oulujoelle
TS: Kuusamo. JS: Louhi.

Stm Sova, Heino Johannes
Liikasenvaara
21.5.1922–11.9.1995
JS: Karjalan kannas, Tolvajärvi.

Stm Sova, Johan Auno
Liikasenvaara
2.7.1902, Kuolajärvi – 27.5.1958
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Kers Sova, Juhani Leonard
Heikkilä
8.5.1926–10.8.1980
JS: It-joukoissa Kotkassa.

Korpr Sova, Toivo Anselmi
Heikkilä
11.11.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Sova, Veikko Arvid
Liikasenvaara
4.4.1914, Kuolajärvi – 30.9.1986
TS: Suomussalmi. JS: Vuorijärvi, Lehto-
kangas, Alakurtti, Uhtua. LS: Ristijärvi,
Karhujärvi.

Korpr Späd, Eino Einari
Kirkonkylä
22.9.1921–22.1.1981
JS: Krivi, Hiisijärvi, Kavava, Karhumäki, Mäntyselkä, Hysylä, Suojärvi, Ägläjärvi, Tolvajärvi. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Späd, Sulo Ilmari
Kirkonkylä
9.12.1923, muutti 18.1.1958 Sotkamoon
JS: Hiisjärvi, Poventsä, Ägläjärvi, Haukilampi. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Stjerna, Henrik Albinus
Heikkilä
17.12.1912
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Stjerna, Kalle Viljam
Heikkilä
18.1.1918
JS: Nurmijärvi, Savukoski, Salla.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Sulasalmi, Veikko
Kirkonkylä
26.4.1921–9.11.1986
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio.

Stm Suorajärvi, Iisak Vilhelm (Ville)
Heikkilä
11.9.1902–22.4.1981
JS: Louhi, Laatokan Karjala.

Stm Suorajärvi, Kalle
Heikkilä
24.3.1909–27.6.1942
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Suorajärvi, Väinö Edvard
Heikkilä
26.10.1919
JS: Louhi, Röhö, Syväri. LS: Kemi, Lautiosaari.

Kers Suoraniemi, Antti Herman
Alakitka
27.7.1911–27.11.1970
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Suoraniemi, Eino Sihveri
Alakitka
18.10.1912–11.11.1974, Oulu
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Yliväp Suoraniemi, Jaakko Edvard
Alakitka
24.10.1919, muutti 5.5.1951 Kuhmoon
JS: Louhi, Laatokan Karjala, Vienan Karjala.

Korpr Suoraniemi, Johan Emil
Alakitka
30.3.1910–3.1.1999
TS: Kuusamon partiokahakat.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Suoraniemi, Juho Ilmari
Alakitka
23.3.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Suoraniemi, Kalle Arvid
Alakitka
17.6.1915–14.2.1971, Oulu
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Alik Suoraniemi, Kustaa Adolf
Alakitka
29.9.1913–7.1.1981, Muhos
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi, Karjalan kannas.

Ylik Suoraniemi, Tauno Henrik
Alakitka
11.7.1925, muutti 19.12.1950 Vaasaan
JS: Ino, Seivästi, Heinjoki.

Kers Suoraniemi, Uuno Ville
Alakitka
11.1.1918–28.8.1990
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Kemi.

Stm Suviaro (Späd), Eino Armas
Kirkonkylä
6.2.1909–8.11.1991
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Säkkinen, Aarne Ilmari
Alakitka
17.1.1906–23.5.1956
TS: Salla, Suomussalmi. JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Väp Säkkinen, Aarne Johannes
Kirkonkylä
22.2.1910–30.4.1991
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Säkkinen, Aarne Viljami
Vasaraperä
11.11.1917–19.5.1958
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Säkkinen, Alvari
Alakitka
24.7.1923–10.3.1984
JS: Porajärvi, Ilomantsi.

Stm Säkkinen, Antti Armas
Alakitka
12.1.1913–24.9.1959
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Säkkinen, Armas Ilmari
Kirkonkylä
24.3.1911–11.9.1962
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Säkkinen, Arvi
Vasaraperä
17.9.1901–23.11.1985
JS: Louhi.

Stm Säkkinen (Kirjosola), Arvi Herman
Heikkilä
5.11.1917–21.5.1970
TS: Parkkila, Oinola, Perojoki.

Alik Säkkinen, Arvo
Alakitka
6.1.1922–18.12.1993
JS: Uhtua, Louhi.

Alik Säkkinen, Eino Albert
Kirkonkylä
22.2.1917–26.3.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Säkkinen, Erland
Poussu
2.4.1902–27.7.1969
TS: Salla. JS: Louhi.

Stm Säkkinen, Iikka Herman
Kirkonkylä
19.9.1914
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Säkkinen, Ilmari
Poussu
16.8.1918–26.9.1955
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.
LS: Kontiomäki, Sodankylä.

Korpr Säkkinen, Jalmari
Vasaraperä
17.6.1922–6.2.1969
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Säkkinen, Janne Leonard
Alakitka
3.3.1915–16.7.1976
JS: Louhi.

Stm Säkkinen (Vallioniemi), Johan
Valter
Alakitka
3.4.1911–29.11.1987
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Säkkinen, Juho Edvard (Eetu)
Heikkilä
28.10.1913–30.12.1982
TS: Petsamo. JS: Louhi.

Alik Säkkinen, Juho Edvard
Alakitka
6.3.1913–19.2.1985
TS: Suomussalmi. JS: Laatokan Karjala.
LS: Kemi.

Stm Säkkinen, Juho Emil
Heikkilä
24.2.1901–25.7.1951
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Kers Säkkinen, Juho Vilho
Heikkilä
28.5.1915–11.5.1981
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua.

Korpr Säkkinen, Kalle Kustaa
Heikkilä
16.9.1914–31.12.1969, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Säkkinen, Kalle Viljam
Liikasenvaara
22.9.1914, muutti 5.3.1952 Oulujoelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Säkkinen, Kalle Viljami
Alakitka
19.7.1917–14.3.1987
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Vääp Säkkinen, Kustaa Herman
Alakitka
12.8.1920–5.11.1962
JS: Uhtua, Louhi.

Korpr Säkkinen, Maunu Henteri
Alakitka
6.4.1925
JS: Vuokkiniemi.

Kers Säkkinen, Niilo
Alakitka
11.6.1909–12.9.1989
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Säkkinen, Niilo
Alakitka
8.2.1924–17.8.1990
JS: It-joukoissa Syvärillä, Kavantsaare-
sa.

Korpr Säkkinen, Niilo Viljami
Kirkonkylä
20.4.1923
JS: Poventsä, Vienan kanava, Leppäjoki,
Saravaara, Kuusa, Porajärvi, Lutikka-
vaara.

Korpr Säkkinen, Petter Viljam
Alakitka
7.6.1921
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Säkkinen, Reino
Alakitka
14.9.1915–16.5.1977
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Kers Säkkinen, Reino Albert
Alakitka
17.2.1916–25.8.1982
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Säkkinen, Reino Olavi
Kirkonkylä
13.11.1913
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Säkkinen, Sihveri Edvard
Kirkonkylä
8.10.1902, muutti 26.11.1974 Oulun-
saloon
JS: Louhi.

Kers Säkkinen, Uuno Antti
Alakitka
15.12.1919–22.1.1983
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Säkkinen, Veikko Herman
(Heikki)
Heikkilä
23.7.1906
JS: Rukajärvi, it-joukot; Helsinki, Riihi-
mäki.

Kers Säkkinen, Viljo
Lämsä
14.10.1920–2.10.1989
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Säkkinen, Väinö Emil
Heikkilä
30.7.1905–26.2.1960
JS: Louhi.

Ylik Tahkola, Arvi Sihveri
Alakitka
10.11.1916, muutti 6.11.1947 Paavolaan
TS: Lipola, Oinola, Kyyrälä, Kääntymä.

Vääp Tahkola, Eino Abram
Alakitka
18.7.1914–4.4.1974
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Tahkola, Jaakko Edvard
Alakitka
5.5.1921–23.5.1986
JS: Salla, Alakurtti, Vilmajoki, Itä-Karja-
la, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Tahkola, Johan Erkki
Alakitka
21.1.1912–26.1.1988
JS: Vuorijärvi, Alakurtti, Vilmajoki,
Karjalan kannas.

Stm Tahkola, Kalle Armas
Alakitka
28.1.1910–12.11.1973
LS: Kemi.

Kers Tahkola, Niilo Antero
Alakitka
5.7.1925–3.3.1976
JS: Vuosalmi.

Alik Tahkola, Pauli Henrik
Alakitka
18.6.1906–23.1.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Jyrkön-
mäki, Satulinoja, Nietjärvi, Kalitsan-
lampi, Mursula.

Korpr Tahkola, Sippa Herman
Alakitka
5.7.1922–13.2.1948
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Taipale, Toivo Tuomas
18.12.1925, Heinola –
JS: Karjalan kannas, Äyräpää.

Stm Taival, Aapram (Aapu)
Kirkonkylä
3.3.1901–1.5.1972, Oulu
TS: Salla. JS: Louhi.

Korpr Takkinen, Hannes Viljami
Kirkonkylä
6.12.1922–11.8.1997
JS: Louhi, Röhö.

Stm Takkinen, Matias (Matti) Viktor
(Vihtori)
Kirkonkylä
24.6.1898–23.2.1963
JS: Louhi.

Korpr Takkula, Armas
Alakitka
25.12.1913
TS: Suomussalmi. JS: Laatokan Karjala.
LS: Kemi.

Alik Takkula, Kalle Viljami
Alakitka
27.4.1919–11.8.1981
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Takkula, Veikko Viljami
Alakitka
18.5.1918
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio.

Stm Talso, Arvi Olavi
Poussu
4.6.1907, Isokyrö, muutti 14.6.1941
Isoonkyröön
JS: Louhi.

Stm Tammela, Toivo Armas
Lämsä
17.1.1921–3.4.1950
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Ylik Tammi, Lauri Olavi
Kirkonkylä
29.8.1916

TS: Kuusamo, SK Er. P 17 (Rovaniemi)
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Rovaniemi, Kittilä.

Kers Tammi, Reino
Kirkonkylä
16.7.1908–11.5.1982
JS: Louhi.

Stm Tapaninen, Hannes Ananias
Heikkilä
24.4.1918–20.2.1989
JS: Louhi. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Tauriainen, Aale
Lämsä
5.2.1918, muutti 25.8.1942 Pudasjärvelle
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Ylik Tauriainen, Aaro Oskari
Kirkonkylä
22.2.1916–21.5.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Tauriainen, Antti Herman
Lämsä
28.11.1908
TS: Suomussalmi. JS: Salla, Vilmajoki,
Uhtua. LS: Kemi.

Stm Tauriainen, Arvid
Lämsä
8.9.1910–19.5.1957
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Tauriainen, Aukusti
Heikkilä
20.2.1913, siir. Ruotsiin 24.2.1971
TS: Suomussalmi
JS: Laatokan Karjala, Syväri, Loimola.
LS: Torniojokilaakso.

Stm Tauriainen, Eetu
Poussu
10.4.1907–4.5.1967
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Tauriainen, Eino (Eljas)
Heikkilä
23.4.1912–3.5.1955
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Kemi.

Korpr Tauriainen, Eino
Lämsä
17.11.1916, muutti 7.6.1956 Rova-
niemelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.
LS: Oulu, Kemi.

Alik Tauriainen, Eino
Poussu
9.6.1922
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Tauriainen Emil Vilhelm
Kirkonkylä
5.11.1911–18.3.1974
JS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Alik Tauriainen, Janne
Lämsä
1.5.1914, muutti 30.1.1956 Ylikiiminkiin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Tauriainen, Juhani
Poussu
14.12.1917
JS: Louhi.

Korpr Tauriainen, Juho Emil
Kirkonkylä
14.6.1911–19.12.1976, Tampere
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Tauriainen, Jussi Pekka
Kirkonkylä
2.1.1909–4.1.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rovaniemi.

Stm Tauriainen, Kalle
Lämsä
30.10.1905–11.1.1988
JS: Louhi, Uhtua. LS: Kemi.

Stm Tauriainen, Kalle Edvard
Lämsä
1.5.1910–20.8.1974, Muhos
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Korpr Tauriainen, Kalle Kustaa
Lämsä
20.7.1914–28.4.1998, Pudasjärvi
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.
LS: Kemi.

Stm Tauriainen, Oskari Vilhelm
Kirkonkylä
8.12.1924, muutti 13.5.1968 Sodankylään
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Tauriainen, Paavo Ville (Viljo)
Kirkonkylä
12.2.1901–21.12.1974
JS: Pyhäniemi, Juustijärvi, Kumsa,
Tsopina, Karhumäki, Mäntyselkä,
Kontiovaara.

Stm Tauriainen, Sulo Herman
Kirkonkylä
27.4.1915–22.2.1994
JS: Itä-Karjala, Pustanselkä, Vuokki-
niemi, Tolvajärvi.

Alik Tauriainen (Aittakumpu), Sulo
Juhani
Heikkilä
5.5.1921–29.12.1969
JS: Krivi, Poventsa, Kontupohja, Lutikka-
vaara. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Tauriainen, Toivo
Lämsä
5.4.1912, muutti 4.11.1949 Pyhäjoelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Tauriainen, Toivo Olavi
Poussu
17.6.1914–6.9.1998
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kers Tauriainen, Tuomas
Poussu
16.12.1908–18.10.1967
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Tauriainen, Uno Armas
Heikkilä
29.3.1921, muutti 11.12.1946 Tyrnävälle
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Tauriainen (Aittakumpu), Veikko
Olavi
Heikkilä
16.7.1923–29.12.1969
JS: Juksova, Itä-Karjalan vetäytymis-
taistelut.
LS: Posio, Kemijärvi

Veikko Tauriainen ylärivissä toinen vasemmalta.

Stm Tauriainen Ville
Kirkonkylä
20.8.1899–31.12.1973
JS: Louhi.

Korpr Tauriainen, Ville
Lämsä
22.3.1917, muutti 26.11.1954 Yli-
kiiminkiin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Tauriainen, Väinö
Poussu
14.2.1913
JS: Louhi, Uhtua. LS: Kemi.

Korpr Tauriainen, Kalle Leonard
Heikkilä
12.5.1924–29.7.1980
It: Syväri, Vitele, Kavantasaari.

Stm Tichanoff (Tierma), Väinö
Kirkonkylä
13.6.1920, muutti 10.11.1953 Lempää-
lään
JS: Salla, Kiestinki, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Tiensyrjä, Yrjö
Kirkonkylä
2.8.1920–15.5.1998 Oulu
JS: Lutto. LS: Kemi.

Stm Tierma (Tichanoff), Aleks
Kirkonkylä
s. 2.12.1925, muutti 28.8.1950 Hyvin-
källe
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Tiermas, Alarik Juho
Alakitka
5.5.1900–6.1.1991
JS: Louhi.

Alik Tiermas, Juho Armas
Alakitka
13.3.1912
TS: Suomussalmi. JS: Alakurtti, Vilma-
joki, Uhtua, Kotajärvi. LS: Ristijärvi,
Karhujärvi.

Korpr Tiermas, Martti Elmeri
Alakitka
25.12.1920–27.4.1976
JS: Kivivaara, Repola, Rukajärvi, Enda-
joki.

Kers Tiermas, Tauno Edvard
Alakitka
18.3.1924
JS: Seitaanoja, Sotatunturi. LS: Pohjois-
Suomi.

Stm Tiermas, Vihtori
Liikasenvaara
24.7.1897–1.4.1989
JS: Louhi.

Ylik Timonen, Viljo Hannes
Kirkonkylä
20.11.1914
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Tervola,
Rovaniemi, Tapionkylä, Jääskönkylä.

Korpr Timonen, Yrjö Emil
Kirkonkylä
14.7.1911–6.9.1979
TS: Suomussalmi.
JS: Louhi, Uhtua.

Vääp Tirkkonen, Lauri Johannes
Kirkonkylä
11.9.1917, muutti 15.9.1948 Ranualla
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Stm Tolonen, Otto Viljami
Kirkonkylä
17.3.1904, Hyrynsalmi – 7.1.1958
JS: Louhi.

Stm Tolpanniemi, Johan Ilmari
Heikkilä
16.9.1920–14.4.1917
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Tolpanniemi, Niilo Armas
Heikkilä
17.10.1917–3.12.1991, Muhos
JS: Lutto. LS: Kemi, Pohjois-Suomi.

Stm Tolpanniemi, Väinö Henrik
Heikkilä
3.8.1924–7.9.1987
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Tornberg, Antti Herman
Alakitka
30.11.1911–13.7.1945
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Stm Tornberg, Eemil
Heikkilä
27.8.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Kers Tornberg, Eino
Alakitka
3.5.1920, muutti 30.9.1950 Raumalle
TS: Lutto. LS: Kemi.

Korpr Tornberg, Eino Antero
Heikkilä
15.3.1914
TS: Suomussalmi. LS: Louhi.

Korpr Tornberg, Juho Arvid
Alakitka
7.6.1914–10.12.1988
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.
LS: Kemi.

Stm Tornberg, Juho Aukusti
Alakitka
2.3.1913–6.11.1986
JS: Uhtua.

Alik Tornberg, Kalle
Heikkilä
1.5.1918–2.12.1988
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua.

Korpr Tornberg, Kalle Aukusti
Alakitka
13.7.1917–13.8.1994
TS: Maisniemi, Perkjärvi, Lemetti,
Lavajärvi, Vilajoki, Muhulahti.
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Tornberg, Kalle Viljami
Kirkonkylä
15.10.1917–18.12.1984
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Tornberg, Kustaa Eemil
Heikkilä
9.3.1904, muutti 30.7.1973 Rovaniemel-
le, kuoli 5.2.1976
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Stm Tornberg (Savela), Lauri Albert
Alakitka
21.12.1906–20.3.1989
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Tornberg, Martti
Alakitka
10.11.1922
JS: Maaselkä, Syväri, Laatokan Karjala,
Vienan Karjala.

Alik Tornberg, Paavo
Alakitka
6.11.1923–21.4.1982
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi.

Vääp Tornberg (Valde), Valter Johannes
Heikkilä
27.7.1918–6.10.1977
JS: Karjalan kannas.

Korpr Tornberg, Veikko Antreas
Heikkilä
12.1.1922–28.12.1987, Oulu
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi.

Korpr Tornberg; Veikko Jalmari
Vasaraperä
9.3.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Tornberg, Viljo Einari
Vasaraperä
18.4.1921, muutti 20.12.1966 Kirkko-
nummelle
JS: Pellonlinna.

Stm Tornberg, Väinö Iisakki
Alakitka
8.6.1912–10.5.1976
JS: Louhi.

Korpr Tuomaala, Antti Armas
Kirkonkylä
24.6.1916–18.11.1996
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Tuomaala, Edvin Ali
Kirkonkylä
27.2.1921–13.12.1985, Oulu
JS: Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Tuomaala, Uno Eevert
Kirkonkylä
13.5.1918–17.11.1980
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Tuomaala, Veikko Eevert
Kirkonkylä
8.2.1919
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Stm Tuomi, Reino
Alakitka
17.7.1924, muutti 17.10.1962 Kemi-
järvelle
JS: Tolvajärvi, Vuokkiniemi.

Korpr Tuovila, Aarne Herman
Kirkonkylä
20.4.1918–9.3.1989
TS: Lipola, Parkkila, Oinola, Terojoki.
JS: Koillis-Lappi, Laatokan Karjala.

Kers Tuovila, Albert
Kirkonkylä
11.2.1918–3.1.1994
TS: Salla. JS: Louhi.

Stm Tuovila, Antti Viljami
Kirkonkylä
20.6.1920–2.12.1976
JS: Laatokan Karjala.

Ylik Tuovila, Armas Edvard
Heikkilä
8.2.1915–24.4.1976
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Tuovila, Eetu
Heikkilä
8.5.1909, muutti 17.7.1947 Utajärvelle
JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Tuovila, Eetu
Heikkilä
22.8.1913–9.12.1977, Ranua
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Tuovila, Juho Emil
Kirkonkylä
12.5.1902–19.6.1952
JS: Louhi.

Stm Tuovila, Juho Severi
Kirkonkylä
25.1.1908–27.1.1944
JS: Louhi.

Korpr Tuovila, Kalle Arvi
Heikkilä
16.5.1917–24.8.1948
TS: Lipola, Pesuri, Kyyrölä, Oinola,
Kämärä, Heinjoki, Kaplaanmäki, Ylivesi.
JS: Korpijoki, Malmiaisten tie, Kis-Kis
linja.

Korpr Tuovila, Kalle Arvid
Heikkilä
16.5.1911
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Karjalan kannas.

Stm Tuovila, Kalle Hermann
Kirkonkylä
2.11.1900–14.9.1980, Oulu
TS: Koillis-Lappi, Onkamo, Korja.

Stm Tuovila, Kalle Ilmari
Kirkonkylä
6.7.1924, muutti 7.3.1957 Pudasjärvelle
JS: Vuokkiniemi, Tolvajärvi.

Stm Tuovila, Kalle Oskari
Kirkonkylä
1.2.1903–22.4.1967
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Pitkäranta, Lemetti, Mursula.

Stm Tuovila, Kustaa Adolf
Kirkonkylä
29.3.1906–26.9.1992, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Kemi.

Korpr Tuovila, Paavali
Kirkonkylä
22.12.1923
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Tuovila, Reino Armas
Kirkonkylä
1.7.1925–15.3.1984
LS: Mesterjärvi, Noskua, Kilpisjärvi.

Alik Tuovila, Tauno Arvi
Kirkonkylä
10.11.1922–27.12.1987, Taivalkoski
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Korpr Tuovila, Uuno Herman
Kirkonkylä
9.12.1923–17.1.1987
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Rova-
niemi.

Korpr Tuovila, Veikko Herman
Kirkonkylä
20.5.1917–18.4.1988
TS: Tolvajärvi. JS: Syväri, Pitkäjärvi,
Tulemajoki, Kivioja.

Korpr Tuovila, Vihtori
Kirkonkylä
8.5.1922–12.12.1980
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Tuovila, Väinö Antreas
Heikkilä
6.1.1922, muutti 27.10.1947 Utajärvelle
JS: Uhtua, Louhi, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi.

Korpr Tuovila, Yrjö
Heikkilä
12.6.1921, muutti 12.8.1955 Ylikiimin-
kiin
JS: Laatokan Karjala.

Stm Turunen, Aatovi
Poussu
3.6.1898–14.1.1953
TS: Säkkijärvi. JS: Louhi.

Stm Turunen, Arvo
Kirkonkylä
2.7.1916, Kiihtelysvaara – 27.7.1971
JS: Kostovaara, Soukelo, Lohivaara.

Korpr Turunen, Huugo
Poussu
1.5.1924–20.10.1990
JS: Karhumäki, Maanselkä, Laatokan
Karjala.

Stm Turunen, Matti
Poussu
17.11.1901–21.4.1960
TS: Kuusamon partiokahakat, Suomus-
salmi. JS: Louhi.

Alik Törmänen, Aaro
Heikkilä
10.1.1918–25.1.1980
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Stm Törmänen, Aimo Vilhelm
Kirkonkylä
13.8.1920–12.2.1981
JS: it.; Helsinki, Hamina, Viipuri,
Laatokan Karjala, Suursaari, Uhtua.

Korpr Törmänen, Aleksanteri
Lämsä
1.2.1913–6.12.1994
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Törmänen, Ali
Lämsä
25.11.1923–2.7.1951
JS: Uhtua, Karjalan kannas.

Korpr Törmänen, Antti Armas
Heikkilä
23.6.1916–7.2.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö,
Syväri, Impilahti. LS: Kemi.

Alik Törmänen, Antti Eino
Kirkonkylä
22.6.1919–15.9.1991
JS: Louhi.

Stm Törmänen, Antti Herman
Poussu
9.8.1905–28.5.1964, Liperi
JS: Louhi, Uhtua.

Alik Törmänen, Eino
Poussu
28.12.1917, asuu Oulussa.
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Ristijärvi, Savukoski.

Stm Törmänen, Eino
Poussu
4.6.1911–21.6.1980
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Stm Törmänen, Eino Andreas (Antero)
Heikkilä
30.12.1920–1.10.1958
JS: Louhi, Karjalan kannas.

Korpr Törmänen, Eino Armas
Lämsä
2.6.1925–24.7.1998
LS: Petäjajärvi, Ylimaa, Vuotso, Laani-
la, Kaunispää, Inari.

Korpr Törmänen, Emil
Poussu
9.3.1910–16.9.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Törmänen, Emil
Poussu
3.8.1900–10.6.1983
JS: Uhtua.

Stm Törmänen, Hannes Armas
Poussu
31.5.1925, muutti 3.7.1944 Taival-
koskelle
JS: Karjalan kannas.

Stm Törmänen, Iikka Herman
Heikkilä
27.11.1900–13.4.1967
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Alik Törmänen, Johan Aarne
Lämsä
25.5.1912–18.9.1988
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Alik Törmänen, Juho Edvard
Lämsä
5.8.1915, muutti 11.7.1946 Ouluun
TS: Suomussalmi. JS: Karjalan kannas.

Stm Törmänen, Juho Eemil
Heikkilä
10.5.1906–15.2.1976
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Törmänen, Juho Emil
Kirkonkylä
23.8.1903, muutti 28.11.1957 Yli-
kiiminkiin
TS: Suomussalmi. JS: Uhtua.

Korpr Törmänen, Juho Erkki
Lämsä
18.5.1921–1.12.1988
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Törmänen, Juho Helmer
Heikkilä
22.8.1908–28.4.1956
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Kittilä.

Stm Törmänen, Juho Jaakko (Jaakoppi)
Kirkonkylä
22.6.1905–29.5.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Törmänen, Juho Jalmari
Lämsä
19.8.1902–24.5.1975
JS: Louhi, Laatokan Karjala.

Alik Törmänen (Kantola), Juho Petter
Heikkilä
3.12.1914–23.7.1995
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Syvä-
ri, Laatokan Karjala.

Korpr Törmänen, Juho Veikko
Heikkilä
12.11.1912–29.12.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Alik Törmänen, Juho Villiam
Poussu
2.7.1914–16.8.1990, Karstula
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Kers Törmänen, Kaarlo Juhani
Kirkonkylä
23.7.1922, muutti 11.9.1945 Parikkalaan
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Törmänen, Kalevi Ville
Kirkonkylä
12.10.1918, muutti 13.2.1950 Ouluun
JS: Salla, Laatokan Karjala, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Törmänen, Kalle
Lämsä
15.5.1916–26.7.1983
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Kittilä.

Törmänen, Kalle Armas
Lämsä
11.4.1917, muutti 7.10.1939 Sallaan
JS: Maaselkä, Syväri.

Stm Törmänen, Kalle Artturi
Heikkilä
1.8.1904–17.12.1968
JS: Louhi, Uhtua, Syväri.

Stm Törmänen, Kalle Eino
Heikkilä
8.11.1901–15.8.1992, Oulu
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Stm Törmänen, Kalle Fredrik
Kirkonkylä
24.8.1902–6.10.1987
JS: Louhi.

Stm Törmänen, Kalle Herman
Kirkonkylä
31.3.1907–21.6.1960
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi.

Korpr Törmänen, Kalle Viljami
Kirkonkylä
14.11.1912–29.6.1988
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Törmänen, Kauko Kaarlo
Kirkonkylä
3.3.1918–11.1.1992
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi, Röhö.

Stm Törmänen, Kustaa Edvard
Kirkonkylä
10.11.1897–23.2.1969
JS: Louhi.

Korpr Törmänen, Leo Rikhard
Kirkonkylä
28.6.1924
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Törmänen, Niilo
Kirkonkylä
19.9.1915–2.2.1966
JS: Louhi, Röhö, Syväri

Stm Törmänen, Niilo
Poussu
26.8.1920–15.3.1984
JS: Lutto. LS: Kemi.

Alik Törmänen (Kantola), Niilo Edvard
Heikkilä
30.5.1920–15.7.1982
TS: Aittojoen partiokahakka. JS: Louhi,
Uhtua. LS: Ristijärvi.

Kers Törmänen, Niilo Johannes
Heikkilä
6.12.1914–15.2.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.

Stm Törmänen, Onni Olavi
Kirkonkylä
25.5.1922–14.11.1944
JS: Korpilohko.

Kers Törmänen, Oskari
Poussu (Kantokylä)
10.11.1906–1.2.1989
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi. LS: Kemi.

Korpr Törmänen, Pauli Artturi
Kirkonkylä
25.1.1922–1.11.1985, Salo
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio.

Kers Törmänen, Reino Heikki
Lämsä
22.11.1913–8.9.1994
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Törmänen (Kantola), Sulo Einari
Heikkilä
26.5.1923–14.11.1981
JS: Karjalan kannas.

Korpr Törmänen, Svante Ilmari
Lämsä
17.9.1923–27.9.1960
JS: Karjalan kannas.

Stm Törmänen, Tauno Viljami
Heikkilä
11.12.1908
JS: Ino, Humaljoki.

Alik Törmänen, Toivo Verner
Heikkilä
18.1.1916
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Törmänen, Uuno
Heikkilä
10.6.1915–12.5.1956
JS: Louhi.

Korpr Törmänen, Veikko
Poussu
15.9.1918
JS: Louhi, Laatokan Karjala, Karjalan
kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Kers Törmänen (Kantola), Veikko
Armas
Kirkonkylä
21.2.1917
TS: Suomussalmi.

Stm Törmänen, Veikko Rikhard
Lämsä
7.8.1910, muutti 13.6.1940 Inariin
TS: Porajoki, Kamettijoki, Talvikylä,
Petsamon puolustus. JS: Lutto.
LS: Pohjois-Suomi.

Ylikers Törmänen, Veikko Verner
Kirkonkylä
1.1.1916–15.1.1970
TS: Kuusamon partiokahakat, Kiimas-
järven ja Suvannon rajakahakat.

Stm Törmänen, Vilho Ilmari
Liikasenvaara
7.7.1901, muutti 14.1.1952 Haukiputaalle
JS: Louhi, Uhtua.

Stm Törmänen, Ville Arvid
Heikkilä
11.3.1910–10.1.1960
It.: Tehtävissä sotatoimialueella.

Stm Törmänen, Ville Herman
Kirkonkylä
20.6.1912–9.10.1978, Göteborg (Ruotsi)
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Ylikers Törmänen (Kantola), Väinö
Heikkilä
5.9.1914–13.10.1995
JS: Louhi.

Stm Törmänen, Väinö Antero
Poussu
22.10.1915–26.5.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Törmänen, Väinö Viljami
Heikkilä
15.2.1922–15.7.1959, Oulu
JS: Laatokan Karjala.

Kers Törmänen (Kantola), Väinö Viljami
Heikkilä
31.10.1919–30.11.1980
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Kontio-
mäki, Sodankylä.

Stm Udd, Eelis Johannes
Heikkilä
24.8.1920–3.12.1944
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Alik Uuskäkelä (Määttä), Aatami
Liikasenvaara, Vatajärvi
25.2.1916
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Sotilasmestari Uutela, Matti Aukusti
Kirkonkylä
16.4.1917, Taivalkoski, muutti
28.10.1946 Hattulaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Ylik Vaarala, Kaarlo Erkki
Kirkonkylä
26.11.1906, muutti 29.9.1943 Inariin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Vaarala, Kalle (Kaarlo) Kustaa
Kirkonkylä
28.9.1902–27.5.1966
JS: Louhi.

Väep Vaarala, Kustaa Ilmari
Kirkonkylä
12.12.1913–27.9.1991
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Vaarala, Otto Viljami
Kirkonkylä
1.2.1905–26.12.1958
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Kapt Vaarala, Pekka
Kirkonkylä
16.9.1918, muutti 29.12.1943 Luumäelle
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Alik Vaarala, Toivo
Kirkonkylä
7.6.1917–18.3.1943
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Vahermo, Reino
Kirkonkylä
19.3.1913, Halikko, muutti 4.1.1955
Pusulaan
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Väep Valkeapää, Juhana
Kirkonkylä
3.6.1917, Saari – 19.5.1970
TS: Liikola, Perkjärvi. JS: Louhi, Uh-
tua, Karjalan kannas. LS: Tornio, Kemi,
Rovaniemi.

Alik Vallioniemi, Ali Nestori
Alakitka
6.4.1919, muutti 23.10.1970 Orimattilaan
JS: Karjalan kannas.

Korpr Vallioniemi, Manne Armas
Alakitka
14.7.1920–16.12.1978
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.

Vääp Vanttaja, Eino
Kirkonkylä
10.5.1917
JS: Louhi.

Kers Vanttaja, Janne Verner
Kirkonkylä
28.10.1914–30.8.1959, Oulu
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Vanttaja, Juho Aarne
Poussu
4.1.1901–16.3.1980
TS: Kuusamo Ipak. JS: Louhi.

Ylik Vanttaja, Tauno Armas
Poussu
16.9.1926
JS: Linnoitustyöt Vanttajankannaksella.

Alik Vanttaja, Veikko Herman
Poussu
24.10.1912–23.7.1968
TS: Suomussalmi.

Stm Vanttaja, Viljam Alarik
Kirkonkylä
3.7.1898 (s. Isojoki) – 8.11.1997,
Kuusamo
JS: Louhi.

Korpr Vattukumpu, Ville Arvi
Heikkilä
19.4.1917, muutti 17.10.1947 Lumijoel-
le

JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Vattula, Antti Jalmari
Kirkonkylä
30.11.1914–8.7.1985
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Vattula, Uuno Herman
Kirkonkylä
1.8.1903–28.9.1973, Muhos
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Verho, Aulis
Kirkonkylä
19.5.1914, Karstula – 17.4.1943
JS: Louhi.

Ylik Verronen, Väinö Mikael
Heikkilä
24.3.1909, Sievi, muutti 12.1.1960 Sie-
viin
JS: Louhi. LS: Tornio.

Korpr Vesterinen, Juho Emil
Poussu
20.5.1911–9.10.1995
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Pohjois-Suomi.

Alik Veteläinen, Antti
Kirkonkylä
16.3.1913–6.12.1993
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.
LS: Tornio.

Stm Veteläinen, Antti
Lämsä
29.1.1906–13.2.1991
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi, Laatokan
Karjala.

Korpr Veteläinen, Arvid
Kirkonkylä
23.1.1909–9.10.1986

TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Veteläinen, Arvid Isak
Kirkonkylä
6.9.1925
JS: Uhtua.

Korpr Veteläinen, Eemil Vilhelm
Heikkilä
10.10.1918
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.

Stm Veteläinen (Oijusluoma), Eino
Abram
Kirkonkylä
18.12.1902–17.5.1973
JS: Louhi.

Stm Veteläinen (Lauttasaari), Eino Albert
Heikkilä
15.2.1913, muutti 12.7.1951 Yli-Iihin
JS: Louhi, Uhtua.

Korpr Veteläinen (Visakova), Eino
Aukusti
Kirkonkylä
1.1.1909
TS: Salla, Suomussalmi.

Korpr Veteläinen, Erkki
Heikkilä
30.5.1915, muutti 22.11.1947 Paavolaan
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Alik Veteläinen (Eskola), Esko Ilmari
Heikkilä
6.5.1910–31.5.1996
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Veteläinen, Frans Helmer
Heikkilä

25.7.1907–17.4.1983
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Veteläinen, Frans Oskar
Heikkilä
19.1.1901–26.8.1992
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Veteläinen, Johan Edvard (Eetu)
Heikkilä
15.12.1910–15.1.1980
TS: Suomussalmi.
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Veteläinen, Juho Petteri
Heikkilä
6.10.1905–12.1.1982
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Stm Veteläinen (Karinkangas), Jussi
Poussu
5.5.1923–4.9.1980
JS: Hiisjärvi, Poventsä, Rovukylä, Äglä-
järvi.

Alik Veteläinen, Kaarlo Henrik
Kirkonkylä
27.12.1910, muutti 26.9.1952 Pattijoelle
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Korpr Veteläinen, Kalle Antti
Poussu
25.1.1919–14.11.1975
JS: Hangon lohko, Kolatselkä, Syväri,
Jyskyjärvi.

Stm Veteläinen, Kalle Emil
Heikkilä
25.12.1902–14.11.1970, Oulu
TS: Salla. JS: Louhi.

Stm Veteläinen, Kustu Herman
Heikkilä
18.4.1916–27.1.1951
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Veteläinen, Lauri Iisakki
Heikkilä
30.5.1913–25.7.1998
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Vääp Veteläinen, Leo Oskari
Kirkonkylä
4.8.1917–20.7.1985
TS: Laatokan Karjala. JS: Louhi, Uhtua,
Laatokan Karjala. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Stm Veteläinen, Niilo Edvard
Kirkonkylä
26.4.1917–7.11.1945
TS: Lipola, Pasuri, Kyyrölä, Oinola,
Kämärä. JS: Louhi.

Korpr Veteläinen, Niilo Vilhelm
Heikkilä
14.4.1915, muutti 23.3.1943 Iihin
TS: Kuusamon partiokahakat.

Stm Veteläinen, Oskari Vilhelm
Heikkilä
12.4.1901–28.3.1949
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Veteläinen, Pauli
Heikkilä
30.9.1920, muutti 21.10.1948 Pudasjär-
velle
JS: Salla, Louhi, Röhö, Karjalan kannas.
LS: Kontiomäki, Sodankylä.

Stm Veteläinen, Pekka Vihtori
Kirkonkylä
24.5.1912–30.1.1959
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Veteläinen, Reino Anselmi
Kirkonkylä
24.2.1925, muutti 8.6.1963 Ouluun
JS: Karjalan kannas.

Korpr Veteläinen, Sulo Arvid
Heikkilä
28.2.1923–13.12.1995
JS: Karjalan kannas.

Alik Veteläinen, Tauno
Heikkilä
30.1.1922
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Veteläinen, Tauno Vilhelm
Lämsä
24.12.1925, muutti 2.8.1947 Oulujoelle
JS: Karjalan kannas.

Kers Veteläinen, Toivo Iivari
Lämsä
23.4.1923–8.5.1995
JS: Syväri, Laatokan Karjala. LS: Kemi.

Korpr Veteläinen, Uuno Aatovi
Heikkilä
20.2.1909, muutti 8.4.1960 Kolariin
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Korpr Veteläinen, Veikko
Poussu
1.5.1915–2.5.1986
JS: Louhi, Röhö. LS: Kemi.

Alik Veteläinen, Veikko Jalmari
Kirkonkylä
31.12.1914
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Lou-
hi, Uhtua, Karhumäki, Syväri, Viipuri.

Stm Veteläinen, Viljo Ruben
Heikkilä
30.12.1912–7.9.1970
TS: Suomussalmi.

Stm Veteläinen, Ville
Lämsä
17.12.1908–21.5.1970
It.: sotatoimialueella 5.9.–10.11.1944.

Alokkaita palvelukseen astumassa Kuopiossa 8.3.1943 jalkaväen 5. komppanian 1. joukkueeseen. Ali Viinikka kuvan oikeassa yläkulmassa.

Korpr Veteläinen, Väinö
Heikkilä
4.8.1919
JS: Hiisijärvi, Poventsa, Karhumäki,
Hylkysyrjä. LS: Kuluntalahti, Sodankylä.

Korpr Veteläinen, Väinö Johannes
Heikkilä
7.1.1921–3.5.1992, Oulu
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Stm Veteläinen, Yrjö
Heikkilä
13.1.1914–21.3.1989, Oulu
JS: Louhi, Uhtua, Karhumäki, Syväri,
Viipuri.

Stm Viinikka, Aarne Ilmari
Alakitka
19.7.1907
JS: Louhi.

Korpr Viinikka, Ali Edvard
Lämsä, Kärpänkylä
25.11.1924
JS: Vuoksen tienhaara.

Stm Viinikka, Arvi
Lämsä
2.3.1907–20.4.1967
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Korpr Viinikka, Emil
Lämsä
1.9.1922–3.3.1989
JS: Karjalan kannas, Uhtua. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

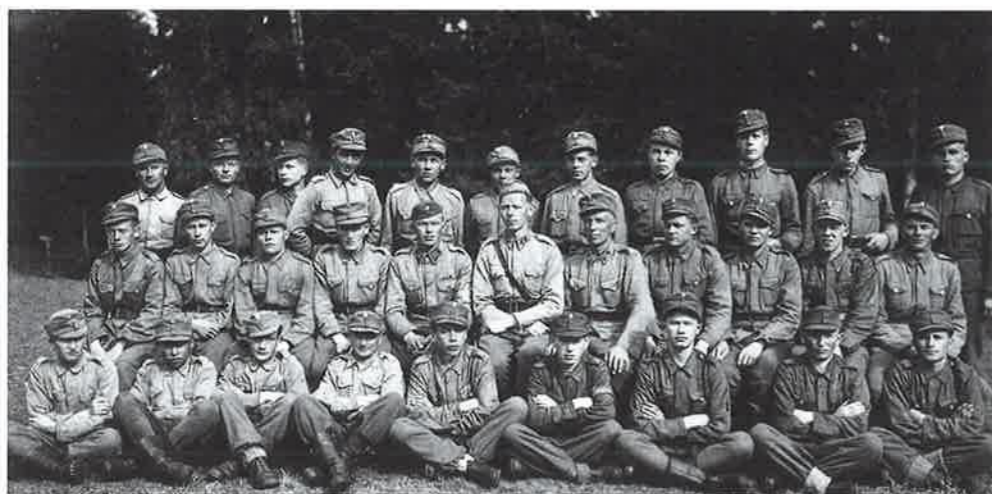
Stm Viinikka, Juho Viljo
Heikkilä
23.11.1916, muutti 26.8.1947 Ouluun
TS: Lipola, Kyyrölä, Oinola, Kämärä.

Korpr Viinikka, Kalle Arvid
Lämsä
14.6.1913–30.12.1975
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Röhö.
LS: Kemi.

Korpr Viinikka, Kalle Edvard
Heikkilä
15.8.1923
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Stm Viinikka, Mauno Armas
Lämsä
30.12.1916–5.4.1959
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Veikko Viinikka 4. vas. keskirivissä.

Korpr Viinikka, Otto Vilhelm
Heikkilä
6.2.1918–16.4.1985
TS: Salla. JS: Louhi, Uhtua, Karjalan
kannas.

Stm Viinikka, Pekka
Kirkonkylä
1.3.1898–17.1.1965, Pudasjärvi
JS: Louhi.

Stm Viinikka, Veikko Vilhelm
Lämsä
27.2.1918–18.6.1951
JS: Rukajärvi, Kielmanjärvi, Ontajoki,
Vilhojoki, Outajärvi, Ilomantsi, Vuokki-
järvi.

Korpr Viinikka, Viljo Edvard
Heikkilä
31.5.1922–6.5.1978, Oulu
JS: Jelettijärvi, Hevosenkenkä, Jänisloh-
ko.

Korpr Viinikka, Väinö
Lämsä
7.2.1922, muutti 17.4.1972 Tampereelle
JS: Uhtua.

Korpr Viinikka, Väinö Viljam
Liikasenvaara
25.5.1920, muutti 10.7.1945 Hauki-
putaalle
JS: Louhi, Karjalan kannas. LS: Pohjois-
Suomi.

Korpr Viitala, Kalle Arvid
Liikasenvaara
18.8.1922
JS: Karjalan kannas.

Stm Viitala, Mauno Benjamin
Liikasenvaara
6.12.1923, muutti 5.11.1948 Sallaan
JS: Syväri, Karjalan kannas.

Korpr Viitala, Reino Johannes
Liikasenvaara
2.5.1921–30.6.1980, Oulu
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi, Kittilä.

Alik Viitala, Väinö Vilho
Liikasenvaara
6.9.1912, Kuolajärvi – 10.5.1979
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Rovaniemi, Kittilä.

Stm Vimpari, Eino Alvari
Vasaraperä
20.8.1925, muutti 28.6.1950 Muonioon
LS: Ylikiiminki, Vuotso, Kielajoki.

Stm Vimpari, Kalle
Vasaraperä
29.9.1901–11.1.1955
TS: Sallan, Kantalahden ja Vilmajoen
partiokahakat.

Stm Virkkula, Antti Herman
Vasaraperä
14.8.1908–9.12.1978
JS: Louhi, Uhtua. LS: Kemi.

Stm Virkkula, Herman Eetu
Alakitka
29.6.1901–26.1.1976
TS: Suomussalmi.

Alik Virkkula, Johan Leonard
Alakitka
12.1.1914–16.4.1976
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua.

Kers Virkkula, Kalle Emil
Alakitka
27.8.1910
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas.

Korpr Virkkula, Tauno Petteri
Alakitka
10.4.1925–10.10.1990
LS: Pohjois-Suomi.

Korpr Virkkula, Uuno
Alakitka
15.1.1915
TS: Suomussalmi.
JS: Alakurtti, Vilmajoki, Suojärvi,
Krivi, Hiisjärvi, Poventsa, Kontupohja.

Ylik Virkkula, Väinö
Alakitka
18.9.1912–23.4.1984
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas.

Kapt Vironen, Onni Arvid
Kirkonkylä
28.7.1905, Kärkölä
JS: Louhi.

Ylik Virranniemi, Eemeli
Alakitka
5.11.1919–3.6.1979, Raahе
JS: Salla, Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.
LS: Pohjois-Suomi.

Stm Virranniemi, Iisakki
Alakitka
17.1.1903–29.8.1984
JS: Louhi.

Stm Virranniemi, Iivari Arvid
Alakitka
19.7.1906–13.9.1991
JS: Louhi. LS: Kemi.

Stm Virranniemi, Juho Leonard
Alakitka
6.3.1904–10.1.1991
JS: Uhtua.

Stm Virranniemi, Lauri
Alakitka
8.10.1919–20.2.1951
JS: Louhi, Uhtua.

Kers Virranniemi, Tauno Viljami
Alakitka
26.11.1916–16.1.1994
TS: Karjalan kannas. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Korpr Virranniemi, Uno Veikko
Alakitka
4.3.1917–8.9.1994
JS: Louhi.

Korpr Virranniemi, Väinö Armas
Alakitka
13.9.1912–14.12.1997
JS: Louhi.

Ylik Virtanen, Martti Nestori
Kirkonkylä
18.2.1910, Kauvatsa – 9.6.1984
TS: Suomussalmi, Kuusamon partioka-
hakat.

Stm Voutilainen, Antti Aukusti
Kirkonkylä
21.3.1922–13.3.1942, julistettu kuol-
leeksi 6.3.1950
JS: Lakijärvi, Pirttijärvi.

Stm Voutilainen, Aukusti
Kirkonkylä
11.12.1909, Heinävesi
TS: Pitkäranta. JS: Pälkjärvi, Alalampi,
Ruskeala, Loimola. LS: Tornio, Yli-
Muonio.

Stm Voutilainen, Onni
Kirkonkylä
26.5.1918
TS: Koillis-Lappi. JS: Karjalan kannas.

Alik Voutilainen, Veikko
Kirkonkylä
17.7.1911, Leppävirta – 5.8.1989
TS: Koillis-Lappi. JS: Louhi.

Stm Vuorijärvi, Tauno
Heikkilä
8.7.1905, muutti 10.3.1950 Sallaan
TS: Salla. JS: Karjalan kannas.

Stm Vuorisalo, Sauli Johannes
Poussu
4.3.1905, Ylivieska
JS: Louhi.

Korpr Vähäkuopus, Juho Leonard
Heikkilä
30.6.1908–25.6.1986
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Karjalan
kannas. LS: Tornio.

Stm Vähäkuopus, Toivo Olavi
Heikkilä
12.5.1925
LS: Vuosalmi, Ylimaa, Vuotsjärvi,
Sodankylä, Vuotso, Laanila, Kemispää,
Inari.

Korpr Väisänen, Arvo
Poussu
8.9.1918–15.4.1983
JS: Louhi, Uhtua, Karjalan kannas.

Stm Väisänen, Eetu
Poussu
30.7.1902–20.10.1968
TS: Kuusamon partiokahakat.

Ylik Väisänen (Teeriniemi), Juho Vihtori
Poussu
29.6.1904–12.10.1985
JS: Jyskyjärvi.

Stm Väisänen, Olli Herman
Poussu
15.3.1905–10.9.1984
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Stm Väisänen, Otto
Poussu
10.5.1903–22.4.1966
TS: Suomussalmi. JS: Louhi.

Alik Väisänen, Otto
Poussu
15.3.1915, muutti 9.12.1955 Taivalkos-
kelle
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi.

Yliväp Väisänen, Sulo Antti
Poussu
16.6.1916, muutti 28.1.1947 Kajaaniin
TS: Suomussalmi. JS: Louhi, Uhtua,
Karjalan kannas. LS: Tornio, Rova-
niemi, Kittilä.

Alik Väisänen, Toivo
Poussu
21.3.1912–28.6.1993
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua.

Stm Väisänen, Veikko Matias
Poussu
18.12.1925
JS: Juustila, Ino, Karjalan kannas

Stm Väisänen, Ville
Poussu
27.1.1897–5.7.1982
JS: Louhi.

Ylik Väisänen, Väinö
Poussu
3.3.1920–27.11.1980, Muhos
JS: Louhi, Röhö, Karjalan kannas.
LS: Kontiomäki, Sodankylä.

Stm Väisänen, Yrjö Aukusti
Kirkonkylä
12.12.1908–11.10.1976
TS: Kuusamon partiokahakat. JS: Louhi,
Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Rovaniemi.

Stm Välijärvi, Niilo Adolf
Heikkilä
6.4.1925, muutti 12.9.1947 Rantsilaan
JS: Uhtua, Karjalan kannas. LS: Tornio,
Kemi, Rovaniemi, Kilpisjärvi.

Korpr Ylisoivio (Kurvinen), Tauno Vil-
jami
Poussu
26.1.1923–21.2.1993
JS: Uhtua, Sahakylä, Riikola, Vuosalmi.
LS: Tornio, Rovaniemi, Kittilä.

Kuusamon lotat 1939–40 ja 1941–44

1. Suojeluskunta

Heti vapaussodan jälkeen Suomella ei ollut varsinaista armeijaa. Koska maassamme olot olivat vielä vakiintumattomat, alkoi syntyä syksyllä 1917 ja etenkin keväällä 1918 vapaaehtoinen maanpuolustusjärjestelmä, suojeluskunta. Se kehittyi pääosin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi muodostetuista suojeluskaarteista ja suojeluskunnista. Jo tammikuussa 1918 senaatti nimitti suojeluskunnat hallituksen joukoiksi, ja maaliskuun loppuun saakka nämä muodostivat Suomen armeijan pääosan. Elokuun 2. päivänä 1918 annetulla asetuksella suojeluskunta sai kiinteät muodot.

Suojeluskunnan tehtäväksi tuli hallituksen ohjeiden mukaan edistää kansalaisten puolustuskuntoisuutta ja turvata nuoren valtion laillinen yhteiskuntajärjestys. Säännöllisesti harjoitukseen osallistuvien määrä oli n. 100 000 miestä. Kehitettiin erikoisesti ampumakoulutusta ja taisteluharjoituksia. Varsinkin maaseuduilla suojeluskunnilla oli suuri merkitys urheiluharrastusten yleistymisessä joukkourheiluksi. Kuusamoon perustettiin suojeluskunta 10.2.1918.

2. Lotta Svärd -yhdistys

Suomen kansallisesti heränneet naiset, jotka olivat kokeneet sortovuodet, itsenäisyystaistelun ja vapautussodan vaiheet, pyrkivät antamaan oman panoksensa Suomen itsenäisyyden hyväksi. Suojeluskuntien yhteyteen perustettiin naisten kerhoja jo heti suojeluskuntajärjestön syntyvaiheessa. Naisten osallistuminen vakiinnutettiin nopeasti perustamalla koko maan kattava suojeluskunnan sisarjärjestö, joka sai nimekseen Lotta Svärd Runebergin runohenkilön mukaan.

Lotta Svärdin perustamispäivä oli 29.8.1919, jolloin suojeluskuntain ylipäällikkö, eversti G. D. v. Essen antoi yhdistyksien perustamista koskevan päiväkäskyn. Järjestön organisaatio haki muotoaan, kunnes sen varsinaiset säännöt merkittiin rekisteriin 12.9.1921. Ne olivat voimassa vuoteen 1941 saakka, jolloin hyväksyttiin uudet säännöt ja järjestön viralliseksi nimeksi tuli Lotta Svärd ry.

Yhdistys herätti huomiota maamme rajojen ulkopuolellakin erityisen laatunsa vuoksi. Se oli puolueisiin sitoutumaton ja aseeton järjestö. Sen päämääränä oli isänmaallinen valistustyö, puolustustahdon ja siveellisen kunnon: kuten vastuuntunnon kohottaminen. Lisäksi järjestön tehtävänä oli suojeluskuntajärjestön avustaminen maanpuolustuksessa naisille sopiviksi katsotuilla aloilla. Lotta Svärd -järjestö jakaan-

tui eri osastoihin kuten esimerkiksi muonitus-, lääkintä-, toimisto- ja viestiosastoihin.

Lotta Svärd -yhdistyksen tehtäviin kuului auttaa saniteettitarpeiden valmistamisessa, auttaa suojeluskuntia tarpeellisella varustuksella, kuten vaatetustarvikkeilla, olla valmiina liikekannallepanon sattuessa toimimaan sairaanhoitajina, keittäjinä jne., koota varoja Lotta Svärd -yhdistyksen toimintaan.

Muihinkin pohjoismaihin on perustettu Lotta-järjestöjä Suomesta saadun esikuvan mukaan: Ruotsiin 1924, vuodesta 1942 vakinaisen armeijan osana Riksförbundet Sveriges lottakärer; Norjaan 2. maailmansodan jälkeen Norges Lotteforbund; Tanskaan Danmarks Lotteforbund (1947).

2.1. Organisaatio

Lotta Svärdin osastot syntyivät suojeluskuntien tuki- ja sisarjärjestöiksi. Lottien hallinto noudatteli suojeluskuntien organisaatiota. Ylimpänä oli keskusjohtokunta, joka teki järjestöä koskevat viralliset aloitteet. Sen alaisina toimivat piirihoitokunnat, jotka vastasivat suojeluskuntapiirien esikuntia. Kuusamon lottien paikallisyhdistys kuului Oulun lottapiiriyhdistykseen.

Paikallisosastot toimivat melko itsenäisesti käytännön asioissa. Paikallisosaston johtokunnissa oli toiminnan naisia, jotka tunsivat paikkakuntansa asukkaat ja olosuhteet. Lotta Svärd -järjestön jäseneksi haluavat otettiin ensin koeajalle. Koelotaksi hyväksyttävän naisen tuli olla 17 vuotta täyttänyt, kahden luotetun henkilön suosittelema ja lailliselle yhteiskuntajärjestykselle uskollinen. Nuhteettoman koeajan jälkeen ja suoritettuaan lottasäännöt, koelotat antoivat juhllallisessa tilaisuudessa, useimmiten kirkossa, lottavalan. Tämän jälkeen heidät hyväksyttiin jäseneksi yhdistykseen.

Maaseuduille, jossa välimatkat olivat pitkiä, kuten Kuusamossa, perustettiin kyläosastoja. Ne kuuluivat paikallisosastojen alaisuuteen. Hallinnollinen järjestely oli kyläosastoilla vapaampi kuin paikallisosastoilla, mutta kyläosastot olivat paikallisosastojen alaisia. Yleensä näiden suhde toimi kitkattomasti. Koska kyläosaston perustajajäsenenä usein oli paikallinen kansakoulun opettaja, kokoukset ja kokoontumiset tapahtuivat tavallisesti kylän koululla. Vuonna 1942 Kuusamossa oli kyläosastoja 12. Ne olivat Heikkilä, Nissi, Kallunki, Kuolio, Kurkijärvi, Määttälä, Penttilä, Poussu, Purnu, Säkkilä, Vasaraperä, Vuotunki ja Rukajärvi.

Suojeluskunnat perustivat poikaosastoja vuodesta 1929 lähtien. Tytöt pääsivät lottatyön piiriin 1931. Tyttötyö noudatteli samoja suuntaviivoja kuin isojen lottien yhdistys. Tavoitteena oli palveleva isänmaanrakkaus, puolustustahdon kasvattaminen sekä maanpuolustusopetus. Tärkeää oli oppia tuntemaan yhteenkuuluvuutta ja oppia vastuun kantamista. Tyttöosastoon pääsi jäseneksi vähintään 8 vuotta täyttänyt tyttö, jolla oli vanhempien suostumus. Pikkulottien koulutuksen oli määrä antaa valmiuksia tulevaan lottatyöhön. Jo alkuinnostus oli suurta. Kurssitettiin tyttötyön ohjaajia. Varsinkin 30-luvun puolivälissä tyttötyö eteni voimakkaasti. Nimi pikkulotta vaihdettiin myöhemmin nimeksi lottatyttö (1943).

Lottia Paanajärvellä.

vuosi	toimivia lottia	pikkulottia
1924	34 000	—
1933	67 700	4 200
1938	85 400	23 600
1943	144 500	48 900

Lotta Svärd -järjestön jäsenmäärän kehitys

2.2. Jaostot

Koska yhdistysten työ ulottui monelle taholle, jaettiin osastot eri jaostoihin. Niissä lotat erikoistuivat oman jaostonsa tehtäviin. Tosin pienemmissä yhdistyksissä tarvittiin usein kaikki käytettävissä olevat voimat, niin että jokainen joutui tekemään toistenkin jaostojen töitä. Monesti käytäntö pakotti suuremmissakin yhdistyksissä menettelemään näin.

Lääkintäjaoston työ oli aluksi enimmäkseen ensiapukoulutusta ja ensiapuvälineiden keruuta. Myöhemmin jaostojen toiminta jakaantui kahteen pääsuuntaan: kenttä-sairaaloitten varustamiseen ja lääkintälottien koulutukseen.

Muonitusjaoston työ vakiintui vuosien kuluessa. Muonituslotat kävivät eriasteisia kursseja lisätäkseen toimintavarmuutta ja -taitoa. Lottien tehtäviin rauhan aikana kuului mm. leiripäivien muonitus. Missä tarvittiin tilapäistä, heti toimintavalmista kanttiinia, lotat olivat siellä mukana. Arabian tehdas alkoi valmistaa Lotta Svärd -merkillä varustettuja kahvikuppeja (1926) ja lotat hankkivat alumiinisia ruokailuastioita ja muuta välineistöä (1929). Eräs muonitusjaostojen tärkeimmistä hankinnoista oli kenttäreitti. Kaksikymmentäluvun puolivälissä keskusjohtokunta ehdotti, että piirijohtokunnat perustaisivat omat kanttiininsa.

Varusjaoston tehtävänä oli pitää huolta suojeluskuntalaisten puvuista ja vaatevarusteista. 1937 määriteltiin varuskurssin käyneille lottille tehtävät rauhan ja sodan aikana. Varusjaoston lottien tehtävänä oli hoitaa kotiseudullaan keskusvarastoja, hankinnoissa laskettava, lajiteltava ja tilittävä varastot, toimia kotiseudulla sairaaloissa, toipumiskodeissa ja sairaalajunissa varastonhoitajina, avustaa varuskorjaamoiden valvojina valtion tehtaissa, toimia sodan aikana vaatetusvarikoiden osastoissa vastaanotto-, pesula-, lajittelu-, korjaamo-, lähettämö- ja kirjanpito-tehtävissä, toimia sotänäyttämöllä vaatevarastojen korjaajina, puhdistajina ja kenttä-sairaaloitten varastojen hoitajina ja huolehtia lottien varusteista ja myyjäistoiminnasta.

Keräys- ja kansliajaostojen tärkeimpiä tehtäviä oli varojen hankinta. Järjestettiin juhlia, iltamia, myyjäisiä, arpajaisia, hankittiin ilmoituksia, lehtitilauksia ym. Vasta 1927 pidettiin kansliajaoston lottille ensimmäiset kurssit. Kursseihin sisältyi kaasusuojelua, ilmavalvontaa, viestitystä ja muita harjoituksia liikekannallepanon varalta. Varsinainen viestikoulutus pantiin alulle 1937. Seuraavana vuonna opetusohjelmaan kuului kolme pääkohtaa: kanslia-, viestitys- ja ilmavalvontakurssit.

Myöhemmin keräys- ja kansliajaosto jakaantui kahteen osaan: toimisto- ja viesti- jaostoon, jolle kuuluivat tekniset toimialat sekä keräys- ja huoltojaostoon, jonka tehtäviksi jäivät nimen mukaisesti varainhankinta ja huoltotyö.

Jaostot jaettiin edelleen ryhmiin, joissa kullakin lotalla oli oma tehtävänsä, ja joissa jokainen tunsi itsensä tarpeelliseksi. Ryhmässä oli tavallisesti yhdeksän lottaa. Oli lottahengen mukaista, olla valmiina auttamaan naapuriryhmissä ja -jaostoissa, jos apua tarvittiin. Pidettiin tärkeänä yhteenkuuluvuuden tunteen lisäämiseksi, että kaikkien jaostojen lotat olisivat mukana vapaa-aikoinaakin yhteisissä toiminnoissa (esim. ompeluillat).

2.3. Oulun piirin Lotta Svärd -yhdistys

Oulun piiriyhdistys oli perustettu helmikuun 22. päivänä 1920. Vuonna 1924 perustettiin valtakunnallinen Lotta Svärd -yhdistys, johon myös Oulun piirin lotat liittyivät. Oulun piiriin kuului vuonna 1924 paikallisosastoja 18, joista 13 oli piirin kanssa yhteistoiminnassa alusta lähtien. Talvisodan syttyessä Oulun piiriin kuului 22 paikallisosastoa ja 33 kyläosastoa; yhteensä 3328 lottaa ja 1318 pikkulottaa. Viimeisimmän tilaston mukaan vuoden 1943 lopussa Oulun piiriin kuului 23 paikallisosastoa ja 77 kyläosastoa, yhteensä 6779 lottaa.

3. Kuusamon lotat

Kuusamon paikallisyhdistys perustettiin 14.3.1920 suojeluskunnan yhteyteen. Perustamiskokouksessa valittiin puheenjohtajaksi opettaja Maija Ervasti, varapuheenjohtajaksi Dora Kiviharju ja sihteeriksi sairaanhoitajatar Anna Halme. Alkuvaikeuksien jälkeen toiminta Kuusamossa kehittyi vilkkaaksi. Kuusamossa oli vuonna 1937 Lotta Svärd -yhdistyksessä toimivia jäseniä 229 ja kannattavia jäseniä 20. Vuoden 1943 lopulla Kuusamon yhdistykseen kuului jo 522 jäsentä, joista aktiivitoiminnassa oli mukana 508.

Pikkulottien osastoja perustettiin 30-luvun alussa Kuusamoon paikallisosaston ja kyläosastojen yhteyteen. Vuonna 1937 Kuusamossa oli tyttöosastoja 6, joissa oli 165 jäsentä.

1930-luku oli Kuusamon lotilla toimeliasta aikaa. Pidettiin iltamia, ompeluseuroja ja myyjäisiä. Suojeluskunnan toimintaa tuettiin mm. raha-avustuksilla, varusteiden hankinnoilla, leirien muonituksilla. Järjestettiin suojeluskunnan kanssa yhteisiä iltamia, joissa lotat huolehtivat kestityksistä.

3.1. Kanttiinotoimintaa

Kuusamon kirkonkylään perustettiin Lottakahvila, Lottala, suojeluskunnan välittömään läheisyyteen Nilo-joen pohjoispuolelle. Toukokuussa 1939 Vuotungin kyläosasto sai luvan perustaa kanttiinin Jyrkällekoskelle. Sota-aikana kanttiineja oli useampia.

Kesäisin lotilla oli Rukatunturin juhannusjuhilla oma myyntipöytänsä. Myytävänä oli kahvia, leivonnaisia ja virvokkeita.

3.2. Liikuntaa ja muuta harrastustoimintaa

Lotat pyrkivät pitämään yllä fyysistä kuntoaan kuten suojeluskuntalaisetkin. Suoritettiin hiihto- ja kävelymerkkejä sekä järjestettiin mm. hiihtokilpailuja, kyläosastojen välisiä kilpailuja ja prosentihiihtoja.

Kouluilta vuokrattiin tiloja harrastustoimintaa varten. Lottakuoro lauloi juhlissa ja kirkossa. Kuusamon paikallisosasto perusti sota-aikana oman lehden (1943). Joissakin kyläosastoissa (esim. Paanajärvellä ja Purnussa) kyläosasto harjoitteli näytelmiä, joita esitettiin naapurikylien osastoille ja muille kyläläisille.

3.3. Huolto- ja avustustyö

Kuusamon paikallisyhdistyksen kunnia-asiana oli sankarihautojen kunnossapito.

Lotat avustivat invalideja ja muita avun tarpeessa olevia. Kanttiinitoiminnassa saaduista tuloista annettiin rauhan aikana puolet suojeluskunnalle toiminnan tukemiseksi (sota-aikana armeijalle). Suojeluskuntaa avustettiin vaate- ja varustehankinnoissa. Jokaisella lotalla oli mahdollisuus päästä haluamansa jaoston kurssille.

Rahaa yhdistyksen toimintaan kerättiin paitsi kanttiinituloilla myös järjestämällä arpajaisia, myymällä lehtiä ja joulujulkaisuja sekä merkkejä.

3.4. Pikkulotat

Kuusamon pikkulotat tekivät retkiä mm. Paanajärvelle. He olivat muonittajina sotilaspoikien leiripäivillä isojen lottien apuna. Varsinkin merkkien myynnissä ja lehtitilausten hankinnassa pikkulotat olivat ahkeria. Liikuntaharrastusten ja muun toiminnan ohella opeteltiin pikkulottien säännöt.

Sota-aikana pikkulotilla ei ollut kokoontumisia kirkonkylässä tilojen puutteen takia. Entiset kokoontumistilat kansakoululla olivat sotasairaalan käytössä. Pikkulotat työskentelivät kuitenkin isojen lottien apuna mm. Lottalassa ja he suorittivat erilaisia kursseja.

4. Talvisota

Karjalan kannaksella aloitettiin linnoitustyöt 1939. Kuusamon paikallisyhdistyksen kokouksessaan 11.6.1939 päätettiin lähettää viisi lottaa avustamaan linnoitustöiden muonitusta.

Rukatunturin juhannusjuhlilla lotat pitivät myyntipöytää kuten edellisinä kesinä, nyt pikkulottien avustamina. Lottakahvila korjattiin ajanmukaisemmaksi. Edistyksen merkki oli sekin, että Lottalaan hankittiin radio. Lottalan hoitajan palkka nostettiin 600 markkaan. Päiväapulaisen palkka oli 15 mk.

Ylimääräiset kertausharjoitukset lokakuussa 1939 toivat Kuusamoon 1713 reserviläistä ja asevelvollista. Lotille tuli uusia velvoitteita. Enää ei ollut kysymyksessä maanpuolustusharrastus, vaan koko kansaa koskeva välttämätön toiminta. Nyt tarvittiin niitä tietoja ja taitoja, joita oli opeteltu järjestön toimissa ja erilaisilla kursseilla. Tarvittiin taitoa, auttamishalua, sitkeyttä ja vastuuntuntoa, joille oli laskettu perustaa rauhan aikana. Tänä aikana lotat muonittivat reserviläisiä ja pitivät heille kantti-

nia. Kuusamon lotat auttoivat myös kuusamolaisten reserviläisten perheitä, joista moni oli avun tarpeessa perheen isän jouduttua palvelukseen.

Sodan syttyessä lottien työ kasvoi suunnattomasti. Huoltotyön määrä lisääntyi. Varsinkin alkuaikoina armeija oli huonosti varustettu. Saappaita ja muita varusteita tarvittiin. Kuusamossa perustettiin Leskelään ompelimo, jossa lotat valmistivat sotilaille lumipukuja ja lämpimiä vaatteita. Ommeltiin myös tyyny- ja patjapusseja armeijan käyttöön. Kaikkialla helisivät sukkapuikot: kudottiin sukkia, käsineitä, kypäränsuojuksia, polvenlämmittämiä ja kaulureita. Näihin varustetalkoisiin osallistui muutkin kuin lotat. Suomen kotirintama muisti paketeillaan tuntematonta sotilasta, varsinkin jouluna.

Talvisodan syttyessä joutuivat ensimmäisinä tositoimiin ne lotat, jotka kuuluivat rajan lähellä oleviin kyläosastoihin. Lotat muonittivat rajaseudulla ilmavartiassa olevia sotilaita, ja sodan edetessä he avustivat siviiliväen evakuointia sota-alueelta tai mahdollisilta tulevilta sota-alueilta.

Toiminta talvisodan kovissa pakkasissa oli ruumiillisesti ja henkisesti raskasta. Monet lotat saivat nähdä oman kotinsa ja kotikylänsä tuhoutuvan. Talojen polttaminen oli varotoimenpide, jolla oli määrä vaikeuttaa vihollisen etenemistä. Vastoin odotuksia lähialueiden suuret taistelut käytiin kuitenkin Sallassa ja Suomussalmella.

Kuusamo oli sotatoimialuetta. Siviiliväestö oli evakuoitu. Kuusamon kautta kulki sotilaita ja Kuusamossa oli sotilaita. Muonitusta ja kanttiineja tarvittiin.

Lottia oli ilmavalvonnassa. Vartiointi oli jatkuvaa. Ilmavalvonnan keskuspaikka oli kansallispankin yläkerrassa. Kirkkaita kuutamooitit pelättiin, koska ne olivat sopivia säitä vihollisen pommituslennoille. Lottia tuli muualtakin Suomesta.

Periaatteessa lottien työn piti olla vapaaehtoista ja palkatonta – vain asunto ja ruoka kuuluivat luontaisetiihin. Lotat olisivat olleet sotatoimissa ainoa ilman palkkaa toimiva ryhmä. Niinpä joulukuussa 1939 puolustusministeriö päätti, että puolustus-

Lotat Katri Lauttasaari ja Helli Koutaniemi ilmavartiassa Määttälänvaaralla 13.3.1940.

voimien palveluksessa oleville lotille maksetaan päivärahaa kahdeksan markkaa kuten asevelvollisille. Tämä päätös pysyi voimassa jatkosodankin ajan.

Talvisota päättyi maaliskuun 13. päivänä 1940. Rauha koettiin helpotuksena, mutta ehtoja pidettiin hyvin raskaina. Rauhaa juhliittiin liput puolitangossa – ihmiset itkivät. Sadattuhannet menettivät kotiseutunsa, kun Suomi joutui luovuttamaan laajoja alueita.

Marsalkka Mannerheim lausui ylipäällikön päiväkäskyssä 34:

”Ilolla ja ylpeydellä ajattelen Suomen lottia ja heidän osuuttaan sodassa – heidän uhrimieltään ja uupumatonta työtään eri aloilla, mikä on vapauttanut tuhansia miehiä tulilinjoille. Heidän jalo henkensä on kannustanut ja tukenut armeijaa, jonka kiittolisuuden ja arvonnannon he täysin ovat ansainneet.”

5. Välirauhan aika

Kuusamossa aloitettiin linnoitustyöt syksyllä 1940. Lottien tehtäväksi tuli miesten muonittaminen. Perustettiin kanttiinit linnoitustyömaiden yhteyteen Vanttajaan, Nissinvaaraan ja Tuovilaan. Rajatoimisto maksoi lotille palkkaa kahdeksan markkaa päivältä. Kuusamon lottayhdistys maksoi lisäpalkkaa neljä markkaa. Perusteena oli kuusamolaisten lottien huono taloudellinen tila.

Sota-aika oli lisännyt huoltotyön tarvetta. Rahallisesti sekä ruoka- ja vaatepaketein lotat avustivat sotainvalideja ja heidän perheitään. Sotaleskiä ja sotaorpoja autettiin. Osa kuusamolaisista oli menettänyt kotinsa ja kotiseutunsa. Apua tarvittiin monella taholla. Paketeista ”tuntemattomalle sotilaalle” ei luovuttu rauhan tultuakaan.

Lotta Svärd -yhdistyksen saama myönteinen huomio samaten kuin talvisodan herättämä myötätunto rajojemme ulkopuolella toivat raha-avustuksia ja paketteja lottien toimitettavaksi avun tarpeessa oleville. Pakettien jakaminen annettiin usein Vapaan huollon tehtäväksi. Siellä oli kaksi yhteyslottaa avustamassa. Punaisen Ristin kautta jaettiin avustuksena tulleita elintarvikkeita.

Luovutettujen alueiden kyläosastot luonnollisesti lakkasivat toimimasta, mutta näiden lotat olivat edelleen linnoitustöiden muonituksessa ja muussakin lottatyössä mukana.

Varusteita kunnostettiin ja uusittiin. Lotat kohensivat ammattitaitoaan käymällä omien jaostojensa kursseja. Sankarihaudat olivat lisääntyneet. Kuusamolaisia oli menehtynyt talvisodassa 54 miestä. Lotat huolehtivat sankarihautojen hoidosta edelleen. Perustettiin patsasrahasto hautamuistomerkkiä varten.

Syyskesällä 1940 lotat pitivät rintamamiehille kotiinpaluujuhlan. Joulun aikaan päätettiin järjestää Kuusamossa oleville sotilaille ohjelmallinen joulujuhla kahvitarjoiluineen. Osanottajien runsauden takia ne pidettiin kolmessa osassa. Tapaninpäivänä oli päiväjuhla ja seuraavana arkipäivänä sekä päivä- että iltajuhla.

Eräs kansakuntaa virkistänytkin asia tapahtui. Ruotsi haastoi Suomen maaottelumarssiin toukokuussa 1941. Suomen lotat puolestaan haastoivat Ruotsin lotat. Maaotteluinnotus suorastaan hehkui Suomessa. Molemmissa voitto tuli Suomeen. Tämä oli omiaan kohentamaan itsetuntoa.

Uusia lottia liittyi järjestöön ja kyläosastot perustettiin Kuoliolle, Kurkijärvelle ja

Säkkilään. Ompeluillat herätettiin henkiin. Niissä kudottiin sukkia suojeluskunnalle sekä korjattiin ja ommeltiin muita vaatevarusteita.

Lotta saattoi olla komennuksella rintamalla tai sotatoimialueella kaukana emäyhdistyksestään. Kukaan ei ollut puolustamassa siellä hänen etujaan tai valvomassa hänen toimiaan, käyttäytymistään ja pukeutumistaan. Oma yhdistys ei aina tiennyt lottan osoitettakaan. Keväällä 1941 asetettiin lottapiireihin yhteyslotta, jonka tehtävänä oli valvoa lottien etuja, ja tapaturman sattuessa selvittää vakuutusasioita, auttaa sairaustapauksissa, pukuhuolissa ja myös valvoa lottien käytöstä. Yhteyslotta tarjosi auttavan käden, kun apua tarvittiin, mutta myös nuhteli, kun aihetta oli. Yhteyslottan apuna työpaikalla oli lottavanhin.

6. Jatkosota

Alunperin oli tarkoituksena, että Lotta Svärd toimisi vain rintaman takana, mutta sodan alusta lähtien lotat seurasivat joukko-osastojen mukana rintamalle tai rintaman läheisyyteen. Tarvittiin muonittajia, ja lotat veivät kanttiininsa sinne, minne sotilaatkin menivät.

Yhä enemmän tarvittiin lottia mm. kanslioissa, viestityksessä, ilmapartiassa, pesuloissa ja siivoojina. Lääkintälomat työskentelivät kenttä- ja sotasairaaloissa. Kuusamossa oli sekä suomalaisia että saksalaisia sotasairaaloita. Toimisto- ja viestijaoston lotat osallistuivat ilmavalvontaan, sääpalvelu-, puhelin-, toimisto- ja kenttäpostitoimintaan. Kuusamon keskustassa oli edelleen ilmavalvontakeskus. Sen alaisena työskenteli vartiointitehtävissä enimmäkseen kuusamolaisia lottia, mutta ilmavalvonta tarvitsi suhteellisen paljon henkilökuntaa, ja niinpä muualta Suomesta saatiinkin lottia lisätövoimaksi.

6.1. Rajatoimisto

Paikallisosastojen hallussa olleet rajantakaiset kanttiinit piti luovuttaa 15.10.1941 Rajatoimistolle, joka oli perustettu linnoittajien tarpeisiin. Rajatoimiston toiminta oli laajentunut linnoitustyömaahuollosta, poikaleirien, sotilashallintoelimien, metsätyömaiden sekä tie- ja vesirakennuspiirien muonitukseen. Rajatoimisto sai hoidettavakseen myös muita tilapäisohjelmia esim. evakuoitujen muonituksen. Saadakseen palvelukseensa ammattitaitoista väkeä Rajatoimisto piti monen asteisia kursseja muonitus- ja kanttiinilotille. Muonituspaikkojen emännille maksettiin kuukausipalkkaa.

6.2. Muita muonituksia

Lotat olivat tottuneita muonittajia. He pystyivät nopeasti järjestämään ruokailun suu- rellekin joukolle. Niinpä he saivat suorittaakseen Ruotsiin menevien lasten muonituksen (14. 1.–5.2.1942). Kesäkuussa Kuusamossa kävi ns. Mannerin komitea, jolle

Kenttäkeittiö Kiestingissä syksyllä 1941. Lottina Toini Isoketo ja Hanna Lauttasaari.

Hanna Lauttasaari korviketta jakamassa lämpölaatikosta etulinjassa syksyllä 1941.

tarjottiin ruoat ja kahvit kirkolla, Vuotungissa ja Teerirannalla. Oli asevelijuhlia ja asevelitalojen vihkiäisiä, joihin lotat järjestivät kahvituksen. Paitsi Kuusamossa vierailevia ryhmiä, lotat muonittivat mm. mottitalkoita, jotka kestivät lokakuusta joulukuuhun 1942. Niihin he ottivat itsekkin osaa.

Vuoden 1942 alussa Kuusamon paikallisosastolla oli viisi kanttiinia. Lämsänkylässä oli yötä päivää aukioleva kanttiini, joka kuitenkin lakkautettiin, kun suomalaiset joukot siirtyivät sieltä pois. Rajan takaa Vartiolammilta siirrettiin kanttiini Paana-

Kokkauspaikka Div. J:n esikunnan keittiöparakissa Tuoppajärven lähistöllä 1942. Kuvassa Elsa Kesiö, Impi Pesonen, Liisi Jokinen (Hovi) ja Aili Pesonen.

järvelle. Kurkijärvellä oli myös kanttiini ja kirkonkylässä kanttiinikahvila Lottala sekä sotasairaaloita kiertävä kanttiini.

6.3. Sodanaikaista toimintaa

Kanttiinit tuottivat melko hyvin. Oulun piirissä Kuusamon lottakanttiinit tuottivat toiseksi parhaiten. Keräys- ja huoltojaosto hankki varoja mm. jäsenmaksuilla sekä Lotta-lehden ja Joululotan tilauksilla. Lotat myivät esim. 1942 tuntemattoman sotilaan lahjapakettien lahjakortteja 15 000 markan edestä. Lisäksi he samana vuonna keräsivät itsenäisyyspäivän 25-vuotisjuhlan radionkuuntelulupia ja myivät invalidimerkkejä 1000 kpl.

Urheilutoiminta oli sota-aikana vähäistä. Muutamia urheilumerkkejä kuitenkin suoritettiin. Ilmavalvontalotat järjestivät urheilukilpailut kirkonkylän Takamaantiellä.

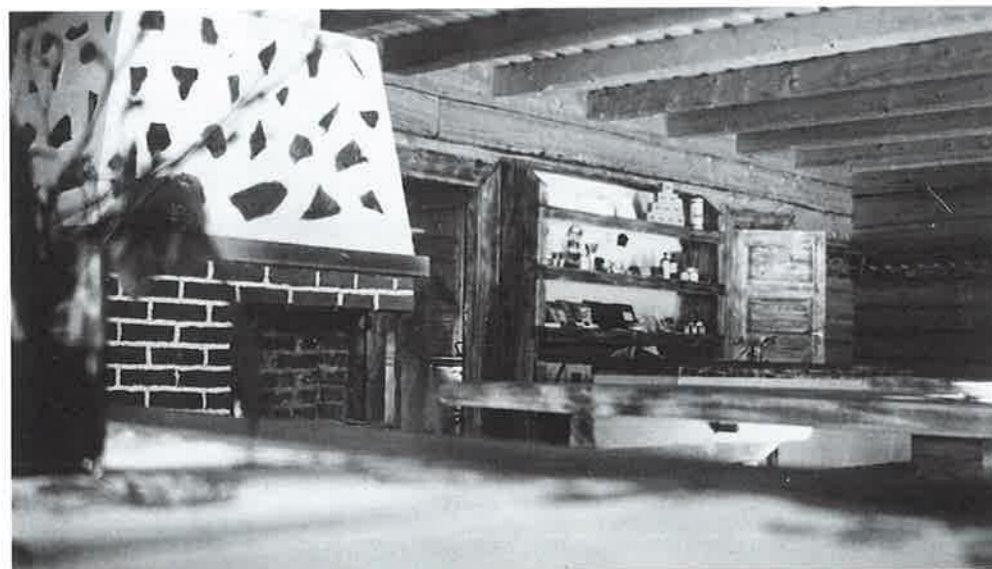
Varsinkin kyläosastojen lotat kutoivat sukkaa tuntemattoman sotilaan paketteihin. Varusjaoston lotat valmistivat lastenvaatteita ja lahjoittivat ne lotta-äideille. Ouluun lähetettiin varuslotta tallukkakursseille. Hän opetti sitten Kuusamossa lotille ja muillekin tallukoiden tekoa.

Avuntarvitsijoiden määrä kasvoi sodan seurauksena ja huoltotyötä oli laajennettava. Seuraavassa on esimerkkejä Kuusamon paikallisyhdistyksen 1942 jakamista avustuksista:

- Armeijalle annettu 50 % kanttiinien tuotosta 212.535 mk.
- Sotilaille annettu ilmaista kahvia ym. 10.445:80 mk edestä.
- Lähetetty tuntemattoman sotilaan paketteja 150 kpl, sotasairaalan potilaille 50 pakettia ja lotille noin 100 pakettia, yhteensä 24.911:80 mk edestä.

Helka-pirtti oli punahongasta rakennettu kanttiini, joka vihittiin Uhtualla vappuna 1943. Kanttiini ammuttiin hajalle jo toukokuun loppuun mennessä.

- Kurkijärven sotasairaalassa lainassa ollut ruokakalusto, arvoltaan 12.000 mk, lahjoitettiin sairaalalle.
- Sankaripatsasrahastoon on pantu rahasumma seppelien asemesta ja sankaripatsasta varten eri tilille 100.000 mk.
- Kansanavulle lahjoitettu 5000 mk ja paikalliselle aseveliyhdistykselle 10.000 mk.
- Huoltolotat välittäneet invalideille eri järjestöjen avustuksia 4000 mk. Kolmelle sotakummipojalle annettu avustuksia 200 mk kuukaudessa poikaa kohti, yhteensä 7200 mk.

Fanni Luukkonen (eturivi, 5. oikealta) tapaamassa lottia Uhtualla kesällä 1943.

Vuonna 1942 Kuusamon paikallisosastoon kuului 462 lottaa, joista toimivia oli 453. Kyläosastoihin näistä kuului 221 lottaa:

vuosi	toimivia lottia	lottia yhteensä	pikkulottia
1937	229	249	165
1942	453	462	Ei tilastoa
1943	508	512	Ei tilastoa

Sodan jatkuessa Kuusamon paikallisosasto koetti mahdollisuuksiensa mukaan pitää huolta omista lotistaan – erikoisesti komennuksella olevista. Ruokatavaroita ja vaatteita sai ostaa vain säännöstelykupongeilla. Melkein kaikesta alkoi olla puute. Korvikkeen tilalle tuli kahvin vastike ja sokeri korvattiin sakariinilla. Lotat pyrkivät luomaan vaihtelua yksitoikkoiseen muonaan. Rintamaolosuhteissakin paistuvan pannukakun tai pullan tuoksu saattoi yllättää miehet, edellyttäen että lotat saattoivat saamaan ylimääräisiä jauhoja ja löytyi uuni paistamiseen.

Eri jaostojen lottien toiminta Kuusamossa jatkui pääpiirteittäin entisellään. Paanajärven kanttiini siirrettiin Vanttajaan syksyllä 1943. Se oli auki ympäri vuorokauden.

Kuusamoon tuodut kaatuneet oli pantu arkkuihin kaatuneiden evakuointikeskuksessa (KEK). Eräs lottien vaikeimmista tehtävistä oli vastaanottaa sankarivainajat Kuusamon seurakunnan tapulissa ja auttaa ja lohduttaa surevia omaisia, jotka halusivat vielä nähdä ja hyvästellä rakkaan vainajansa.

6.4. Jatkosodan loppuvaiheet

Valvontakomissio vaati välirauhasopimusta tulkiten suojeluskuntajärjestön lakkauttamista. Järjestö lakkautettiin 7.11.1944. Suojeluskunnan sisarjärjestönä Lotta Svärd -järjestön olemassaolo kävi uhatuksi ja samalla se huoltotyö, jota lotat olivat tehneet koko

toimintansa ajan, ja jonka tarve kuitenkin saavutti huippunsa sodan loppuvaiheessa.

Syyskuussa 1944 asetettiin toimikunta suunnittelemaan, miten huoltotyö voisi jatkua. Päätettiin perustaa säätiö, jonka tehtävänä tulisi olemaan lottien ja muiden sodasta kärsimään joutuneiden auttaminen. Lokakuussa perustetun säätiön nimeksi tuli Suomen Naisten Huoltosäätiö. Säännöt hyväksyttiin ja järjestö rekisteröitiin. Asia ilmoitettiin piirijärjestöille ja paikallisjärjestöille. Samalla ilmoitettiin, että säätiö ottaa vastaan lahjoituksia.

Lotta Svärd -järjestön kohtalon päivä oli marraskuun 23. 1944. Lottien oli vaikea ymmärtää, miksi oli lakkautettava järjestö, joka huoltojärjestönä oli palvellut isänmaataan rauhan ja sodan aikana ja oli kasvattanut vastuuntuntoisen ja taitavan jäsenistön.

Jättäessään ylipäällikön tehtävät Mannerheim kirjoitti 31.12.1944 antamassaan päiväkäskyssä: ”Puolustusvoimien nimissä – ja uskon tässä esittäväni jokaisen miehen mielipiteen – kiitän sydämestäni lottiamme, joiden uhrautuva toiminta myös vaarallisimmilla paikoilla on kautta aikojen säilyvä esikuvana Suomen naisille.”

31.12.1943 Lotta Svärd -järjestön jäsenmäärä oli 144 700. Komennuksella 30.9.1944 oli 19 500 lottaa. Vuoden 1944 tilaston mukaan lottia menehtyi sodassa 288, haavoittui tai sairastui pitkäaikaisesti 369. Kuusamolaisia lottia kaatui kaksi, haavoittuneista ei ole tilastoa. Kuusamon sankarihautaan siunattiin 428 sodissa menehtynyttä miestä.

Lotat olivat kokeneet sodan eri vaiheet suomalaisten sotilaiden rinnalla ja joutuivat vielä Lapin sotaan.

Lotat kotiutettiin sotatoimista ilman kotiuttamisrahaa. Monen kuusamolaisen lotan kohdalla tilanne oli vaikea. Kuusamo oli evakuoitu, rahaa ei ollut, koti oli tuhottu tai kenties jäänyt luovutetulle alueelle.

7. Kuusamon paikallisyhdistyksen lakkauttaminen

Syyskuussa 1944 Kuusamon väestö evakuoitiin. Vielä heinäkuussa oli paikallisosaston johtokunta ostanut tontin Kuusamon kirkonkylästä. Seuraava kokous marraskuun alussa miettikin jo miten paikallisosaston omaisuus pitäisi jakaa.

Ensin muistettiin pitkäaikaisia työntekijöitä, jotka olivat palkatta tai pienellä usein nimellisellä palkalla uurastaneet koko sota-ajan. Tähän käytettiin 15 000 mk. Kummilapsille lahjoitettiin 30.000 mk. Siirtolaisten vaate- ja taloustavaroiden ostoon varattiin 100.000 mk sekä Kuusamon kansanopistolle 25.000 mk. Oulaisten SK-talolla oli paikallisosaston yleinen kokous 9.11.1944, jossa päätettiin lahjoittaa paikallisosaston koko omaisuus seuraavasti: Kuusamon seurakunnalle 700.000 mk urkujen hankkimista varten, Ilmolan tilasta erotettu tontti Kuusamon kirkonkylässä käytettäväksi seurakunnan harkinnan mukaan, sekä 250.000 markkaa sankarivainajien hautojen hoitoa ja kunnostusta varten. Suomen Naisten Huoltosäätiölle lahjoitettiin paikallisosaston kaikki jäännösrahat yhteensä 300.000 mk sekä lisäksi paikallisosaston omistamien rakennusten ja irtaimiston sotavahinkosaamiset valtiolta ynnä paikallisosaston arvopaperit. Näitä varoja oli käytettävä Kuusamon kunnasta olevien, sodasta kärsimään joutuneiden naisten ja lasten avustamiseksi.

Katri Lauttasaari

Lotan tarina

Talvisota

”YH:n aikana sain komennuksen mennä Nuoruselle muonittamaan ilmavartiosta olevia poikia. Vuorottelimme niin, että olin viikon Nuorusella ja sen jälkeen piti mennä Siikajärvelle, josta toinen lotta tuli tilalle. Siikajärvellä oli kolme lottaa. Siellä oli taloja, joissa saimme asua. Nuorusella oli vain palovartijan kämppä.

Kun sota alkoi, jouduin viemään vanhoja ihmisiä kirkolle. Kaikki eivät sopineet hevosten kyyteihin, vaan he joutuivat kävelemään. Kun palasin takaisin Aittakumpuun, kohtasi siellä kauhistuttava näky: Kaikki lehmät jopa varsatkin oli ammuttuna tantereella. Suomalaiset olivat ampuneet, kun pelkäsivät, että rajan takaa tulee vihollisen joukkoja. Niistä ruhoista meidän piti alkaa, kun oli muonitettava poikia. Meitä oli neljä lottaa. Vuorottelimme niin, että kaksi oli työssä yöllä ja kaksi päivällä, koska partioita tuli kaiken aikaa Suomussalmelta ja Paanajärveltä. Miehet oli ruokittava, ennenkuin he jatkoivat matkaa.

Sodan alkaessa Siikajärven lotat, joita oli kaksi minun lisäksi – sisareni ja Koutaniemen Helli – tulivat suksella pois, kun venäläiset hyökkäsivät. Siellä oli ollut vielä lampaita kahdessa talossa. Tytöt olivat käyneet antamassa heinää niille. Sinne ne jäivät. Tytöt tulivat sitten suksilla Tavajärvelle. Ihmisiä jo evakuoitiin, kun pelättiin, että rajan takaa tulee suurempiakin joukkoja. Tammikuussa kylä poltettiin sillä tavalla, että suomalaiset polttopartiot kulkivat ja sytyttivät taloja tuleen. Kaikki talot paloivat yhtä aikaa. Siinä Tavajärven ympärillä oli kaikkiaan 65 taloa ja koulu. Viikkoa ennen, kun rauha tuli, vihollinen hyökkäsi Nuoruseen ja siellä käytiin taistelu. Kuusamosta kapteeni Seppälä – hän oli niiden joukkojen pää – soitti, että lottien oli lähdettävä. Me valmistimme vielä ruoan ja lähdimme hiihtämään ainoata tietä, jota pitkin sieltä pääsi pois. Lunta oli aivan hirveästi. Hiihdimme 18 kilometriä Vuotunkiin. Siellä oli lottia. Meidät määrättiin Määttälään ilmavalvontaan, kunnes tuli rauha. Siitä tuli hyvä mieli, että tuli rauha, mutta katkeralta tuntui, kun koti oli poltettu ja koko kotiseutu menetetty”.

Välirauhan aika

”Meidät siirrettiin kirkolle. Kansallispankin yläkerrassa oli ilmavalvontakeskus. Joku pataljoona oli Iijärven rannalla ja meidät siirrettiin sinne. Sen jälkeen meidät komennettiin taas tykistöön Rantalahteen. Kanttiini oli teltassa, ja oli kova pakkanen. Patterin päällikkö huomasi, että kun kaivettiin monttu ja siihen laitettiin kaksi telttaa

päällekkäin niin kanttiinissa tarkeni. Asuin kirkolla ja joka aamu hiihdin kirkolta Rantalahauteen ja illalla takaisin. Kevättalvella patteri siirrettiin Kurkijärvelle. Siellä olimme koko kevään, kunnes meidät kesä-toukokuun vaihteessa siirrettiin Tatankijärvelle. Tatangilla lotta Huttu ja minun sisareni kävivät Mäkelässä leipomassa sotilaille leipää.”

Jatkosota

”Kun sota alkoi kesäkuussa, lähdimme 26. päivää vasten yöllä kohti Kiestinkiä. Kortesalmessa -35 km Kuusamosta – olimme kolme vuorokautta. Meitä oli enää minun siskoni ja Kolvangin Olga. Me pääsimme kuorma-autolla rajan lähelle. Muutaman päivän päästä menimme Kiimasvaaraan. Kolvangin Olga lähti pois ja meille tuli kolmanneksi Saastamoisen Sirkka. Muistan, kun Sohjanassa nukuimme ulkona mätäs pään alla ja viltti peittona. Koko ajan pidimme kanttiinia. Siellä kävi meidän patteri ja muita sotilaita. Kiestingissä olimme majoitettuina niinsanotulla Kiestingin asemalla. Samassa teltassa nukkuivat väepeli, lääkintämies ja talousupseeri ja keitähän muita siellä olikaan. Oli kaunis aamu, olisikohan ollut elokuun 12 päivä, kun rytinä alkoi. Kun heräsin, väepeli oli kontallaan teltan edessä ja katseli, mihin amukset lensivät. Yht’äkkiä ammus osui lähelle meidän telttaa. Siitä lenteli sirpaleita. Meillä oli hevonen ja se kaatui. Sirkkan viltin päällä oli verta. Kysyin, kuka oli haavoittunut. Sirkka sanoi, ettei hän ainakaan, mutta ilmanpaine oli tehnyt jalan hervottomaksi. Vedin viltin pois, ja Sirkalla oli sirpale lävistänyt reiden. Lääkintämiehen kanssa sidoimme haavan ja Sirkka vietiin hevosella JSP:hen. Sieltä hänet vietiin Kuusamoon.

Minä olin sen syksyn siellä. Se oli sitä aikaa, kun suomalaiset olivat motissa. Motiin vietiin kantoratsain tykinammuksia – jostain kohti ne pääsivät läpi. Minulle oli tullut sisarelta paketti, jossa oli korppuja. Pistin sen paketin satulaan ja käskin viedä sinne pojille. Oli korput kelvanneet. Pojat olivat olleet kolme vuorokautta ilman sapuskaa.

Muistan sen yön, kun motti laukesi. Tiesimme odottaa poikia. Keitimme harnekeiton ja korvikkeen valmiiksi. Kyllä nälkäisille pojille ruoka maittoi. Niistäkin pojista kaatui sitten myöhemmin moni.

Patteri joutui Latvajärvelle, mutta minut siirrettiin linnoituspatteristoon. Se oli Linnoituspatteristo 6.

Me olimme Järvikannaksella, Kiestingissä, minä, sisareni Hanna ja Koutaniemen Helli. Sinne rakennettiin jonkinlainen hirsinen kanttiini, vaikka enimmäkseen se oli teltassaoloa. Marraskuussa -41 oli kovat taistelut Louhen suunnalla. Me jouduimme Louhen maantien varteen. Siellä oli kamalaa olla, kun kaatuneita oli paljon. Sitten jouduimme takaisin Järvikannakselle, jossa olimme talven.

Keväällä patteri siirrettiin Uhtualle, mutta meidän piti lähteä Lakijärven rannalle. Tuoppajärveä myöten sinne mentiin. Sotilaskoti oli siellä valtavan iso ja maan sisään kaivettu. Me pidimme päivät kanttiinia ulkona, sotilaskoti avattiin yöksi.

Syyskuussa jouduimme lähtemään Röhön kautta Uhtualle Hevosenenkään. Asuimme teltassa ja toisessa teltassa oli kanttiini. Meidän pojat olivat siellä. He oli-

vat innoissaan, kun oma kanttiini tuli. Kysyimme pojilta, missä voisimme käydä saunassa. Pojat tiesivät, että kilometrin päässä on sauna. Räntäsateessa rämmimme Helliin kanssa suon poikki saunaan. Lähteensilmästä haimme vettä. Sauna oli likainen, mutta saimme kuitenkin pestyä. Olo oli ruhtinaallinen, kun pääsimme takaisin telttaan puhtaille havuille. Lähetti oli laittanut kamiinaan tulen. Keitimme vielä korviketta.

Meille rakennettiin punahongasta komea kanttiini. Sen nimi oli Helka. Meidän niemiimme mukaan annettu. Siinä oli kunnan hella vesisäiliöineen. Meillekin oli oma huone. Oli myös pieni kirjasto pojille. Kanttiinimme vihittiin vappuna, mutta toukokuun lopulla se oli jo ammuttu hajalle. Raskaspatteristo muutti meidän paikalle ja me jouduimme muuttamaan Valkeisjärvelle, sotilaskotiin.”

Karjalan kannakselle

”Kesäkuussa -44 jouduimme Loimolan suunnalle, Laatokan koillispuolelle. Siitä voi sanoa, että se oli sotaa. Me tiesimme, että meidän pojat olivat kilometrin päässä. Lähdimme viemään hevosella maitoa ja malkkia heille. Vastan tuli sotilaita. Ne ihmettelivät, että onko totta, että täällä on lottia. Olihan meitä. Mutta seuraavana päivänä oli ankara tulitus. Rautaa tuli taivaan täydeltä. Me jouduimme perääntymään muutama kilometri. Sitten tuli määräys, että lottia ei saa olla rintaman lähellä.”

”Karjalasta meidät määrättiin Hyrynsalmelle auttamaan evakuoituja. Olimme viimeiset lähtijät. Saksalaiset räjäyttivät sillan meidän jälkeemme. Sieltä jouduimme Varpaisjärvelle, jonne meitä lottia kerättiin. Olimme kaura- ja perunapellolla.”

Kohti pohjoista

”Meille tuli komennus, että oli lähdeköntä Kontiomäelle, jossa meidän tykistöämme oli. Sieltä jouduimme Ristijärvelle ja edelleen Posiolle ja Peräposiolle ja sieltä Juujärvelle. Välillä löysimme jostain ohrajuhoja ja leivoimme rieskoja, joita veimme pojillekin. Ruoka alkoi olla vähissä.

Esikuntapatteri oli jo Kemijärvellä. Meidän huoltoapäällikkö ja muut asuivat vielä Juujärvellä. Tuli määräys, että meidän tuli olla seuraavana päivänä Kemijärvellä. Niin lähdimme kohti Kemijärveä. Rannassa oli kolme ponttoonaa, ja niiden päällä lava. Jossakin ponttoonissa oli moottori. Kuorma-auto pantiin ponttoonin päälle. Mukaan ahdettiin kaksikymmentäkuusi miestä ja meidät, kaksi lottaa. Ponttoonin moottori meni rikki. Oli pimeää ja myrskysi. Olimme keskellä Kemijärveä. Tuuli kantoi meitä suureen järviluotoon. Siellä ei ollut muuta kuin pajuja ja pari leppää. Miehet saivat kiinnitettyä ponttoonit luotoon. Meillä oli teltta mukana, mutta ruokaa ei ollut kuin Helliin ja minun kahden päivän kuivamuona. Ja kuivattuja perunalastuja ja suola. Auto kävi pilkkeillä, ja niistä saatiin nuotio. Siinä autossa oli pioneerejä. He korjasivat moottorin ja lähtivät kokeilemaan sitä. He olivat löytäneet jostain niemestä

lampaan ja nylkeneet sen. Nyt tuli juhlat, kun laitoimme ruokaa lampaasta ja perunalastuista.

Seuraavana päivänä lähdimme Kelloniemeen ja Kemijärvelle. Joka kolkka oli mii-noitettu, eikä saanut askeltakaan poiketa tieltä.

Jonkin ajan kuluttua lähdimme takaisin Posion, Taivalkosken ja Puolangan kautta Paltamoon. Siellä Paltamossa minä pääsin siviiliin 14 joulukuuta -44. Enää ei saanut pitää valkoisia mansetteja ja kaulusta eikä lottamerkkejä.

Tuntui oudolta, kun tulin Oulun linja-autoasemalle. Kaikki vaatteet olivat palaneet Kuusamon kirkonkylässä. Ei ollut muuta kuin lottamantteli, lottalakki, kolme lottapukua ja 41 numeron monot. Siinä oli omaisuuteni. Koti oli jäänyt rajan taakse, vanhemmat olivat kuolleet sota-aikana. Viitisen vuotta oli mennyt sotatoimissa melkein-pä ilman palkkaa. Tästä oli aloitettava.”

Kuusamon lotat

Aho (s. Tirkkonen), Irma, Kemi
s. 31.10.1923 Kuusamo
Muonitus, Linn. R. P. 15, 1941–42, 17.
Lin. Korj. Paja 1942

Ahola (s. Huovinen), Senja Maria, Posio
s. 3.5.1920 Kuusamo
Keittiöapul. 60. SS 1941–44.

Aikkila (s. Kylli), Lydia Alisa, Kuusamo
s. 22.11.1920, Kuusamo
Muonitus, 2 / III AK 1940–44

Alatalo, Elvi Maria, Sipoo
15.6.1921 Kuusamo
Toimistotyö Kuusamon Is. Kompp.
1941–44

Alavuotunki (s. Valtavaara), Kersti Maria
s. 15.11.1906, Kuusamo, k. 27.9.1970
Sairaanhoido Paanajärvi 1918, 32. SS
1943. Paikallisosaston johtokunta
1940–44, Evakuoitujen ensiapuasema,
Kuolio 1944.

Anttila (s. Linnilä), Aune
s. 1.9.1909, Kiuruvesi, k. 13.9.1996
Varustyö, Iisalmen varuskorj. 1944,
Pohjois-Suomen viestiesikunta 1944

Arpiainen (s. Komu), Kerttu, Virolahti
s. 17.3.1916, Pyhäjärvi Ol.
Viestitys, Ivak, Kuusamo 1941–42 ja
1944

Purnun kyläosaston puheenjohtaja

Asikainen (Käkelä), Signe Amalia,
Jyväskylä
s. 23.2.1920, Kuusamo
Muonitus, E/Lin. RP 2 1941–42, Os.
1/Div. J 1942.

Enojärvi (s. Kylli), Jenni Amalia
s. 21.4.1919, Kuusamo, k. 12.8.1991
Kanttiinityö, II /JR 53 1941–42,
Os. 1 / Div. J. 1942–44

Erkkilä (s. Mustonen), Elma Johanna
s. 1.8.1924, Kuusamo
Kiestingin suunnalla 1942–1944, sairaa-
lalottana. – Valokuvassa vas. Elma Erk-
kilä ja oik. Kankahaisten kenttäsairaalan
ylihoitaja Eira Knuutti. Koira oli ollut
vangitun ja ammutun venäläisen tiedus-
telu-upseerin mukana ja selvinnyt hen-
gissä. ”Kuman” jalat hoidettiin terveiksi
ja siitä tuli kaikille hyvä ystävä. Kuva
Vieno Heiskanen (Rovaniemi).

Eskola (s. Säkkinen), Eeva
s. 8.2.1922 Kuusamo
Kanttiinityö, Kuusamon Lottala 1940–44

Grahn (s. Kiutamo), Anneli, Helsinki
s. 10.12.1922
Viestitys, Ivak Kuusamo 1930–40,
Kanttiinityö, III AK/Div. J. / JR 53 2.
pat. 1941–42, Kenttäpostityö, Kpk 12
1943, Ilmatorjuntatyö, IT.R.1. 14. VH
Pat. 1944.

Groundstroem (s. Vaarala), Eila Elina, Helsinki
s. 1.12.1921, Kuusamo
Viestitys, Ivak Kuusamo 1939–40, Viestitys, HTK/IV AK 1942–43,
Ivke 425/31 Iv.1943.

Haapakoski (s. Väätäinen), Maila
s. 10.12.1924 Kuusamo, k. 14.12.1994
Viestitys VP 13, 1941–44

Haataja, Aino Maria
s. 5.4.1915 Kuusamo, k. 9.11.1974
Vartiolutta, Ivke 425, 31 Iv. 1941–42, Il-mavalvonta 1942–44.

Haataja (s. Haataja), Hilma Elmiina, Kuusamo
s. 20.5.1921 Kuusamo
Vartiolutta, Ivke 425 / Iv. 31, 1941–43.

Haataja (s. Haataja), Maija-Liisa (Liisa), Kuusamo
s. 11.3.1927 Kuusamo
Kanttiinityö, Lottala, Kuusamo
1940–1944, Evak. huoltotyö 1944.

Haataja, Vappu Erika, Kuusamo
s. 22.9.1917 Kuusamo
Kanttiinityö 12. Liik. K. 1942–44, muonitus 32 sotasair. 1944.

Haatanen (s. Ervasti), Irja Sisko
s. 26.7.1923 Kuusamossa, k. 27.10.1982
Toimistotyö, 12. kenttäsa. 1941–42,
Lääkintätyö, 40. sotasair. 1943–44,

Kenttäposti, 6. kpk 1944.

Heikkilä (s. Rohkimainen), Maija, Kuusamo
s. 25.3.1919, Suvanto
Vartiutyö, Ivak, vartiutyö1944.

Hernetkoski (s. Viinikka), Mirja, Oulu
s. 1.2.1925, Kuusamo
Muonitus, Rajatsto Os. 4 /III AK,
1940–44.

Hietala, Elvi (s. Paloniemi)
s. 14.12.1921, Kuusamo
TS: Terveystenhoitaja Pudasjärvi,
JS: Kanttinielotta Pääjärvellä. Apuhoitajana sotasairaala 47:ssä. Haavoittunut Vartiolammilla 1941.

Hiltunen, Jenni Maria, Kuusamo
s. 20.12.1921, Kuusamo
Kanttiinityö, Kiestinki 1941, Kurkijärvi
1941, Kuusamon Lottala 1942–44, Evakuoitujen huoltotyö 1944.

Holste (s. Vainio), Vieno Alma Ihanelma
s. 10.9.1906, Tammela, k. 11.8.1987
Kanttiinityö, 1. KKK / JR 15 1943, lää-
kintätyö, 32. sotas. 1944.

Hyrkäs (s. Seppänen), Sirkka Anita, Kuusamo
s. 17.9.1923 Kuusamo
Vartiolutta, 31. Iv, K. Haataja 1942–43,
vartiot. Raahen Iv. as. 1944.

Hänninen (s. Aikio) Maija, Kuusamo
s. 16.4.1919 Kuusamo
Vartiolutta, Ivke 425, 31. Iv. 1941–44.

Isteri (Ahava), Martta Kyllikki
s. 12.10.1918, Kuusamo, k. 4.1.1974
Muonitus, Kiestingin alue-esik.
1943–44, siirtotavaran varast. toimisto
1944, paikallisosaston johtokunta
1939–42.

Jacobson (s. Laine.) Lahja Kyllikki
s. 10.11.1910, Laitila, k. 27.8.1988
Lääkintätyö, 32. sotas. 1942.

Jormakka (s. Viinikka), Saima
s. 15.5.1919, Kuusamo, k. 19.6.1997
Muonitus, Kuusamo Vanttaja 1941–42,
Lin. RP. SAK 1942–44.

Jämsä (s. Pauna), Lyydi Elina
s. 11.1.1911 Kuusamo, k. 13.8.1988
Muonitus, III AK. 1944.

Kajava (s. Hentilä), Laila Lydia, Helsinki
s. 20.4.1925, Kuusamo
Vartiolutta, Ivke 425 31 Iv, 1943–44.

Kalliokoski (s. Suorajärvi), Senja Aliina, Vihanti
s. 14.7.1921, Kuusamo
Kanttiinityö, Kuusamo, Vanttaja
1943–44, evakuoitujen muonitus 1944.

Kananen (s. Pulkkanen), Rakel Jenny
s. 9.9.1920, Kuusamo, k. 19.1.1998
Muonitus, L. S. Rajat. Kemijärvi 1943,
muonitus, Kuusamon Is. PE 1943–44.

Karvonen (ent. Heikkinen s. Muosalmi), Sylvi
s. 1923, Kuusamo, k. 18.12.1997
Muonitus, Pesulajuna 1942, Vienan
piirin esikunta 1943–.

Kujala (s. Kataja), Senja Alina
s. 25.1.1916, Kuusamo, k. 30.12.1984
Muonitus, L. S. Rajatoim. Kemijärvi
1943.

Kataja, Sisko Helmi, Turku
s. 10.9.1923, Kuusamo
Muonitus, L. S. Rajat. Kemijärvi
1943–44, siivous, Diak. L. 1944.

Kataja, Sylvi Maria
s. 12.9.1920, Kuusamo, k. 18.2.1998
Muonitus, L. S. Rajatoimisto Kemijärvi
1943–.

Kaukoniemi Alli, Kuusamo
s. 12.12.1925, Kuusamo
Viestitys, III AKE 1941 ja 43.

Kaukoniemi (s. Salmirinne), Oili Valpuri, Oulu
s. 10.10.1920, Kuusamo
Kenttäpostityö, 6. Kpk. 1940–44.

Kaukoranta, Maija
s. 14.4.1912, Uhtua, k. 8.2.1991
Keittäjä, Ivke 425, 31 Iv 1939–41,
Suvannon Iv/ 31 Iv. K. 1943.

Kellokumpu (s. Manninen), Hanna Vappu, Oulu
s. 31.3.1918, Kuusamo
Keittäjä, 40. sotasair. 1942–44, kantti-
nityö, L. S. Rajatsto 1944.

Keronen (s. Heponiemi), Jenni Aliina
s. 22.9.1905 Kuusamo, k. 7.1.1974
Kanttiinityö, 17. kpk. 1941–44.

Kervinen, (s. Haapalainen), Saima
s. 23.2.1917, Kuusamo, k. 27.4.1987
Muonitus, 40. sotasair. 1941–43, Poliisi-
komennuskunta 1943–44, Evakuoitujen
huoltotyö 1944.

Keränen, Ida Kustaava
s. 6.3.1898, Paltamo, k. 7.7.1987
Vartiolotta, 31. Iv. K. Kirpistö 1943–44,
Oulaisten Iv. as. 1944.

Ketola (s. Nissi), Hellin Lahja, Kuusamo
s. 29.9.1921 Kuusamo
Muonitus, L. S. Kemijärvi 1943, E. v. 6,
kapt. H. 1943–44, Keskuskoulu 1944.

Kinisjärvi (s. Kela), Iida
s. 20.11.1913, Kuusamo, k. 3.1.1968
Muonitus, L. S. Rajatoim. Kemijärvi
1941–43.

Kiviharju (s. Huovinen), Taimi
s. 10.12.1918, Kuusamo
Lottaompelimo, Kuusamo; kotilaskodit
Kuusamo, Kiestinki, Uhtua, Hyrynsalmi
1939–1943.

Koponen (s. Haataja), Eeva Sylvi
s. 4.6.1920 Kuusamo, k. 15.5.1985
Vartiolotta, Ivke 425, Iv. 31 1941–43,
Haatajan iv. 1943–44,
Iv.työ, Raahen Iv. as. 1944.

Koponen (s. Ervasti), Suoma Sisko
s. 20.11.1924 Kuusamo, k. 7.3.1991
Lääkintätyö 12. ks. 1941, 40. sotas.
1942, 40. ja 60. sotasair. 1944.

Korhonen (s. Määttä), Anna Inkeri, Kuusamo
s. 21.3.1917 Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1943,
emäntä, Ivke/31 Iv.K 1943–44.

Korhonen, Lempi, Kuusamo
s. 3.1.1912, Kuusamo
Kanttiinityö, Rajatsto Os 4/III AK,
1940–43, muonitus, 3 Div. esik.
1943–44.

Korkiakangas (s. Laamanen), Annikki
s. 10.4.1913, Sakkola, k.6.8.1985
Puhelinvälittäjä, P 13, 1941–44.

Korpua (Mönkkänen, s. Heinonen), Laina
s. 18.10.1906, k. 28.9.1985
Puhelinvälittäjä 40. sotas. 1942, L.
Haav. hoitop./III AK 1943, kanttiinityö,
Kuusamo 1943.

Korvenpää (s. Ahma), Lempi, Multia
s. 26.12.1922, Kuusamo
Muonitus, Rtsto Os. 4, III AK, 1942,
muonitus, Juntusranta yhdysl. Kohvak-
ka 1943–44.

Koskenkorva (Väisänen), Milka, Kuusamo
s. 5.11.1913, Kuusamo
Muonitustyö, Kuusamo Isk. 1943–44.

Kovalainen (s. Pulkkanen), Lahja Elina,
Australia
s. 29.9.1923, Kuusamo
Keittäjä, Ivke 425 / 31 Iv, K 1943–44.

Kujala (s. Hiltunen), Helmi Katri, Kittilä
s. 1.12.1917 Kuusamo
Muonitus, 17. kpk 1943–44.

Kämäräinen (s. Alavuotunki), Aune
Martta, Kuusamo
s. 19.4.1923 Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1942–44.

Laitinen (s. Kaukoranta), Hilikka Kaarina
s. 29.3.1922, Kuusamo, k. 17.5.1998
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1941–44.

Lamppu (s. Isoketo), Taimi Mirjami
s. 6.6.1918, Kirvu, k. 23.11.1997
Muonitus, 12. KS 1942–44.

Lauttasaari, Katri, Oulu
s. 30.7.1915, Kuusamo
Muonitus, Kenttävartio, Nuor. 1939–40.
Kanttiinityö, Lin. psto 6, 1940–41, L. S.
Rajat., Kev. Psto 17 1941–44.

Lauttasaari, Saima Johanna
s. 30.9.1917, Kuusamo, k. 1946
Kanttiinityö, Os. 1 / Div. J, 1941–44.

Leskelä (Huotari), Olga Kristiina
s. 12.7.1909, Kuusamo, k. 2.10.1981
Ivak, Iv. työ 1943–.

Liiten (s. Kumpula), Tyyne Sofia, Simo
s. 22.11.1920 Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425 31 Iv. 1943–44.

Linna (s. Onkamo), Hanna Kristiina,
Lahti
s. 9.12.1922 Kuusamo
Muonitus, Rtsto, Os.4 III AK, 1940–42,
kanttiinityö, Tuiran varikko 1942–43,
muonitus, 5. Tarkastusp. 1941–43, muo-
nitus, Rask.kompp. /12. Div. 1944.

Lohela (s. Härkönen), Hanna Kristiina,
Muhos
s. 12.12.1916 Kuusamo
Muonitus, Erill. rajakompp. 1941–42,
Vankileiri 1942, 12. Liik.K 1942.

Lumila (s. Kukkonen), Maija-Liisa, Oulu
s.19.9.1920 Kuusamo
Kuusamon puhelinkekus 1941–42, Is.
opastoinimisto 1944.

Manner (s. Männikkö), Jenni Elisabet,
Oulu
s. 30.2.43 Kuusamo
Muonitus, Os.3 / Div. J. 1941–43.

Manninen (s. Koutaniemi), Helli Sofia
s. 8.1.1917, Kuusamo, k. 10.3.1997
Muonitus, Kenttävartio, Nuor. 1939,
Kanttiinityö, Linn. Psto 6 1940–41, L.
S. Rajatoim., kevyt psto 1941–44.

Mansikkamäki (s. Haataja), Aili Elma,
Oulu
s. 7.12.1918 Kuusamo
Muonitustyö, 1941–, Lin. RP. 335 1943.

Mikkonen (s. Törmänen), Linnea Elina,
Kuusamo
s. 5.6.1924 Kuusamo
Kanttiinityö kesällä 1941, vartiolotta,
Ivke 425, 31. Iv. 1943–44.

Minkkinen, Susanna, Kuusamo
s. 7.1.1924
Muonitus, 35. Rajakompp. 1941, vartio-
lotta, Ivke 425, 31 Iv. 1942–43.

Moisander (Määttä), Hilja Sofia
s. 20.9.1920, Kuusamo, k. 10.4.1945
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv, 1942.

Monto (s. Heikkilä), Anna
s. 17.9.1906 Rauttu, k. 23. 03. 1997
Puhelinvälittäjä Kuusamo I keskus
1943, Nissinvaaran kyläosaston puheen-
johtaja.

Mustonen (s. Pätsi), Eeva-Lempi, Kuusamo
s. 28.1.1921 Kuusamossa,
Muonitus, L. S. Rajatoim. 1944.

Mustonen (s. Saapunki), Matilda, Kuusamo
s. 2.1.1922, Kuusamo
Kanttiinityö, Os.1/Div. J 1942–.

Mäkelä (s. Kylli), Anni Sofia, Korja
s. 16.5.1922 Kuusamo,
Muonitus, Hyryns. var, Lin. mat.
1940–43, kantt, 10. DE 1943–44.

Määttä, Eeva Sylvi, Kuusamo
s. 26.12.1916, Kuusamo
Vartiolotta, 31. Iv. K. Haataja 1941–,
Raahen Iv.as., K. Haataja 1944.

Määttä, Helmi Sofia
s. 8.6.1907, Kuusamo, k. 2.10.1986
Iv. työ, Ivke 425, 31 Iv. 1942–43, muo-
nitus, Kol. Rask. psto 16 1943–44.

Määttä, Hilma Amalia
s. 30.11.1922, Kuusamo, muuttanut
Ruotsiin
Muonitus, Lin. R P 335 1941–.

Määttä (s. Törmänen), Jenny Maria,
Lahti
s. 30.10.1923, Kuusamo
Siivooja, 40. sotas. 1942–44, evakuoitu-
jen huoltotyö 1944.

Nevala, Anna Vappu, Kuusamo
s. 15.7.1924 Kuusamo, k. 28.4.1945
Vartiolotta, Ivke 425, Iv. 31 1941–42.

Niemi (Karjalainen), Elma Maria
s. 23.3.1926, Kuusamo, k. 26.10.1995
Muonitus, Is. komppania, Kuusamo
1943–44, Oulun sotilaspiiri 1944.

Niiranen, Laina Kristiina
s. 12.1.1906, Tohmajärvi k. 31.7.1994
Kanttiini, I / JR 53 1941, sensuurityö,
9 Kpk. 1942, muonitus, Rajatoim. Ää-
nislinna 1943.

Nikka, Saima Maria
s. 28. 11. 1918, Kuusamo
Muonitus, Rj. tsto, Lin. RP 344 1940–,
Rj. tsto/Os. 4 / III AK 1942.

Nummijärvi (Kilpelä), Jenni Matilda,
Oulu
s. 30.11.1911, Kuusamo
Muonitus Kuus. Ka. 1941–44, Eva-
kuoitujen huoltotyö 1944.

Näyhä (s. Leinonen), Jenni Sisko Ilona,
Oulu
s. 27.2.1927, Kuusamo
Siirt. tav. tsto syysk. 1944.

Ollikkala (s. Similä), Vappu, Oulu
s. 11.6.1923
Muonitus, II / JR 53 1944, 50. autokorj.

1941–42, Vanttaja 1942, Kiimasvaara
1944, Pohj. liik. piiri 1944.

Paavonperä (Lauttasaari), Irja Susanna,
Oulu
s. 10.3.1922, Kuusamo
Muonitustyö, Kananainen, Lin. psto 6
1941, kanttiinityö, Lottala 1941–.

Paavilainen (s. Säkkinen), Lyyli Viola,
Kuusamo
s. 18.5.1921 Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1941–44.

Pajula (s. Hiltunen), Martta Sofia
s. 16.5.1913 Kuusamo, k. 28.2.1997
Toimistotyö, Uhtuan alue-esik. 1942.

Paloheimo, Maija-Liisa, Oulu
s. 24.12.1924
Vienan piirin metsätoim. 1943.

Paloniemi, Maria Aliina, Kuusamo
s. 19.8.1916, Kuusamo
Muonitus, Rj. tsto, Os 4/III AK
1941–42, lääkintätyö, 24. Kenttäsairaala
1942–44.

Paloniemi, Anna Irene
s. 29.5.1925, Kuusamo, k. 6.6.1967
Viestitys, Henkil. täyd. keskus 1943–44.

Pekkala (s. Kumpula), Fanni Matilda
s. 23.2.1925, Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv.

Pekkala (s. Ahava), Sirkka Mielikki,
Ylivieska
s. 5.6.1924, Kuusamo
Kenttäposti 1944.

Perälä (s. Käkelä), Lyydi Taimi, Meri-
järvi
s. 7.8.1925, Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1942–44.

Pesonen, Alma Sofia, muutt. ulkom.
s. 28.5.1924 Kuusamoanttiini, Rj. tsto
1941–42, Muonitus, Linn. rak. 1942,
Lomauttamiskeskus 1942–44,
24. el. lääkintäkompp. 1944.

Pesonen, Anna Aili, Oulu
s. 6.7.1917, Kuusamo
Muonitus ja huolto, JR 53 1941, Esik.
K./Div. J. 1941–44.

Pesonen (s. Poussu), Hilja Sofia
s. 1.7.1922, Kuusamo, k. 19.7.1997
Muonitustyö, R. tsto Os. 4/III AK
1940–41, Tyk. K. J. R. 53 1941–44, 24.
Ks. 1944.

Pesonen, Impi Matilda, Rovaniemi
s. 12.12.1920 Kuusamo
Muonitustyö, Os. 1/Div. J. 1942–.

Pesonen, Lempi Maria
s. 7.12.1913, Kuusamo, k. 7.8.1991
Muonitus, E/Ev. Heinrichs 1943–44.

Pesonen, Reeta Ulla, Rovaniemi
s. 10.1.1912, Kuusamo, k. 22.3.1998
Muonitus, Linn. tm. Karj.kannas 1939,
E/Maa. Lin. Psto 2 1942, L. S. Rajat.
Viipuri 1942–.

Petreljus (s. Törmänen), Anna-Brita
s. 2.2.1897 Kuusamo, k. 7.2.1988
Keittäjä, 40. sotas. 1942–44.

Peura (Paasovaara), Kerttu Karoliina
s. 4.6.1918 Kuusamo, muuttanut. Ruot-
siin
Emäntä, Iv. as. 426 1942–43.

Pietilä, (s. Granrot), Laina, Kuusamo
s. 8.10.1917 Kuusamo
Viestilotta, Ivke 425, 31 Iv, 1941–42,
myöh. Ivak: ien keittäjä.

Pihlaja (s. Määttä), Laina Sofia
s. 17.10.1923, Kuusamo
Jatkosodassa Uhtualla, Lapin sodassa.

Piri (s. Haapalainen), Sisko
s. 1.7.1917 Kuusamo, k. 6.3.1998
Varuslotta, 40. sotasair. 1941–43, Kuu-
samon lomalaiskeskus 1944.

Pirttikoski (s. Luukkonen), Helmi, Oulu
s. 28.2.1922 Kuusamo
Muonitus, Rj. tsto/Os. 4, III AK 1942–.

Pitkänen (s. Karjalainen), Siiri, Kuusamo
s. 7.3.1924, Kuusamo
Vartiolotta, Maanselän Ivk 1941–42,
Murtovaara 1943, Vuot. Iv./31 Iv.
1943–, Rants. Iv. as. 1944.

Pohjola (s. Törmänen), Siiri, Kuusamo
s. 19.6.1921, Kuusamo
Vartiolotta. Ivke/ 425, 31 Iv. 1941–44.

Pulkkinen, Siiri Ulriika
s. 11.4.1921, Kuusamo, k. 2.11.1981
Muonitus, 21. Korj.juna 1940–41, 12.
Liik.K 1942–43, Linn. RP 555
1943–44.

Pusa (s. Törmänen), Taimi
s. 31.1.1926, Kuusamo, k. 24.2.1992
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1941–44.

Pyykkö (Vaarala), Hilja, Kuusamo
s. 19.12.1919 Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1941–43.

Päätalo (s. Ronkainen), Fanny, Kuusamo
s. 13.11.1920 Kuusamo
Muonitus: Sortavaala, Äänislinna
1942–44.

Pöllänen, (Keminen, s. Viinikka), Aino
s. 30.6.1924, muuttanut Australiaan
Muonitus, Tsto XIV/ III AK 1940–.

Rajala (s. Huotari), Signe
s. 19.2.1912 Kuusamo, k.23.6.1994
Kuus. Paikallisosaston johtok. vj.
1941–42, Itä-Karjalan Sot. hall. Alue-
esik. 1943.

Rahkola (ent. Karjalainen, s. Nevala),
Lempi, Kokkola
s. 14.4.1915, Kuusamo
Vaatevar. hoit. ap. 60. sotas. 1942–43.

Rastas (s. Murtovaara), Svea Kaarina
s. 13.6.1915, Kuusamo, k. 8.8.1991
Varastonhoit. Rajatoim. Os. 4 / II AK
1940–44, Varastotyö, L. S. Rajat.2/2
1944.

Ronkainen (s. Jurmu), Ulla
s. 24.5.1890, k. 14.8.1976

Muonitus, L.S. Rajat. Karhumäki
1942–.

Rontti (s. Mustonen), Alma Ulriika,
Kuusamo
s. 28.5.1925, Kuusamo
Viestityö, III AKE, 1943–44.

Roth, Hilma (Törmänen), Eno
s. 1.12.1923, Kuusamo
Huolto Kurvinen, Murtovaara 1939–40,
Majjanlampi 41–44.

Rundelin (s. Haataja), Lempi Riitta,
Kuusamo
s. 30.3.1922, Kuusamo
Vartiolotta, Ivke 425, 31 Iv. 1941–44,
Oulun sot. piirin tsto 1944.

Ryynänen (Korhonen), Asta Eila, Vaasa
s. 16.8.1924, Kuusamo
Toimistotyö, Viipurinl. 1943, Lääkintä-
työ, Viipurin varusk. sair. 1943, Muoni-
tus, 15. kulj. kesk. 1944, SK. piirin
1944.

Rönkkönen (s. Heikkinen), Elvi, Kuusa-
mo
s. 5.3.1923, Kuusamo
Muonitus, II Lin. RP 561, 1940–42,
2.KKK / JR 2. L. S. 1942–43, L. S. Ra-
jat. 1943–44.

Saastamoinen (Törmänen), Anja Sofia,
Kuusamo
s. 27.7.1923, Kuusamo
Kanttiinityö, I / linn. psto 1941. Lääkin-
tätö, 41. sotasair. 1941. 40. sotasair.
1941–44.

Saastamoinen (s. Hiltunen), Sirkka Eli-
sabet
s.17.9.1924, Kuusamo
Kanttiinityö, Lottala 1940, Linnoitus-
työm. 1941, L. S. Rajat. Kananainen,
Kiest. 1941, Lottala 1941–42.

Salmi (Karjalainen), Aili Mirjam, Tam-
pere
s.14.2.1923, Kuusamo
Muonitus, 40. sotasair. 1944, Lääkintä-
työ, 32. sotas. 1944.

Savolainen (s. Määttä), Laina
s. 29.11.1920, Kuusamo
Jatkosodassa muonituslottana Kuusa-
mon sotasairaalassa ja Alakurtin kenttä-
sairaalassa.

Seppänen (s. Korhonen), Sirkka Helvi,
Helsinki
s. 15.3.1922, Kuusamo
Puhelinvälittäjä, Kuusamo, 1941–44.

Simpanen (s. Kovaniemi), Impi Johan-
na, Oulu
s.2.10.1917, Kuusamo
Muonitus, S / S Aranda, 1944.

Soininen (s. Enojärvi), Aune Katri
s. 18.10.1914, Kuusamo, k. 9.10.1966
Muonitus, Kuusamon ko. 1943, 32. So-
tasair. 1943–44.

Stranius (s. Huotari), Siiri
s. 30.8.1915, Kuusamo, k. 20.3.1961
Evak. muonitus 1944.

Suhonen (s. Kaikkonen), Impi Matilda,
Ylitornio
s. 29.7.1921, Kuusamo
Muonitus, Kuusamon Isk. 1944, Evak.
huoltotyö 1944.

Suomalainen (Nuortio), Alli Lotta Kyl-
likki, Rovaniemi
s. 29.3.1921, Sotkamo
Muonitus Iv. Viestitys, Henk. täyd. kes-
kus, IV AK 1943–44.

Säkkinen, Helmi
s. 5.9.1920, Kuusamo, kaatunut
16.12.44.
Muonitus, Kuus. Kpk 6 1943–44,
Varustyö, 4. Pes Auto R. 1944.

Tauriainen (s. Kurtti), Milja Severiina
s. 29.1.1924, Kuusamo, k.15.3.1997
Muonitus, Linn. työm. 1941, E/ Lin. RP
1 1942–44.

Tiermas (s. Mustonen), Tyyne, Kuusamo
s. 31.12.1922, Kuusamo
Viestitys, PP. 13 1943–44.

Toratti (s. Määttä), Helmi, Tornio
s. 19.6.1920, Kuusamo
Keittäjä, J. R. 53 1942–43, 24. autovar.
1943, A/ 24 KS. 1944.

Tuomi (s. Keränen), Elsa Eliina
s. 5.1.1923 Kuusamo, k.2.6.1991
Muonitus, III AKE 1943–.

Turkulainen (s. Määttä), Tyyne Lempi,
Savonlinna
s. 10.10.1920 Kuusamo,
Kanttiinityö, Tervahovin lottala
1941–43.

Törmänen (s. Leinonen), Fanni Susa-
na, Kuusamo
s. 1.1.1921 Kuusamo,
09. Kpk Vanttaja 1943–44, Lääkintätyö,
57. sotasair. 1944, Evak. huoltotyö
1944.

Törmänen, Hilja Maria, Kuusamo
s. 28.7.1919 Kuusamo
Muonitustyö, 980 Is. 1943–44, Vienan
P. E. / 9 1944.

Törmänen (Roth), Hilma
s. 1.12.1923, Kuusamo
Huoltotehtävät Kuusamo ja Taivalkoski
1939–1943.

Törmänen, Kaisa Valpuri
s. 11.12.1896, Kuusamo – 19.10.1976
Raahen
Talvisodassa Kuusamon Kurvisessa ja
Murtovaarassa. Kuvassa miehensä Kal-
len kanssa.

Törmänen (s. Kylli), Olga Sofia
s. 8.5.1917, Kuusamo, k. 7.1.1982
Muonitus, Rtsto, Os 4 / III AK 1941–42,
Lin, tark: n tsto/ PM 1942–43, Lin. RP
555 1943–44.

Ulmonen (s. Kemppainen), Anna Siiri,
Oulainen
s. 6.6.1922, Kuusamo
Siivoustyöt, 12. Ks. 1941–43.

Uski (s. Paloniemi), Aili Vilhelmiina,
Ivalo
s. 17.7.1919, Kuusamo,
Kuusamo paikall. os. 1941–44, Evak.
huoltotyö 1944.

Uusitalo, Hilja Johanna
s. 31.5.1901, Nivala, k.12.2.1988
Vartiopääll. Iv.as. 1942–44, Kyläosaston
puh.joht. Vuotunki.

Vaarala, Aili Sofia
s. 6.6.1911, Kuusamo. k. 23.4.1982
32. sotasair. lääkintätyö 1943, Toimisto-
työ 1944, Siirtotav. tsto 1944.

Vaarala, Martta Matilda
s. 20.2.1903, Kuusamo, k. 3.2.1955
Kuusamon lottakanttiin hoitaja
1939–44.

Veijola (s. Räisänen), Saima Esteri, Oulu
s. 1.7.1924, Kuusamo
Muonitus, 40. sotas. 1941, 60. sotas.
1941, Ev. huoltot. 1944.

Viik (s. Mönkkänen), Sirkka Tuulikki,
Kuusamo
s. 29.12.1926 Posio
Puh.väl. L. Haav. hoitop. /III AK kes.
1941, Kanttiini kes. 1942–43, Viestilot-
ta, 31. Iv.K. 1944.

Vähä-Muotia, Elma Elisabet
s. 18.3.1903, Hämeenkyrö, k. 15.5.1979
L. S .Rajatoim. 1943.
Vähä-Muotia, Emma Albertiina
s. 24.1.1901, Hämeenkyrö, k. 9.12.1982
Muonituslotta, S. k. talo, Kuus. Lkp.
1941, Varastonhoit. 40. Sotasair.
1941–44, Varaston hoit. 21. Sotasair.
1944.

Värttö (s. Törmänen), Martta, Rantsila
s. 30.5.1922, Kuusamo
Muonitus, Rajat. Kemij. 1943.

AK	Armeijakunta	K	Komppania
AKE	Armeijakunnan esikunta	Kev.	Kevyt
E	Esikunta	KKK	Konekiväärikomppania
Er.	Erillinen	Koul.K.	Koulutuskeskus
HTK	Henkilötäydennyskeskus	KRH	Kranaatinheitin
Ivke	Ilmavalvontaviestin keräilypaikka	Ks	Kenttäsairaala
Is	Ilmasuojelu	Liike.K.	Liikennekomppania
It	Ilmatorjunta	Lin.	Linnoitus
J	Joukkue	P	Pataljoona
JR	Jalkaväkirykmentti	Psto	Patteristo
Jv	Jalkaväki	RP	Rannikkopataljoona

32. sotasairaala Oulussa
40. sotasairaala Kuusamossa
40. sotasairaala Kurkijärvellä
66. sotasairaala Äänislinnassa

Paikallisosaston johtokunta oli vastuussa oman yhdistyksensä toiminnasta ja talou-
desta. Marraskuussa 1944 sille lankesi vaikeana tehtävänä omaisuuden ja varojen ja-
kaminen yhdistyksen periaatteiden edellyttämällä tavalla.
Oulun piirin Kuusamon paikallisosaston johtokunnan jäsenet sotavuosina:

Vuosi 1939
Kyllikki Ahava, Kersti Alavuotunki, Laine Hirvaskari,
Signe Huotari, Helvi Härkönen, Hanna Kujala, Hanna Kunnari, Ida V. Rutenhjelm

Vuosi 1940
Kyllikki Ahava, Maija Ervasti, Laine Hirvaskari, Helvi Härkönen, Tyyni Kiutamo,
Aune Linnilä, Ida Pennanen, Ida V. Rutenhjelm

Vuosi 1941
Kyllikki Ahava, Maija Ervasti, Signe Huotari, Helvi Härkönen, Tyyni Kiutamo, Au-
ne Linnilä, Elli Marttinen, Anja Poukkula

Vuosi 1942
Kyllikki Ahava, Kersti Alavuotunki, Maija Ervasti, Helvi Härkönen, Laine Hirvas-
kari, Aili Jyrävä, Elli Marttinen, Alli Rautanen

Vuosi 1943
Kersti Alavuotunki, Signe Huotari, Helvi Härkönen, Olga Nykänen, Alli Rautanen,
Taimi Rohkimainen, Aili Vaarala

Vuosi 1944
Kersti Alavuotunki, Maija Ervasti, Helvi Härkönen, Aili Jyrävä, Elli Marttinen, Olga
Nykänen, Hilda Rautanen, Ida V. Rutenhjelm

Sotien aikana Kuusamon paikallisyhdistykseen kuului lukuisia määriä lottia ja lottatyttöjä, jotka omien toimiensa ohella antoivat työpanoksensa leipomoissa, ompelimoissa ja muissa lottatöissä. Seuraavassa luettelossa sukunimet ovat yleensä siinä muodossa, jossa ne esiintyvät sota-aikaisissa asiakirjoissa.

Ahava Jenni Katariina, Aikkila Hilda, Alajuuma Sylvi, Alatalo Jenni, Alatalo Saima, Alatalo Vuokko, Alavuotunki Hanna, Alavuotunki Liisa, Backman Kaija Synnöve, Eerola Alma, Leskelä Anna, Ervasti Laila, Ervasti Impi Sisko, Ervasti Marjatta, Ervasti Ulriika Maria (Maija), Haapala Kaisa, Haataja Kirsti, Haataja Siro Vuokko, Halonen Olga, Hartikainen Hanna, Hekkala Hilja Eriika, Hentilä Hilja, Hentilä Irja A., Herva Hylde Miina, Hilippälä Aili, Hiltunen Anna Elina, Hyrkäs Taimi, Hänninen Maikki, Härkönen Helvi, Isola Aino, Isomursu Aino, Jaakkola Jyyni, Juuma Aune, Juuma Anna, Juuma Vappu, Jyrävä Aili, Kajava Hanna, Kangas Meimi, Kantola Jenni, Karjalainen Elma, Karjalainen Impi, Karjalainen Katri, Karjalainen Lydia Vappu, Karjalainen Saima Maria, Kataja Aino, Kauhanen Anna-Liisa, Kauhanen Laila Inkeri, Kela Aili, Kela Selma, Keränen Aino, Kempainen Helmi, Kempainen Lyyli, Kempainen Siiri, Keränen Anni, Keskiäho Ilta, Kinnunen Lempi, Koivunen Päärly, Kolvanki Olga, Korhonen Alma Elisabet, Korhonen Fanni, Korhonen Maikki, Korhonen Ulla, Korkala Sylvi, Korva Milga, Koskenkorva Alma, Koskenkorva Irja, Koskenkorva Kyllikki, Koski Tellervo, Koskimies Helga, Koskivirta Eila, Korpela Aili, Koutaniemi Anna, Koutaniemi Sylvi, Kuittinen Kaija, Kujala Elvi, Kujala Fanni, Kujala Jenni, Kunnari Hanna, Kurtti Milja, Kuosmanen Sofia, Kuusela Impi, Kylli Anni, Kyllönen Kaisa, Käkälä Impi, Laitinen Laina, Laitinen Lydia, Laine Anna, Lavi Fanni, Leppänen Lempi, Leskelä Ida, Lohilahti Aura, Lohilahti Elli, Lohilahti Helmi, Loukusa Esteri, Luomakangas Hulda Elli, Lämsä Lempi, Mannila Irja, Moilanen Impi, Muosalmi Lempi, Mustonen Alma, Mustonen Elvi, Mustonen Fanni, Mustonen Saimi, Mustonen Tyyne, Mustonen Vappu, Mäkelä Selma, Mäntyniemi Betty, Määttä Hilma Amalia, Määttä Impi, Määttä Impi Alina, Määttä Lempi, Määttä Tyyne, Määttä Salli, Määttä Elvi, Naamanka Amalia, Nevala Jenni Maria, Nevala Salli, Nevala Tyyne, Nikka Saima Maria, Niskala-Niemi Eila, Niskala Jenni, Niskala Lydia, Niskala Maija, Nissi Hilja, Nissi Kirsti, Nissi Maija, Nissi Mirja, Nuortio Ulla, Nykänen Olga, Nykänen Tyyne, Nyman Karin, Ovaska Aili, Pajari Hilda, Paloosaari Lempi Maria, Parikka Kaija, Parkatti Maire, Parkatti Mirja, Parras Maija, Patomäki Martta, Pauna Lyyli, Pauna-Vainio Maria Matilda, Pennanen Iida, Petäjaniemi Elvi Esteri, Pipinen Kyllikki, Pitkänen Helena, Pitkänen Salli, Pohjola Jenni, Pohjola Sylvi, Poukkula Anja, Puupponen Annikki, Pätsi Eeva, Pätsi Sirkka, Pätsi Sylvi, Raunio Lahja, Rautanen Hilda Kaisa, Riekkä Tyyne, Riekkä Hanna, Rissanen Sofia, Rissanen Sylvi, Rohkimainen Taimi, Ronkainen Aili, Ronkainen Alina, Ronkainen Elvi, Ronkainen Hilda, Ronkainen Jenni, Ronkainen Kaisa, Ronkainen Lyyli, Ronkainen Reetta, Ronkainen Selma, Ronkainen Kaisa, Ryhtä Helmi, Salmela Maria, Salo Irja, Salo Katri, Salo Olga, Salmivaara Helli, Sipola Niina, Soivio Aino Elina, Sulasalmi Jenny, Sulasalmi Saimi, Sova Elvi, Säkkinen Anni, Säkkinen Jenni, Sämpi Hanna Elina, Säarelä Helmi, Tahkola Elmiina, Tahkola Hilda, Tammi Annikki, Tapio Sirkka Anita, Tervo Edit, Tiermas Aino, Tiermas Tyyne, Tirkkonen Alma, Tirkkonen Kerttu, Tirkkonen Olga, Tornberg Elma, Tornberg Lempi, Tornberg Tyyne, Tumelius

Hilja, Tuomaala Eeva, Tuomi Sylvi, Tuovila Martta Maria, Ture Helvi, Törmänen Anni, Törmänen Helli, Törmänen Impi, Törmänen Olga Sofia, Törmänen Siiri, Vendelin Helli Matilda, Vepsäläinen Hilma Maria, Vesterinen Elli, Veteläinen Hilja, Viinikka Aune, Viinikka Kerttu, Viinikka Lempi, Vikström Anna-Maria, Virkkunen Sirkka, Väisänen Tilda, Väätäinen Salli Maria.

Lähteitä

Sota-arkistossa Oulun Lotta Svärd -piiriyhdistyksen paperit.

Sota-arkistossa Kuusamon Lotta Svärd -paikallisosaston toimintakertomukset ja johdotokunnan pöytäkirjat vuosilta 1939–44.

Sota-arkiston kortisto Kuusamon Lotta Svärd -paikallisosaston komennuksella olleista lotista.

Kuusamon seurakunnan kirkonkirjat.

Airi ja Rafael Koskimies: Suomen lotta. – Helsinki 1964.

